

דוח הדירקטוריון

4	
4	התפתחות כללית של עסקי קבוצת הבנק
4	פעילות קבוצת הבנק ותיאור התפתחות עסקיה
5	נתונים עיקריים
6	השליטה בבנק
7	הון הבנק ועסקות במניותיו
7	הלימות ההון
9	מדיניות דיבידנדים
9	דירוג הבנק
10	מידע כללי
10	סקירה כלכלית ופיננסית
12	מידע צופה פני עתיד
12	מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים
12	תיאור עסקי קבוצת הבנק
12	רווח ורווחיות
19	הרכב והתפתחויות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק
31	תוצאות פעולות מיגורי הפעילות של קבוצת הבנק
69	התוכנית האסטרטגית
70	חברות מוחזקות עיקריות
80	פעילות שוק ההון
82	מצב הנזילות ומדיניות גיוס המקורות בבנק
83	ניהול הסיכונים
84	היערכות ליישום באזל II
85	סיכוני האשראי
92	סיכוני השוק והנזילות
98	הסיכונים התפעוליים
98	סיכונים נוספים
101	קיימות ואחריות חברתית
101	פועלים בקהילה - מעורבות חברתית ותרומה לקהילה
104	נושאים נוספים
104	המבקר הפנימי
104	עניינים אחרים
108	בקורות ונהלים לגבי הדוחות הכספיים
<hr/>	
סקירת הנהלה על מצבה העסקי של קבוצת הבנק ותוצאות פעולותיה	
110	בששת החודשים הראשונים של שנת 2009
110	תוספת 1 - שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד
120	תוספת 2 - חשיפה לשינויים בשיעורי הריבית - מאוחד
124	תוספת 3 - סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק - מאוחד
127	תוספת 4 - חשיפה למדינות זרות - מאוחד
129	הצהרת המנכ"ל
130	הצהרת החשבונאי הראשי
131	דוחות כספיים
131	דוח סקירה של ראי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ
132	תמצית מאזן מאוחד
133	תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
134	תמצית דוח על שינויים בהון העצמי
139	תמצית דוח על תזרימי מזומנים - מאוחד
141	ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

בישיבת הדירקטוריון, שהתקיימה ביום 26 באוגוסט 2009, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים הבלתי מבוקרים, של בנק הפועלים בע"מ והחברות המאוחדות שלו, לתקופה ינואר-יוני 2009.

להלן פרטים על ההתפתחויות והשינויים העיקריים שחלו בתקופת הדוח:

התפתחות כללית של עסקי קבוצת הבנק

פעילות קבוצת הבנק ותיאור התפתחות עסקיה

מינוי יו"ר הדירקטוריון ומנהל כללי של הבנק

ביום 4 ביוני 2009 אישר המפקח על הבנקים את מינויו של מר יאיר סרוסי כדירקטור וכסגן יו"ר הדירקטוריון של הבנק ואת מינויו ליו"ר הדירקטוריון של הבנק החל מיום 1 באוגוסט 2009. מר יאיר סרוסי כיהן כסגן יו"ר דירקטוריון הבנק החל ממועד אישור המפקח על הבנקים ועד ליום 1 באוגוסט 2009, וממועד זה החל לכהן כיו"ר דירקטוריון הבנק במקומו של מר דן דנקנר שסיים את תפקידו כיו"ר הדירקטוריון באותו מועד.

ביום 11 ביוני 2009 סיים מר צבי זיו את כהונתו כמנכ"ל הבנק. באותו מועד נכנס מר ציון קינן לתפקיד ממלא מקום מנכ"ל הבנק. ביום 10 באוגוסט 2009 החליט הדירקטוריון של הבנק למנות את מר קינן למנכ"ל הבנק, לפי המלצת ועדת האיתור של הדירקטוריון. מר קינן, המכהן עתה כמ"מ המנכ"ל, יכנס לתפקידו כמנכ"ל הבנק מיד עם קבלת הסכמתו של המפקח על הבנקים, כנדרש לפי הוראות פקודת הבנקאות.

התפתחות עסקי קבוצת הבנק

הרווח הנקי של קבוצת הבנק הסתכם בתקופה ינואר-יוני 2009 בכ-424 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד בסך של 973 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

תשואת הרווח הנקי להון העצמי בתקופה ינואר-יוני 2009 הסתכמה ב-4.5% בחישוב שנתי, בהשוואה לתשואה שלילית להון העצמי של 10.3% בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי של קבוצת הבנק הסתכם ברבעון השני של שנת 2009 בכ-382 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של 594 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

תשואת הרווח הנקי להון העצמי ברבעון השני של שנת 2009 הסתכמה ב-8.3% בחישוב שנתי, בהשוואה לתשואת רווח נקי להון העצמי של 13.8% ברבעון המקביל אשתקד.

סך נכסי קבוצת הבנק הסתכמו בסוף יוני 2009 בכ-302.8 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-306.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2008, קיטון בשיעור של 1.3%.

סך ההון העצמי הסתכם ב-19,733 מיליון ש"ח בסוף יוני 2009, בהשוואה ל-18,795 מיליון ש"ח בסוף שנת 2008, גידול בשיעור של 5.0%.

נתונים עיקריים

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום					
30.06.2008	30.09.2008	31.12.2008	31.03.2009	30.06.2009	
במיליוני ש"ח					
רווח ורווחיות					
1,943	2,083	1,242	972	1,955	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
1,205	1,153	1,013	1,162	1,231	הכנסות תפעוליות ואחרות
3,148	3,236	2,255	2,134	3,186	סך ההכנסות
252	471	765	314	538	הפרשה לחובות מסופקים
1,911	1,960	2,008	1,940	1,890	הוצאות תפעוליות ואחרות
545	384	(393)	21	380	רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות
49	57	30	21	2	רווח, נטו, מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים
594	441	(363)	42	382	רווח (הפסד) נקי

לשנה שנסתיימה ביום	לששה חודשים שנסתיימו ביום	
31.12.2008	30.06.2008	30.06.2009
במיליוני ש"ח		
רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים		
3,256	(69)	2,927
הכנסות תפעוליות ואחרות		
4,655	2,489	2,393
סך ההכנסות		
7,911	2,420	5,320
הפרשה לחובות מסופקים		
1,520	284	852
הוצאות תפעוליות ואחרות		
8,147	4,179	3,830
רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות		
(1,469)	(1,460)	401
רווח, נטו, מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים		
574	487	23
רווח (הפסד) נקי		
(895)	(973)	424

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום					
30.06.2008	30.09.2008	31.12.2008	31.03.2009	30.06.2009	
במיליוני ש"ח					
מאזן - נתונים עיקריים					
300,909	297,854	306,847	305,156	302,844	סך כל המאזן
211,193	214,296	222,100	220,859	215,973	אשראי לציבור
226,955	214,802	226,953	232,442	228,136	פקדונות הציבור
19,111	20,676	20,818	18,967	22,162	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
18,758	19,030	18,795	18,986	19,733	הון עצמי
12,416	15,208	16,142	17,558	17,693	סך הכל חבויים בעייתיות
3,366	3,870	4,140	4,145	4,274	מזה - אשראי שאינו נושא הכנסה

נתונים עיקריים (המשך)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום					
30.06.2008	30.09.2008	31.12.2008	31.03.2009	30.06.2009	
יחסים פיננסיים עיקריים					
93.1%	99.76%	97.9%	95.0%	94.7%	ארזאי לציבור לפקדונות הציבור
6.2%	6.4%	6.1%	6.2%	6.5%	הון עצמי לסך המאזן
7.49%	7.74%	7.44%	7.55%	7.84%	הון ראשוני לרכיבי סיכון
10.77%	11.29%	10.92%	11.27%	12.83%	ההון הכולל לרכיבי סיכון
61%	60.6%	89.0%	90.9%	59.32%	הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות
2.76%	2.94%	1.75%	1.35%	2.72%	רווח מימוני לנכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון ^(א)
0.44%	0.76%	1.49%	0.49%	0.80%	שיעור ההפרשה הספציפית מסך הארזאי לציבור ^(א)
12.6%	8.3%	(7.9%)	0.4%	8.2%	תשואת הרווח (ההפסד) הנקי מפעולות רגילות להון עצמי ^(א)
13.8%	9.6%	(7.3%)	0.9%	8.3%	תשואת הרווח (ההפסד) הנקי להון עצמי ^(א)
0.46	0.33	(0.29)	0.03	0.29	רווח (הפסד) נקי למניה

לשנה שנסתיימה ביום	לששה חודשים שנסתיימו ביום		
	31.12.2008	30.06.2008	30.06.2009
103.0%	172.7%	72.0%	הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות
1.14%	(0.05%)	2.02%	רווח מימוני לנכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון ^(א)
0.69%	0.29%	0.65%	שיעור ההפרשה הספציפית מסך הארזאי לציבור ^(א)
(7.8%)	(15.3%)	4.3%	תשואת הרווח (ההפסד) הנקי מפעולות רגילות להון עצמי ^(א)
(4.8%)	(10.3%)	4.5%	תשואת הרווח (ההפסד) הנקי להון עצמי ^(א)
(0.69)	(0.75)	0.32	רווח (הפסד) נקי למניה

(א) מחושב על בסיס שנתי.

השליטה בבנק

בעלי היתר השליטה בבנק הינם ה"ה שרי אריסון ומיקי אריסון. החזקותיהם בבנק מתבצעות באמצעות מספר נאמנויות אשר מחזיקות מצדן בחברות הישראליות הבאות שהנן הבעלים של מניות הבנק:

אריסון החזקות מחזיקה בסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים במניות המהוות כ-19.99% מהון המניות של הבנק, אשר מהוות "גרעין שליטה" (כהגדרתו בהיתר השליטה שניתן על-ידי נגיד בנק ישראל).

חברת אריסון השקעות בע"מ (שהינה חברה-אחות של אריסון החזקות) (להלן: "אריסון השקעות") מחזיקה באמצעות חברת תעשיות מלח בע"מ, חברה-בת שבבעלותה המלאה, במניות המהוות כ-5.75% מהון המניות של הבנק.

סך ההחזקות של קבוצת אריסון (באמצעות אריסון החזקות ואריסון השקעות) בהון המניות של הבנק סמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים הוא כ-25.7% (25.4% בדילול מלא).

ביום 27 ביולי 2009 הודיעה קבוצת דלק בע"מ, הכוללת את הפניקס חברה לביטוח בע"מ ואקסלנס השקעות בע"מ, הודעת בעל עניין המדווחת על החזקה בשיעור של 5.66% במניות הבנק. החזקה מתבצעת באמצעות חשבון נוסטרו ובאמצעות ויחד עם החזקות בחשבונות ביטוח חיים משותף ברווחים, החזקות חברות לניהול קרנות להשקעות משותפות בנאמנות, קופות-גמל או חברות לניהול קופות-גמל, הנמצאים בשליטתה או המנוהלים על-ידה, במישרין או בעקיפין.

ביום 13 באוגוסט 2009 הודיעה מנור השקעות אי די בי בע"מ, חברה הנמנית עם בעלי השליטה בחברת אי די בי חברה לאחזקות בע"מ, הודעת בעל עניין המדווחת על החזקה בשיעור של 5.03% במניות הבנק. ההחזקה מתבצעת באמצעות כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ, כלל פיננסים בע"מ ואפסילון בית השקעות בע"מ, שהינן חברות בנות (בעקפיון) של אי די בי אחזקות וכן באמצעות מנור השקעות אי די בי בע"מ.

הון הבנק ועסקות במניותיו

בהמשך למדווח בפרק פעילות קבוצת הבנק ותיאור ההתפתחות העסקית בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2008 בדבר השקעות בהון הבנק במניות, יצוין:

הון המניות המונפק והנפרע של הבנק ליום 30 ביוני 2009 הינו 1,318,323,163 ש"ח והוא מורכב מ-1,318,323,163 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת.

הון המניות המונפק והנפרע של הבנק בסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים הינו 1,318,448,594 ש"ח, גידול של 125,431 מניות הנובע ממימוש כתבי אופציה שניתנו לעובדי הבנק כמפורט להלן.

בחודש מאי 2004 אישר דירקטוריון הבנק תוכנית להקצאת 24 מיליון כתבי אופציה בלתי סחירים ללא תמורה לעובדי הבנק הקבועים, הניתנים למימוש ל-24 מיליון מניות של בנק הפועלים. כתבי האופציה יוקצו, ללא תמורה, במשך 6 שנים בכל אחת מהשנים 2004-2009. כמו-כן, אישר דירקטוריון הבנק בחודש דצמבר 2005 תוכנית אופציות נוספת לעובדי הבנק הקשורים עמו בחוזה עבודה אישי. התוכנית קובעת כי תוענקה 4 מנות שנתיים, בכל אחת מהשנים 2006-2009.

בהתאם לתוכניות שתוארו לעיל, השלים הבנק את התוכנית והקצה לעובדיו בחודש פברואר 2009 את יתרת הכמות שהתחייב להקצות. יתרת כתבי האופציה שהוענקו לעובדי הבנק ושטרם מומשו בסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים הסתכמה ב-19,420,712 כתבי אופציה.

ביום 7 באפריל 2008 הקצה הבנק לקרן יורק 7,500,000 (בשתי מנות) אופציות הניתנות להמרה למניות. המנה הראשונה של 3,750,000 אופציות פקעה ביום 1 באפריל 2009 מבלי שמומשה למניות. המנה השנייה ניתנת למימוש עד ליום 1 באפריל 2010.

הלימות ההון

יחס ההון לרכיבי סיכון הגיע בסוף יוני 2009 לשיעור של 12.83%, בהשוואה ל-10.92% בסוף שנת 2008.

יחס ההון הראשוני (TIER1) לרכיבי סיכון הגיע לשיעור של 7.84%, בהשוואה ל-7.44% בסוף שנת 2008.

ההון הראשוני כולל שטרי-הון נדחים בסך של 1,918 מיליון ש"ח, שאושרו על-ידי המפקח על הבנקים כ"מכשירי הון מורכבים", שתרומתם הינה כ-0.7% ליחס ההון הראשוני.

יחס ההון המשני (TIER2) לרכיבי סיכון הגיע לשיעור של 5.01%, בהשוואה ל-3.49% בסוף שנת 2008.

ההון המשני כולל הון משני עליון (שטרי הון נדחים והפרשה כללית לחובות מסופקים), שיתרתו ליום 30 ביוני 2009 הסתכמה ב-3,176 מיליון ש"ח, ותרומתו ליחס ההון הכולל הינה 1.17%.

בהתאם להוראת המפקח על הבנקים, הבנק נדרש ליישם את הוראות באזל II החל מהדוחות הכספיים לשנת 2009. הבנק מדווח באופן רבעוני למפקח על הבנקים על אומדן יחס ההון לפי הוראות באזל II. בהתאם לחישובים ראשוניים ולתחזית הבנק לתמהיל נכסי הסיכון למועד הני"ל, צפוי יחס ההון לרכיבי סיכון לתום שנת 2009 לקטון בשיעור שנע בין 0.5%-1.0%, בהשוואה ליחס ההון לרכיבי סיכון שהיה מחושב לאותו מועד בהתאם להוראות הקיימות. עיקר הירידה נובעת מגידול בהקצאת הון בגין סיכון תפעולי ובגין מסגרות למתן אשראי לתקופה הקצרה משנה. מנגד מקוזים גידול זה הקצאת הון נמוכה יותר בגין חשיפה חוץ-מאזנית בגין מכשירים פיננסים נגזרים ושקלול שונה ביחס לנכסי סיכון בתיקים קמעונאיים. יצוין כי קיימים מספר נושאים וסוגיות תלויות אשר לגביהם טרם הושלמו הדיונים עם בנק ישראל ועשייה להיות להם השפעה מהותית על תוצאות החישוב. לפרטים נוספים אודות היערכות הבנק ליישום באזל II, ראה פרק "היערכות ליישום באזל II". יצוין, כי האמור לעיל בדבר תחזית השפעת יישום הוראות באזל II הינו בגדר "מידע צופה פני עתיד", כהגדרתו בהמשך.

לעניין ההצגה מחדש של יחס ההון לתקופות קודמות, ראה ביאור 4 לתמצית הדוחות הכספיים.

להלן השינויים העיקריים בהון הכולל לצורך חישוב יחס ההון לרכיבי סיכון בתקופה ינואר-יוני 2009: במהלך ששת החודשים הראשונים של השנה גייס הבנק כתבי התחייבות המהווים הון משני בסך של 2,494 מיליון ש"ח, מתוכם כ-1,700 מיליון ש"ח ברבעון השני של השנה.

כמו-כן, ברבעון השני של השנה גייס הבנק כתבי התחייבות נדחים שאושרו על-ידי המפקח על הבנקים כ"הון משני עליון" בסך של 1,698 מיליון ש"ח.

מנגד, נפסקה הכללתם של כתבי התחייבות נדחים כחלק מההון המשני בסך של 369 מיליון ש"ח. בחודשים יולי-דצמבר 2009 יחדל חלק נוסף מכתבי ההתחייבות הנדחים בסך של כ-400 מיליון ש"ח, המהווים הון משני לצורך חישוב יחס ההון לרכיבי סיכון, להיחשב כהון משני, וזאת בהתאם לכללים שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים בכל הקשור בהכרה בכתבי התחייבות מסוג זה כהון משני של תאגידים בנקאיים.

בחודש מאי 2008 דירקטוריון הבנק חזר ואישר את החלטותיו להתקדם במיתווה שיביא את הבנק ליחס הון לרכיבי סיכון בשיעור של 11% בסוף שנת 2008 וליחס הון של 12% בסוף שנת 2009.

הדירקטוריון בחן את האפשרויות השונות הנתונות בפניו, בהתאם לתוכניות העבודה של הבנק, להגדיל את ההון של הבנק על רכיביו השונים, בין בדרך של הנפקת הון ראשוני, הון ראשוני מורכב (היברידי) והון משני.

יצוין, כי האמור לעיל בדבר יעדי הגדלת יחס ההון והדרכים להשגתם הינן בגדר "מידע צופה פני עתיד", כהגדרתו בהמשך, והגשמתו תלויה הן בגורמים חיצוניים כמו מצב שוק ההון, התנאים הכלכליים בארץ ובח"ל והן בתוכניות העסקיות של הבנק. לפיכך, קיימת אפשרות שהבנק לא יוכל לעמוד ביעדים אלה.

לקראת סוף שנת 2008 יצא משרד האוצר ביוזמה לסייע לתאגידים הבנקאיים להגדיל את הונם ולעודד אותם להרחיב את היצע האשראי לפעילות בישראל, על רקע המשבר הכלכלי העולמי; וזאת, בדרך של מתן ערבות מדינה לכתבי התחייבות נדחים של התאגידים הבנקאיים, אשר מוכרים על-ידי המפקח על הבנקים כחלק מההון המשני העליון שלהם. הסכום הכולל של כתבי התחייבות שביגים הציע משרד האוצר להעניק ערבות מדינה לכלל התאגידים הבנקאיים בישראל עמד על 6.5 מיליארד ש"ח; כאשר לבנק הוצע לקבל ערבויות בסכום של 1.912 מיליארד ש"ח, מתוך סכום זה.

משרד האוצר הודיע לתאגידים הבנקאיים, כי כל תאגיד בנקאי שעשוי לבקש בעתיד לעשות שימוש בהצעה לקבל ערבות מדינה כאמור, נדרש להודיע על כך עד ליום 1 במרץ 2009.

על-פי החלטת הדירקטוריון של הבנק מיום 25 בפברואר 2009, הודיע הבנק למשרד האוצר על החלטתו לקבל את ההצעה, שלפיה יוכל לעשות בעתיד שימוש בערבות המדינה. יובהר, כי אין בהודעה זו כשלעצמה כדי לחייב את הבנק לגייס מהציבור כתבי התחייבות נדחים בערבות המדינה וכי הבנק יבחן, בקשר עם כל גיוס עתידי של כתבי התחייבות כאלה, אם ברצונו שכתבי התחייבות שיונפקו על-ידו בפועל יהיו מובטחים בערבות המדינה, אם לאו. הבנק זכאי לעשות שימוש בערבות המוצעת בקשר עם כתבי התחייבות שיונפקו על-ידו עד ליום 30 ביוני 2009. כמו-כן, ניתנה לבנק אפשרות להאריך את המועד האמור עד ליום 30 בספטמבר 2009; ובלבד, שאם יחליט לעשות כן, ישלם למשרד האוצר עמלה בסכום השווה ל-0.025% מהסכום של כתבי התחייבות נדחים שיונפקו בעתיד ושביגים הבנק יבקש לאפשר לו לקבל את ערבות המדינה (סכום זה לא יעלה על הסכום הלא-מונצל מתוך הסכום הכולל של ערבויות המדינה שהוצע לבנק לקבל, כאמור לעיל). הבנק לא עשה שימוש בזכות זו ולפיכך, פקעה האפשרות שניתנה לגיוס כספים בערבותה הנייל של המדינה.

לאחרונה פורסם בציבור, כי בכוננת משרד האוצר להגדיל את סכום כתבי ההתחייבות שיוכלו להנות מערבות המדינה עד כדי כפל הסכום וכמו-כן, לפשט את תנאי הערבות. עד עתה לא נמסרה לבנק הודעה מוסמכת בנושא זה.

מדיניות דיבידנדים

דירקטוריון הבנק החליט על מדיניות דיבידנד, לפיה תחולק בכל שנה, מדי רבעון, לפחות מחצית מהרווח הנקי מפעולות רגילות. חלוקת דיבידנדים מרווחים חד פעמיים, תבצע בהתאם להחלטות אד-הוק שיתקבלו על-ידי הדירקטוריון.

חלוקת דיבידנד על-ידי הבנק כפופה להוראות הדין, לרבות הגבלות הנובעות מהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 331 בדבר חלוקת דיבידנדים על-ידי תאגיד בנקאי. בהתאם לכך, לא יחולק דיבידנד, אשר יגרום לכך: [1] שהבנק לא יעמוד בהגבלות המפקח על הבנקים בעניין חלוקת דיבידנדים (כאמור בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 331); או [2] שהבנק ירד מתחת ל-9% ביחס הון הבנק לרכיבי סיכון; או [3] שהנכסים הלא-כספיים של הבנק יעלו על הונו העצמי; או [4] שהבנק לא יעמוד בדרישות סעיף 23א לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 ("חוק הבנקאות (רישוי)"). אשר קובע הגבלה לגבי השיעור מההון, אשר מותר לתאגיד בנקאי להשקיע בתאגידי ריאליים או [5] שהבנק ירד מתחת ל-6.5% ביחס ההון הראשוני (ללא הון ראשוני מורכב) לנכסי סיכון.

כמו-כן, על-פי הוראה 331 לא תבוצע חלוקת דיבידנד כאשר אחת או יותר משלוש השנים הקלנדריות האחרונות נסתיימו בהפסד, אלא אם כן ניתן אישור מראש של המפקח על הבנקים לחלוקה. מאחר ושנת 2008 נסתיימה בהפסד, יהיה הבנק זקוק לאישור כזה. בהיתר נגיד בנק ישראל לרכישת השליטה בבנק הפועלים על-ידי קבוצת אריסון נקבע, כי לא יחולק דיבידנד מרווחים שנצברו בבנק עד יום 30 ביוני 1997 (ערב רכישת השליטה), אלא אם כן המפקח על הבנקים הסכים לכך מראש ובכתב.

יתרת העודפים של הבנק ליום 30 ביוני 2009 הסתכמה ב-11,207 מיליון ש"ח, מהם סך של כ-2,737 מיליון ש"ח אינו ניתן לחלוקה כדיבידנד.

דירוג הבנק

הבנק מדורג על-ידי חברות דירוג בישראל ובח"ל כלהלן:

בישראל מדורג הבנק על-ידי חברת "S&P מעלות בע"מ" בדירוג (AA+).

ביום 30 באפריל 2009 חברת Standard & Poor's Maalot הודיעה על הורדת דירוג המנפיק של בנק הפועלים מ-'AAA' ל-'AA+'; על-פי הגדרות סולם הדירוג המקומי; תחזית הדירוג של הבנק תיוותר שלילית.

במקביל, הדירוג הגלובאלי לזמן ארוך של Standard & Poor's Rating Services לבנק הפועלים (counterparty rating) הורד מ-'A' ל-'BBB+' והדירוג לזמן קצר נותר ללא שינוי ברמה של 'A-2'. תחזית הדירוג הגלובאלי היא שלילית.

הורדת הדירוג משקפת את דעתם ביחס להשפעה השלילית של המיתון העולמי והמקומי על רווחיות הבנק ועל איכות תיק האשראי שלו. S&P צופה כי המיתון העולמי עשוי להשפיע באופן משמעותי על הכלכלה הישראלית בשנת 2009, וכי צפויה הרעה משמעותית בצמיחה במשק בהשוואה לשנים קודמות שתבוא לביטוי בירידה בתמ"ג של 1.5% בשנת 2009 וצמיחה קלה של 0.8% בשנת 2010. S&P מעריכה כי בטווח הקצר והבינוני צפוי המשך לחץ שלילי על רווחיות הבנק נוכח המשך הידרדרות באיכות הנכסים של הבנק והגידול בהפרשות לחובות מסופקים הנגזרי מכך והתכווצות המרווחים הפיננסיים בשל סביבת הריבית הנמוכה במשק.

ביום 4 באוגוסט 2009 חברת הדירוג FITCH אישרה מחדש את דירוג הבנק - ללא שינוי.

הדירוג של הבנק ומדינת ישראל על-ידי חברות הדירוג הבינלאומיות:

סוכנות דירוג	מט"ח טווח ארוך	מט"ח טווח קצר	אופק הדירוג	עדכון אחרון
ישראל - סוברני:				
Moody's	A1	P-1	חיובי	4/08
S&P	A	A-1	יציב	7/09
FitchRatings	A	F1	יציב	2/08
בנק הפועלים:				
Moody's	A1	P-1	שלילי	3/09
S&P	BBB+	A-2-	שלילי	4/09
FitchRatings	A-	F2	יציב	8/09

סקירה כלכלית ופיננסית

הפעילות הכלכלית בחשק

על-פי הנתונים שפורסמו עד כה נראה כי ברבעון השני חלה התמתנות בקצב הירידה של הפעילות הכלכלית, וחלק מהאינדיקטורים אף מצביעים על מגמת עלייה. האינדיקטורים לצריכה הפרטית מצביעים על התייצבות במחצית הראשונה של השנה, לאחר ירידה במחצית הקודמת. ביצוא התעשייתי נרשם שיפור ברבעון השני של השנה, אם כי רמת היצוא נמוכה עדיין ביותר מ-20% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. המדיניות המוניטרית המרחיבה הגדילה את הביקושים בשוק הנדל"ן למגורים וכן תרמה לעליות השערים החדות בשווקים הפיננסיים ופעלה למיתון ההשפעות השליליות של המשבר בעולם. מנגד חלה החרפה נוספת במצב שוק העבודה: שיעור האבטלה עלה בחודש מאי לרמה של 8.4% והשכר הריאלי נמצא במגמת ירידה. הבלימה בהידרדרות הפעילות הכלכלית והשיפור במצב השווקים הפיננסיים נשענה במידה רבה על הצלחת המדיניות הכלכלית בעולם ובעיקר בארה"ב לייצב את הסקטור הפיננסי. מעבר לצמיחה חיובית במחצית השנייה של השנה תלוי במידה ניכרת בהתפתחויות בכלכלה העולמית.

התפתחויות בכלכלה העולמית

האינדיקטורים הכלכליים האחרונים מחזקים את ההערכה כי לאחר תקופה ארוכה בה נרשמה הידרדרות בפעילות הכלכלית, הכלכלה העולמית מתייצבת. הירידה החדה בהיקפי הסחר העולמי נבלמה אף היא ובמספר מדינות ניתן לראות תחילת גידול ביצוא. המדיניות הכלכלית המרחיבה בעולם ובעיקר בארה"ב, שכללה בין היתר השקעות ריאליות, הקלות מוניטריות וחילוץ מוסדות פיננסיים, יחד עם המשך הצמיחה של השווקים המתעוררים, הצליחו לבלום את ההידרדרות בכלכלה ובשווקים הגלובליים. השיפור בולט בייחוד במיגזר הפיננסי - מרווחי האשראי הצטמצמו ותנודתיות מחירי הנכסים פחתה. גם בכלכלה הריאלית נראה שנבלמה ההידרדרות ומספר אינדיקטורים, כגון מדד מנהלי הרכש ואמון הצרכנים, הראו לאחרונה שיפור ניכר. שוקי העבודה במדינות המפותחות נותרו מקור לדאגה - שיעורי האבטלה הגיעו לרמה גבוהה של כ-9.5% שהם לכשעצמם צפויים לעכב התאוששות כלכלית מהירה במדינות אלו. חשש נוסף שעולה הוא הגירעונות התקציביים הגבוהים השוררים כעת בחלק מהמדינות ובעיקר בארה"ב. גירעונות אלה מהווים איום על יציבות המחירים, שוקי ההון והמטבע. מנגד קיים חשש שמעבר למדיניות כלכלית מרסנת יותר עשוי לעצור את סימני התאוששות בכלכלות המפותחות. המדיניות המוניטרית הוסיפה להיות מרחיבה - בארה"ב נשמרה ריבית של 0.25%-0% ובגוש האירו ריבית של 1.0%. מדברי יו"ר הפד בארה"ב ניתן להסיק כי בהיעדר לחצים אינפלציוניים, הריבית צפויה להיוותר נמוכה עד שהצמיחה תתבסס.

אינפלציה ושער חליפין

מדד המחירים לצרכן עלה ברבעון השני של השנה בשיעור גבוה של 2.3% ורמתו בחודש יוני 2009 גבוהה ב-3.6% לעומת יוני אשתקד. העלייה הגבוהה במדד נובעת בעיקר מהשפעת מחירי הדיור והדלק ובנטרולם עלה המדד בשיעור של כ-1.3% בלבד ב-12 החודשים שנסתיימו בחודש יוני 2009. מדד חודש יולי 2009 עלה בשיעור גבוה של 1.1% וב-12 החודשים המסתיימים בחודש יולי 2009 הסתכמה האינפלציה ב-3.5%. עליית המדד הגבוהה בחודש יולי 2009 היא בעיקר תוצאה של העלאת מס ערך מוסף, מס הבצורת, מחירי הדלק והשפעה ממותנת של מכירות סוף עונה בהלבשה והנעלה. עליית מדדי המחירים ברבעון השלישי עדיין צפויה להיות גבוהה בשל העלאה במיסים העקיפים (מס ערך מוסף והיטל בצורת על מחירי המים). קיים חשש שהמדיניות המוניטרית המרחיבה מאוד והגידול החד בניזילות עשוי להיות מתורגם לאינפלציה גבוהה בהמשך. עד כה ניתן לראות את השפעת מדיניות זו על מחירי הנכסים הפיננסיים ומחירי הנדל"ן למגורים ולא על יתר מרכיבי מדד המחירים לצרכן. שער החליפין של השקל התחזק במהלך הרבעון השני של השנה בשיעור של 6.4% מול הדולר ו-0.7% מול האירו, זאת לאחר שברבעון הראשון של שנת 2009 נרשם פיחות גדול בשערו של השקל. מתחילת השנה פוחת השקל ב-3.1% ו-4.5% מול הדולר והאירו בהתאמה. בנק ישראל המשיך במדיניות רכישת מט"ח היומית של 100 מיליון דולר ליום ויתרות המט"ח הגיעו לרמה של כ-52 מיליארד דולר בחודש יולי 2009. ביום 3 באוגוסט 2009, לאחר שנרשמה התחזקות נוספת של השקל הגדיל בנק ישראל את מרחב התמרון שלו ברכישות מט"ח ואפשר לעצמו רכישות גדולות יותר במקרה של "תנודות חריגות שאינן תואמות את התנאים הכלכליים הבסיסיים או כאשר שוק המט"ח אינו מתפקד כראוי". ביום 10 באוגוסט 2009 הודיע בנק ישראל על הפסקת הרכישה הקבועה של 100 מיליון דולר ליום.

המדיניות הפיסקלית והמוניטרית

במחצית הראשונה של השנה נצבר גירעון תקציבי של 17.7 מיליארד שקל לעומת עודף של 2.1 מיליארד בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול החד בגירעון נובע מהמשך ירידה בגביית המיסים - 13% במונחים ריאליים לעומת המחצית הראשונה של 2008. הכנסת אישרה את תקציב המדינה לשנים 2009 ו-2010 יחד. יעדי הגירעון לשנים אלו נקבעו ל-6.0% ו-5.5% בהתאמה. יחס החוב הציבורי לתוצר צפוי לעלות מרמה של 78% בסוף 2008 לכ-90% בסוף 2010. עליית החוב הציבורי בישראל בתקופה זו נמוכה יחסית למרבית המדינות המפותחות וכמו-כן, רמת החוב עצמה צפויה להיות דומה לזו שבמדינות האירו ונמוכה יותר מזו של ארה"ב. אנו מעריכים שכל עוד הגירעונות התקציביים הם בסדר גודל זה ונתפסים כזמניים, אין הם צפויים להשפיע על דירוג החוב של ישראל ולא צפויים קשיים במימון גירעונות אלו. יתר על כן, האמינות הפיסקלית תהיה תלויה בשאלה האם המדיניות תפעל להחזרת הירידה ביחס החוב הציבורי לתוצר.

המדיניות המוניטרית ברבעון הראשון הוסיפה להיות מכוונת לבלימת ההאטה במשק ותהליך הורדת הריבית שהחל ברבעון הרביעי של שנת 2008 נמשך גם במהלך הרבעון השני של השנה. בחודש אפריל 2009 הפחתה הריבית פעם נוספת לרמה של 0.5% ונותרה ברמה זו עד חודש אוגוסט. בנוסף להורדת הריבית פעל בנק ישראל בדרכים נוספות של רכישות מט"ח בקצב ממוצע של 100 מיליון דולר ליום, ורכישות איגרות-חוב ממשלתיות בקצב של 200 מיליון שקל ליום שהופסקו בתחילת חודש אוגוסט 2009. אמצעי התשלום גדלו ב-12 החודשים המסתיימים בחודש יוני 2009 בשיעור חד של 56%, בעיקר כתוצאה מהסטת כספים מפקדונות יומיים לפקדונות עו"ש.

שוקי הכספים וההון

ההתפתחויות בשוק ההון בישראל הוסיפו להיות מושפעות מהתנודתיות הגבוהה בשווקים הפיננסיים בעולם וברבעון השני של השנה נרשמה הן בישראל והן בעולם עלייה חדה במחירי המניות ואיגרות החוב הקונצרניות. מדד ת"א 100 עלה בחדות בחודשים אפריל ומאי ובחודש יוני נרשמה בו תנודתיות גבוהה שבסופה נותר כמעט ללא שינוי. בסיכום רבעוני רשם מדד ת"א 100 עלייה של 20.3% והשלים בכך עלייה של 42% מאז תחילת השנה. ראוי לציין שהבורסה המקומית הייתה בין המובילות בעליות מבין שוקי המניות בחו"ל, הן המפותחים והן המתעוררים.

שוק איגרות החוב הושפע מהריבית הנמוכה ומהעלייה בציפיות האינפלציה. מדד איגרות החוב הממשלתיות הצמודות למדד המחירים לצרכן עלה ברבעון הראשון ב-1.0% והשלים עלייה של 6.4% מתחילת השנה. מדד האיגרות הלא צמודות ירד ב-1.7%. בתשואות האג"ח הצמודות למדד לטווחים ארוכים חלה עלייה והאיגרת לטווח של 9 שנים נסחרה בחודש יוני 2009 בתשואה לפדיון של כ-2.2%. גם באיגרות החוב הלא צמודות (שחר) חלה עלייה בתשואות לפדיון והאיגרת לטווח של עשר שנים נסחרה בחודש יוני 2009 בתשואה של 5.5%. בחודש יולי 2009 חזרו שוקי המניות לעלות ובסיכום החודש רשם מדד ת"א 100 עלייה של כ-10%.

להלן הנתונים על שינויים במדד המחירים לצרכן ובשערי החליפין:

לשנת	לשלושה חודשים שנסתיימו		לשלושה חודשים שנסתיימו		
	לששה חודשים שנסתיימו		לשלושה חודשים שנסתיימו		
2008	2008	2009	2008	2009	
	באחוזים				
4.5	2.8	1.2	2.4	1.9	שיעור עליית מדד המחירים הידוע
(1.1)	(12.8)	3.1	(5.7)	(6.4)	שיעור עליית (ירידת) שער הדולר של ארה"ב
4.2	(3.8)	1.8	(8.1)	(1.3)	שיעור עליית (ירידת) שער הפרנק השוויצרי
(6.4)	(6.6)	4.5	(5.9)	(0.7)	שיעור עליית (ירידת) שער האירו
(25.2)	(16.5)	3.8	2.7	1.5	שיעור עליית (ירידת) הלירה התורכית

מידע צופה פני עתיד

המידע המפורט בדוח זה בקשר לתיאור עסקי הבנק, מצבו הכספי ותוצאות פעילותו עשוי להכיל מידע צופה פני העתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערך התשכ"ח-1968. משפטים הכוללים ביטויים כגון: "אנו מאמינים", "שואף", "צפוי", "מתכוונים", "אמור-ל", "מעריכים", "חוזה" וביטויים דומים מצביעים על-כך שמדובר במידע צופה פני עתיד.

מידע זה משקף את נקודת המבט הנוכחית של הבנק בנוגע לאירועים עתידיים. נקודת מבט זו מבוססת על הערכות ולכן נתונה לסכונים, לחוסר וודאות, ואף לאפשרות שאירועים או התפתחויות, שנחזו כצפויים, לא יתממשו בכלל, או יתממשו במקצת בלבד.

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים על-פי עקרונות וכללי חשבונאות שעיקרם פורט בביאור 2 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2008. ביישום של כללי החשבונאות, בעת עריכת הדוחות הכספיים, משתמשת הנהלת הבנק בהנחות, בהערכות ובאומדנים שונים, המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ועל התוצאות המדווחות של הבנק. יתכן, שאופן התממשותם בעתיד של ההערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים.

חלק מההערכות והאומדנים כאמור, כרוכים במידה רבה של אי וודאות, והם עלולים להיות מושפעים משינויים אפשריים בעתיד. אומדנים והערכות מסוג זה, שהשינויים בהם עשויים להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות המוצגות בדוחות הכספיים, נחשבים על-ידי הבנק, בכל הקשור למדיניות החשבונאית, כאומדנים והערכות בנושאים "קריטיים". הנהלת הבנק בדעה, כי האומדנים וההערכות שיושמו בעת עריכת הדוחות הכספיים הינם נאותים, ונעשו על-פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי.

הנושאים העיקריים הינם: הפרשה לחובות מסופקים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים, התחייבויות לזכויות עובדים, מיסים נדחים, התחייבויות תלויות והפרשות לירידת-ערך נכסים שאינם פיננסיים וירידת-ערך ניירות-ערך זמינים למכירה וניירות-ערך המוחזקים לפדיון.

במהלך התקופה המדווחת לא אירעו שינויים במדיניות החשבונאית של הבנק בנושאים קריטיים, אשר מפורטת בדוח הדירקטוריון לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2008.

תיאור עסקי קבוצת הבנק

רווח ורווחיות

הרווח הנקי של קבוצת הבנק במחצית הראשונה של שנת 2009 הסתכם בסך של 424 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד בסך של 973 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הגידול ברווח מוסבר בעיקר כתוצאה מכך שבתקופה המקבילה אשתקד נרשמו הפסדים מהותיים ממכירת תיק אגרות-חוב מגובות משכנתאות וכן מירידה בהוצאות תפעוליות ואחרות. מנגד, עלייה בהפרשה לחובות מסופקים וירידה ברווח מפעולות בלתי-רגילות קיזוז גידול זה.

תשואת הרווח הנקי להון העצמי במחצית הראשונה של שנת 2009 הסתכמה ב-4.5% בחישוב שנתי, בהשוואה לתשואה שלילית בשיעור של 10.3% בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי של קבוצת הבנק ברבעון השני של שנת 2009 הסתכם בסך של 382 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של 42 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של השנה ולרווח בסך של 594 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

תשואת הרווח הנקי להון העצמי ברבעון השני של שנת 2009 הסתכמה ב-8.3% בחישוב שנתי, בהשוואה לתשואה של 0.9% ברבעון הראשון של השנה ולתשואת רווח נקי בשיעור של 13.8% ברבעון המקביל אשתקד.

להלן תמצית דוח רווח והפסד לתקופות שנסתיימו ביום 30 ביוני 2009:

שינוי מששה חודשים שנסתיימו ביום	לששה חודשים שנסתיימו ביום		שינוי משלושה חודשים שנסתיימו ביום		לשלושה חודשים שנסתיימו ביום			
	30.6.08	30.6.08	30.6.08	31.3.09	30.6.08	31.3.09		
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	ב-%	ב-%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח		
רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים	-	(69)	2,927	0.6	101.1	1,943	972	1,955
הפרשה לחובות מסופקים	200.0	284	852	113.5	71.3	252	314	538
רווח (הפסד) מפעילות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים	-	(353)	2,075	(16.2)	115.3	1,691	658	1,417
סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות	(3.9)	2,489	2,393	2.2	5.9	1,205	1,162	1,231
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	(8.4)	4,179	3,830	(1.1)	(2.6)	1,911	1,940	1,890
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים	-	(2,043)	638	(23.0)	-	985	(120)	758
הפרשה למס (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות	-	(521)	229	(14.4)	-	431	(140)	369
החלק ברווחים מפעולות רגילות של חברות כלולות, לאחר מיסים	(30.8)	13	9	-	100.0	6	3	6
חלקם של בעלי-מניות חיצוניים (ברווחים) בהפסדים של חברות מאוחדות	-	49	(17)	-	-	(15)	(2)	(15)
רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות	-	(1,460)	401	(30.3)	-	545	21	380
רווח נטו, מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים	(95.3)	487	23	(95.9)	(90.5)	49	21	2
רווח (הפסד) נקי	-	(973)	424	(35.7)	-	594	42	382
תשואת להון העצמי:								
לרווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות	(15.3%)		4.3%			12.6%	0.4%	8.2%
לרווח (הפסד) נקי	(10.3%)		4.5%			13.8%	0.9%	8.3%

התפתחות ההכנסות וההוצאות

הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2009 ב-2,927 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד בסך של 69 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה ברווח נבעה בעיקר מכך שבתקופה המקבילה אשתקד רשם הבנק הפסדים מהותיים מתיק ניירות הערך מגובי הנכסים ובעיקר כתוצאה מהפסדים ממכירת תיק אגרות החוב מגובות המשכנתאות. בנוסף, חלה עלייה ברווחים שנרשמו במחצית הראשונה של שנת 2009 מעלייה בשווי של תיק נגזרי אשראי ורווח ממימוש אגרות-חוב. העלייה קוזזה בשל הפסד מהתאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים, מירידה בהכנסות מימון על הון הפיננסי, מירידה בהכנסות ריבית על חובות בעייתיים שלא נרשמו בעבר ומהפסקת איחוד בנק מסד ובנק יבה בשנת 2008.

הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים לרבעון השני של שנת 2009 הסתכם ב-1,955 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח של 1,943 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ובהשוואה לרווח של 972 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2009. העלייה ברווח, בהשוואה לרבעון קודם, נבעה בעיקר מהפסדים בגין התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים שנרשמו ברבעון הראשון של שנת 2009 וכן מעלייה ברווחים שנרשמו ברבעון הנוכחי בגין תיק נגזרי אשראי של הבנק.

בשל התנודתיות הרבה בתוצאות הרווח מפעילות מימון בין הרבעונים, להלן טבלה המציגה את תוצאות הרווח מפעילות מימון בנטרוול ארועים חריגים או חד-פעמיים:

שנתיים	שנתיים	שנתיים	שנתיים	שנתיים	שנתיים	שנתיים	שנתיים	שנתיים
שנתיים	שנתיים	שנתיים	שנתיים	שנתיים	שנתיים	שנתיים	שנתיים	שנתיים
שנתיים	שנתיים	שנתיים	שנתיים	שנתיים	שנתיים	שנתיים	שנתיים	שנתיים
30.6.08	30.6.08	30.6.09	30.6.08	31.3.09	30.6.08	31.3.09	30.6.09	
ב-%	במיליוני ש"ח		ב-%		במיליוני ש"ח			
(5.3)	3,573	3,384	(6.6)	(0.7)	1,806	1,698	1,686	רווח פעילות שוטפת ⁽¹⁾
(94.8)	(3,603)	(187)	-	(30.0)	(27)	(110)	(77)	הפסדים בגין השקעות בניירות-ערך מגובי נכסים
-	(145)	243	-	-	39	8	235	רווח (הפסד) בגין תיק נגזרי אשראי
-	35	170	-	(71.2)	(7)	132	38	הכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב שאינן מגובות נכסים
96.9	(426)	(839)	-	-	(74)	(855)	16	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים ⁽²⁾
(53.8)	338	156	(136.5)	(42.4)	143	99	57	הכנסות ריבית על חובות בעייתיים שלא נרשמו בעבר
-	159	-	-	-	63	-	-	הכנסות מימון שנבעו מבנק מסד ובנק יהב ⁽³⁾
-	(69)	2,927	0.6	101.1	1,943	972	1,955	רווח (הפסד) מדווח

- הרווח מפעילות מימון בניטרול השפעות חריגות, ובנטרוול השפעות הנובעות בעיקרן מעיתוי הרישום החשבונאי.
- השפעת מדידת הרווח והפסד במכשירים נגזרים המהווים חלק מאסטרטגית ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק והמשמשים ברובם כנידור כלכלי, על בסיס שווי הוגן לעומת מדידת התוצאות בפעילות הפיננסית המאזנית על בסיס צבירה. התנודתיות בסעיף נבעה בעיקר כתוצאה משינויים בריבית במיגור הצמוד למדד.
- בעקבות מכירת בנק יהב ובנק מסד, הבנק חדל לאחד את התוצאות העסקיות של בנק יהב מתום הרבעון הראשון של שנת 2008 ואת התוצאות העסקיות של בנק מסד מתום הרבעון השני של שנת 2008.

פער הריבית הכולל עמד במחצית הראשונה של שנת 2009 על 0.62% בהשוואה לפער ריבית של 1.27% בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה בפער הריבית הכולל במחצית הראשונה של שנת 2009 נבעה בעיקר מירידה בפער הריבית במיגור הצמוד למדד בשל הפסדים שנגרמו במיגור זה כתוצאה מהתאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים, כאמור לעיל, כתוצאה מהירידה בריבית הצמודה למדד. השפעה זו קיבלה ביטוי בעיקר ברבעון הראשון של שנת 2009. פער הריבית הכולל במיגור הצמוד עמד במחצית הראשונה של שנת 2009 על שיעור שלילי של 1.84% בהשוואה לשיעור שלילי של 0.48% בתקופה המקבילה אשתקד. פער הריבית הכולל במיגור הלא צמוד במחצית הראשונה של שנת 2009 עמד על 1.59% בהשוואה ל-2.15% בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה בפער הריבית נבעה בעיקר משחיקת המרווח הפיננסי במיגור בשל ירידת הריבית במשק, שחיקה זו באה לידי ביטוי בפער הריבית המאזני במיגור הלא צמוד אשר עמד על 2.79% בהשוואה ל-3.21% בתקופה המקבילה אשתקד. פער הריבית הכולל במיגור מטבע-חוץ עמד על 0.66% בהשוואה ל-0.65% בתקופה המקבילה אשתקד. פער הריבית הכולל ברבעון השני של שנת 2009 עמד על 1.24% בהשוואה לפער ריבית שלילי של 0.22% ברבעון הראשון של שנת 2009 ולפער ריבית של 1.38% בתקופה המקבילה אשתקד. השינויים בפערי הריבית הרבעוניים נבעו בעיקר מהתאמות לשווי הוגן, כאמור לעיל, ובאו לידי ביטוי בפער הריבית הכולל במיגור הצמוד למדד אשר עמד ברבעון השני של שנת 2009 על 1.62% בהשוואה לפער ריבית שלילי של 5.09% ברבעון הראשון של שנת 2009 ולפער ריבית של 0.67% בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן התפתחות התוצאות מפעילות מימון לפי מיגזרי פעילות עיקריים:

שינוי מששה חודשים שנסתיימו ביום	לששה חודשים שנסתיימו ביום		שינוי משלושה חודשים שנסתיימו ביום		לשלושה חודשים שנסתיימו ביום				
	30.6.08	30.6.08	30.6.08	31.3.09	30.6.08	31.3.09			
		30.6.09				30.6.09			
	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח			
	(17.3)	998	(22.0)	(5.9)	513	425	400	מיגזר משקי הבית	
	(12.9)	596	(4.1)	(18.5)	243	286	233	מיגזר הבנקאות הפרטית	
	(12.3)	489	(8.1)	1.4	235	213	216	מיגזר עסקים קטנים	
	56.7	210	1.3	(6.5)	157	170	159	המיגזר המסחרי	
	60.7	789	17.5	12.4	571	597	671	המיגזר העסקי	
	(85.9)	(3,151)	(443)	23.2	-	224	(719)	276	מיגזר ניהול פיננסי
	-	(69)	2,927	0.6	101.1	1,943	972	1,955	סך הכל

העלייה בתוצאות מפעילות מימון במחצית הראשונה של השנה מתבטאת בעיקר במיגזר ניהול פיננסי. הקיטון בהפסדים במיגזר זה נבע מהפסדים של שלוחות הבנק בחו"ל בניירות-ערך מגובי נכסים מסוג MBS ומכשירי CDO שנרשמו בתקופה המקבילה אשתקד ונכללים בתוצאות מיגזר זה. כמו-כן, חלה עלייה בהכנסות על תיק נגזרי אשראי ובהכנסות מאגרות-חוב. מאידך, חלה ירידה בהכנסות המיגזר בשל התאמות לשווי הוגן של נגזרים. השפעה זו קבלה ביטוי בעיקר ברבעון הראשון של שנת 2009. העלייה בתוצאות של המיגזר העסקי נבעה בעיקר מהפסדים אשר נרשמו במחצית הראשונה של שנת 2008 בגין השקעות של שלוחות הבנק בחו"ל במכשירי SIV.

הפרשה לחובות מסופקים נערכה בצורה שמרנית ובהתחשב בהערכות הסיכונים בתיק האשראי והסתכמה במחצית הראשונה

של שנת 2009 ב-852 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-284 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים הסתכמה ב-704 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-307 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בהפרשות בתקופת הדיווח, שנבעו מענפי הבניה והנדל"ן, תעשייה ואנשים פרטיים, חל גידול והן הסתכמו ב-949 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-723 מיליון ש"ח. הגידול נבע בעיקר מענף הבניה והנדל"ן. כמו-כן, תרמה לגידול בהפרשה הספציפית הירידה בהקטנת הפרשות וגביית חובות שנמחקו בשנים קודמות, אשר הסתכמו בכ-245 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-416 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה. ההפרשה הנוספת לחובות מסופקים, המבוצעת בגין סיכונים שאינם מזוהים בתיקי חבויות הלקוחות, גדלה ב-148 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2009, בהשוואה לקיטון בתקופה המקבילה בסך של 23 מיליון ש"ח. הפער נבע בעיקר מגידול כתוצאה מעלייה בהיקף החובות הבעייתיים והעדר מידע כספי של לקוחות הבנק.

יתרת ההפרשה הנוספת לחובות מסופקים ליום 30 ביוני 2009 הסתכמה ב-522 מיליון ש"ח. יתרת ההפרשה הכללית, שנקבעה על-פי הוראות המפקח על הבנקים, הסתכמה ביום 30 ביוני 2009 ב-679 מיליון ש"ח. סך ההפרשה הכללית וההפרשה הנוספת לחובות מסופקים הסתכמה בסך של 1,201 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,053 מיליון ש"ח בסוף שנת 2008.

בנוגע למרכיבי ההפרשה הספציפית וההפרשה הנוספת לחובות מסופקים, ראה ביאור 3 לתמצית הדוחות הכספיים.

להלן פרטים על ההפרשה לחובות מסופקים לתקופה ינואר-יוני 2009:

שינוי	לששה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני	
	2008	2009
ב-1%	במיליוני ש"ח	
31.3	723	949
(41.1)	(416)	(245)
129.3	307	704
-	(23)	148
200.0	284	852
שיעור ההפרשה הספציפית מסך האשראי לציבור*:		
	0.68%	0.88%
הקטנת הפרשה הספציפית וגביית חובות שנמחקו בעבר		
	(0.39%)	(0.23%)
סך הכל		
	0.29%	0.65%

* על בסיס שנתי.

להלן ההתפתחות הרבעונית של ההפרשות לחובות מסופקים:

רבעון ראשון	2008			2009	
	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני
במיליוני ש"ח					
347	376	720	1,004	388	561
(275)	(141)	(309)	(179)	(118)	(127)
72	235	411	825	270	434
(40)	17	60	(60)	44	104
32	252	471	765	314	538
שיעור ההפרשה הספציפית מסך האשראי לציבור*:					
0.66%	0.71%	1.34%	1.81%	0.70%	1.04%
הקטנת הפרשה הספציפית וגביית חובות שנמחקו בעבר					
(0.52%)	(0.27%)	(0.58%)	(0.32%)	(0.21%)	(0.24%)
סך הכל					
0.14%	0.44%	0.76%	1.49%	0.49%	0.80%

* על בסיס שנתי.

להלן התפתחות ההפרשות לחובות מסופקים לפי מיגזרי פעילות עיקריים:

שינוי מששה חודשים שנסתיימו ביום	לששה חודשים שנסתיימו ביום		שינוי משלושה חודשים שנסתיימו ביום		לשלושה חודשים שנסתיימו ביום	
	30.6.08	30.6.09	30.6.08	31.3.09	30.6.08	31.3.09
ב-1%	במיליוני ש"ח		ב-1%		במיליוני ש"ח	
70.3	74	126	46.5	-	43	63
100.0	14	28	55.6	-	9	14
24.8	109	136	17.3	83.3	75	48
28.4	67	86	120.0	77.4	25	31
-	20	476	218.0	101.3	100	158
200.0	284	852	113.5	71.3	252	314

ההכנסות התפעוליות והאחרות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2009 ב-2,393 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,489 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 3.9%. הירידה נבעה בעיקר מהשלכות מכירת יתרת קופות הגמל בתחילת שנת 2008, ירידה בעמלות הפצה של מוצרים פיננסיים והשלכות חוק העמלות. ההכנסות התפעוליות והאחרות הסתכמו ברבעון השני של שנת 2009 ב-1,231 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,162 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2009, גידול בסך 5.9%, אשר נבע בעיקר מגידול בהכנסות מניירות-ערך, מהכנסות מדיבינדנד ומעמלות כרטיסי אשראי.

להלן פירוט של ההכנסות התפעוליות והאחרות:

שינוי מששה חודשים שנסתיימו ביום	לששה חודשים שנסתיימו ביום		שינוי משלושה חודשים שנסתיימו ביום		לשלושה חודשים שנסתיימו ביום		שינוי מששה חודשים שנסתיימו ביום
	30.6.08	30.6.09	30.6.08	31.3.09	30.6.08	31.3.09	
	במיליוני ש"ח		ב-%		במיליוני ש"ח		ב-%
עמלות תפעוליות:							
	14.71	577	20.56	7.55	248	278	299
פעילות בניירות-ערך		503					
	(38.76)	79	(33.87)	7.89	62	38	41
עמלות הפצת מוצרים פיננסיים		129					
	(6.34)	458	(3.81)	(1.73)	236	231	227
דמי ניהול חשבונות		489					
	1.86	713	3.94	7.27	355	344	369
כרטיסי אשראי		700					
	(35.78)	131	(29.03)	1.54	93	65	66
טיפול באשראי		204					
	(28.57)	280	(15.09)	(6.9)	159	145	135
עמלות תפעוליות אחרות		*392					
	(7.41)	2,238	(1.39)	3.27	1,153	1,101	1,137
סך הכל עמלות תפעוליות		2,417					
	142.86	51	95.83	-	24	4	47
רווחים מהשקעות במניות, נטו		21					
	103.92	104	67.86	(17.54)	28	57	47
הכנסות אחרות		51					
	(3.86)	2,393	2.16	5.94	1,205	1,162	1,231
סך הכל הכנסות תפעוליות ואחרות		2,489					

* כולל דמי ניהול קופות-גמל בסך 89 מיליון ש"ח.

לאור השינוי במבנה העמלות עם כניסתו לתוקף של חוק העמלות החדש, בחודש מרץ 2009 פורסם חוזר בנק ישראל בדבר "הגילוי על עמלות תפעוליות בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים".

החוזר מתייחס לאופן הסיווג וההצגה של עמלות תפעוליות בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בהתאם לתעריפון החדש וקובע כי סיווג העמלות יתבסס על תחום הפעילות ששימש להפקתן, כך שעמלות הנובעות מפעילויות דומות במהותן יקובצו. השינוי העיקרי בחוזר הוא בכך שעמלות מהפצת מוצרים פיננסיים, יוצגו בסעיף עמלות תפעוליות ולא בסעיף "הכנסות אחרות" כפי שהיה נהוג עד היום.

הבנק סיווג מחדש את מספרי ההשוואה לשנים קודמות והציגם בהתאם למתכונת החדשה הנדרשת בחוזר של המפקח על הבנקים. ההכנסות מעמלות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2009 ב-2,238 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,417 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 7.4% אשר נובע בעיקר מהשפעת תיקון חוק העמלות, ממכירת יתרת קופות הגמל בתחילת שנת 2008 ומהפסקת איחוד של בנק יהב ובנק מסד.

תיקון חוק העמלות גרם לירידה של כ-100 מיליון ש"ח בהכנסות מעמלות במחצית הראשונה של שנת 2009, עיקר הירידה נובעת מהכנסות מטיפול באשראי ובעריכת חוזים ומדמי ניהול חשבונות.

סך הרווחים מהשקעות במניות, נטו במחצית הראשונה של שנת 2009 הסתכמו ב-51 מיליון ש"ח בהשוואה ל-21 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול נובע כתוצאה מהפרשה לירידת-ערך שנרשמה במחצית הראשונה של שנת 2008 בסך 91 מיליון ש"ח. גידול זה קוזז כתוצאה מירידה ברווח ממכירת מניות אשר הסתכם ב-11 מיליון ש"ח בהשוואה ל-71 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הגידול ברבעון השני של שנת 2009 לעומת הרבעון הראשון של שנת 2009 נבע מדיבינדנד בסך 43 מיליון ש"ח שהתקבל ברבעון השני.

הגידול בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד נבע בעיקר כתוצאה מהפרשה לירידת-ערך בסך 81 מיליון ש"ח שנרשמה אשתקד וקוזז על-ידי ירידה ברווח ממכירת מניות. (סך של 5 מיליון ש"ח ברבעון השני של שנת 2009 בהשוואה ל-67 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד).

סך ההכנסות האחרות במחצית הראשונה של שנת 2009 הסתכמו ב-104 מיליון ש"ח בהשוואה ל-51 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול נבע מרווחים מקופות פיצויים בסך 33 מיליון ש"ח ומגידול בהכנסות משירותי מחשב לחברות שאוחדו בעבר שהסתכמו ב-49 מיליון ש"ח לעומת 28 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הירידה בהכנסות ברבעון השני של שנת 2009 לעומת הרבעון הראשון של שנת 2009 נבעה בעיקר מירידה ברווחים מקופות פיצויים אשר הסתכמו ב-10 מיליון ש"ח בהשוואה ל-23 מיליון ש"ח ברבעון הקודם.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2009 ב-3,830 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-4,179 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 8.4% שנבע בעיקר מירידה בהוצאות השכר שהושפעו מרווחי יעודות לפיצויים, הפסקת איחוד בנק יהב ובנק מסד ומרישום הוצאות פרישה מרצון בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן פירוט של ההוצאות התפעוליות והאחרות:

הוצאות שכר:	לשלושה חודשים שנסתיימו ביום		שינוי משלושה חודשים שנסתיימו ביום		לשלושה חודשים שנסתיימו ביום		שינוי מששה חודשים שנסתיימו ביום
	30.6.08	30.6.09	30.6.08	31.3.09	30.6.08	31.3.09	
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%
שכר	1,098	961	(12.5)	1,044	(8.0)	2,251	(8.5)
בונוס, פנטום ואופציות	24	49	104.2	41	19.5	(29)	-
פרישה מרצון	-	-	-	-	-	326	-
סך הכל שכר	1,122	1,010	(10.0)	1,085	(6.9)	2,548	(16.3)
אחזקה ופחת בניינים וציוד	341	345	1.2	326	5.8	669	2.5
הוצאות אחרות	477	535	12.2	500	7.0	962	5.2
סך הכל הוצאות תפעוליות ואחרות	1,940	1,890	(2.6)	1,911	(1.1)	4,179	(8.4)

הוצאות השכר במחצית הראשונה של שנת 2009 הסתכמו ב-2,132 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,548 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 16.3%. הירידה בהוצאות השכר נבעה בעיקר כתוצאה מרישום הוצאות לפרישה מרצון במחצית הראשונה של שנת 2008 שהסתכמו בסך של 326 מיליון ש"ח ומרווחים שנרשמו ביעודות לפיצויים בהשוואה להפסדים בתקופה המקבילה אשתקד. ירידה בסך של כ-104 מיליון ש"ח נובעת מהפסקת איחוד נתוני בנק מסד ובנק יהב.

הוצאות השכר ברבעון השני של שנת 2009 הסתכמו ב-1,010 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,122 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2009, קיטון בשיעור של 10.0%. הירידה בהוצאות השכר נבעה בעיקר בגין מענק בגובה משכורת הנובע מהסכם השכר בסך 120 מיליון ש"ח ששולם ברבעון הראשון.

הוצאות השכר ברבעון השני של שנת 2009 הסתכמו ב-1,010 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,085 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, קיטון בשיעור של 6.9%. הירידה בהוצאות השכר נבעה בעיקר מרווחים שנרשמו ביעודות לפיצויים בהשוואה להפסדים בתקופה המקבילה אשתקד וכן מהשפעת הפסקת איחוד נתוני בנק יהב בסך של כ-43 מיליון ש"ח.

הוצאות אחזקה ופחת בניינים וציוד במחצית הראשונה של שנת 2009 הסתכמו ב-686 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-669 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור 2.5% שנבע מגידול בהוצאות פחת תוכנות ומחשב.

ההוצאות האחרות במחצית הראשונה של שנה 2009 הסתכמו ב-1,012 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-962 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 5.2% שנבע בעיקר מגידול בהוצאות עמלות המשלמות על פעילויות בתחום נירות-ערך ובתחום כרטיסי האשראי, עקב גידול בהיקפי הפעילות וכן מגידול בהפרשה לתביעות, וקוזז על-ידי ירידה בהוצאות שיווק ופרסום.

ההוצאות האחרות הסתכמו ברבעון השני של שנת 2009 ב-535 מיליון ש"ח בהשוואה ל-477 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2009. גידול בסך 12.2% אשר נבע מגידול בהפרשה לתביעות, הוצאות עמלות ושיווק ופרסום.

הפרשה למס על רווח מפעולות רגילות הסתכמה במחצית הראשונה של שנת 2009 בסך של 229 מיליון ש"ח, בהשוואה להטבת מס בסך של 521 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

המס האפקטיבי במחצית הראשונה של שנת 2009 הגיע לשיעור של 35.9% בהשוואה לשיעור מס סטטוטורי בשיעור של 36.2%. הפער נבע מהפרשה נוספת לחובות מסופקים והוצאות לא מוכרות שאינן נכללות בבסיס המס שקוזז על-ידי השלכות הפיחות בשקל לעומת המטבעות הזרים על השקעות בחברות מאוחדות בחו"ל.

בקשר עם עליית שיעור מס ערך מוסף מחודש יולי 2009 וחקיקה בנושא ירידת שיעורי המס החל משנת 2011, ראה ביאור 10 לתמצית הדוחות הכספיים.

חלקם של בעלי-מניות חיצוניים בתוצאות נטו של חברות מאוחדות הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2009 בסך של 17 מיליון ש"ח מחלקם ברווח בעיקר בגין בנק פוזיטיף, בהשוואה לחלקם בהפסד שהסתכם ב-49 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד שעיקרו נבע מתרומה שלילית בשקלים של בנק פוזיטיף, זאת כתוצאה מתיסוף משמעותי של השקל מול הלירה התורכית.

הרווח, נטו, מפעולות בלתי-רגילות, לאחר מיסים, הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2009 ב-23 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-487 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח במחצית הראשונה של שנת 2008 נבע בעיקר מרווח ממכירת זכויות לניהול קופות-גמל בסך של 440 מיליון ש"ח.

הרווח הנקי למניה הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2009 בסך של 0.32 ש"ח, בהשוואה להפסד של 0.75 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרכב והתפתחויות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק

המאזן המאוחד הסתכם ב-302.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-306.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2008.

להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים:

שינוי מיום		יתרה ליום			
31.12.08	31.3.09	31.12.08	31.3.09	30.6.09	
ב-%		במיליוני ש"ח			
(1.3)	(0.8)	306,847	305,156	302,844	סך הכל מאזן
(2.8)	(2.2)	222,100	220,859	215,973	אשראי לציבור
14.7	7.7	38,590	41,079	44,249	מזומנים ופקדונות בבנקים
10.6	6.9	26,657	27,587	29,489	ניירות-ערך
0.5	(1.9)	226,953	232,442	228,136	פקדונות הציבור
6.5	16.8	20,818	18,967	22,162	אגרות-חוב וכתבי התחייבויות נדחים
5.0	3.9	18,795	18,986	19,733	הון עצמי

א. פעילות חוץ-מאזנית

להלן ההתפתחות בסעיפים חוץ-מאזניים עיקריים:

שינוי מיום		יתרה ליום			
31.12.08	31.3.09	31.12.08	31.3.09	30.6.09	
ב-%		במיליוני ש"ח			
א. מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים למעט נגזרים:					
(30.9)	(24.7)	1,636	1,501	1,131	אשראי תעודות
7.4	(2.1)	31,943	35,038	34,300	ערביות והתחייבויות אחרות
11.2	(1.3)	*28,995	32,657	32,238	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
(7.7)	(6.8)	69,374	68,645	64,011	מסגרות חיד' ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
(2.7)	(3.1)	31,619	31,749	30,777	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתן והתחייבויות להוצאת ערביות
ב. מכשירים נגזרים (סכומי ערך נקוב):					
2.5	(2.7)	204,485	215,349	209,597	חוזי ריבית
(5.0)	(3.6)	185,987	183,450	176,776	חוזי מטבע
(15.8)	(19.6)	21,756	22,790	18,327	חוזים בגין מניות
(78.0)	(20.7)	17,684	4,911	3,896	חוזי סחורות ושירותים (כולל נגזרי אשראי)
(5.0)	(4.2)	429,912	426,500	408,596	סך הכל ערך נקוב נגזרים**

* הוצג מחדש.

** הקיטון בהיקף סכומי הערך הנקוב של מכשירים נגזרים נובע מירידה בשער החליפין של הדולר, וכן מקיטון בהיקף העסקות הפתוחות בנגזרים.

ב. נכסי לקוחות

להלן התפתחות ביתרות הנכסים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק, לגביהם מספקת קבוצת הבנק שירותי ניהול תפעולי ו/או משמורת:

שינוי מיום		יתרה ליום			
31.12.08	31.3.09	31.12.08	31.3.09	30.6.09	
ב-%		במיליוני ש"ח			
11.7	1.6	450,797	495,351	503,315	בתיקי ניירות-ערך ⁽¹⁾⁽²⁾
15.4	6.4	30,633	33,224	35,337	בקרנות נאמנות
16.4	7.2	60,999	66,203	70,995	סך הנכסים של קופות-גמל המקבלות שירותי תפעול
12.4	2.5	542,429	594,778	609,647	סך הכל

(1) לרבות יתרות ניירות-ערך של קופות-גמל וקרנות נאמנות לגביהם מעניקה קבוצת הבנק שירותי תפעול.

(2) לא כולל קרנות נאמנות המוחזקות על-ידי לקוחות הבנק.

התפתחות סעיפי המאזן

האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2009 הסתכם ב-216.0 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-222.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2008, קיטון בשיעור של 2.8%. השינוי מוסבר בצמיחה השלילית במשק במחצית הראשונה של השנה. כתוצאה מהירידה בפעילות במשק ירדה רמת האשראי בעיקר במיגזר העסקי. הפיחות בשער השקל ביחס למרבית מטבעות החוץ קיזז את הירידה ביתרות האשראי לציבור בשיעור של כ-1.0%.

לפרטים בדבר השינויים באשראי לציבור לפי מיגזרי פעילות - ראה בפרק "תוצאות פעולות מיגזרי הפעילות של קבוצת הבנק". סיכון האשראי הכולל לציבור ליום 30 ביוני 2009 הסתכם בכ-390.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-403.2 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2008, קיטון בשיעור של 3.1%.

להלן התפתחות סיכון האשראי הכולל** לציבור לפי ענפי משק עיקריים:

	31 בדצמבר 2008***		31 במרץ 2009		30 ביוני 2009		ענף המשק
	שיעור השינוי מיום 31 בדצמבר 2008	שיעור השינוי מיום 31 במרץ 2009	שיעור מסך הכל	סיכון אשראי כולל לציבור	שיעור מסך הכל	סיכון אשראי כולל לציבור	
	ב- %	ב- %	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	ב- %	במיליוני ש"ח	
חקלאות	(2.0)	1.5	1,980	1,913	0.5	1,941	
תעשייה	(4.7)	(7.2)	48,795	50,118	12.1	11.9	46,510
בינוי ונדל"ן	(2.1)	(1.4)	65,505	65,035	16.2	16.4	64,109
חשמל ומים	(3.7)	1.9	7,597	7,175	1.9	1.9	7,314
מסחר	(6.0)	5.6	*21,872	*19,480	5.4	5.3	20,567
בתי-מלון, שירותי הארחה ואוכל	0.1	(3.9)	10,139	10,560	2.5	2.6	10,152
תחבורה ואחסנה	(2.2)	(4.2)	9,584	9,776	2.4	2.4	9,370
תקשורת ושירותי מחשב	(5.6)	(7.4)	7,871	8,024	2.0	1.9	7,427
שירותים פיננסיים	(21.3)	(18.9)	*63,233	*61,347	15.7	12.7	49,747
שירותים עסקיים אחרים	11.0	1.6	17,359	18,961	4.3	4.9	19,269
שירותים ציבוריים וקהילתיים	(1.1)	(0.2)	9,829	9,737	2.4	2.5	9,719
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	3.5	3.5	32,743	32,736	8.1	8.7	33,886
אנשים פרטיים - אחר	3.7	1.9	106,646	108,509	26.5	28.3	110,624
סך הכל	(3.1)	(3.2)	403,153	403,371	100.0	100.0	390,635

* סווג מחדש.

** לרבות סיכון אשראי חוץ-מאזני, השקעות באגרות-חוב של הציבור, נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים שבוצעו כנגד הציבור וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ובוצעו כנגד הציבור.

*** הוצג מחדש - סיכון האשראי החוץ-מאזני הוצג מחדש כתוצאה מתיקון יתרות מסגרות כרטיסי אשראי.

להלן פרטים על השינויים בענפי המשק:

השירותים הפיננסיים

בענף שירותים פיננסיים נרשמה ירידה בהיקף סיכון האשראי הכולל שעומד על כ-49.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-63.2 מיליארד ש"ח בשנת 2008, ירידה בשיעור של כ-21.3%.

הירידה בסיכון האשראי הכולל בגין פעילות לווים בישראל בסך של כ-9.8 מיליארד ש"ח, נבעה מירידה של כ-3.4 מיליארד ש"ח בסיכון האשראי המאזני, בעיקר, בשל ירידה בשווי הוגן של פעילות נגזרים ממוסדות כספיים ומירידה של כ-6.4 מיליארד ש"ח בסיכון האשראי החוץ-מאזני כאשר מתוכה ירידה במסגרות לא מנוצלות בסך של כ-2.7 מיליארד ש"ח.

מסחר

בענף מסחר נרשמה ירידה בהיקף סיכון האשראי הכולל שעומד על כ-20.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-21.9 מיליארד ש"ח בשנת 2008, ירידה בשיעור של כ-6.0%.

תעשייה

בענף תעשייה נרשמה ירידה בהיקף סיכון האשראי הכולל שעומד על כ-46.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-48.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2008, ירידה בשיעור של 4.7%. הירידה בסיכון האשראי המאזני על סך 3.1 מיליארד ש"ח נובעת בעיקר מהחזר אשראי שנתקבל מלקוח גדול. הירידה קוזה בשל עלייה בערבות שהועמדה ללקוח גדול.

בינוי ונדל"ן

בענף בינוי ונדל"ן נרשמה ירידה בהיקף סיכון האשראי הכולל שעומד על כ-64.1 מיליארד ש"ח (המהווה 16.4% מסך סיכון האשראי הכולל לציבור), בהשוואה ל-65.5 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2008, ירידה בשיעור של 2.1%.

שירותים עסקיים אחרים

בענף שירותים עסקיים נרשם גידול בהיקף סיכון האשראי הכולל שעומד על כ-19.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-17.4 מיליארד ש"ח בשנת 2008, עלייה בשיעור של כ-11%. העלייה בסיכון האשראי החוץ-מאזני נבעה מפעילות לווים בישראל בסך של כ-2.3 מיליארד ש"ח.

אנשים פרטיים - אחר

סיכון האשראי הכולל בענף הסתכם בסוף יוני 2009 בכ-110.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-106.6 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2008, גידול בשיעור של 3.7%. הגידול בסך של כ-4.0 מיליארד ש"ח נובע בעיקר מגידול בסך של כ-3.3 מיליארד ש"ח במסגרות האשראי הבלתי מנוצלות.

להלן פירוט יתרות אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ-מאזני ללווים שיתרת חבותם מעל 1,200 מיליון ש"ח לפי ענפי משק ליום 30 ביוני 2009:

מספר לווים	אשראי מאזני	אשראי חוץ-מאזני	סך הכל	ענף המשק
	במיליוני ש"ח			
3	1,036	4,222	5,258	תעשייה
3	3,645	583	4,228	בינוי ונדל"ן
1	713	1,562	2,275	חשמל ומים
1	1,450	571	2,021	תחבורה ואחסנה
1	1,537	-	1,537	תקשורת ושירותי מחשב
1	1,311	302	1,613	בתי מלון, שירותי אוכל והארוחה
6	4,233	6,391	10,624	שירותים פיננסיים
16	13,925	13,631	27,556	סך הכל

להלן פירוט יתרות אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ-מאזני ללווים שיתרת חבותם מעל 1,200 מיליון ש"ח לפי ענפי משק ליום 31 במרץ 2009:

מספר לווים*	אשראי מאזני*	אשראי חוץ-מאזני*	סך הכל	ענף המשק
	במיליוני ש"ח			
3	2,795	5,204	7,999	תעשייה
3	3,594	678	4,272	בינוי ונדל"ן
1	677	1,181	1,858	חשמל ומים
1	1,569	488	2,057	תחבורה ואחסנה
1	1,626	-	1,626	תקשורת ושירותי מחשב
6	4,137	6,474	10,611	שירותים פיננסיים
15	14,398	14,025	28,423	סך הכל

* סווג מחדש.

להלן פירוט יתרות אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ-מאזני ללווים שיתרת חבותם מעל 1,200 מיליון ש"ח לפי ענפי משק ליום 31 בדצמבר 2008:

מספר לווים*	אשראי מאזני*	אשראי חוץ-מאזני*	סך הכל
במיליוני ש"ח			
3	3,666	3,508	7,174
3	3,272	721	3,993
1	804	1,776	2,580
1	1,423	562	1,985
1	1,583	0	1,583
7	5,995	8,564	14,559
16	16,743	15,131	31,874

* סווג מחדש.

אשראי ללווים בעייתיים

כתוצאה מהמשבר הפיננסי בעולם וההרעה במצב המשק, חל גידול משמעותי בהיקף הלווים הבעייתיים החל מהרבעון השלישי של שנת 2008.

להלן התפתחות החבויות הבעייתיות⁽¹⁾ לפי הסיווגים שנקבעו בהוראות המפקח על הבנקים:

ליום 30 ביוני 2009	ליום 31 במרץ 2009	ליום 31 בדצמבר 2008	ליום 30 בספטמבר 2008	ליום 30 ביוני 2008
במיליוני ש"ח				
4,274	4,145	4,140	3,870	3,366
607	540	829	814	1,167
1,981	2,084	1,884	47	364
867	875	702	606	616
7,338	7,134	6,120	8,083	5,331
15,067	14,778	13,675	13,420	10,844
2,046	2,233	2,040	1,515	1,364
440	363	358	*271	*199
12	13	12	2	9
128	171	57	-	-
17,693	17,558	16,142	*15,208	*12,416
287	237	207	435	374
456	457	457	472	*492
3,986	4,097	3,919	2,734	3,604

* סווג מחדש.

- (1) לא כולל חבויות המכוסות על-ידי ביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- (2) אשראי שאורגן מחדש במהלך השנה השוטפת, וכן אשראי שאורגן מחדש בשנים קודמות עם ויתור על הכנסות.
- (3) אשראי ללווים, אשר לנביו קיימת החלטה על ארגון מחדש, אך הארגון מחדש טרם בוצע בפועל.
- (4) למעט אשראי לדיור שבנינו קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור.
- (5) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים, למעט בגין ערבויות שנתן לווה להבטחת חבות של צד שלישי.

מזומנים ופקדונות בבנקים הסתכמו ב-44.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-38.6 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2008, גידול בשיעור של 14.7%.

פקדונות בבנקים מרכזיים הסתכמו ב-34.1 מיליארד ש"ח (מתוכם סך של 19.8 מיליארד בש"ח), בהשוואה ל-29.9 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2008 (מתוכם סך של 8.6 מיליארד בש"ח).

הגידול במזומנים ובפקדונות בבנקים (בשקלים ובמט"ח) נבע בעיקרו מגיוס כתבי התחייבות נדחים ומירדה ביתרת האשראי. יצוין כי העלייה ביתרות המזומנים של הבנק הושפעה מהעלייה המשמעותית שחלה בניזילות של המערכת הבנקאית בישראל בעקבות פעולות של בנק ישראל אשר הגדילו את ניזילות המערכת.

להלן פירוט יתרת המזומנים והפקדונות בבנקים:

שינוי מיום					
31.12.08	31.3.09	31.12.08	31.3.09	30.6.09	
ב-%		במיליוני ש"ח			
19.1	23.6	2,014	1,941	2,399	מזומנים
(14.9)	64.8	23,656	12,218	20,138	פקדונות בבנק ישראל
122.8	(14.1)	6,262	16,237	13,950	פקדונות בבנקים מרכזיים בחו"ל
-	144.5	*293	692	1,692	פקדונות בבנקים בישראל
(4.6)	(39.2)	*6,365	9,991	6,070	פקדונות בבנקים בחו"ל**
14.7	7.7	38,590	41,079	44,249	סך הכל

* סווג מחדש.

** ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים נוכחה מהסעיפים המתאימים.

ניירות הערך הסתכמו ב-29.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-26.7 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2008, גידול בשיעור של 10.6%. השינוי נובע בעיקרו מגידול באגרות-חוב של ממשלת ישראל בסך של 3.5 מיליארד ש"ח ומירדה בהחזקת בנק הפועלים שוויץ בניירות-ערך בסך של 0.9 מיליארד ש"ח.

להלן סיווג ניירות הערך של קבוצת הבנק:

ליום 30 ביוני 2009				
עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן	הערך במאזן
במיליוני ש"ח				
769	57	(5)	821	769
21,772	438	(246)	21,964	21,964
4,027	*13	-	4,040	4,040
26,568	508	(251)	26,825	26,773
אגרות-חוב				
מוחזקות לפדיון				
זמינות למכירה				
למסחר				
מניות				
זמינות למכירה				
למסחר				
סך כל ניירות הערך				

להלן סיווג ניירות הערך של קבוצת הבנק (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2008					
הערך במאזן	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת	
במיליוני ש"ח					
אגרות-חוב					
2,045	2,033	(12)	-	2,045	מוחזקות לפדיון
21,069	21,069	(483)	361	21,191	זמינות למכירה
1,710	1,710	*(3)	*22	1,691	למסחר
24,824	24,812	(498)	383	24,927	
מניות					
1,813	1,813	(38)	207	1,644	זמינות למכירה
20	20	*(1)	-	21	למסחר
1,833	1,833	(39)	207	1,665	
26,657	26,645	(537)	590	26,592	סך כל ניירות הערך

* נזקפו לדוח רווח והפסד.

להלן פרטים ליום 30 ביוני 2009 על ההפסד מהתאמות לשווי הוגן שטרם מומש בגין ניירות-ערך בתיק הזמין למכירה:
בגין אגרות-חוב:

משך זמן ירידת הערך מאז תחילת הירידה					
סך הכל	מעל 12 חודשים	9-12 חודשים	6-9 חודשים	עד 6 חודשים	שיעור הירידה
במיליוני ש"ח					
192	85	4	1	102	עד 20%
-	-	-	-	-	20%-30%
-	-	-	-	-	30%-40%
192	85	4	1	102	סך הכל

בגין ניירות-ערך מגובי נכסים:

משך זמן ירידת הערך מאז תחילת הירידה					
סך הכל	מעל 12 חודשים	9-12 חודשים	6-9 חודשים	עד 6 חודשים	שיעור הירידה
במיליוני ש"ח					
54	54	-	-	-	עד 20%
-	-	-	-	-	20%-30%
-	-	-	-	-	30%-40%
54	54	-	-	-	סך הכל

בגין מניות:

משך זמן ירידת הערך מאז תחילת הירידה					
סך הכל	מעל 12 חודשים	9-12 חודשים	6-9 חודשים	עד 6 חודשים	שיעור הירידה
במיליוני ש"ח					
1	-	-	-	1	עד 20%
-	-	-	-	-	20%-30%
-	-	-	-	-	30%-40%
1	-	-	-	1	סך הכל

השקעות באגרות-חוב

להלן פרטים נוספים על השקעת קבוצת הבנק באגרות-חוב ליום 30 ביוני 2009 (במיליוני ש"ח):

סך הכל הערך במאזן	הערך במאזן
אגרות-חוב ממשלתיות:	
	ממשלת ישראל
17,236	
749	ממשלת ארה"ב
1,597	ממשלות מדינות מפותחות
232	ממשלות מדינות מתפתחות
19,814	
אגרות-חוב של בנקים ומוסדות פיננסיים:	
	בנקים בארה"ב
338	בנקים במדינות מפותחות אחרות
	שוויץ
324	הולנד
243	גרמניה
192	ספרד
147	איטליה
140	קוריאה
125	צרפת
110	בריטניה
103	אירלנד
101	אחר*
278	
1,763	
	בנקים בארצות מתפתחות
	רוסיה
40	אחר
19	
59	
	מוסדות כספיים (שאינם בנקים)
	ארה"ב**
804	ישראל
690	בריטניה
150	אחר
161	
1,805	
3,965	

* כולל 7 מדינות, שהיתרה הגבוהה ביותר היא כ-84 מיליון ש"ח.
** כולל 8 מנפיקים, כשהיתרה הגבוהה ביותר של מנפיק אחד היא בסך של כ-348 מיליון ש"ח.

אגרות-חוב של תאגידים, שאינם בנקים ומוסדות פיננסיים, ואינם מגובי נכסים (פילוח לפי ענפי משק):	
507	תעשייה
56	פעילויות בנדל"ן
525	חשמל ומים
611	מסחר
50	תחבורה
64	תקשורת ושרותי מחשב
123	שירותים פיננסיים
55	שירותים ציבוריים
1,991	

להלן פרטים נוספים על השקעת קבוצת הבנק באגרות-חוב ליום 30 ביוני 2009 (במיליוני ש"ח) (המשך):

סך הכל הערך במאזן	
	אגרות-חוב מגובות נכסים:
306	ניירות-ערך מגובי משכנתאות (MBS)
	ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS) אחרים:
343	אשראי שאינו לאנשים פרטיים
354	Collateralized Debt Obligations (CDO)
697	
1,003	סך הכל ניירות-ערך מגובי נכסים
26,773	סך הכל אגרות-חוב

להלן פירוט המקורות לציטוט המחירים המשמשים לקביעת השווי ההוגן של אגרות החוב:

ליום 30 ביוני 2009			
סך הכל הערך במאזן	מחיר מצד נגדי לעסקה**	מחיר אינדיקטיבי*	נסחר בבורסות
	במיליוני ש"ח		
19,814	-	-	19,814
3,965	1	3,909	55
1,991	119	1,744	128
1,003	467	536	-
26,773	587	6,189	19,997

* מחיר אינדיקטיבי - אינדיקציה הנקבעת על-ידי הבנק ואשר מבוססת בדרך כלל על ציטוטי מחיר המתקבלים מגוף, או גופים חיצוניים, אשר התמחותם בכך.
** מחיר מצד נגדי לעסקה - ציטוט מחיר המתקבל מהגורם מולו בוצעה העסקה.

השקעות במניות

ההשקעה במניות מסתכמת ליום 30 ביוני 2009 בסך של 2,716 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,833 מיליון ש"ח בסוף שנת 2008. הגידול ביתרות נובע בעיקר מהכללה לראשונה של מניות כלל החזקות עסקי ביטוח, שנכללו עד ליום 31 בדצמבר 2008 במסגרת השקעות בחברות כלולות. לשם קבלת אישור ליעוץ פנסיוני, היה על הבנק בין היתר, להקטין את החזקתו בכלל החזקות לשיעור של 10%. בחודש ינואר 2009 מכר הבנק 0.11% מהון המניות של כלל החזקות והחזקתו סמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים עומדת על 9.95% מהון החברה. מאותו מועד אין לבנק ייצוג בדירקטוריון החברה.

להלן פרטים על ההשקעות העיקריות במניות הרשומות בסעיף ניירות-ערך (תיק הזמין למכירה) ליום 30 ביוני 2009:

חלק הבנק בהון המקנה זכות לקבלת רווחים	עלות ההשקעה	שווי השוק
ב-%	במיליוני ש"ח	
9.95	209	316
5.47	729	1,014
5.29	108	148

- לא כולל כתבי התחייבות נדחים בסך של 204 מיליון ש"ח.
- על-פי הוראת המפקח על הבנקים, כולל הבנק את חלקו באשראי, שניתן על-ידי קונסורציום של בנקים, והאומר להיפרע ממימוש מניות סחירות בבורסה על-ידי כונס נכסים, בסעיף ניירות-ערך זמינים למכירה. החל ממועד זה, הטיפול החשבונאי ביתרת האשראי הניל מתבצע על-פי הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, המתייחסות לניירות-ערך זמינים למכירה, ניירות הערך מוצגים על-פי הנמך מבין שוויים ההוגן לבין יתרת האשראי.
- בחודש אוגוסט 2009 מכר כונס הנכסים כ-34% ממניות בזק שהיו מוחזקות על-ידו לטובת הבנק. בעקבות המכירה, ברבעון השלישי של שנת 2009, צפוי הבנק לרשום רווח נטו בסך של כ-60 מיליון ש"ח.

פעילות קבוצת הבנק בניירות-ערך מגובי נכסים

להלן נתונים על החזקות קבוצת הבנק בניירות-ערך מגובי נכסים ליום 30 ביוני 2009:

עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו*	הפסדים שטרם מומשו*	שווי הוגן וערך במאזן	ירידת-ערך בעלת אופי אחר מזמני**
במיליוני ש"ח				
287	19	-	306	150
ניירות-ערך מגובי משכנתאות (MBS)				
ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS):				
368	16	(41)	343	40
אשראי שאינו לאנשים פרטיים				
319	48	(13)	354	2
Collateralized Debt Obligations (CDO)				
687	64	(54)	697	42
סך הכל ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS)				
974	83	(54)	1,003	192
סך הכל				

* נזקפו לדוח על השינויים בהון העצמי.

** נזקפו כהפסד בדוח רווח והפסד לתקופה ינואר-יוני 2009 (אינו כולל יתרות בגין ניירות-ערך שנמכרו).

להלן נתונים על החזקות קבוצת הבנק בניירות-ערך מגובי נכסים ליום 31 בדצמבר 2008:

עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו*	הפסדים שטרם מומשו*	שווי הוגן וערך במאזן	ירידת-ערך בעלת אופי אחר מזמני**
במיליוני ש"ח				
413	2	(40)	375	197
ניירות-ערך מגובי משכנתאות (MBS)				
ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS):				
376	-	(34)	342	85
אשראי שאינו לאנשים פרטיים				
-	-	-	-	367
Structured Investment Vehicles (SIV)				
563	-	(84)	479	74
Collateralized Debt Obligations (CDO)				
939	-	(118)	821	526
סך הכל ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS)				
1,352	2	(158)	1,196	723
סך הכל				

* נזקפו לדוח על השינויים בהון העצמי.

** נזקפו כהפסד בדוח רווח והפסד בשנת 2008 (אינו כולל יתרות בגין ניירות-ערך שנמכרו).

להלן פירוט המקורות לציטוטי המחירים המשמשים את הבנק לשם קביעת השווי ההוגן של ניירות הערך מגובי הנכסים:

סך הכל	מחיר מצד נגדי לעסקה**	מחיר אינדיקטיבי*		
			במיליוני ש"ח	ג'0
306	84	222	שווי הוגן	MBS
287	78	209	עלות מופחתת ⁽¹⁾	
354	354	-	שווי הוגן	CDO
319	319	-	עלות מופחתת ⁽¹⁾	
343	58	285	שווי הוגן	ABS אחרים
368	50	318	עלות מופחתת ⁽¹⁾	

* מחיר אינדיקטיבי - אינדיקציה הנקבעת על-ידי הבנק ואשר מבוססת בדרך כלל על ציטוטי מחיר המתקבלים מנוף, או גופים חיצוניים, אשר התמחותם בכך.
 ** מחיר מצד נגדי לעסקה - ציטוט מחיר המתקבל מהגורם מולו בוצעה העסקה.
 (1) לאחר ניכוי הפרשות לירידת-ערך.

חישוב השווי ההוגן של MBS:

חברת MarkIT העוסקת במתן ציטוטי מחיר הינה המקור הראשי לציטוטי מחיר עבור ניירות הערך המוחזקים על-ידי הסניף בלונדון ובנק הפועלים לוקסמבורג. כמו-כן, מתקבלים ציטוטי מחיר עבור נייר-ערך מהצד הנגדי לעסקה (Counterparty). חברת MarkIT, שהינה החברה המובילה והמקובלת ביותר בתעשייה בבריטניה, מפיקה ציטוטי מחירים על-ידי פניה ל-29 בנקים להשקעות בסוף כל יום עסקים והפקת מחירים במודל המנפה מחירי עסקות שאינם סבירים. בתום התהליך נקבע ציטוט מחיר לכל נייר-ערך. במקרים בהם MarkIT אינה מצטטת במועד מסוים מחיר לנייר-ערך אזי הסניף משתמש בציטוט מחיר המתקבל מהצד הנגדי לעסקה.

ניירות-ערך מסוג MBS:

השקעת הבנק בניירות-ערך מגובי נכסים מסוג MBS הינה באמצעות הסניף בלונדון ובנק הפועלים לוקסמבורג. יתרת השווי ההוגן של השקעות קבוצת הבנק ב-MBS ליום 30 ביוני 2009 מסתכמת ב-306 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-375 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2008. חשיפת ניירות-ערך אלה הינה לנכסים באירופה בלבד (בריטניה, אירלנד, הולנד וגרמניה) ודירוג האשראי שלהם מבוצע על-ידי סוכנויות הדירוג השונות. במהלך המחצית הראשונה של שנת 2009 הורד דירוגם של 7 מהניירות בעוד הדירוג של 5 מהניירות הועלה. בניירות הערך מסוג RMBS חלה הרעה מסוימת בפרמטרים (כגון כמות פיגורים ממוצעת, שיעורי LTV וכו'), ואילו בניירות הערך מסוג CMBS נרשמה הרעה משמעותית בשווי ההוגן כתוצאה מעלייה ב-LTV שנבעה מירידה בשווי הנכסים. במחצית הראשונה של שנת 2009 נרשמה הפרשה לירידת-ערך בעלת אופי אחר מזמני כנגד ניירות-ערך מסוג MBS בסך של כ-150 מיליוני ש"ח, (מתוכם נזקפו 40 מיליון ש"ח בעבר להון העצמי) שנזקפה כהפסד לדוח רווח והפסד. במהלך הרבעון השני של שנת 2009 החליט דירקטוריון הבנק לבחון אפשרות מכירת תיק ה-MBS. כתוצאה מכך, על-פי כללי החשבונאות, החל ממועד זה ירידות הערך של ה-MBS תיזקפנה לדוח רווח והפסד אף במקרים בהם לדעת הבנק ירידת הערך אינה בעלת אופי אחר מזמני. הפסדים מירידת-ערך בסך של 19 מיליון ש"ח שנרשמו ברבעון השני של שנת 2009 נובעים מהחלטת הדירקטוריון הני"ל.

ניירות-ערך מגובי נכסים אחרים (אשראי שאינו לאנשים פרטיים) - ABS:

הבנק השקיע, בעיקר באמצעות סניפיו בניו-יורק ובלונדון, בעסקות ABS בהם הנכסים המגבים הינם מגוונים וכוללים בין השאר הלוואות למוסדות דת, הלוואות למתקני תיירות ובתי מלון, הלוואות לבתי אבות, הלוואות לפאבים, וכן מתכות יקרות (זהב, כסף, פלטינה וכו'). יתרת השווי ההוגן של ניירות-ערך אלה ליום 30 ביוני 2009 מסתכמת ב-343 מיליון ש"ח, מזה סך של 252 מיליון ש"ח הנובע מהשקעות של סניף ניו-יורק בניירות-ערך מגובי נכסים שקיבל עם סגירת גוף האיגוח וונוס וכן סך של 66 מיליון ש"ח הנובע מהחזקות סניף הבנק בלונדון. הבנק קובע את השווי ההוגן של ניירות-ערך מסוג ABS בהתבסס על מחיר המתקבל מחברת MarkIT ו/או מהצד הנגדי לעסקה (Counterparty).

במחצית הראשונה של שנת 2009 נרשמה הפרשה לירידת-ערך בעלת אופי אחר מזמני כנגד ניירות הערך מגובי הנכסים האחרים בסך של כ-40 מיליוני ש"ח שנזקפה כהפסד לדוח רווח והפסד. יתרת ההפסדים שטרם מומשו ונזקפו להון העצמי לסוף יוני 2009 הסתכמה ב-41 מיליון ש"ח.

במהלך הרבעון השני של שנת 2009 החליט דירקטוריון הבנק לבחון אפשרות מכירת תיק ה-ABS המוחזק על-ידי הסניף בלונדון. כתוצאה מכך, על-פי כללי החשבונאות, החל ממועד זה ירידות-ערך של ABS תיזקפנה לדוח רווח והפסד אף במקרים בהם לדעת הבנק ירידת הערך אינה בעלת אופי אחר מזמני.

ניירות-ערך מסוג CDO (Collateralized Debt Obligation):

CDO הינו גוף השקעה המשקיע בנכסי חוב נושאי ריבית קבועה על-ידי גיוס התחייבויות המחולקות לרבדים. הבנק מחזיק, בסניפי ניו-יורק ולונדון ובחברה הבת בלוקסמבורג, בתיק CDO מסוג Square CDO - איגוח של CDO שונים ואג"ח מגובי נכסים ששווים ההוגן מסתכם ב-354 מיליון ש"ח.

42% מהיקף התיק המושקע בניירות-ערך אלה מדורגים בדירוג AAA, 2% מדורגים AA, 15% מדורגים A, 14% מדורגים BB והיתרה בשיעור 27% מדורגת בדירוג BBB.

מתחילת השנה נפרעו במלואם ניירות-ערך מסוג CDO בערך נקוב של כ-60 מיליון דולר.

94% מיתרת ניירות הערך מסוג CDO לתאריך המאזן עומדים לפירעון בשנת 2009 ויתרתם בשנת 2010.

הבנק קובע את השווי ההוגן של ניירות-ערך מסוג CDO בהתבסס על מחיר המתקבל מהצד הנגדי לעסקה (Counterparty).

יתרת ההפסדים שטרם מומשו ונזקפו להון העצמי לסוף יוני 2009 הצטמצמה במהלך חצי השנה הראשונה של שנת 2009 מ-84 מיליון ש"ח בסוף דצמבר 2008 ל-13 מיליון ש"ח לסוף יוני 2009. כמו-כן, נרשמו עליות-ערך של 48 מיליון ש"ח וסך הכל עליית הערך של כלל ניירות הערך מסוג CDO הסתכמה ב-119 מיליון ש"ח. הסיבה לעליית השווי ההוגן נובעת מכך שמועד הפירעון של ניירות-ערך אלה התקצר.

עסקות חוץ-מאזניות בעלות מאפיינים דומים ל-CDO:

לבנק השקעות בעסקות מסוג Unfunded CDO או Synthetic CDO.

עסקות אלו הינן עסקות בהן העברת הסיכון מבוצעת באמצעות נגזרי אשראי, ללא רכישת ה-CDO עצמו. בהתאם לכך, עסקות אלו מטופלות כנגזרים, כשהשינוי בשווי ההוגן נזקף לרווח והפסד. הבנק קובע את השווי ההוגן של נגזרי האשראי מסוג Unfunded CDO בהתבסס על מחיר המתקבל מהצד הנגדי לעסקה (Counterparty).

ליום 30 ביוני 2009, סך הערך הנקוב בעסקות אלו מסתכם ב-535 מיליון ש"ח, ושוויין ההוגן הינו שלילי בסך של 79 מיליון ש"ח. לסוף שנת 2008, הסתכם הערך הנקוב בעסקות אלו ב-639 מיליון ש"ח ושוויין ההוגן היה שלילי בסך של 223 מיליון ש"ח.

במחצית הראשונה של שנת 2009 נזקפו לדוח רווח והפסד רווחים בסך של 155 מיליון ש"ח שנבעו בעיקר מעליות בשווי ההוגן של עסקות אלו. העלייה בשווי ההוגן נובעת מהתקצרות הזמן הנותר עד לפירעון.

פקדונות:

פקדונות כוללים את פקדונות הציבור, פקדונות הממשלה ופקדונות מבנק ישראל ומבנקים אחרים.

שינוי מיום		יתרה ליום		30.6.09	
31.12.08	31.3.09	31.12.08	31.3.09		
ב-%		במיליוני ש"ח			
0.5	(1.9)	226,953	232,442	228,136	פקדונות הציבור
(15.4)	6.4	8,198	6,519	6,936	פקדונות מבנקים
(5.7)	(5.4)	1,657	1,652	1,562	פקדונות הממשלה
(0.1)	(1.7)	236,808	240,613	236,634	סך הכל

פקדונות הציבור הסתכמו ב-228.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-227.0 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2008, גידול בשיעור של 0.5%. עיקר הגידול נובע מגידול בפקדונות כתוצאה מהשפעת הפיחות בשער החליפין של השקל ביחס למרבית מטבעות החוץ בסך של כ-3.1 מיליארד ש"ח, מגידול בפקדונות בשלוחות בחו"ל בסך של כ-1.7 מיליארד ש"ח ומגידול בפקדונות הציבור בישראל בסך של כ-0.3 מיליארד ש"ח. מנגד, גידול זה קוזז בעיקר מפירעון פקדונות מסוג Callable CDS בסך של כ-4.4 מיליארד ש"ח.

אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים הסתכמו ב-22.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-20.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2008. הגידול נבע מהנפקה של כתבי התחייבות נדחים המהווים הון משני והון משני עליון בסך של כ-4.2 מיליארד ש"ח. מסכום זה קוזזו פרעונות של אגרות-חוב בישראל ובחו"ל.

ההון העצמי הסתכם ב-19.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-18.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2008, גידול בשיעור של 5.0%. עיקר הגידול נבע מהרווח הנקי לתקופה ומעליית-ערך ניירות-ערך זמינים למכירה שנזקפה לדוח על השינויים בהון העצמי. **יחס ההון העצמי למאזן** הגיע לשיעור של 6.5%, בהשוואה ליחס של 6.1% בסוף שנת 2008.

תוצאות פעולות מיגזרי הפעילות של קבוצת הבנק

קבוצת הבנק פועלת בישראל ומחוצה לה באמצעות הבנק, חברות בת, סניפים ונציגויות, בכל תחומי הבנקאות, ומספקת מגוון שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיה. כמו-כן, יש לבנק השקעות בחברות כלולות. הפעילות של קבוצת הבנק מנוהלת באמצעות ששה מיגזרי פעילות עיקריים. החלוקה למיגזרי הפעילות מבוססת על סוגי המוצרים והשירותים או על סוגי הלקוחות הנכללים בכל אחד מהמיגזרים, מולו הם פועלים. חלוקה זו משמשת את הנהלת הבנק לצורך קבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה. מיגזרי הפעילות מוצגים בהתאם למאפיינים שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים. תיאור מפורט של מיגזרי הפעילות ואופן המדידה שלהם נכלל בדוח השנתי לשנת 2008.

הבנק מכר במהלך שנת 2008 את מלוא החזקותיו בבנק מסד ובבנק יהב. כתוצאה מכך חדל מלכלול בדוחותיו הכספיים מתחילת הרבעון השני של 2008 את היתרות ואת חלקו בתוצאות הפעילות של בנק מסד ומתחילת הרבעון השלישי של 2008 את היתרות ואת חלקו בתוצאות הפעילות של בנק יהב. עיקר ההשפעה חלה במיגזר משקי הבית בו התרכזה מרבית הפעילות של בנק מסד ובנק יהב.

במחצית השניה של שנת 2008 נקבעו קריטריונים כמותיים חדשים לשיך הלקוחות למיגזרים השונים (ראה פרק מיגזרי פעילות בדוחות השנתיים לשנת 2008). מאותו מועד, לקוחות חדשים צורפו למיגזרי הפעילות השונים על-פי הקריטריונים החדשים. עם זאת, השפעת צירוף לקוחות אלה למיגזרי הפעילות לא היתה מהותית, הן בהיקפי הפעילות והן בתוצאות הפעילות מאותו מועד. בנוסף, הועברו לקוחות קיימים בין המיגזרים, על בסיס הקריטריונים החדשים. היקף ההעברות לא היה מהותי ועל כן לא מויינו מחדש נתוני ההשוואה לתקופות הקודמות.

להלן תוצאות פעילות קבוצות הבנק על-פי מיגזרים:

א. רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות:

מיגזר משקי הבית	לשלושה חודשים שנסתיימו ביום		שינוי משלושה חודשים שנסתיימו ביום		לששה חודשים שנסתיימו ביום		שינוי מששה חודשים שנסתיימו ביום
	31.3.09	*30.6.08	31.3.09	30.6.08	31.3.09	*30.6.08	
	במיליוני ש"ח		ב-%		במיליוני ש"ח		ב-%
מיגזר משקי הבית	23	101	(13.0)	(80.2)	43	120	(64.2)
מיגזר הבנקאות הפרטית	86	55	(27.9)	12.7	148	143	3.5
מיגזר עסקים קטנים	36	46	(58.3)	(67.4)	51	90	(43.3)
המיגזר המסחרי	55	54	(29.1)	(27.8)	94	17	452.9
המיגזר העסקי	251	232	(11.2)	(3.9)	474	360	31.7
מיגזר ניהול פיננסי	(437)	53	(102.3)	(81.1)	(427)	(2,206)	(80.6)
אחרים והתאמות	7	4	57.1	175.0	18	16	12.5
סך הכל	21	545	1,709.5	(30.3)	401	(1,460)	(127.5)

* סווג מחדש.

ב. רווח (הפסד) נקי:**

מיגזר משקי הבית	לשלושה חודשים שנסתיימו ביום		שינוי משלושה חודשים שנסתיימו ביום		לששה חודשים שנסתיימו ביום		שינוי מששה חודשים שנסתיימו ביום
	31.3.09	*30.6.08	31.3.09	30.6.08	31.3.09	*30.6.08	
	במיליוני ש"ח		ב-%		במיליוני ש"ח		ב-%
מיגזר משקי הבית	36	125	(44.4)	(84.0)	56	395	(85.8)
מיגזר הבנקאות הפרטית	93	65	(33.3)	(4.6)	155	280	(44.6)
מיגזר עסקים קטנים	38	55	(60.5)	(72.7)	53	133	(60.2)
המיגזר המסחרי	55	54	(29.1)	(27.8)	94	25	276.0
המיגזר העסקי	252	232	(11.5)	(3.9)	475	377	26.0
מיגזר ניהול פיננסי	(438)	63	(102.3)	(84.1)	(428)	(2,196)	(80.5)
אחרים והתאמות	6	-	116.7	-	19	13	46.2
סך הכל	42	594	809.5	(35.7)	424	(973)	(143.6)

* סווג מחדש.

** הרווח (ההפסד) הנקי, על-פי הוראות בנק ישראל, כולל גם את התוצאות ממכירות של חברות מוחזקות ונכסים אחרים, הנכללות בסעיף רווח נקי מפעולות בלתי-רגילות.

אשראי לציבור

שינוי מיום				30.6.09	
31.12.08	31.3.09	31.12.08	31.3.09		
ב-%		במיליוני ש"ח			
1.9	2.5	46,236	45,991	47,133	מיגזר משקי הבית
0.9	1.4	23,107	22,999	23,325	מיגזר הבנקאות הפרטית
(2.5)	0.3	20,600	20,022	20,092	מיגזר עסקים קטנים
(3.7)	(2.4)	20,886	20,590	20,104	המיגזר המסחרי
(5.4)	(5.3)	110,801	110,753	104,852	המיגזר העסקי
(0.6)	(7.3)	470	504	467	מיגזר ניהול פיננסי
(2.8)	(2.2)	222,100	220,859	215,973	סך הכל

מזה: אשראי צרכני בישראל ללא הלוואות לדיור:

2.2	2.0	17,124	17,148	17,497	מיגזר משקי הבית
(3.3)	2.0	6,265	5,937	6,057	מיגזר הבנקאות הפרטית
(4.2)	(0.6)	16,014	15,435	15,344	מיגזר עסקים קטנים
2.4	2.9	33,380	33,231	34,196	הלוואות לדיור בישראל בחטיבה הקמעונאית

פקדונות הציבור

שינוי מיום				30.6.09	
31.12.08	31.3.09	31.12.08	31.3.09		
ב-%		במיליוני ש"ח			
3.2	1.8	28,601	28,997	29,513	מיגזר משקי הבית
2.0	(2.5)	113,797	119,123	116,100	מיגזר הבנקאות הפרטית
(3.2)	(0.4)	19,851	19,281	19,210	מיגזר עסקים קטנים
4.5	5.1	10,250	10,199	10,715	המיגזר המסחרי
4.7	(0.6)	46,773	49,252	48,955	המיגזר העסקי
(52.6)	(34.8)	7,681	5,590	3,643	מיגזר ניהול פיננסי
0.5	(1.9)	226,953	232,442	228,136	סך הכל

ד. נכסי הציבור:

נכסי הציבור המנוהלים⁽¹⁾

שינוי מיום				30.6.09	
31.12.08	31.3.09	31.12.08	31.3.09		
ב-%		במיליוני ש"ח			
3.1	4.2	5,411	5,355	5,578	מיגזר משקי הבית
16.4	6.8	98,514	107,440	114,708	מיגזר הבנקאות הפרטית
18.4	6.6	6,918	7,681	8,189	מיגזר עסקים קטנים
17.5	4.5	5,165	5,810	6,070	המיגזר המסחרי
10.6	1.1	358,306	391,727	396,170	המיגזר העסקי
15.9	2.8	68,115	76,765	78,932	אחרים והתאמות
12.4	2.5	542,429	594,778	609,647	סך הכל

(1) כולל החזקות לקוחות בתיקי ניירות-ערך, בקרנות נאמנות וכן נכסי קופות-גמל המקבלות שירותי תפעול.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של המיגזרים העיקריים, כשהם מפולחים לפעילויות משנה:

מיגזר משקי הבית

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מיגזר משקי הבית:

לששה חודשים שנתיים ביום 30 ביוני 2009							
סך הכל	פעילות בחו"ל			פעילות בישראל			
	מימון לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	מימון לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים
במיליוני ש"ח							
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:							
868	45	-	15	426	1	14	367
(43)	(31)	-	(10)	(353)	-	-	351
הכנסות תפעוליות ואחרות:							
609	-	1	1	45	35	282	245
(26)	-	-	-	3	(9)	-	(20)
1,408	14	1	6	121	27	296	943
הפרשה לחובות מסופקים							
126	2	-	5	(2)	-	10	111
הוצאות תפעוליות ואחרות:							
1,238	31	-	9	77	32	219	870
(18)	-	-	-	-	-	-	(18)
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים							
62	(19)	1	(8)	46	(5)	67	(20)
הפרשה למיסים (הטבת מס)							
25	(5)	-	(2)	17	(2)	24	(7)
על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות							
37	(14)	1	(6)	29	(3)	43	(13)
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים							
חלקם של בעלי-מניות חיצוניים (ברווחים) בהפסדים של חברות מאוחדות							
6	5	-	2	-	-	-	(1)
רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות							
43	(9)	1	(4)	29	(3)	43	(14)
רווח מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים ⁽²⁾							
13	-	-	-	-	13	-	-
רווח (הפסד) נקי							
56	(9)	1	(4)	29	10	43	(14)
תשואה להון מפעולות רגילות ⁽³⁾							
2.9%	-	-	-	3.9%	-	21.8%	(2.7%)
תשואה להון ⁽³⁾							
3.8%	-	-	-	3.9%	-	21.8%	(2.7%)
יתרה ממוצעת של נכסים							
46,740	560	-	128	21,676	-	7,633	16,743
יתרה ממוצעת של התחייבויות							
35,988	-	-	35	-	-	6,976	28,977
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון							
42,716	540	-	123	19,269	-	6,566	16,218
יתרה ממוצעת של נכסי קופות-גמל, קרנות נאמנות וקרנות השתלמות							
2,524	-	8	-	-	2,516	-	-
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול							
1	-	-	-	-	1	-	-
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת							
2,979	-	67	-	-	2,912	-	-
יתרת אשראי לציבור ל-30 ביוני 2009							
47,133	545	-	184	21,943	-	6,964	17,497
יתרת פקדונות הציבור ל-30 ביוני 2009							
29,513	-	-	110	-	-	-	29,403

(1) דמי ניהול ותפעול קופות-גמל, עמלת הפצת קרנות נאמנות ופעילות בניירות-ערך.

(2) על-פי הוראות בנק ישראל, כוללות תוצאות המיגזר בסעיף זה את התוצאות ממכירת חברות ונכסים אחרים המיוחסות ללקוחות המיגזר. הסעיף כולל את רווח המיגזר ממכירת קופות-גמל.

(3) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מיגזר משקי הבית (המשך):

לששה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2008*								
סך הכל	פעילות בחו"ל			פעילות בישראל				
	מימון לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	מימון לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח								
רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:								
1,976	11	-	51	877	3	18	1,016	- מחיצוניים
(978)	(25)	-	(45)	(789)	-	-	(119)	- בינמיזרי
הכנסות תפעוליות ואחרות:								
760	-	2	1	52	57	297	351	- מחיצוניים
(28)	-	-	-	-	(8)	-	(20)	- בינמיזרי
1,730	(14)	2	7	140	52	315	1,228	סך ההכנסות (הפסד)
74	-	-	1	12	-	4	57	הפרשה לחובות מסופקים
הוצאות תפעוליות ואחרות:								
1,576	8	-	39	75	38	228	1,188	- מחיצוניים
(133)	-	-	-	-	-	-	(133)	- בינמיזרי
213	(22)	2	(33)	53	14	83	116	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
91	(5)	-	(5)	20	5	32	44	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות
122	(17)	2	(28)	33	9	51	72	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים
(2)	6	-	6	-	(3)	(8)	(3)	חלקם של בעלי-מניות חיצוניים (ברווחים) בהפסדים של חברות מאוחדות
120	(11)	2	(22)	33	6	43	69	רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות
275	-	-	-	-	251	-	24	רווח מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים ⁽²⁾
395	(11)	2	(22)	33	257	43	93	רווח (הפסד) נקי
9.2%	-	-	-	5.1%	-	28.2%	14.3%	תשואה להון מפעולות רגילות ⁽³⁾
31.7%	-	-	-	5.1%	-	28.2%	19.5%	תשואה להון ⁽³⁾
53,106	453	-	188	20,836	-	6,575	25,054	יתרה ממוצעת של נכסים
42,230	-	-	30	-	-	6,511	35,689	יתרה ממוצעת של התחייבויות
41,700	442	-	186	17,329	-	5,842	17,901	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
10,777	-	8	-	-	10,769	-	-	יתרה ממוצעת של נכסי קופות-גמל, קרנות נאמנות וקרנות השתלמות
5,792	-	-	-	-	5,792	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
8,240	-	73	-	-	8,167	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
46,236	545	-	177	21,732	-	6,658	17,124	יתרת אשראי לציבור ל-31 בדצמבר 2008
28,601	-	-	106	-	-	-	28,495	יתרת פקדונות הציבור ל-31 בדצמבר 2008

* סווג מחדש.

- (1) דמי ניהול ותפעול קופות-גמל, עמלת הפצת קרנות נאמנות ופעילות בניירות-ערך.
- (2) על-פי הוראות בנק ישראל, כוללות תוצאות המיגזר בסעיף זה את התוצאות ממכירת חברות ונכסים אחרים המיוחסות ללקוחות המיגזר. הסעיף כולל בעיקר את רווח המיגזר ממכירת הזכויות לניהול קופות-גמל, והרווח שיוחס למיגזר ממכירת בנק מסד.
- (3) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מיגדר משקי הבית (המשך):

לשלושה חודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2009							
סך הכל	פעילות בחו"ל			פעילות בישראל			
	מימון לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	מימון לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים
במיליוני ש"ח							
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:							
595	24	-	6	226	-	6	333
(195)	(17)	-	(5)	(187)	-	-	14
הכנסות תפעוליות ואחרות:							
314	-	1	1	22	19	146	125
(14)	-	-	-	1	(5)	-	(10)
700	7	1	2	62	14	152	462
63	1	-	2	3	-	7	50
הוצאות תפעוליות ואחרות:							
622	18	-	4	39	16	111	434
(10)	-	-	-	-	-	-	(10)
25	(12)	1	(4)	20	(2)	34	(12)
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים							
11	(3)	-	(1)	8	(1)	12	(4)
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות							
14	(9)	1	(3)	12	(1)	22	(8)
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים							
חלקם של בעלי-מניות חיצוניים (ברוחים)							
6	3	-	1	-	-	-	2
בהפסדים של חברות מאוחדות							
20	(6)	1	(2)	12	(1)	22	(6)
רווח (הפסד) נקי							

(1) דמי ניהול ותפעול קופות-גמל, עמלת הפצת קרנות נאמנות ופעילות בניירות-ערך.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מיגזר משקי הבית (המשך):

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרץ 2009							
סך הכל	פעילות בחו"ל			פעילות בישראל			
	מימון לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	מימון לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים
במיליוני ש"ח							
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:							
273	21	-	9	200	1	8	34
152	(14)	-	(5)	(166)	-	-	337
הכנסות תפעוליות ואחרות:							
295	-	-	-	23	16	136	120
(12)	-	-	-	2	(4)	-	(10)
708	7	-	4	59	13	144	481
63	1	-	3	(5)	-	3	61
הוצאות תפעוליות ואחרות:							
616	13	-	5	38	16	108	436
(8)	-	-	-	-	-	-	(8)
37	(7)	-	(4)	26	(3)	33	(8)
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים							
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות							
14	(2)	-	(1)	9	(1)	12	(3)
23	(5)	-	(3)	17	(2)	21	(5)
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים							
חלקם של בעלי-מניות חיצוניים (ברוחים) בהפסדים של חברות מאוחדות							
-	2	-	1	-	-	-	(3)
23	(3)	-	(2)	17	(2)	21	(8)
רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות							
13	-	-	-	-	13	-	-
רווח מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים ⁽²⁾							
36	(3)	-	(2)	17	11	21	(8)
רווח (הפסד) נקי							

- (1) דמי ניהול ותפעול קופות-גמל, עמלת הפצת קרנות נאמנות ופעילות בניירות-ערך.
 (2) על-פי הוראות בנק ישראל, כוללות תוצאות המיגזר בסעיף זה את התוצאות ממכירת חברות ונכסים אחרים המיוחסות ללקוחות המיגזר. הסעיף כולל את רווח המיגזר ממכירת קופות-גמל.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מיגזר משקי הבית (המשך):

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2008*							
סך הכל	פעילות בחו"ל			פעילות בישראל			
	מימון לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	מימון לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים
במיליוני ש"ח							
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:							
1,139	6	-	28	615	1	8	481
(626)	(2)	-	(16)	(571)	-	-	(37)
הכנסות תפעוליות ואחרות:							
366	-	1	1	26	15	146	177
(13)	-	-	-	-	(4)	-	(9)
866	4	1	13	70	12	154	612
43	-	-	1	4	-	2	36
הוצאות תפעוליות ואחרות:							
728	4	-	22	38	3	110	551
(66)	-	-	-	-	-	-	(66)
161	-	1	(10)	28	9	42	91
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים							
54	(3)	-	(6)	10	3	16	34
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות							
107	3	1	(4)	18	6	26	57
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים							
(6)	(1)	-	(1)	-	(2)	(4)	2
חלקם של בעלי-מניות חיצוניים (ברוחים) בהפסדים של חברות מאוחדות							
101	2	1	(5)	18	4	22	59
רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות							
24	-	-	-	-	-	-	24
רווח מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים ⁽²⁾							
125	2	1	(5)	18	4	22	83
רווח (הפסד) נקי							

* סווג מחדש.

- (1) דמי היול ותפעול קופות-גמל, עמלת הפצת קרנות נאמנות ופעילות בניירות-ערך.
 (2) על-פי הוראות בנק ישראל, כוללות תוצאות המיגזר בסעיף זה את התוצאות ממכירת חברות ונכסים אחרים המיוחסות ללקוחות המיגזר. הסעיף כולל בעיקר את הרווח שיוחס למיגזר עקב מכירת בנק מסד.

שינויים בהיקף הפעילות של המיגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי מפעולות רגילות במחצית הראשונה של שנת 2009 של מיגזר משקי הבית הסתכם ב-43 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-120 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

כתוצאה ממכירת בנק מסד ובנק יהב במהלך שנת 2008, לא נכללו בדוחות הכספיים מאותו מועד תוצאות פעולותיהם המיוחסות למיגזר משקי הבית.

הרווח הנקי מפעולות רגילות ברבעון השני של שנת 2009 הסתכם ב-20 מיליון ש"ח בהשוואה ל-23 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2009.

הכנסות המימון במחצית הראשונה של שנת 2009 הסתכמו ב-825 מיליון ש"ח בהשוואה ל-998 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 17.3%, אשר נבע בעיקר מאי הכללת נתוני בנק מסד ובנק יהב כתוצאה ממכירתם במהלך שנת 2008 כאמור לעיל. מנגד, קוזזה ירידה זו עקב עלייה בהכנסות מפעילות המיגזר בתורכיה, עקב הייסוף בשער החליפין של הלירה התורכית, מול הפיחות בשער החליפין אשתקד.

הכנסות המימון ברבעון השני של שנת 2009 הסתכמו ב-400 מיליון ש"ח בהשוואה ל-425 מיליון ש"ח ברבעון הראשון. הקיטון נבע בשל המשך הירידה בהכנסות מפקדונות עקב ירידת הריבית.

ההכנסות התפעוליות של המיגזר במחצית הראשונה של שנת 2009 הסתכמו ב-583 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-732 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון אשר נבע מירידה בהכנסות כתוצאה מהשלכות חוק העמלות והשלכות מכירת הזכויות לניהול קופות-גמל על הכנסות מלקוחות המיגזר. כתוצאה ממכירת בנק מסד ובנק יהב במהלך שנת 2008, לא נכללו בדוחות תוצאות פעולותיהם המיוחסות למיגזר משקי הבית כאמור לעיל.

ההפרשה לחובות מסופקים במחצית הראשונה של שנת 2009 הסתכמה ב-126 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-74 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, הגידול בהפרשות נובע מההרעה במצב הכלכלי.

הוצאות המיגזר במחצית הראשונה של שנת 2009 קטנו ב-15.5% והסתכמו ב-1,220 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,443 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מהפסקת הכללת נתוני בנק מסד ובנק יהב בתוצאות הפעילות כאמור לעיל, ומכך שבמחצית הראשונה של שנת 2008 נכללה הוצאה לפרישה מרצון. כמו-כן הושפע הסעיף מרווחים שנרשמו ביעודות לפיצויים בהשוואה להפסד בתקופה המקבילה אשתקד.

בתוצאות המיגזר נכלל במחצית הראשונה של שנת 2009 רווח מפעולות בלתי-רגילות, בסך 13 מיליון ש"ח. בתקופה המקבילה אשתקד נכלל בתוצאות המיגזר רווח בסך 275 מיליון ש"ח ממכירת זכויות לניהול קופות-גמל.

הרווח הנקי של מיגזר משקי הבית במחצית הראשונה של שנת 2009 הסתכם ב-56 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-395 מיליון ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון הנובע בעיקר מירידה ברווח מפעולות בלתי-רגילות כאמור לעיל.

הרווח הנקי של מיגזר משקי הבית ברבעון השני של שנת 2009 הסתכם ב-20 מיליון ש"ח מול 36 מיליון ש"ח ברבעון הראשון. האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2009 הסתכם ב-47.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-46.2 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2008, גידול בשיעור של 1.9%.

פקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2009 הסתכמו ב-29.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-28.6 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2008, גידול בשיעור של 3.2%.

להלן נתונים על הלוואות חדשות שניתנו והלוואות שמוחזרו לרכישת דירת מגורים ובמשכון דירת מגורים:

לששה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני	
2008	2009
במיליוני ש"ח	
מכספי האוצר	
160	43
הלוואות	
6	4
מענקים	
166	47
סך הכל כספי אוצר	
הלוואות מכספי בנק	
3,125	3,004
סך הכל הלוואות חדשות	
3,291	3,051
הלוואות ישנות שמוחזרו מכספי בנק	
745	1,636
סך הכל הלוואות שניתנו	
4,036	4,687

מגבלות ופיקוח על פעילות המיגדר

- לעניין מעורבות הממונה על הגבלים עסקיים בתחום כרטיסי האשראי וההכרזה על ישראל כבעלת מונופולין, ראה פרק "חברות מוחזקות עיקריות" להלן.

צפי להתפתחות לשנה הקרובה

- עד סוף שנת 2009, מתעתד הבנק להמשיך את הרחבת רשת סניפי האקספרס בפריסה הדרגתית.
  - החל מנובמבר 2007 מייצע הבנק ללקוחותיו בקרנות השתלמות, במתווה הפיננסי. ביום 28 בינואר 2009 קיבל הבנק רשיון ליעוץ פנסיוני לעצמאיים, אשר הורחב ביום 29 במרץ 2009 גם לשכירים (הקדמה של כשנה וחצי). בחודש מרץ 2009 החל פיילוט ב-9 סניפים. הפיילוט יורחב והחל מחודש ספטמבר 2009 יכלול גם יעוץ לשכירים בכ-20 סניפים. לאחר סיום הפיילוט והפקת הלקחים בעקבותיו, יפרש הייעוץ הפנסיוני, בהדרגה, בסניפי הבנק.
  - בחודש יולי 2008 נפתח מרכז לתפעול בנקאי (Back Office), במטרה לרכז את העבודה התפעולית הנעשית כיום בסניפי הבנק וביחידות מטה נוספות.
- המרכז לתפעול בנקאי מתפעל כיום את העבודה הקשורה במספר תהליכים. העבודה המתבצעת כיום במרכז מתרכזת בבדיקה טכנית של שיקים מופקדים, הקמת הרשאות לחיוב, עיקולים, קופות-גמל, תמיכה מלאה בסניפי האקספרס והעברת תהליכים נוספים במסגרת פרויקט "פועלים בדרך הנכונה".
- במהלך השנים 2009 עד 2010 יועברו בהדרגה פעילויות נוספות, אשר יאפשרו לסניפים להתרכז בניהול קשרי הלקוחות ותהליכי המחירה, בעוד שהמרכז לתפעול בנקאי יתמקד בפעילות תפעולית ובבקרה.

הליכים משפטיים

ראה ביאור 6ד' לתמצית הדוחות הכספיים.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מיגזר הבנקאות הפרטית:

לששה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2009						
סך הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל			
	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	מימון לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים
במיליוני ש"ח						
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:						
(1,438)	-	266	126	12	6	(1,848)
1,957	-	(169)	(109)	-	-	2,235
הכנסות תפעוליות ואחרות:						
721	64	71	9	342	114	121
(98)	(4)	-	1	(82)	-	(13)
1,142	60	168	27	272	120	495
הפרשה לחובות מסופקים						
28	-	16	(1)	-	3	10
הוצאות תפעוליות ואחרות:						
866	58	158	16	130	80	424
17	-	-	-	-	-	17
231	2	(6)	12	142	37	44
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים						
83	1	(2)	4	51	13	16
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות						
148	1	(4)	8	91	24	28
רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות						
7	-	-	-	7	-	-
רווח מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים ⁽²⁾						
155	1	(4)	8	98	24	28
רווח (הפסד) נקי						
22.5%	-	(3.7%)	2.9%	-	24.5%	14.4%
תשואה להון מפעולות רגילות ⁽³⁾						
23.6%	-	(3.7%)	2.9%	-	24.5%	14.4%
תשואה להון ⁽³⁾						
23,843	-	6,664	8,281	-	3,180	5,718
יתרה ממוצעת של נכסים						
115,649	-	23,182	-	-	2,813	89,654
יתרה ממוצעת של התחייבויות						
16,774	-	3,068	5,911	-	2,648	5,147
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון						
28,710	1,411	-	-	27,299	-	-
יתרה ממוצעת של נכסי קופות-גמל, קרנות נאמנות וקרנות השתלמות						
1,990	1,989	-	-	1	-	-
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול						
85,106	27,014	-	-	58,092	-	-
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת						
23,325	-	5,831	8,628	-	2,809	6,057
יתרת אשראי לציבור ל-30 ביוני 2009						
116,100	-	27,665	-	-	-	88,435
יתרת פקדונות הציבור ל-30 ביוני 2009						

- (1) דמי ניהול ותפעול קופות-גמל, עמלת הפצת קרנות נאמנות ופעילות בניירות-ערך.
- (2) על-פי הוראות בנק ישראל, כוללות תוצאות המיגזר בסעיף זה את התוצאות ממכירת חברות ונכסים אחרים המיוחסות ללקוחות המיגזר. הסעיף כולל את רווח המיגזר ממכירת קופות-גמל.
- (3) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מיגדר הבנקאות הפרטית (המשך):

לששה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2008*						
סך הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל			בנקאות ופיננסים
	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	מימון לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	
במיליוני ש"ח						
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:						
2,780	-	258	248	15	7	2,252
(2,184)	-	(189)	(227)	-	-	(1,768)
הכנסות תפעוליות ואחרות:						
802	128	79	11	334	120	130
(88)	(6)	-	-	(69)	-	(13)
1,310	122	148	32	280	127	601
14	-	-	3	-	2	9
הוצאות תפעוליות ואחרות:						
1,038	102	158	15	174	83	506
20	-	-	-	-	-	20
238	20	(10)	14	106	42	66
96	7	3	5	40	16	25
142	13	(13)	9	66	26	41
1	-	-	-	-	-	1
143	13	(13)	9	66	26	42
137	-	-	-	127	-	10
280	13	(13)	9	193	26	52
21.1%	-	(7.0%)	3.4%	-	35.1%	23.8%
43.1%	-	(7.0%)	3.4%	-	35.1%	29.8%
25,746	-	9,972	7,368	-	2,753	5,653
110,987	-	25,127	-	-	2,626	83,234
19,198	-	5,633	5,717	-	2,356	5,492
36,457	2,470	-	-	33,987	-	-
3,772	3,060	-	-	712	-	-
78,286	24,462	-	-	53,824	-	-
23,107	-	6,021	8,136	-	2,685	6,265
113,797	-	24,899	-	-	-	88,898

* סווג מחדש.

- (1) דמי ניהול ותפעול קופות-גמל, עמלת הפצת קרנות נאמנות ופעילות בניירות-ערך.
- (2) על-פי הוראות בנק ישראל, כוללות תוצאות המיגדר בסעיף זה את התוצאות ממכירת חברות ונכסים אחרים המיוחסות ללקוחות המיגדר. הסעיף כולל בעיקר את רווח המיגדר ממכירת הזכויות לניהול קופות-גמל, והרווח שיוחס למיגדר ממכירת בנק מסד.
- (3) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מיגדר הבנקאות הפרטית (המשך):

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2009						
סך הכל	פעילות בחו"ל			פעילות בישראל		
	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	מימון לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים
במיליוני ש"ח						
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:						
1,883	-	807	66	6	3	1,001
(1,650)	-	(767)	(58)	-	-	(825)
הכנסות תפעוליות ואחרות:						
357	28	27	4	179	59	60
(49)	(1)	-	1	(43)	-	(6)
541	27	67	13	142	62	230
הפרשה לחובות מסופקים						
14	-	5	-	-	2	7
הוצאות תפעוליות ואחרות:						
422	26	73	8	59	41	215
7	-	-	-	-	-	7
98	1	(11)	5	83	19	1
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים						
36	1	(4)	1	30	7	1
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות						
62	-	(7)	4	53	12	-
רווח (הפסד) נקי						

(1) דמי ניהול ותפעול קופות-גמל, עמלת הפצת קרנות נאמנות ופעילות בניירות-ערך.

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרץ 2009						
סך הכל	פעילות בחו"ל			פעילות בישראל		
	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	מימון לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים
במיליוני ש"ח						
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:						
(3,321)	-	(541)	60	6	3	(2,849)
3,607	-	598	(51)	-	-	3,060
הכנסות תפעוליות ואחרות:						
364	36	44	5	163	55	61
(49)	(3)	-	-	(39)	-	(7)
601	33	101	14	130	58	265
הפרשה לחובות מסופקים						
14	-	11	(1)	-	1	3
הוצאות תפעוליות ואחרות:						
444	32	85	8	71	39	209
10	-	-	-	-	-	10
133	1	5	7	59	18	43
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים						
47	-	2	3	21	6	15
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות						
86	1	3	4	38	12	28
רווח נקי מפעולות רגילות						
7	-	-	-	7	-	-
רווח מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים ⁽²⁾						
93	1	3	4	45	12	28
רווח נקי						

(1) דמי ניהול ותפעול קופות-גמל, עמלת הפצת קרנות נאמנות ופעילות בניירות-ערך.

(2) על-פי הוראות בנק ישראל, כוללות תוצאות המיגדר בסעיף זה את התוצאות ממכירת חברות ונכסים אחרים המיוחסות ללקוחות המיגדר. הסעיף כולל את רווח המיגדר ממכירת קופות-גמל.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מיגזר הבנקאות הפרטית (המשך):

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2008*						
סך הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל			
	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	מימון לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים
במיליוני ש"ח						
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:						
1,259	-	74	169	6	3	1,007
(1,016)	-	(82)	(159)	-	-	(775)
הכנסות תפעוליות ואחרות:						
370	59	31	6	157	59	58
(44)	(4)	-	-	(33)	-	(7)
569	55	23	16	130	62	283
9	-	-	1	-	2	6
הוצאות תפעוליות ואחרות:						
454	50	62	7	83	39	213
9	-	-	-	-	-	9
97	5	(39)	8	47	21	55
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים						
44	1	(5)	3	16	8	21
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות						
53	4	(34)	5	31	13	34
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים						
2	-	-	-	-	-	2
חלקם של בעלי-מניות חיצוניים בהפסדים של חברות מאוחדות						
55	4	(34)	5	31	13	36
רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות						
10	-	-	-	-	-	10
רווח מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים ⁽²⁾						
65	4	(34)	5	31	13	46
רווח (הפסד) נקי						

* סווג מחדש.

(1) דמי ניהול ותפעול קופות-גמל, עמלת הפצת קרנות נאמנות ופעילות בניירות-ערך.

(2) על-פי הוראות בנק ישראל, כוללות תוצאות המיגזר בסעיף זה את התוצאות ממכירת חברות ונכסים אחרים המיוחסות ללקוחות המיגזר. הסעיף כולל בעיקר את הרווח שיוחס למיגזר עקב מכירת בנק מסד.

שינויים בהיקף הפעילות של המיגדר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי מפעולות רגילות של מיגדר הבנקאות הפרטית הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2009 ב-148 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-143 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 3.5%. הגידול נבע בעיקר כתוצאה מקיטון בהוצאות המיגדר כאמור להלן וקוזז בשל ירידה ברווח המימוני כתוצאה מירידת הריבית וכן מהשלכות המשבר בכלכלה הגלובלית בשוק ההון וחוק העמלות.

הרווח הנקי מפעולות רגילות של מיגדר הבנקאות הפרטית הסתכם ברבעון השני של שנת 2009 ב-62 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-86 מיליון ש"ח ברבעון הראשון, קיטון בשיעור של 27.9% שנבע בעיקר מהירידה ברווח מפעולות מימון, כאמור להלן.

הרווח מפעילות מימון של המיגדר הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2009 בסך של 519 מיליון ש"ח בהשוואה ל-596 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 12.9% שנבע בעיקר כתוצאה מהשפעות של ירידה בשיעור הריבית.

הרווח מפעולות מימון ברבעון השני של שנת 2009 הסתכם ב-233 מיליון ש"ח מול 286 מיליון ש"ח ברבעון הראשון, קיטון בשיעור של 18.5% שנבע בעיקר בשל ירידה בהכנסות מפקדונות עקב ירידת הריבית.

ההכנסות התפעוליות של המיגדר הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2009 ב-623 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-714 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 12.7%. הקיטון נובע מירידה בהכנסות משוק ההון בעיקר כתוצאה מכך שבמחצית הראשונה של שנת 2008 מכר הבנק את יתרת קופות הגמל שלו ומירידה בהיקף המוצרים הפיננסיים (בעיקר קרנות נאמנות). כמו-כן, חלה ירידה בהכנסות המיגדר מפעילות בחו"ל (בעיקר בשוויץ). כתוצאה מהשלכות המשבר בכלכלה העולמית.

ההפרשה לחובות מסופקים הסתכמה במחצית הראשונה של שנת 2009 ב-28 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-14 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר ההפרשה נבעה מפעילות המיגדר בחו"ל.

הוצאות המיגדר הסתכמו ב-883 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2009, בהשוואה ל-1,058 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 16.5%. הקיטון נבע מכך שבמחצית הראשונה של שנת 2008 נכללה הוצאה לפרישה מרצון. כמו-כן, הושפע הסעיף מרווחים שנרשמו ביעודות לפיצויים בהשוואה להפסד בתקופה המקבילה אשתקד.

בתוצאות המיגדר נכלל במחצית הראשונה של שנת 2009, רווח מפעולות בלתי-רגילות, בסך 7 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-137 מיליון ש"ח ממכירת זכויות לניהול קופות-גמל בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי של מיגדר הבנקאות הפרטית במחצית הראשונה של שנת 2009 הסתכם ב-155 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-280 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 44.6%, הנובע בעיקר מירידה ברווח מפעולות בלתי-רגילות כאמור לעיל.

האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2009 הסתכם ב-23.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-23.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2008.

פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2009 הסתכמו ב-116.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-113.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2008, גידול בשיעור של 2.0%, הנובע בעיקר כתוצאה מייסוף בשערי החליפין של המטבעות הזרים וממעבר לקוחות, מהשקעה בניירות-ערך לפקדונות כתוצאה מהמשבר הפיננסי.

היתרה הממוצעת של ניירות-ערך למשמרת הסתכמה ב-85.1 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-78.3 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

מגבלות ופיקוח על פעילות המיגדר

- לעניין מעורבות הממונה על הגבלים עסקיים בתחום כרטיסי האשראי וההכרזה על ישראל כבעלת מונופולין ראה פרק "חברות מוחזקות עיקריות" להלן.

צפי להתפתחות לשנה הקרובה

- הבנק ממשיך לבחון פתיחת "סניפי בוטיק" לאוכלוסיה ממעמד בינוני-גבוה בהתאם לצורך. ככל אחד מ"סניפי הבוטיק" אמור לשרת כ-2,000-3,000 לקוחות באמצעות 4-6 עובדים.

- באשר לפרטים על ייעוץ פנסיוני, ראה פרק "מיגדר משקי בית" לעיל.

הליכים משפטיים

ראה ביאור ד"ר לתמצית הדוחות הכספיים.

מיגזר עסקים קטנים

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מיגזר עסקים קטנים:

לששה חודשים שנתיים ביום 30 ביוני 2009					
סך הכל	מימון לדיוור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח					
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:					
258	56	2	3	197	- מחיצוניים
171	(45)	-	-	216	- בינמיזרי
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
258	3	28	45	182	- מחיצוניים
(27)	-	(8)	-	(19)	- בינמיזרי
660	14	22	48	576	סך ההכנסות
136	-	-	2	134	הפרשה לחובות מסופקים
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
429	5	18	29	377	- מחיצוניים
17	-	-	-	17	- בינמיזרי
78	9	4	17	48	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
27	3	1	6	17	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
51	6	3	11	31	רווח נקי מפעולות רגילות
2	-	2	-	-	רווח מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים ⁽²⁾
53	6	5	11	31	רווח נקי
8.3%	6.2%	-	35.0%	6.4%	תשואה להון מפעולות רגילות ⁽³⁾
8.7%	6.2%	-	35.0%	6.4%	תשואה להון ⁽³⁾
20,117	3,546	-	1,168	15,403	יתרה ממוצעת של נכסים
20,307	-	-	1,125	19,182	יתרה ממוצעת של התחייבויות
18,873	2,508	-	1,059	15,306	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
2,105	-	2,105	-	-	יתרה ממוצעת של נכסי קופות-גמל, קרנות נאמנות וקרנות השתלמות
1	-	1	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
5,579	-	5,579	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
20,092	3,625	-	1,123	15,344	יתרת אשראי לציבור ל-30 ביוני 2009
19,210	-	-	-	19,210	יתרת פקדונות הציבור ל-30 ביוני 2009

- (1) דמי ניהול ותפעול קופות-גמל, עמלת הפצת קרנות נאמנות ופעילות בניירות-ערך.
- (2) על-פי הוראות בנק ישראל, כוללות תוצאות המיגזר בסעיף זה את התוצאות ממכירת חברות ונכסים אחרים המיוחסות ללקוחות המיגזר. הסעיף כולל את רווח המיגזר ממכירת קופות-גמל.
- (3) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מיגדר עסקים קטנים (המשך):

לששה חודשים שנתימו ביום 30 ביוני 2008*				
סך הכל	מימון לדיוור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים
במיליוני ש"ח				
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:				
1,185	105	2	3	1,075
(696)	(92)	-	-	(604)
הכנסות תפעוליות ואחרות:				
288	4	29	47	208
(25)	-	(7)	-	(18)
752	17	24	50	661
הפרשה לחובות מסופקים				
109	2	-	-	107
הוצאות תפעוליות ואחרות:				
473	5	24	32	412
24	-	-	-	24
146	10	-	18	118
56	4	-	7	45
90	6	-	11	73
43	-	34	-	9
133	6	34	11	82
תשואה להון מפעולות רגילות ⁽³⁾				
19.8%	8.4%	-	45.8%	20.3%
תשואה להון ⁽³⁾				
29.9%	8.4%	-	45.8%	23.0%
יתרה ממוצעת של נכסים				
20,667	3,396	-	998	16,273
יתרה ממוצעת של התחייבויות				
19,016	-	-	1,050	17,966
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון				
16,216	1,909	-	942	13,365
יתרה ממוצעת של נכסי קופות-גמל, קרנות נאמנות וקרנות השתלמות				
3,767	-	3,767	-	-
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול				
37	-	37	-	-
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת				
5,922	-	5,922	-	-
יתרת אשראי לציבור ל-31 בדצמבר 2008				
20,600	3,512	-	1,074	16,014
יתרת פקדונות הציבור ל-31 בדצמבר 2008				
19,851	-	-	-	19,851

* סוג מחדש.

- (1) דמי ניהול ותפעול קופות-גמל, עמלת הפצת קרנות נאמנות ופעילות בניירות-ערך.
- (2) על-פי הוראות בנק ישראל, כוללות תוצאות המיגור בסעיף זה את התוצאות ממכירת חברות ונכסים אחרים המיוחסות ללקוחות המיגור. הסעיף כולל בעיקר את רווח המיגור ממכירת הזכויות לניהול קופות-גמל, והרווח שיוחס למיגור ממכירת בנק מסד.
- (3) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מיגדר עסקים קטנים (המשך):

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2009				
סך הכל	מימון לדיוור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים
במיליוני ש"ח				
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:				
506	31	1	1	473
(290)	(25)	-	-	(265)
הכנסות תפעוליות ואחרות:				
130	1	15	24	90
(13)	-	(4)	-	(9)
333	7	12	25	289
הפרשה לחובות מסופקים				
88	1	-	1	86
הוצאות תפעוליות ואחרות:				
215	3	9	15	188
8	-	-	-	8
22	3	3	9	7
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים				
7	1	1	3	2
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות				
15	2	2	6	5

(1) דמי ניהול ותפעול קופות-גמל, עמלת הפצת קרנות נאמנות ופעילות בניירות-ערך.

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרץ 2009				
סך הכל	מימון לדיוור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים
במיליוני ש"ח				
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:				
(248)	25	1	2	(276)
461	(20)	-	-	481
הכנסות תפעוליות ואחרות:				
128	2	13	21	92
(14)	-	(4)	-	(10)
327	7	10	23	287
הפרשה לחובות מסופקים				
48	(1)	-	1	48
הוצאות תפעוליות ואחרות:				
214	2	9	14	189
9	-	-	-	9
56	6	1	8	41
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים				
20	2	-	3	15
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות				
36	4	1	5	26
רווח נקי מפעולות רגילות				
2	-	2	-	-
רווח מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים ⁽²⁾				
38	4	3	5	26
רווח נקי				

(1) דמי ניהול ותפעול קופות-גמל, עמלת הפצת קרנות נאמנות ופעילות בניירות-ערך.

(2) על-פי הוראות בנק ישראל, כוללות תוצאות המיגור בסעיף זה את התוצאות ממכירת חברות ונכסים אחרים המיוחסות ללקוחות המיגור. הסעיף כולל את רווח המיגור ממכירת קופות-גמל.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מיגזר עסקים קטנים (המשך):

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2008*					
סך הכל	מימון לדיוור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח					
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:					
567	69	-	1	497	- מחיצוניים
(332)	(62)	-	-	(270)	- בינמיגרי
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
138	2	12	23	101	- מחיצוניים
(12)	-	(3)	-	(9)	- בינמיגרי
361	9	9	24	319	סך ההכנסות
75	1	-	-	74	הפרשה לחובות מסופקים
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
202	2	11	16	173	- מחיצוניים
12	-	-	-	12	- בינמיגרי
72	6	(2)	8	60	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
26	2	(1)	3	22	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות
46	4	(1)	5	38	רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות
9	-	-	-	9	רווח מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים ⁽²⁾
55	4	(1)	5	47	רווח (הפסד) נקי

* סווג מחדש.

(1) דמי ניהול ותפעול קופות-גמל, עמלת הפצת קרנות נאמנות ופעילות בניירות-ערך.

(2) על-פי הוראות בנק ישראל, כוללות תוצאות המיגזר בסעיף זה את התוצאות ממכירת חברות ונכסים אחרים המיוחסות ללקוחות המיגזר. הסעיף כולל את הרווח שיוחס למיגזר עקב מכירת בנק מסד.

שינויים בהיקף הפעילות של המיגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי מפעולות רגילות של מיגזר עסקים קטנים במחצית הראשונה של שנת 2009 הסתכם ב-51 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-90 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 43.3% הנובע בעיקר מקיטון ברווח מפעולות מימון ומגידול בהפרשה לחובות מסופקים המיוחסים למיגזר זה.

הרווח הנקי מפעולות רגילות של המיגזר ברבעון השני של שנת 2009 הסתכם ב-15 מיליון ש"ח בהשוואה ל-36 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2009, קיטון בשיעור של 58.3% הנובע מגידול בחובות המסופקים שיוחסו למיגזר ברבעון זה.

הרווח מפעולות מימון במחצית הראשונה של שנת 2009 הסתכם ב-429 מיליון ש"ח לעומת 489 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 12.3% הנובע כתוצאה מירידה בשיעורי הריבית.

ההכנסות התפעוליות של המיגזר במחצית הראשונה של שנת 2009 הסתכמו ב-231 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-263 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 12.2% שנבע בעיקר כתוצאה ממכירת בנק מסד במהלך שנת 2008.

ההפרשה לחובות מסופקים במחצית הראשונה של שנת 2009 הסתכמה ב-136 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-109 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 24.8%.

ההפרשה לחובות מסופקים ברבעון השני של שנת 2009 הסתכמה ב-88 מיליון ש"ח בהשוואה ל-48 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2009, גידול בשיעור של 83.3%.

הוצאות המיגזר במחצית הראשונה של שנת 2009 הסתכמו ב-446 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-497 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 10.3%. הקיטון נובע בעיקר מאי הכללת תוצאות בנק מסד כאמור לעיל, ומכך שבמחצית הראשונה של שנת 2008 נכללה הוצאה לפרישה מרצון. כמו-כן, הושפע הסעיף מרווחים שנרשמו ביעודות לפיצויים בהשוואה להפסד בתקופה המקבילה אשתקד.

בתוצאות המיגזר נכלל במחצית הראשונה של שנת 2009 רווח מפעולות בלתי-רגילות, בסך 2 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-43 מיליון ש"ח שנבע ממכירת זכויות לניהול קופות-גמל שיוחסו ללקוחות מיגזר זה בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי של מיגזר עסקים קטנים במחצית הראשונה של שנת 2009 הסתכם ב-53 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-133 מיליון ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 60.2% שנבע בעיקר מגידול בהפרשה לחובות מסופקים המיוחסת למיגזר והקיטון ברווח מפעולות בלתי-רגילות כאמור לעיל.

הליכים משפטיים

ראה ביאור ד' לתמצית הדוחות הכספיים.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של המיגזר המסחרי:

לששה חודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2009					
סך הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בניה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בניה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:					
420	18	109	120	173	- מחיצוניים
(91)	(7)	(56)	(29)	1	- בינמיזרי
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
86	1	12	10	63	- מחיצוניים
(12)	-	-	-	(12)	- בינמיזרי
403	12	65	101	225	סך ההכנסות
86	1	9	28	48	הפרשה לחובות מסופקים
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
144	5	31	14	94	- מחיצוניים
23	-	-	-	23	- בינמיזרי
150	6	25	59	60	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
50	2	5	21	22	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
100	4	20	38	38	רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים
(6)	(2)	(4)	-	-	חלקם של בעלי-מניות חיצוניים ברווחים של חברות מאוחדות
94	2	16	38	38	רווח נקי
16.2%	-	-	23.0%	11.5%	תשואה להון מפעולות רגילות ⁽²⁾
16.2%	-	-	23.0%	11.5%	תשואה להון ⁽²⁾
20,505	338	2,347	6,450	11,370	יתרה ממוצעת של נכסים
11,751	51	218	1,263	10,219	יתרה ממוצעת של התחייבויות
18,457	308	2,260	4,690	11,199	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
690	-	-	-	690	יתרה ממוצעת של נכסי קופות-גמל, קרנות נאמנות וקרנות השתלמות
2	-	-	-	2	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
5,061	-	-	-	5,061	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
20,104	357	1,782	5,446	12,519	יתרת אשראי לציבור ל-30 ביוני 2009
10,715	31	412	1,299	8,973	יתרת פקדונות הציבור ל-30 ביוני 2009

(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.
 (2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של המיגזר המסחרי (המשך):

לששה חודשים שנתימו ביום 30 ביוני 2008*					
סך הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בניה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בניה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:					
692	21	95	71	505	- מחיצוניים
(482)	(23)	(123)	3	(339)	- בינמיזרי
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
90	1	10	16	63	- מחיצוניים
(13)	-	-	(1)	(12)	- בינמיזרי
287	(1)	(18)	89	217	סך ההכנסות (הפסד)
67	1	6	3	57	הפרשה לחובות מסופקים
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
156	2	32	16	106	- מחיצוניים
30	-	-	-	30	- בינמיזרי
34	(4)	(56)	70	24	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
37	3	(2)	27	9	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות
(3)	(7)	(54)	43	15	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים
20	1	19	-	-	חלקם של בעלי-מניות חיצוניים בהפסדים של חברות מאוחדות
17	(6)	(35)	43	15	רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות
8	-	-	-	8	רווח מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים ⁽²⁾
25	(6)	(35)	43	23	רווח (הפסד) נקי
3.5%	-	-	31.7%	5.4%	תשואה להון מפעולות רגילות ⁽³⁾
5.2%	-	-	31.7%	8.4%	תשואה להון ⁽³⁾
19,620	228	1,563	5,141	12,688	יתרה ממוצעת של נכסים
8,423	43	186	1,187	7,007	יתרה ממוצעת של התחייבויות
16,784	214	1,494	4,355	10,721	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
1,955	-	-	-	1,955	יתרה ממוצעת של נכסי קופות-גמל, קרנות נאמנות וקרנות השתלמות
137	-	-	-	137	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
4,902	-	-	-	4,902	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
20,886	325	2,002	6,343	12,216	יתרת אשראי לציבור ל-31 בדצמבר 2008
10,250	21	367	1,278	8,584	יתרת פקדונות הציבור ל-31 בדצמבר 2008

* סווג מחדש.

- (1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.
- (2) על-פי הוראות בנק ישראל, כוללות תוצאות המיגזר בסעיף זה את התוצאות ממכירת חברות ונכסים אחרים המיוחסות ללקוחות המיגזר. הסעיף כולל בעיקר את רווח המיגזר ממכירת הזכויות לניהול קופות-גמל.
- (3) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של המיגזר המסחרי (המשך):

לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 ביוני 2009				
סך הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל	
	בניה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בניה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח				
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:				
334	1	55	45	233
(175)	-	(26)	(3)	(146)
הכנסות תפעוליות ואחרות:				
45	1	7	6	31
(7)	-	-	-	(7)
197	2	36	48	111
55	1	3	22	29
הוצאות תפעוליות ואחרות:				
60	2	4	7	47
11	-	-	-	11
71	(1)	29	19	24
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים				
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות				
25	(1)	10	7	9
46	-	19	12	15
רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים				
חלקם של בעלי-מניות חיצוניים ברווחים של חברות מאוחדות				
(7)	-	(7)	-	-
39	-	12	12	15
רווח נקי				

(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של המיגזר המסחרי (המשך):

לשלושה חודשים שנתיים ביום 31 במרץ 2009				
סך הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל	
	בניה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בניה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח				
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:				
86	17	54	75	(60)
84	(7)	(30)	(26)	147
הכנסות תפעוליות ואחרות:				
41	-	5	4	32
(5)	-	-	-	(5)
206	10	29	53	114
31	-	6	6	19
הוצאות תפעוליות ואחרות:				
84	3	27	7	47
12	-	-	-	12
79	7	(4)	40	36
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים				
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות				
25	3	(5)	14	13
רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים				
54	4	1	26	23
חלקם של בעלי-מניות חיצוניים בהפסדים (ברווחים) של חברות מאוחדות				
1	(2)	3	-	-
55	2	4	26	23
רווח נקי				

(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של המיגזר המסחרי (המשך):

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2008*				
סך הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל	
	בניה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בניה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח				
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:				
346	11	50	25	260
(189)	(5)	(19)	12	(177)
הכנסות תפעוליות ואחרות:				
42	-	5	6	31
(7)	-	-	(1)	(6)
192	6	36	42	108
הפרשה לחובות מסופקים				
25	-	6	(6)	25
הוצאות תפעוליות ואחרות:				
73	1	18	7	47
15	-	-	-	15
79	5	12	41	21
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים				
14	-	(9)	15	8
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח מפעולות רגילות				
65	5	21	26	13
רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים				
(11)	(2)	(9)	-	-
חלקם של בעלי-מניות חיצוניים ברווחים של חברות מאוחדות				
54	3	12	26	13
רווח נקי				

* סווג מחדש.
(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

שינויים בהיקף הפעילות של המיגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי מפעולות רגילות של המיגזר המסחרי במחצית הראשונה של שנת 2009 הסתכם ב-94 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של 17 מיליון ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, גידול נבע בעיקר מרווח מפעילות המיגזר בחו"ל (בעיקר תורכיה) וזאת עקב העלייה בשער החליפין של הלירה התורכית במחצית הראשונה של שנת 2009, לעומת ירידה חדה בשער החליפין בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי מפעולות רגילות של המיגזר המסחרי ברבעון השני של שנת 2009 הסתכם ב-39 מיליון ש"ח בהשוואה ל-55 מיליון ש"ח ברבעון הראשון, קיטון שנבע בעיקר בשל העלייה בהפרשה לחובות מסופקים ברבעון זה כאמור להלן.

הרווח הנקי מפעולות רגילות של פעילות המיגזר בישראל במחצית הראשונה של שנת 2009 הסתכם ב-76 מיליון ש"ח בהשוואה ל-58 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, בעיקר עקב גידול ברווח המימוני ומירידה בהוצאות התפעוליות כאמור להלן.

הרווח מפעולות מימון של המיגזר במחצית הראשונה של שנת 2009 הסתכם ב-329 מיליון ש"ח לעומת 210 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ונבע בעיקר מהשינוי בשער החליפין של הלירה התורכית כאמור לעיל.

ההכנסות התפעוליות של המיגזר במחצית הראשונה של שנת 2009 הסתכמו ב-74 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-77 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 3.9%.

הכנסות המיגזר מפעילות בישראל הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2009 ב-326 מיליון ש"ח בהשוואה ל-306 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההפרשה לחובות מסופקים במחצית הראשונה של שנת 2009 הסתכמה ב-86 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-67 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 28.4%.

ההפרשה לחובות מסופקים ברבעון השני של שנת 2009 הסתכמה ב-55 מיליון ש"ח בהשוואה ל-31 מיליון ש"ח ברבעון הראשון. הוצאות המיגזר במחצית הראשונה של שנת 2009 הסתכמו ב-167 מיליון ש"ח בהשוואה ל-186 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 10.2%.

בתוצאות המיגזר במחצית הראשונה של שנת 2008 נכלל רווח מפעולות בלתי-רגילות, בסך 8 מיליון ש"ח, אשר מבטא את חלק המיגזר ברווח ממכירת הזכויות לניהול קופות-גמל, המשויכים ללקוחות המיגזר.

הרווח הנקי של המיגזר בחו"ל במחצית הראשונה של שנת 2009 הסתכם ב-18 מיליון ש"ח בהשוואה להפסד בסך של 41 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה שנבעה בעיקר מהשינויים בשער החליפין של הלירה התורכית, כמסבר לעיל.

האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2009 הסתכם ב-20.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-20.9 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2008, קיטון בשיעור של 3.7%. הירידה ביתרות נובעת מהאטה בפעילות העסקית במשק.

פקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2009 הסתכמו ב-10.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-10.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2008, גידול בשיעור של 4.5%.

מבנה המיגזר

במהלך הרבעון השני של שנת 2009 החלה לפעול יחידה במטה החטיבה העסקית העוסקת בנייתו בקשות אשראי של לקוחות המיגזר ובהמלצה עצמאית לגבי התנאים לאישורן. יחידה זאת פועלת מחוץ לאגף המסחרי ואינה תלויה במרכזי העסקים. חשבונותיהם של לקוחות המיגזר מנוהלים בסניפי הבנק השונים, המספקים את מכלול השירותים הבנקאיים התפעוליים הנדרשים. בסוף שנת 2008 החל תהליך של תכנון סניפים עסקיים עבור לקוחות המיגזר המסחרי והמיגזר העסקי, במהלך השנה תחל פתיחה הדרגתית של סניפים עסקיים המותאמים ללקוחות אלה. מהלך פתיחת הסניפים העסקיים צפוי להמשך מספר רבעונים. פעילות הבנק במיגזר המסחרי בחו"ל כוללת גם את הפעילות בתחום של בנק פוזיטיב בתורכיה, העוסק במתן אשראי ושירותי בנקאות.

מוצרים ושירותים

במהלך הרבעון השני של שנת 2009 חתם הבנק על הסכם עם החשב הכללי במשרד האוצר להעמדת הלוואות על-ידי הבנק לעסקים בינוניים המגובות בערבות מדינה בשיעור הקבוע בהסכם ובסך כולל שלא יעלה על 300 מיליון ש"ח. במסגרת זו החל הבנק להעמיד הלוואות ללקוחות המיגזר העומדים בתנאים שנקבעו, כמו-כן, חתם הבנק על הסכם עם התאחדות התעשייתיים במסגרתו מעמידה הקרן ההדדית של המעסיקים של התאחדות התעשייתיים פיקדון המשמש כבטוחה לעסקים בינוניים החברים בהתאחדות התעשייתיים כתחליף לבטוחות שאמור להמציא הלקוח.

הליכים משפטיים

ראה ביאור 6ד' לתמצית הדוחות הכספיים.

להלן תמצית תוצאות הפעולות של המיגזר העסקי:

לששה חודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2009				
סך הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל	
	בניה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בניה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח				
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:				
4,740	30	214	926	3,570
(3,472)	(5)	(81)	(564)	(2,822)
הכנסות תפעוליות ואחרות:				
308	-	91	18	199
3	-	-	(2)	5
1,579	25	224	378	952
הפרשה לחובות מסופקים				
476	-	9	219	248
הוצאות תפעוליות ואחרות:				
331	6	121	36	168
36	-	-	5	31
736	19	94	118	505
262	7	35	42	178
474	12	59	76	327
1	-	-	-	1
475	12	59	76	328
רווח נקי				
15.2%	17.4%	17.6%	9.4%	17.2%
15.3%	17.4%	17.6%	9.4%	17.3%
תשואה להון מפעולות רגילות ⁽³⁾				
תשואה להון ⁽³⁾				
109,900	2,858	13,875	22,162	71,005
53,908	180	3,804	5,280	44,644
98,612	2,071	10,108	22,043	64,390
יתרה ממוצעת של נכסים				
2,054	-	-	-	2,054
קרתות נאמנות וקרנות השתלמות				
6,161	-	-	-	6,161
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול				
372,058	-	-	-	372,058
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת				
104,852	2,787	11,762	31,671	58,632
יתרת אשראי לציבור ל-30 ביוני 2009				
48,955	242	3,239	5,606	39,868
יתרת פקדונות הציבור ל-30 ביוני 2009				

- (1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.
- (2) על-פי הוראות בנק ישראל, כוללות תוצאות המיגזר בסעיף זה את התוצאות ממכירת חברות ונכסים אחרים המיוחסות ללקוחות המיגזר. הסעיף כולל בעיקר את רווח המיגזר ממכירת הזכויות לניהול קופות-גמל.
- (3) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעולות של המיגזר העסקי (המשך):

לששה חודשים שנתימו ביום 30 ביוני 2008*					
סך הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בניה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בניה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:					
407	3	(154)	462	96	- מחיצוניים
382	23	(87)	(180)	626	- בינמיזרי
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
181	-	45	19	117	- מחיצוניים
(2)	-	-	(2)	-	- בינמיזרי
968	26	(196)	299	839	סך ההכנסות (הפסד)
20	-	6	25	(11)	הפרשה לחובות מסופקים
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
312	10	88	38	176	- מחיצוניים
51	-	-	5	46	- בינמיזרי
585	16	(290)	231	628	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
225	7	(106)	88	236	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות
360	9	(184)	143	392	רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות
17	-	-	-	17	רווח מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים ⁽²⁾
377	9	(184)	143	409	רווח (הפסד) נקי
12.8%	6.1%	(35.7%)	17.4%	29.6%	תשואה להון מפעולות רגילות ⁽³⁾
13.5%	6.1%	(35.7%)	17.4%	30.9%	תשואה להון ⁽³⁾
99,151	4,133	10,978	29,734	54,306	יתרה ממוצעת של נכסים
42,871	132	3,148	6,391	33,200	יתרה ממוצעת של התחייבויות
97,287	4,614	10,306	28,146	54,221	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
5,902	-	-	-	5,902	יתרה ממוצעת של נכסי קופות-גמל, קרנות נאמנות וקרנות השתלמות
10,433	-	-	-	10,433	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
383,749	-	-	-	383,749	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
110,801	2,852	14,886	33,476	59,587	יתרת אשראי לציבור ל-31 בדצמבר 2008
46,773	133	3,952	5,206	37,482	יתרת פקדונות הציבור ל-31 בדצמבר 2008

* סווג מחדש.

- (1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.
- (2) על-פי הוראות בנק ישראל, כוללות תוצאות המיגזר בסעיף זה את התוצאות ממכירת חברות ונכסים אחרים המיוחסות ללקוחות המיגזר. הסעיף כולל בעיקר את רווח המיגזר ממכירת הזכויות לניהול קופות-גמל.
- (3) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעולות של המיגזר העסקי (המשך):

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2009				
סך הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל	
	בניה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בניה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח				
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:				
336	15	95	336	(110)
- מחיצוניים				
335	(2)	(28)	(155)	520
- בינמיזרי				
הכנסות תפעוליות ואחרות:				
178	-	48	8	122
- מחיצוניים				
3	-	-	(1)	4
- בינמיזרי				
852	13	115	188	536
סך ההכנסות				
318	-	(1)	191	128
הפרשה לחובות מסופקים				
הוצאות תפעוליות ואחרות:				
162	3	57	18	84
- מחיצוניים				
20	-	-	3	17
- בינמיזרי				
352	10	59	(24)	307
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים				
129	4	23	(9)	111
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות				
223	6	36	(15)	196
רווח (הפסד) נקי				

(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרץ 2009				
סך הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל	
	בניה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בניה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח				
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:				
4,404	15	119	590	3,680
- מחיצוניים				
(3,807)	(3)	(53)	(409)	(3,342)
- בינמיזרי				
הכנסות תפעוליות ואחרות:				
130	-	43	10	77
- מחיצוניים				
-	-	-	(1)	1
- בינמיזרי				
727	12	109	190	416
סך ההכנסות				
158	-	10	28	120
הפרשה לחובות מסופקים				
הוצאות תפעוליות ואחרות:				
169	3	64	18	84
- מחיצוניים				
16	-	-	2	14
- בינמיזרי				
384	9	35	142	198
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים				
133	3	12	51	67
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות				
251	6	23	91	131
רווח נקי מפעולות רגילות				
1	-	-	-	1
רווח מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים ⁽²⁾				
252	6	23	91	132
רווח נקי				

(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

(2) על-פי הוראות בנק ישראל, כוללות תוצאות המיגזר בסעיף זה את התוצאות ממכירת חברות ונכסים אחרים המיוחסות ללקוחות המיגזר. הסעיף כולל בעיקר את רווח המיגזר ממכירת הזכויות לניהול קופות-גמל.

להלן תמצית תוצאות הפעולות של המיגזר העסקי (המשך):

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2008*					
סך הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בניה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בניה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:					
265	(1)	29	191	46	- מחיצוניים
306	16	53	(54)	291	- בינמיזרי
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
50	-	21	9	20	- מחיצוניים
(1)	-	-	(1)	-	- בינמיזרי
620	15	103	145	357	סך ההכנסות
100	-	5	35	60	הפרשה לחובות מסופקים
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
141	5	42	16	78	- מחיצוניים
26	-	-	2	24	- בינמיזרי
353	10	56	92	195	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
121	4	23	32	62	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
232	6	33	60	133	רווח נקי

* סווג מחדש.
(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

שינויים בהיקף הפעילות של המיגדר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המיגדר העסקי במחצית הראשונה של שנת 2009 הסתכם ב-475 מיליון ש"ח בהשוואה ל-377 מיליון ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 26.0%, הנובע בעיקר מגידול ברווח המימוני ומההכנסות התפעוליות כאמור להלן.

הרווח הנקי של המיגדר העסקי ברבעון השני של שנת 2009 הסתכם ב-223 מיליון ש"ח בהשוואה ל-252 מיליון ש"ח ברבעון הראשון, קיטון של 11.5% הנובע בעיקר מגידול בהפרשה לחובות מסופקים בישראל כאמור להלן.

הרווח הנקי של המיגדר העסקי בישראל במחצית הראשונה של שנת 2009 הסתכם ב-404 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-552 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 26.8%, שנבע בעיקר מעלייה בהיקף ההפרשה לחובות מסופקים.

בפעילות המיגדר בחו"ל נרשם במחצית הראשונה של שנת 2009 רווח בסך של 71 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד של כ-175 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסד אשתקד נגרם עקב הפסד בסך של כ-367 מיליון ש"ח, בגין ניירות-ערך מגובי נכסים מסוג SIV, בעוד שבמחצית הראשונה של שנת 2009 נרשמה הכנסה בסך של 5 מיליון ש"ח מניירות-ערך אלה.

הרווח הנקי של המיגדר העסקי בישראל ברבעון השני לשנת 2009 הסתכם ב-181 מיליון ש"ח בהשוואה ל-223 מיליון ש"ח ברבעון הראשון, קיטון שנבע בעיקר מעלייה בהפרשה לחו"מ"ס במיגדר בניה ונדל"ן ברבעון השני.

הרווח מפעילות מימון של המיגדר בישראל במחצית הראשונה של שנת 2009 הסתכם ב-1,110 מיליון ש"ח, לעומת 1,004 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 10.6% שנבע בעיקר מגידול בהכנסות מאשראי כתוצאה מהעלאת המרווח הפיננסי ומנגזרי אשראי. מנגד, חל קיטון ברווח מפעולות מימון כתוצאה מירידה בגביית חובות שלא נרשמו בגין הכנסות מימון בעבר.

הרווח מפעילות מימון של המיגדר בישראל ברבעון השני של שנת 2009 הסתכם ב-591 מיליון ש"ח בהשוואה ל-519 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2009, גידול בשיעור של 13.9% שנבע בעיקר מעלייה ברווחים שנרשמו ברבעון הנוכחי בגין תיק נגזרי אשראי של הבנק.

ההכנסות התפעוליות המיוחסות למיגדר בישראל הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2009 ב-220 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-134 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, בעיקר בשל כך שבתקופה המקבילה אשתקד נרשמה הפרשה לירידת-ערך על ניירות שנתקבלו בגין אשראים שסולקו.

ההפרשה לחובות מסופקים במחצית הראשונה של שנת 2009 הסתכמה בסך של 476 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-20 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עלייה זו נבעה מגידול בהפרשות כתוצאה מהרעה במצב הכלכלי, וכן מירידה בסכום ההכנסות מגביית חובות שנמחקו בשנים קודמות לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

ברבעון השני של שנת 2009 הסתכמה ההפרשה לחובות מסופקים בסך של 318 מיליון ש"ח מול 158 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2009, עיקר הגידול הינו בתת מיגדר בנייה ונדל"ן.

הוצאות המיגדר במחצית הראשונה של שנת 2009 הסתכמו ב-367 מיליון ש"ח בהשוואה ל-363 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 1.1%.

האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2009 הסתכם ב-104.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-110.8 לסוף שנת 2008, ירידה בשיעור של 5.4%. הירידה ביתרות נובעת מהאטה בפעילות העסקית במשק במהלך התקופה וכן מפירעון של לקוח גדול.

פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2009 הסתכמו ב-49.0 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-46.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2008, עלייה בשיעור של 4.7%. עיקר הגידול נובע מהפקדות של גופים פיננסיים המנהלים כספים עבור לקוחותיהם.

היתרה הממוצעת של ניירות-ערך למשמרת במחצית הראשונה של שנת 2009 הסתכמה ב-372.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-383.7 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הליכים משפטיים

ראה ביאור 76' לתמצית הדוחות הכספיים.

מיגזר ניהול פיננסי

לששה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביולי			
2009	*2008	שינוי	שינוי
		במיליוני ש"ח	ב-%
רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:			
(1,921)	(7,109)	5,188	(73.0)
-			
1,478	3,958	(2,480)	(62.7)
-			
10	75	(65)	(86.7)
-			
(433)	(3,076)	2,643	(85.9)
-			
213	194	19	9.8
-			
(646)	(3,270)	2,624	(80.2)
-			
(227)	(1,031)	804	(78.0)
-			
(419)	(2,239)	1,820	(81.3)
-			
9	13	(4)	(30.8)
-			
(17)	20	(37)	(185.0)
-			
(427)	(2,206)	1,779	(80.6)
-			
(1)	10	(11)	
-			
(428)	(2,196)	1,768	(80.5)

* סווג מחדש.

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום				שינוי משלושה חודשים שנסתיימו ביום	
30.6.09	*30.6.08	31.3.09	30.6.08	במיליוני ש"ח	ב-%
רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:					
(1,699)	(222)	(1,633)	665.3	4.0	
-					
1,975	(497)	1,857	(497.4)	6.4	
-					
2	8	78	(75.0)	(97.4)	
-					
278	(711)	302	(139.1)	(7.9)	
-					
104	109	84	(4.6)	23.8	
-					
174	(820)	218	(121.2)	(20.2)	
-					
156	(383)	170	(140.7)	(8.2)	
-					
18	(437)	48	(104.1)	(62.5)	
-					
6	3	6	100.0	-	
-					
(14)	(3)	(1)	366.7	1,300.0	
-					
10	(437)	53	(102.3)	(81.1)	
-					
-	(1)	10	(100.0)	(100.0)	
-					
10	(438)	63	(102.3)	(84.1)	

* סווג מחדש.

שינויים בהיקף הפעילות של המיגזר וברווח הנקי שלו

ההפסד של המיגזר במחצית הראשונה של שנת 2009 הסתכם ב-428 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד בסך של 2,196 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי של המיגזר ברבעון השני של שנת 2009 הסתכם ב-10 מיליון ש"ח בהשוואה להפסד בסך של 438 מיליון ש"ח ברבעון הראשון. שינוי זה נבע בעיקר מגידול ברווח המימוני ברבעון השני בשל הפסדים בגין התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים שנרשמו ברבעון הראשון של שנת 2009, וכן מעלייה ברווחים שנרשמו ברבעון הנוכחי בגין תיק נגזרי אשראי של הבנק.

ההפסד מפעילות מימון במיגזר ניהול פיננסי במחצית הראשונה של שנת 2009 הסתכם בסך של 443 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד בסך של 3,151 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בהפסד נובע בעיקר מכך שבמחצית הראשונה של שנת 2008 נרשמו הפסדים של שלוחות הבנק בחו"ל בניירות-ערך מגובי נכסים מסוג, MBS ומכשירי CDO בסך של 3,247 מיליון ש"ח. כמו-כן, נרשמו הפסדים על תיק נגזרי אשראי בסך של 145 מיליון ש"ח בעוד שבמחצית הראשונה של שנת 2009 הסתכמו תוצאות הפעילות במכשירים הנ"ל ברווח נטו בסך של 166 מיליון ש"ח. מנגד, חל גידול בהוצאה בסך של 413 מיליון ש"ח הנובע ממדידת הרווח והפסד במכשירים נגזרים המשמשים ברובם כגידור כלכלי, על בסיס שווי הוגן לעומת מדידת התוצאות בפעילות הפיננסית המאזנית על בסיס צבירה, בעיקר כתוצאה מירידת הריבית במיגזר הצמוד למדד.

ההכנסות התפעוליות ואחרות במחצית הראשונה של שנת 2009 הסתכמו בסך של 10 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-75 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, שבו נרשם רווח ממכירת מניות מסטרקארד.

בחלק בתוצאות הפעולות של חברות כלולות נרשם במחצית הראשונה של שנת 2009 רווח בסך של 9 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-13 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

השקעת קבוצת הבנק בחברות כלולות הסתכמה ב-30 ביוני 2009 ב-151 מיליון ש"ח בהשוואה ל-480 מיליון ש"ח בסוף שנת 2008. הירידה נבעה מהעברת ההשקעה בכלל ביטוח לתיק הזמין למכירה.

אחרים והתאמות

מסגרת זו כוללת את כל הפעילויות האחרות של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה עד כדי מיגזר בר דיווח על-פי הוראות המפקח על הבנקים.

פעילות זו כוללת בעיקר: בנקאות להשקעות, פעילות בעסקי נאמנות ופעילות בכרטיסי אשראי ושוק ההון אשר אינה משוייכת למיגזרים הבנקאיים.

בנוסף, כוללת פעילות זו התאמות של פעולות בין-מיגזריות.

הרווח הנקי של מסגרת זו במחצית הראשונה של שנת 2009 הסתכם ב-19 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-13 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

פעילויות במוצרים

א. להלן התפלגות תוצאות הפעילות בכרטיסי אשראי לפי מיגזרי פעילות:

לששה חודשים שנתיימו ב-30 ביוני 2009						
מיגזר	מיגזר	מיגזר	מיגזר	מיגזר	מיגזר	סך הכל
משקי הבית	הבנקאות הפרטית	עסקים קטנים	המסחרי	המיגזר העסקי	תיירות נכנסת ואחרים	
במיליוני ש"ח						
רווח מפעילות מימון	14	6	3	-	34	57
הכנסות תפעוליות ואחרות	282	114	45	5	263	713
הפרשה לחובות מסופקים	10	3	2	-	-	15
הוצאות תפעוליות ואחרות	219	80	29	3	248	582
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים	67	37	17	2	49	173
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות	24	13	6	1	18	62
רווח נקי	43	24	11	1	31	111
יתרות ממוצעות (על בסיס חודשי):						
יתרה ממוצעת של נכסים	7,633	3,180	1,168	117	233	12,331
יתרה ממוצעת של התחייבויות	6,976	2,813	1,125	112	224	11,250
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	6,566	2,648	1,059	106	212	10,591

לששה חודשים שנתיימו ב-30 ביוני 2008*						
מיגזר	מיגזר	מיגזר	מיגזר	מיגזר	מיגזר	סך הכל
מישקי הבית	הבנקאות הפרטית	עסקים קטנים	המסחרי	המיגזר העסקי	תיירות נכנסת ואחרים	
במיליוני ש"ח						
רווח מפעילות מימון	18	7	3	-	23	51
הכנסות תפעוליות ואחרות	297	120	47	6	226	700
הפרשה לחובות מסופקים	4	2	-	-	-	6
הוצאות תפעוליות ואחרות	228	83	32	4	210	559
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים	83	42	18	2	39	186
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות	32	16	7	1	15	72
רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים	51	26	11	1	24	114
חלקם של בעלי-מניות חיצוניים ברווחים של חברות מאוחדות	(8)	-	-	-	-	(8)
רווח נקי	43	26	11	1	24	106
יתרות ממוצעות (על בסיס חודשי):						
יתרה ממוצעת של נכסים	6,575	2,753	998	100	199	10,625
יתרה ממוצעת של התחייבויות	6,511	2,626	1,050	105	209	10,501
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	5,842	2,356	942	94	188	9,422

* סווג מחדש.

א. להלן התפלגות תוצאות הפעילות בכרטיסי אשראי לפי מיגורי פעילות (המשך):

לשלושה חודשים שנסתיימו ב-30 ביוני 2009						
סך הכל	מיגור משקי הבית	מיגור הבנקאות הפרטית	מיגור עסקים קטנים	המיגור המסחרי	המיגור העסקי	תיירות נכנסת ואחרים
במיליוני ש"ח						
רווח מפעילות מימון	6	3	1	-	-	20
הכנסות תפעוליות ואחרות	146	59	24	2	2	136
הפרשה לחובות מסופקים	7	2	1	-	-	-
הוצאות תפעוליות ואחרות	111	41	15	2	2	129
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים	34	19	9	-	-	27
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות	12	7	3	-	-	10
רווח נקי	22	12	6	-	-	17

לשלושה חודשים שנסתיימו ב-31 במרץ 2009						
סך הכל	מיגור משקי הבית	מיגור הבנקאות הפרטית	מיגור עסקים קטנים	המיגור המסחרי	המיגור העסקי	תיירות נכנסת ואחרים
במיליוני ש"ח						
רווח מפעילות מימון	8	3	2	-	-	14
הכנסות תפעוליות ואחרות	136	55	21	3	2	127
הפרשה לחובות מסופקים	3	1	1	-	-	-
הוצאות תפעוליות ואחרות	108	39	14	1	1	119
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים	33	18	8	2	1	22
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות	12	6	3	1	-	8
רווח נקי	21	12	5	1	1	14

לשלושה חודשים שנסתיימו ב-30 ביוני 2008*						
סך הכל	מיגור משקי הבית	מיגור הבנקאות הפרטית	מיגור עסקים קטנים	המיגור המסחרי	המיגור העסקי	תיירות נכנסת ואחרים
במיליוני ש"ח						
רווח מפעילות מימון	8	3	1	-	-	14
הכנסות תפעוליות ואחרות	146	59	23	3	1	123
הפרשה לחובות מסופקים	2	2	-	-	-	-
הוצאות תפעוליות ואחרות	110	39	16	2	1	116
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים	42	21	8	1	-	21
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות	16	8	3	1	-	8
רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים	26	13	5	-	-	13
חלקם של בעלי-מניות חיצוניים ברווחים של חברות מאוחדות	(4)	-	-	-	-	-
רווח נקי	22	13	5	-	-	13

* סווג מחדש.

ב. להלן התפלגות תוצאות הפעילות בשוק ההון לפי מיגרי פעילות:

לששה חודשים שנסתיימו ב-30 ביוני 2009						
מיגור משקי בית	מיגור הבנקאות הפרטית	מיגור עסקים קטנים	המיגור המסחרי	המיגור העיסקי	אחרים	סך הכל
במיליוני ש"ח						
1	12	2	2	20	-	37
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים						
הכנסות תפעוליות ואחרות:						
36	406	28	9	161	55	695
- מחיצוניים						
(9)	(86)	(8)	(3)	(11)	117	-
- בינמיגרי						
28	332	22	8	170	172	732
סך הכל הכנסות						
32	188	18	-	110	184	532
הוצאות תפעוליות ואחרות						
(4)	144	4	8	60	(12)	200
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים						
(2)	52	1	3	22	(4)	72
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות						
(2)	92	3	5	38	(8)	128
רווח (הפסד) מפעולות רגילות						
13	7	2	-	1	-	23
רווח, נטו, מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים						
11	99	5	5	39	(8)	151
רווח (הפסד) נקי						
יתרות ממוצעות:						
2,524	28,710	2,105	690	2,054	66,053	102,136
יתרה ממוצעת של נכסי קופות-גמל, קרנות נאמנות וקרנות השתלמות						
1	1,990	1	2	6,161	-	8,155
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול						
2,979	85,106	5,579	5,061	372,058	38	470,821
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת						

ב. להלן התפלגות תוצאות הפעילות בשוק ההון לפי מיגזרי פעילות (המשך):

לששה חודשים שנסתיימו ב-30 ביוני 2008*						
מיגזר משקי בית	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר עסקים קטנים	המיגזר המסחרי	המיגזר העיסקי	אחרים	סך הכל
במיליוני ש"ח						
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים	3	15	2	-	-	33
הכנסות תפעוליות ואחרות:						
- מחיצוניים	59	462	29	8	72	761
- בינמימרי	(8)	(75)	(7)	(2)	109	-
סך הכל הכנסות	54	402	24	6	181	794
הוצאות תפעוליות ואחרות	38	276	24	1	192	608
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים	16	126	-	5	(11)	186
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות	5	47	-	2	(3)	70
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים	11	79	-	3	(8)	116
חלקם של בעלי-מניות חיצוניים ברווחים של חברות מאוחדות	(3)	-	-	-	-	(3)
רווח (הפסד) מפעולות רגילות	8	79	-	3	(8)	113
רווח, נטו, מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים	251	127	34	8	-	437
רווח (הפסד) נקי	259	206	34	11	(8)	550
יתרות ממוצעות:						
יתרה ממוצעת של נכסי קופות-גמל, קרנות נאמנות וקרנות השתלמות	10,777	36,457	3,767	1,955	5,902	141,387
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול	5,792	3,772	37	137	10,433	20,171
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת	8,240	78,286	5,922	4,902	383,749	481,136

* סווג מחדש.

לשלושה חודשים שנסתיימו ב-30 ביוני 2009						
מיגזר משקי בית	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר עסקים קטנים	המיגזר המסחרי	המיגזר העיסקי	אחרים	סך הכל
במיליוני ש"ח						
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים	-	6	1	10	2	19
הכנסות תפעוליות ואחרות:						
- מחיצוניים	20	207	15	79	5	361
- בינמימרי	(5)	(44)	(4)	(4)	59	-
סך הכל הכנסות	15	169	12	85	94	380
הוצאות תפעוליות ואחרות	16	85	9	54	90	254
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים	(1)	84	3	31	5	126
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות	(1)	31	1	12	2	47
רווח נקי	-	53	2	19	3	79

ב. להלן התפלגות תוצאות הפעילות בשוק ההון לפי מיגרי פעילות (המשך):

לשלושה חודשים שנסתיימו ב-31 במרץ 2009						
מיגור משקי בית	מיגור הבנקאות הפרטית	מיגור עסקים קטנים	המיגור המסחרי	המיגור העיסקי	אחרים	סך הכל
במיליוני ש"ח						
1	6	1	-	10	-	18
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים						
הכנסות תפעוליות ואחרות:						
16	199	13	4	82	20	334
(4)	(42)	(4)	(1)	(7)	58	-
- מחיצוניים						
- בינמימרי						
13	163	10	3	85	78	352
סך הכל הכנסות						
16	103	9	-	56	94	278
הוצאות תפעוליות ואחרות						
(3)	60	1	3	29	(16)	74
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים						
(1)	21	-	1	10	(6)	25
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות						
(2)	39	1	2	19	(10)	49
רווח (הפסד) מפעולות רגילות						
13	7	2	-	1	-	23
רווח, נטו, מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים						
11	46	3	2	20	(10)	72
רווח (הפסד) נקי						

לשלושה חודשים שנסתיימו ב-30 ביוני 2008*						
מיגור משקי בית	מיגור הבנקאות הפרטית	מיגור עסקים קטנים	המיגור המסחרי	המיגור העיסקי	אחרים	סך הכל
במיליוני ש"ח						
1	6	-	-	2	(1)	8
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים						
הכנסות תפעוליות ואחרות:						
16	216	12	4	63	29	340
(4)	(37)	(3)	(1)	(8)	53	-
- מחיצוניים						
- בינמימרי						
13	185	9	3	57	81	348
סך הכל הכנסות						
3	133	11	1	36	85	269
הוצאות תפעוליות ואחרות						
10	52	(2)	2	21	(4)	79
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים						
3	17	(1)	1	8	(1)	27
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות						
7	35	(1)	1	13	(3)	52
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים						
(2)	-	-	-	-	-	(2)
חלקם של בעלי-מניות חיצוניים ברווחים של חברות מאוחדות						
5	35	(1)	1	13	(3)	50
רווח (הפסד) נקי						

* סווג מחדש.

התוכנית האסטרטגית

הבנק פועל לפי תוכנית אסטרטגית ארוכת טווח. התוכנית נבחנת ומעודכנת מדי שנה. בתחילת שנת 2009 אישרו הנהלת הבנק והדירקטוריון את תוכניות העבודה והיעדים העסקיים של הבנק לשנת 2009 על בסיס התוכנית האסטרטגית, תוך ביצוע התאמות לתוכנית הנובעות ממצבו של המשק העולמי, במיוחד בארה"ב, מהמשבר החרף הפוקד את המערכת הפיננסית הגלובלית, והשפעתם על הכלכלה והמערכת הפיננסית בישראל.

הבנק צופה, כי גם בהמשך שנת 2009 יהוו המיתון בפעילות הכלכלית הגלובלית והמשבר הפיננסי העולמי גורמים רבי השפעה על הפעילות במשק הישראלי. המיתון בארה"ב, באירופה וביפן, לצד ההאטה המשמעותית בצמיחת השווקים המתעוררים, צפויים להביא לצמיחה כמעט אפסית בתוצר הגלובלי, ולצמיחה שלילית ומיתון במשק הישראלי. חרף כל הקשיים, הסיכונים ואי-הודאות בכלכלה העולמית ובמשק הישראלי כאחד, הבנק מעריך כי הוא ישיג בשנת 2009 תשואה שנתית חיובית על ההון העצמי בשיעור של בין 4.0% ל-7.0%.

נוכח העלייה המשמעותית ברמת אי-הודאות בסביבת פעילותו, נערך הבנק בשני מישורי פעילות, על מנת להבטיח התמודדות מיטבית עם האתגרים הקיימים בתקופה זו, תוך המשך בחינה שוטפת של ההתפתחויות, שעשויות לדרוש התאמות נוספות בתוכניות העבודה.

א. פעילות ממוקדת בטווח הקצר:

- חיזוק הון הבנק.
- התייעלות וריסון רמת ההוצאות.
- חיזוק הקשר עם הלקוחות, תוך שימת דגש על הבנת צורכיהם והתאמת פתרונות שיסייעו להם בהתמודדות עם קשיי המצב הנוכחי.
- דחייה, בטווח הקצר, של מהלכים ויוזמות אסטרטגיות, הנושאים פרי רק בטווח הארוך.

ב. בחינת התוכנית האסטרטגית הרב שנתית וביצוע התאמות במיקודים האסטרטגיים ארוכי הטווח, בהתאם להערכת הבנק את השפעת המשבר על מגמות עסקיות ארוכות טווח.

התוכנית הרב שנתית מתמקדת בחמישה צירי פעולה עיקריים:

- העמקת הקשר והפעילות עם לקוחות הבנק, בהתבסס על מקצוענות והיכרות מיטבית של הבנק את צורכיהם, במגמה לחזק את מובילות השוק של הבנק בישראל.
- יצירת פלטפורמה לצמיחה עתידית בפעילות הבינלאומית מבוססת קשרי לקוח.
- פיתוח והרחבת מקורות הכנסה מפעילות פאסיבה, על בסיס התמחות בניהול קשרי הבנק עם לקוחותיו.
- מצוינות תפעולית בביצוע פעילויות קיימות ובמימוש תוכניות הצמיחה של הבנק, תוך התייעלות וריסון רמת ההוצאות.
- חיזוק היכולות לניהול סיכונים וניהול הון גלובליים.

בקרב המיגזר הקמעונאי פועל הבנק בשנים האחרונות לביסוס עמדת מובילות. לפיכך מתמקד הבנק בשיפור הצעת הערך בפלח הלקוחות מרובי הפעילות הבנקאית והרחבה מושכלת של תחום האשראי, תוך חיזוק יכולות ניהול הסיכונים. הבנק מייחס חשיבות מרובה לתחום השירות ללקוחות והוא שוקד בהתמדה להביא לשיפור משמעותי בשירות, תוך התאמתו לצורכי הלקוח. הבנק שואף לבסס את אחיזתו בפלחי הלקוחות השונים, והוא מתכוון להשקיע מאמצים לשם כך, בין השאר על-ידי אופטימיזציה של פריסת מערך הסינוף, תוך פיתוח תפיסת וחווית שירות מתקדמת ומותאמת לצורכי הלקוחות.

החטיבה העסקית של הבנק ממשיכה לפעול לשימור מעמדו המוביל של הבנק מול לקוחות המיגזר העסקי והמסחרי. בשנים האחרונות הבנק הצליח להביא לשיפור איכות תיק האשראי שלו ולחיזוק יכולות מדידת סיכוני האשראי וניהול האשראי. יכולות אלו מאפשרות לבנק להתמודד בהצלחה עם המיתון במשק הישראלי. במקביל, הבנק פועל להעמקת פעילותו עם לקוחות אלה, תוך שימת דגש על הרחבת היצע השירותים והמוצרים, במגמה להגדיל גם את הכנסותיו שלא מאשראי מלקוחות אלה.

בתחום ה-Treasury, המרוכז בחטיבת ה-Global Treasury, מיישם הבנק תוכנית אסטרטגית המתבססת על ניהול Treasury גלובלי, הכולל את חדרי העסקות בתל-אביב, ניו-יורק ולונדון, תוך המשך חיזוק התשתיות של מערכות התפעול המשרתות את חדרי העסקות ואת תחום ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק. מתחילת 2008, לאור השינויים בשווקים הפיננסיים בעולם, מקדיש הבנק תשומת לב וחשיבות יתר למיקוד עבודת ה-Treasury הגלובלי בפעילות מול ועבור לקוחות.

בפעילות חו"ל, תחת ניהולה של החטיבה הבינלאומית, ממשיך הבנק באסטרטגיה של צמיחה אורגנית. בבנקאות הפרטית הבינלאומית, הבנק שואף להמשיך ולשפר גם בשנת 2009 את יכולותיו בתחום המוצרים, השיווק והשירות ללקוחות, על מנת לחזק הפלטפורמה להצמחת תיק הנכסים, תוך מיקוד בלקוחות עתירי נכסים. עבודה לבחינת מתווה ההתפתחות הבינלאומית של הבנק, שנעשתה בשיתוף חברת ייעוץ בינלאומית מובילה, נתנה משנה תוקף לחשיבות פעילות הבנקאות הפרטית הבינלאומית בשנים הקרובות כנדבך מרכזי בפיתוח פלטפורמה בינלאומית לבנק. הגדרת היעדים והמשמעויות הנגזרי מיישום המתווה האסטרטגי שהוגדר נבחנות כעת על-ידי הבנק. במקביל, עקב התמורות בשווקים הפיננסיים ובכלכלות של המדינות המתפתחות, החליט הבנק להשהות המשך התרחבותו בשווקים מתפתחים חדשים.

יצוין, כי התוכנית האסטרטגית שנקבעה מציבה יעדים שאפתניים לפעילויות השונות. עקב כך, יש להביא בחשבון כי בכל תכנון ובמיוחד בתכנון לטווח של מספר שנים, וביתר שאת בתקופת משבר, קיימת מידה לא מבוטלת של אי וודאות. גורמים שונים ומגוונים עלולים להביא לידי כך שההנחות השונות העומדות בבסיס וברקע של התכנית האסטרטגית לא יתקיימו, או לא יתקיימו במלואן, ושהתוכניות לעתיד לא יתממשו, או לא יתממשו במלואן. בין גורמים אלה יש לציין, כי סיכויי ההצלחה של תוכנית מעין זו תלויים במידת ההצלחה של הבנק להגשים את תוכניותיו פנימה, וזאת בנוסף להיותם תלויים בסביבה העסקית בישראל ובעולם ולתנאי המאקרו. חשיבות מיוחדת יש לייחס למצב הכלכלה העולמית, בשים לב למשבר שהלך והתעצם מאז המחצית השנייה של שנת 2007 והגיע לממדים שלא נחזו ולמצב הכלכלי, המדיני והביטחוני של ישראל ושל האזור ולהשלכות המשבר העולמי עליהם. יש להביא בחשבון, שלמרות אינדיקטורים ראשוניים של התאוששות בכלכלה הריאלית והעלויות בשוקי ההון במחצית הראשונה של שנת 2009, המשק הישראלי והכלכלה הגלובלית נמצאים עדיין במצב של מיתון ואי וודאות גבוהה לגבי מועד היציאה מהמיתון ושיעורי הצמיחה שילוו את התאוששות הכלכלה הריאלית בישראל ובעולם.

יודגש, כי תוכניות העבודה של הבנק כפי שאושרו והנחות העבודה עליהן התבססו, מתייחסות לפעילות עתידית של הבנק. לפיכך, המידע שפורט לעיל בפרק זה בכל הקשור בתוכניות פעולה וכוונות הבנק, לרבות תחזית התשואה להון העצמי הינו "מידע הצופה פני עתיד".

חברות מוחזקות עיקריות

קבוצת הבנק פועלת באמצעות חברות בת בנקאיות ושאין בנקאיות, בישראל ובחו"ל. תרומת החברות המוחזקות לתוצאות הפעילות של הבנק במחצית הראשונה של שנת 2009 הסתכמה ב-426 מיליון ש"ח, בהשוואה לתרומה שלילית בסך של 72 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול בתרומה נבע מגידול בתרומה בשקלים של החברות הבנות בחו"ל, שהושפע בשתי התקופות מהשינויים בשערי המטבעות הזרים. השקעת הבנק בחברות המוחזקות ליום 30 ביוני 2009 הסתכמה ב-13.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-13.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2008.

חברות בת בישראל

ישראל, יורופי (יורוקרד) ישראל, פועלים אקספרס ואמינית

הפעילויות העיקריות של קבוצת הבנק בתחום השימוש בכרטיסי אשראי בארץ ובחו"ל מתבצעות באמצעות חברות אלה, הפועלות בתחום אמצעי התשלום תחת קורת גג ניהולית ותפעולית אחת - "קבוצת ישראל". ישראל בע"מ (להלן: "ישראל") מפיקה, סולקת ומתפעלת כרטיסי אשראי מסוג ישראל (שהוא מותג פרטי בבעלות ישראל) המונפקים לשימוש בישראל בלבד וכן מפיקה במשותף עם יורופי (יורוקרד) ישראל בע"מ ("יורופי") כרטיסי אשראי בהם משולבים המותגים ישראל ו-MasterCard ("כרטיסי מסטרקארד") וכן סולקת ומתפעלת את כרטיסי מסטרקארד, המונפקים לשימוש בישראל על-ידי ישראל ושימוש בחו"ל על-ידי יורופי, מכוח רישיון שניתן על-ידי MasterCard International Incorporated. כמו-כן, מפיקה ומתפעלת ישראל מגוון מוצרים נוספים כגון כרטיסי תדלוק וכרטיסי מתנה.

ישראל ויורופי מפיקות כרטיסים בנקאיים וכרטיסים חוץ-בנקאיים.

הכרטיסים הבנקאיים המונפקים על-ידי ישראל ויורופי מופצים לבעלי חשבון בבנקים עימם הן קשרות בהסכמים וכן מופצים כרטיסים במגוון של אפיקים אחרים.

במסגרת מגוון כרטיסי האשראי לסוגיהם השונים מנפיקה ישראלכרט כרטיסי אשראי בשיתוף פעולה עם ארגונים, מועדונים וגופים צרכניים, מקצועיים ואחרים, כדוגמת כרטיסי אשמורת לחברי הסתדרות המורים. כרטיסי הוט לחברי הסתדרות ההנדסאים והטכנאים בישראל, כרטיסי חבר לאנשי צבא קבע, כרטיסי אשראי לחברי לשכת עורכי דין ועוד מגוון של שיתופי פעולה עם מועדוני צרכנות שונים. בנוסף, מנפיקה ישראלכרט כרטיסי אשראי מסוג "Revolving" (תחת המותג More) המאפשרים ללקוחות לקבוע את תנאי הפירעון במסגרת התכנית המוצעת. כמו-כן, מתפעלת ישראלכרט תוכניות אשראי שונות על בסיס תוכנית "ישראלדיט" וכן מבצעת העמדת הלוואות לכל מטרה על בסיס מסגרות בכרטיסים.

במהלך שנת 2008 החלה ישראלכרט להנפיק, תחת המותג מסטרקארד, כרטיסי World Signia, מותג יוקרתי בעל הטבות רבות ואיכותיות, המיועדים ללקוחות הפרימיום של הבנקים.

כרטיסי האשראי משרתים לקוחות במיגזרים שונים ביניהם לקוחות פרטיים, עובדי תאגידים ורכש תאגידי הכולל B2B (העברת תשלומים בין עסקים).

ישראלכרט מפעילה תוכנית נאמנות למחזיקי הכרטיסים וכן עורכת מבצעי שיווק רחבי היקף, כולל מבצעים משותפים עם גופים מובילים בענפים שונים.

מספר כרטיסי ישראלכרט ומסטרקארד ליום 30 ביוני 2009 שהונפקו על-ידי ישראלכרט ויורפיי היו 2.7 מיליון כרטיסים, בהשוואה ל-2.6 מיליון בסוף התקופה המקבילה אשתקד.

במחצית הראשונה של שנת 2009 הגיע מחזור הפעילות בכרטיסי ישראלכרט ומסטרקארד ל-33.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-33.4 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

פועלים אקספרס - מנפיקה, סולקת ומתפעלת כרטיסי אשראי מסוג אמריקן אקספרס המונפקים לשימוש בישראל ובח"ל, מכח

רישיון שניתן לחברה על-ידי American Express Ltd ("ארגון אמריקן אקספרס"). רישיון זה הינו בתוקף עד לחודש דצמבר 2009.

פועלים אקספרס מנפיקה כרטיסים בנקאיים וכרטיסים חוץ-בנקאיים.

הכרטיסים הבנקאיים המונפקים על-ידי פועלים אקספרס מופצים לבעלי חשבון בבנקים עימם פועלים אקספרס קשורה בהסכמים וכן מגייסת ומפיצה פועלים אקספרס כרטיסים במגוון של אפיקים אחרים ביניהם באמצעות התקשרויות עם ארגונים ומועדונים.

פועלים אקספרס מנפיקה מגוון כרטיסי אשראי המותאמים לפלחי אוכלוסייה שונים ביניהם כרטיסי ביזנס ללקוחות עסקיים, כרטיס פלטינה וכרטיסי סנטוריון לאלפיון העליון.

פועלים אקספרס מפעילה תוכנית נאמנות למחזיקי הכרטיסים וכן עורכת מבצעי שיווק, כולל מבצעים משותפים עם גופים שונים. מספר כרטיסי אמריקן אקספרס, שהונפקו על-ידי פועלים אקספרס, ליום 30 ביוני 2009 היו 269 אלפי כרטיסים, בהשוואה ל-237 אלפי כרטיסים בתום התקופה המקבילה אשתקד.

במחצית הראשונה של שנת 2009 הגיע מחזור הפעילות בכרטיסי אמריקן אקספרס ל-4.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-3.8 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

אמינית - מנפיקה וסולקת כרטיסי אשראי מסוג ויזה המונפקים לשימוש בישראל ובח"ל.

מספר כרטיסי הויזה שהונפקו על-ידי אמינית בסוף חודש יוני 2009, היו כ-26 אלפי כרטיסים, בהשוואה לכ-30 אלפי כרטיסים בתום התקופה המקבילה אשתקד.

רווח והכנסות מכרטיסי אשראי - הרווח הנקי של קבוצת ישראלכרט במחצית הראשונה של השנה הסתכם ב-86 מיליון ש"ח,

בהשוואה ל-142 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 39.4%.

הקיטון ברווח הנקי נובע מכך שבתקופה המקבילה אשתקד נכלל ברווח הנקי רווח בסך של 57 מיליון ש"ח ממכירת מניות MasterCard Incorporated.

תרומת קבוצת ישראלכרט לתוצאות הפעולות של הבנק, לאחר מיסים, הסתכמה ב-92 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-128 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

תרומת הפעילות של הקבוצה להכנסות מעמלות, שנכללו במסגרת ההכנסות התפעוליות (לפני ניכוי ההוצאות המתייחסות), הסתכמה ב-713 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-700 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 1.9%.

בקשר עם השינויים בשוק כרטיסי האשראי בישראל והתערבות הממונה על הגבלים עסקיים בנושא, בהמשך למה שפורסם בביאור 21ג10) לדוחות הכספיים של שנת 2008, בית הדין להגבלים עסקיים האריך, לבקשת חברות האשראי, את תוקף ההיתר הזמני להסדר עד ליום 31 באוקטובר 2009.

כמו-כן, בהמשך למה שפורסם בביאור 21ג10) לדוחות הכספיים של שנת 2008, בחודש נובמבר 2007 פסק בית הדין, במסגרת הדיון בבקשה לאישור הסדר כובל, כי בטרם יפסוק בבקשה ימונה מומחה שיקבע מה הם הרכיבים הנכללים בעקרונות שנקבעו לעניין חישוב עמלה צולבת אשר נקבעו על-ידי בית הדין בהליך אחר שבין חלק מחברות כרטיסי האשראי, ואשר ישראל כרטיס לא היתה צד בו. בעקבות קביעה זו מונה מומחה שהגיש את דוח הביניים שלו לבית הדין בחודש ינואר 2009 והוא ממשיך בגיבוש חוות הדעת הסופית. לאחר הגשת חוות הדעת הסופית, יימשכו ההליכים הדיוניים בפני בית הדין.

בחודש אפריל 2009 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית העוסקת בהפרדת הבעלות בחברות כרטיסי האשראי מהבנקים. בשלב זה אין ביכולת הבנק להעריך אם הצעת החוק האמורה תתגבש לדבר חקיקה, ובמידה ותתגבש לחקיקה את השלכותיה על הבנק.

פועלים שוקי הון - בית השקעות בע"מ (להלן: "פועלים שוקי הון") - פועלת במגוון רחב של שירותי בנקאות להשקעות, השקעה בקרנות הון ובחברות עתירות ידע וטכנולוגיה.

הפעילות של פועלים שוקי הון מנוהלת באמצעות שני מיגזרי פעילות עיקריים: פעילות בנקאות להשקעות בארץ ובחול' וההשקעה בתחום קרנות הון כולל מיגזר הטכנולוגיה.

קבוצת פועלים שוקי הון מעניקה מגוון שירותי בנקאות להשקעות הכוללים: יעוץ פיננסי ואסטרטגי למיזוגים ורכישות בארץ ובחול'ל, יעוץ לתהליכי הפרטה ולהנפקות ציבוריות ופרטיות בחול'ל וליווי חברות בארץ ובחול'ל בהשקעות שונות. בנוסף, פועלת קבוצת פועלים שוקי הון, באמצעות חברה כלולה שלה (19.97%) - פועלים אי.בי.אי, במתן שירותי יעוץ, חיתום וניהול הנפקות ציבוריות בישראל ובגיוסי הון בדרך של הנפקות פרטיות.

כמו-כן, עוסקת קבוצת פועלים שוקי הון בהשקעה בקרנות הון (Private Equity) במגוון סקטורים כולל: הון סיכון, אנרגיה אלטרנטיבית וכו'. בהשקעה בתאגידי הניהול של קרנות הון וכן מעמידה לתאגידי הניהול הללו שירותים. בנוסף, פועלים שוקי הון ממשיכה לעסוק בניהול של קרנות הון סיכון על-פי היתר שניתן לה מבנק ישראל.

פועלים שוקי הון סיימה את המחצית הראשונה של שנת 2009 ברווח נקי בסך של 9 מיליון ש"ח בהשוואה להפסד בסך של 13 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הגידול ברווח נבע בעיקר מגידול בהכנסות המימון וגידול ברווח מהשקעות לזמן ארוך שקוזז מירידה בהכנסות מעמלות ודמי ניהול כתוצאה מהמשך המשבר בשוקי ההון.

תרומת פועלים שוקי הון לרווח הנקי של הבנק הסתכמה בסך של 13 מיליון ש"ח בהשוואה לתרומה שלילית בסך של 9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

השקעת הבנק בפועלים שוקי הון הסתכמה ביום 30 ביוני 2009 ב-593 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-580 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

בשנת 2009 נתקבלה החלטה על תשלום מענקים ("המענקים") לבכירי פועלים שוקי הון כמתואר בדוח הדירקטוריון לשנת 2008 בפרק "שכר והטבות לנושאי משרה".

רשות ניירות-ערך פנתה ביום 9 ביולי 2009 אל הבנק והעלתה השגות בדבר תהליך קבלת ההחלטה להעניק מענק לבכירי פועלים שוקי הון.

לאחר דיון ובחינה נוספת של ההליכים שננקטו בעבר בבנק ובקבוצת פועלים שוקי הון בעניין זה, הוחלט להביא לדיון נוסף בדירקטוריון הבנק ובדירקטוריון פועלים שוקי הון את נושא המענקים לבכירי פועלים שוקי הון, וזאת על אף שחברי הדירקטוריון סברו כי ההליכים הקודמים לאישורם היו תקינים.

דירקטוריון הבנק אישר את החלטתו לגבי הענקת המענקים, לאחר שקיים דיון בנושאים שעלו בעבר, לרבות הנושאים שהוזכרו במכתב מרשות ניירות-ערך.

למרות האמור לעיל, הוחלט כי המענק למנכ"ל פועלים שוקי הון יופחת בסכום של 1.6 מיליון ש"ח.

גם דירקטוריון פועלים שוקי הון קיבל החלטות דומות.

פעילות קבוצת הבנק בחו"ל

חברות בת וסניפים בחו"ל - הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק מתבצעת באמצעות חברות בת בנקאיות, חברות פיננסיות

והן באמצעות סניפי הבנק בחו"ל.

אסטרטגיית הבנק מכוונת לפתח את פעילותו הבינלאומית. כוונתו של הבנק הינה להשקיע בפיתוח הפעילות הבינלאומית לסוגיה, לרבות בתחום "הבנקאות הפרטית הגלובלית" (Global Private Banking), בהעמקת הפעילות המקומית של הסניפים והחברות הבנות ברחבי העולם, בהשתתפות בעסקות בינלאומיות ובפיתוח הקשרים עם בנקים כתבים.

פעילות הבנק בחו"ל מתמקדת בעיקרה בתחום הבנקאות הפרטית, ובנוסף בפעילות בשווקים מתעוררים ובמיגזר העסקי. פעילות המיגזר העסקי בחו"ל כוללת מתן אשראי ללווים מקומיים וזרים, בעיקר על-ידי רכישת השתתפויות באשראים המאורגנים על-ידי בנקים מובילים בחו"ל, מתן אשראי ללווים בעלי זיקה ישראלית והשקעות באגרות-חוב. בשנה האחרונה הואטה הפעילות במיגזר העסקי, מגמה הצפויה להמשך עם התגברות המשבר העולמי. הבנק החליט לצמצם מתן אשראים חדשים על דרך של רכישת השתתפויות באשראים המאורגנים על-ידי אחרים. במסגרת פעילות הבנקאות הפרטית מספק הבנק ללקוחותיו האמידים בחו"ל שירותים ומוצרים מתקדמים ומקצועיים, הכוללים מוצרי השקעה וניהול נכסים גלובלי. הפעילות בשווקים מתעוררים ממוקדת בפעילות בנק פוזיטיב בתורכיה ובבנק פוזיטיב בקזחסטן.

הבנק מקיים קשרים עם למעלה מ-2,400 בנקים כתבים ברחבי העולם, באמצעותם מתבצעת הפעילות הבינלאומית. בפעילות חו"ל, תחת ניהולה של החטיבה הבינלאומית, ממשיך הבנק באסטרטגיה של צמיחה אורגנית. במקביל, עקב התמורות בשווקים הפיננסיים ובכלכלות של המדינות המתפתחות, החליט הבנק להשהות המשך התרחבותו בשווקים מתפתחים חדשים. בבנקאות הפרטית הבינלאומית, הבנק שואף להמשיך ולשפר את יכולותיו בתחום המוצרים, השיווק והשירות ללקוחות, על מנת לחזק הפלטפורמה להצמחת תיק הנכסים, תוך מיקוד בלקוחות עתירי נכסים. עבודה לבחינת מתווה ההתפתחות הבינלאומית של הבנק, שנעשתה בשיתוף חברת יעוץ בינלאומית מובילה, נתנה משנה תוקף לחשיבות הרחבת פעילות הבנקאות הפרטית הבינלאומית בשנים הקרובות כנדבך מרכזי בפיתוח פלטפורמה בינלאומית לבנק. הגדרת היעדים והמשמעויות הנגזרי מיישום המתווה האסטרטגי שהוגדר נבחנות כעת על-ידי הבנק.

פעילות הבנקאות הפרטית הגלובלית של הבנק (להלן: GPB) - במסגרת זו מספק הבנק ללקוחותיו בחו"ל שירותים ומוצרים

מתקדמים ומקצועיים, הכוללים מוצרי השקעה וניהול נכסים גלובלי.

הפעילות מתפרסת כיום על פני ישראל, אירופה, ארה"ב, אמריקה הלטינית, קנדה, אוסטרליה, הונג-קונג וסינגפור וזאת, בין היתר, באמצעות 40 מוקדי פעילות הכוללים חברות-בנות בנקאיות בנק הפועלים שוויץ, בנק הפועלים לוקסמבורג, בנק הפועלים קיימן, הפועלים (לטין אמריקה), סניפים, נציגויות, וחברות-בנות לניהול נכסים.

להלן פרטים על סניפי הבנק בארה"ב ובאנגליה וחברות בת עיקריות בחו"ל:

פעילות בנקאית פרטית גלובלית (GPB)

Bank Hapoalim (Switzerland) LTD. (להלן: "הפועלים שוויץ") - חברה בת בנקאית בבעלות מלאה העוסקת בעיקר במתן שירותי

בנקאות פרטית בשוויץ באמצעות ארבעה סניפים: שניים בשוויץ, בציריך ובגינבה אחד בלוקסמבורג ואחד בסינגפור, וכן באמצעות נציגויות בתל-אביב, בהונג-קונג ובמוסקבה.

הרווח הנקי של הפועלים שוויץ הסתכם ב-13 מיליון פרנק שוויצרי בהשוואה ל-21 מיליון פרנק שוויצרי בתקופה המקבילה אשתקד. סך כל ההון של הפועלים שוויץ ליום 30 ביוני 2009 הסתכם ב-329 מיליון פרנק שוויצרי בהשוואה ל-298 מיליון פרנק שוויצרי בסוף שנת 2008.

סך כל המאזן של הפועלים שוויץ ליום 30 ביוני 2009 הסתכם ב-3,802 מיליון פרנק שוויצרי בהשוואה ל-3,520 מיליון פרנק שוויצרי בסוף שנת 2008. הגידול נבע בעיקר ממעבר לקוחות הבנק מהחזקה בניירות-ערך במשמרת הבנק לפקדונות בבנק. תרומת הפועלים שוויץ לתוצאות הפעילות של הבנק מפעולות רגילות הסתכמה ב-56 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-29 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

השקעת הבנק בפועלים שוויץ ליום 30 ביוני 2009 הסתכמה ב-1,129 מיליון ש"ח.

סניפי אנגליה - לונדון ומנצ'סטר. הפעילות הבנקאית בסניפי אנגליה כוללת שירותי בנקאות פרטית ללקוחות מקומיים ולתושבי-חוץ.

תחום הבנקאות הפרטית מהווה יעד אסטרטגי בפיתוח סניפי אנגליה בשנים הבאות.

סניפי אנגליה מעניקים אשראי ללקוחות, שירותי חדר עסקות וסחר חוץ, ושירותים בנקאיים אחרים ללקוחות עסקיים מקומיים ולחברות ישראליות הפועלות באירופה. בנוסף, מאפשרים הסניפים לחברות ישראליות ואף לחברות מקומיות, להן נכסים בישראל, להתבסס על בטוחות המוחזקות בישראל לצורך קבלת אשראי.

סניף לונדון השקיע במוצרים פיננסיים כגון אגרות-חוב מגובות בנכסים אירופיים שונים (משכנתאות לפרטיים, משכנתאות על נכסים מסחריים, פאבים וכדומה) ו-CDO. שווי תיק אגרות החוב מגובות הנכסים של הסניף מסתכם בכ-130 מיליון דולר. בנוסף, מנהל הסניף תיק נגזרי אשראי המורכב מ-Undfunded CDO ו-CDB (Credit Default Baskets). הערך המושגי של תיק זה מסתכם בכ-137 מיליון דולר. בדבר החלטת הדירקטוריון בנושא בחינת אפשרות למכירת תיק ה-MBS וה-ABS (למעט CDO), ראה פרק "הרכב והתפתחויות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק - פעילות קבוצת הבנק בניירות-ערך מגובי נכסים".

ההפסד של סניפי אנגליה במחצית הראשונה של שנת 2009 הסתכם ב-4 מיליון ליש"ט בהשוואה להפסד בסך של 15 מיליון ליש"ט בתקופה המקבילה בשנת 2008. ההפסד נבע בעיקר מהפרשות לירידת-ערך בגין אגרות-חוב מגובות נכסים.

סך כל המאזן של סניפי אנגליה ליום 30 ביוני 2009 הסתכם ב-1,422 מיליון ליש"ט בהשוואה ל-1,292 מיליון ליש"ט בתום שנת 2008.

Bank Hapoalim (Cayman) LTD. (להלן: "קיימן") - בנק מסחרי בבעלות מלאה של הבנק, שעל-פי תנאי רישונו רשאי לפעול בכל סוגי הפעילות הבנקאית, למעט פעילות עם תושבים מקומיים בקיימן. נכסי קיימן כוללים השקעה בחברה-בת בבעלות מלאה באורוגוואי, Hapoalim (Latin America) S.A., אשר עוסקת במתן שירותי בנקאות פרטית ללקוחות הבנק בדרום אמריקה. הפועלים לטין אמריקה פועל באורוגוואי באמצעות שני סניפים (מונטווידאו ופונטה דל אסטה) ומרכז תמיכה (קולוניה).

הרווח הנקי של קיימן הסתכם ב-0.5 מיליון דולר בהשוואה ל-0.4 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

סך כל ההון של קיימן ליום 30 ביוני 2009 הסתכם ב-74 מיליון דולר בהשוואה ל-73 מיליון דולר בתום שנת 2008.

סך כל המאזן של קיימן ליום 30 ביוני 2009 הסתכם ב-92 מיליון דולר בהשוואה ל-89 מיליון דולר בתום שנת 2008.

תרומת קיימן לתוצאות הפעילות של הבנק מפעולות רגילות הסתכמה ב-9 מיליון ש"ח, בהשוואה לתרומה שלילית של 31 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

השקעת הבנק בקיימן ליום 30 ביוני 2009 הסתכמה ב-247 מיליון ש"ח.

המרכז לבנקאות פרטית בינלאומית בתל-אביב - מרכז המספק לתושבי-חוץ מכל רחבי העולם שירותים ומוצרי בנקאות פרטית ומהווה חלק אינטגרלי ממערך ה-GPB.

בנקאות פרטית בארה"ב - סניף מיאמי ומחלקת הבנקאות הפרטית בסניף ניו-יורק, מציעים שירותי בנקאות פרטית ללקוחות ה-GPB. הבנקאות הפרטית בארה"ב מתמקדת בעיקר בלקוחות מאמריקה הלטינית.

בתאריך 8 ביולי, 2009 נחתם הסכם (הנקרא "Written Agreement") בין הבנק וסניף מיאמי של הבנק לבין הפדרל ריזרב של ניו-יורק, הפדרל ריזרב של אטלנטה וה-Office of Financial Regulation של מדינת פלורידה (להלן: "רשויות הפיקוח בארה"ב"). Written Agreement הינו הליך אכיפה פורמאלי והינו הקל שבהליכי האכיפה הפורמאליים העומדים לרשות רשויות הפיקוח בארה"ב.

עיקרו של ההסכם שנחתם הינו שיפור פונקציות הציות, ניהול הסיכונים והביקורת של הבנק והגברת מעורבות דירקטוריון הבנק והנהלתו בפיקוח על סניף מיאמי במטרה לתקן ליקויים שנמצאו בציות להוראות החוק בארה"ב הנוגעות למניעת הלבנת הון ויהכר את הלקוח.

ההסכם איננו יוצר או מטיל מגבלות כלשהן על פעילות הבנק, בין בארה"ב ובין בכלל, אין לו השלכה ישירה על פעילות סניף מיאמי ולהערכת הנהלת הבנק, לא צפוי כי תהיה לו השפעה מהותית על תוצאותיו הכספיות של הבנק.

הדירקטוריון צופה כי הבנק יעמוד בהתחייבויותיו על-פי ההסכם במלואן ובמועדן ואף החל לנקוט בפעולות הנדרשות לכך. בין היתר מונתה תת ועדה של הוועדה לניהול סיכונים לטיפול בתיקון הליקויים בסניף מיאמי וכן נשכרו שירותיה של חברת יעוץ חיצונית המתמחה ביעוץ לבנקים בהליכי אכיפה. אי קיום ההתחייבויות הכלולות ב-Written Agreement עלול להוביל לנקיטת הליכי אכיפה חמורים יותר על-ידי רשויות הפיקוח בארה"ב.

קבוצת חברות PAM הכוללת את Poalim Asset Management (UK) LTD. ו-Poalim Asset Management (Ireland) LTD.

המוחזקות על-ידי Pam Holdings LTD. (להלן: "חברות PAM") - אחראיות לייזום, בחירה, שיווק ותמיכה מקצועית בכל הקשור למוצרי השקעה, המוצעים ללקוחות הבנקאות הפרטית הגלובלית ברחבי העולם, תוך שיתוף פעולה עם גופים פיננסיים בינלאומיים מובילים בתחומים אלה. הקבוצה מהווה נדבך מרכזי ביישום אסטרטגיית הצמיחה של הבנק בחו"ל. הבנק מחזיק 100% מהון המניות של PAM.

נכון ליום 30 ביוני 2009 מחזיקים לקוחות קבוצת הבנק קרנות שמנוהלות על-ידי חברות PAM בסך של 1.2 מיליארד דולר. חברות PAM עוסקות בפיתוח, בתכנון ובשיווק של מוצרי השקעה נוספים, בהם מוצרים מובנים (Structured Products) בסטנדרטים בינלאומיים, לרבות באמצעות שיתופי פעולה עם גופים פיננסיים מובילים בעולם.

כמו-כן, מציעות חברות PAM שירותי ניהול תיקים (Discretionary Management) באמצעות סניפי הבנק וחברות הבנות שלו בחו"ל.

פעילות ה-CORPORATE - עיקר הפעילות העסקית מבוצעת באמצעות סניף ניו-יורק.

סניף ניו-יורק מתמקד בפעילות אשראי Corporate, בפעילות Treasury ובמתן אשראי ושירותים בנקאיים לחברות ישראליות הפועלות בארה"ב.

בתחום ה-Corporate הסניף עוסק בעיקר במתן אשראי לחברות גדולות במשק האמריקאי בדרך של רכישת השתתפויות בקווי אשראי ובקווי גיבוי המאורגנים על-ידי בנקים מובילים.

כ-71% מהיקף האשראי ניתן לחברות בעלות דירוג השקעה, או מובטח על-ידי גופים בעלי דירוג השקעה (Investment Grade) על-ידי חברות הדירוג הבינלאומיות Moody's או Standard & Poor's.

כמו-כן, הסניף מספק שירותים בנקאיים מקיפים לחברות ישראליות גדולות הפועלות בארה"ב, כולל: אשראי, סחר-חוץ, השקעות ושירותי חדר עסקות. הבנק מאפשר לחברות ישראליות ואף לחברות אמריקאיות, להן נכסים בישראל, להתבסס על בטוחות המוחזקות בישראל לצורך קבלת קווי אשראי בסניף ניו-יורק.

סניף ניו-יורק מאפשר ללקוחותיו גם ביטוח פיקדונות על-ידי ה-FDIC, בדומה לבנקים אמריקאיים.

תיק האשראי של הסניף ליום 30 ביוני 2009 מסתכם בכ-2.9 מיליארד דולר. כמו-כן, הסניף העמיד מסגרות אשראי בלתי מנוצלות וקווי גיבוי בסך של 2.3 מיליארד דולר.

בהתאם לתוכנית העיסוק של סניף ניו-יורק לשנת 2009, החל הסניף ביוזמה עסקית לגיוס לקוחות מקומיים בעלי עושר פיננסי גבוה (High net worth) וחברות שבעלותם ממיגזר ה-Middle market.

הסניף נערך להעניק את מלוא השירותים הבנקאיים המקובלים ללקוחות אלו.

במקביל ליוזמה זו ממשיך הסניף ליישם את המדיניות עליה הוחלט בכל הנוגע לצמצום החוב למול חברות גדולות בארה"ב, להם העניק הבנק אשראי בעבר בדרך של סינדיקציות עם בנקים מובילים בארה"ב.

בנוסף ממשיך הסניף בפעילותו למול חברות ישראליות הפועלות בארה"ב וכן בפעילות בחדר עסקות וה-Treasury.

בתחום ה-Treasury מפעיל הסניף פעילות חדר עסקות ומהווה חלק מפעילות ה-Treasury הגלובאלית של הבנק. במסגרת פעילות ה-Treasury פעל הסניף בתחום נגזרי האשראי בעיקר מסוג Credit Default Swaps (CDS). ה-CDS הנו נגזר אשראי המהווה עסקת החלפת סיכון אשראי בין הצדדים השונים לעסקה. באמצעות עסקת ההחלפה מועבר סיכון האשראי מנותן האשראי למוכר עסקת ההחלפה. רוכש העסקה מקבל בתמורה לתשלום פרמיה הגנה מפני הסיכון הגלום באשראי כלשהו ואילו המוכר מספק ערבות לאיכות האשראי בתמורה לפרמיה. כמו-כן, הסניף התקשר במספר מצומצם של נגזרי אשראי מסוג Unfunded CDOs. ה-Unfunded CDO הוא נגזר אשראי המהווה מעין ערבות על רצועת סיכון. העברה של כספים תעשה במקרה של כשל אשראי באותה רצועה לה ערב הבנק.

בעקבות המשבר בשווקים הפיננסיים צמצם סניף ניו-יורק את פעילותו ונכון לסוף יוני 2009 מורכב תיק נגזרי האשראי בעיקר מ-Credit Default Swaps (CDS) על אג"ח של ממשלת ישראל וכן מ-Credit Default Baskets (CDB). סך הערך המושגי של תיק נגזרי האשראי (ללא CDO) של הבנק מסתכם ב-130 מיליון דולר (מזה סך של 100 מיליון דולר להבטחת סיכון בגין אג"ח של ממשלת ישראל, 5 מיליון דולר להבטחת סיכון בגין אג"ח של ממשלות אחרות ו-25 מיליון דולר להבטחת סיכון של חברות מסחריות). בסוף שנת 2008 סך הערך המושגי של תיק נגזרי האשראי (ללא CDO) של הבנק הסתכם ב-280 מיליון דולר (מזה סך של 225 מיליון דולר להבטחת סיכון בגין אג"ח של ממשלת ישראל, 30 מיליון דולר להבטחת סיכון בגין אג"ח של ממשלות אחרות ו-25 מיליון דולר להבטחת סיכון של חברות מסחריות). מכיוון שנגזרי האשראי מטופלים בדוח הכספי כנגזרים, השינוי בשווי ההגון שלהם נזקף לרווח והפסד. במחצית הראשונה של שנת 2009 הבנק רשם רווח בסך של כ-2 מיליון דולר בגין תיק CDS בהשוואה להפסד בסך של 24 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

סך כל המאזן של סניף ניו-יורק ליום 30 ביוני 2009 הסתכם ב-7,708 מיליון דולר בהשוואה ל-7,154 מיליון דולר בתום שנת 2008. עיקר הגידול נבע מהפקדת פקדונות בבנק המרכזי בארה"ב, שמקורם בעיקר בבנק בתל אביב. הרווח הנקי של סניף ניו-יורק במחצית הראשונה של שנת 2009, הסתכם ב-17 מיליון דולר בהשוואה להפסד של 630 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד, הפסד שמרביתו נבע ממכירת תיק ה-MBS.

Hapoalim Securities U.S.A. Inc. (להלן: "פועלים סקויריטיס") - חברת Broker-Dealer הרשומה ופועלת בארה"ב, נתונה לפיקוחן של רשות ניירות הערך הפדרלית בארה"ב (ה-SEC), כמו-גם של בורסת ניירות הערך של ניו-יורק (New-York Stock Exchange), ה-National Association of Securities Dealers (NASD), ובורסות נוספות בהן היא חברה ופועלת לפי כללים שנקבעים על-ידן. כמו-כן, כפופה פעילות החברה לפיקוחו של הפיקוח על הבנקים בישראל.

החברה תומכת בהרחבת עיסוקו של הבנק בתחום המסחר בניירות-ערך עבור לקוחותיו. הבנק מחזיק 100% מהון המניות של הפועלים סקויריטיס.

הפעילות בשווקים מתעוררים

הבנק פועל כיום בתורכיה ובקזחסטן. בכוונת הבנק לפתח את הפעילות הקמעונאית והעסקית בשווקים המתעוררים במדינות אלו, בין היתר, באמצעות הרחבת סל המוצרים וערוצי השירות המוצעים ללקוחות, ופיתוח מערך הסינוף. לאור ההתפתחויות בשווקים הפיננסיים הנהלת הבנק ממשיכה לנקוט בצעדים להתאמת פעילותה בבנקים בתורכיה וקזחסטן לתנאים העסקיים שנוצרים.

Bank Pozitif Kredi Ve Kalkinma Bankasi Anonim Sirketi (להלן: "בנק פוזיטיף") - בנק שנתאגד ופועל בתורכיה ומתמחה בתחום הבנקאות העסקית, הבנקאות להשקעות ובתחום משקי הבית.

בכוונת הבנק לסייע לבנק פוזיטיף להרחיב את תחומי פעילותו, וזאת הן בתחום הבנקאות העסקית והן בתחום הבנקאות הקמעונאית, בין היתר, באמצעות הרחבת סל המוצרים המוצע ללקוחות ופיתוח מערך הסינוף.

במהלך חודש אפריל 2009 רכש הבנק מבעל מניות המיעוט C FAKTORING AS, מניות המהוות כ-4.8% מהון בנק פוזיטיף בתמורה לסך של 20 מיליון לירות תורכיות (12 מיליון דולר) המחושב על בסיס ההון העצמי של בנק פוזיטיף. בעקבות הרכישה עומד חלקו של הבנק בבנק פוזיטיף על כ-69.8%.

JSC Bank Pozitiv - בנק שנתאגד ופועל בקזחסטן, שהינו בבעלות מלאה של בנק פוזיטיף.

הבנק עוסק במתן שירותי בנקאות ללקוחות עסקיים ופרטיים. בכוונת בנק פוזיטיף לפתח ול"יעל את JSC Bank Pozitiv ואת פעילותו, תוך בניית יכולות בנקאיות מתקדמות.

להלן פרטים מאזניים ותוצאתיים של קבוצת בנק פוזיטיף:

הרווח הנקי של קבוצת בנק פוזיטיף הסתכם בכ-17 מיליון לירות תורכיות (כ-11 מיליון דולר), בהשוואה לכ-15 מיליון לירות תורכיות (כ-10 מיליון דולר), בתקופה המקבילה אשתקד.

סך כל ההון העצמי של קבוצת בנק פוזיטיף ליום 30 ביוני 2009 הסתכם ב-422 מיליון לירות תורכיות (כ-273 מיליון דולר) בהשוואה ל-467 מיליון לירות תורכיות (כ-302 מיליון דולר) בתום שנת 2008.

סך כל המאזן של קבוצת בנק פוזיטיף ליום 30 ביוני 2009 הסתכם ב-1.6 מיליארד לירות תורכיות (כ-1.0 מיליארד דולר) בהשוואה ל-1.8 מיליארד (כ-1.2 מיליארד דולר) בתום שנת 2008.

תרומת קבוצת בנק פוזיטיף לתוצאות הפעילות של הבנק מפעולות רגילות הסתכמה ב-28 מיליון ש"ח, בהשוואה לתרומה שלילית בסך של 74 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נבע בעיקר מהשפעת שינוי בשער החליפין של הלירה התורכית לעומת השקל. השקעת הבנק בקבוצת בנק פוזיטיף ליום 30 ביוני 2009 הסתכמה ב-881 מיליון ש"ח.

א. מאזן*

ליום	ליום	
31 בדצמבר	30 ביוני	
2008	2009	
במיליוני דולר		
נכסים		
6,561	7,973	מזומנים ופקדונות בבנקים
2,512	2,526	ניירות-ערך
-	4	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
7,049	5,932	אשראי לציבור
41	39	בניינים וציוד
824	741	נכסים אחרים
16,987	17,215	סך כל הנכסים
התחייבויות והון		
9,771	9,021	פקדונות הציבור
5,407	6,858	פקדונות מבנקים
62	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
690	274	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
501	410	התחייבויות אחרות
16,431	16,563	סך כל ההתחייבויות
96	73	זכויות בעלי מניות חיצוניים
460	579	אמצעים הוניים**
16,987	17,215	סך כל ההתחייבויות וההון

* נתונים כפי שהוכנו לצורך הכללתם בביאור על מיגזרי הפעילות.

** כולל גרעון בהון מחושב בסך של 476 מיליון דולר (31 בדצמבר 2008: גרעון בסך של 559 מיליון דולר) עבור סניפי הבנק שאינם חברות. ההון המחושב, כולל את סכומי הפקדונות המקוריים שהופקדו בסניפי הבנק בתוספת רווחים או בניכוי הפסדים שנרשמו עד לתאריך המאזן. לרבות התאמות מהצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווים ההוגן. הגרעון נובע מהשלכות המשבר הפיננסי ובעיקר מהפסד סניף ניו-יורק.

ג. דוח רווח והפסד*

לששה חודשים שנסתיימו ביום		לשלושה חודשים שנסתיימו ביום		
30.6.08	30.6.09	30.6.08	31.3.09	30.6.09
במיליוני דולר				
(939)	122	26	38	84
רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים				
4	10	3	8	2
הפרשה לחובות מסופקים				
(943)	112	23	30	82
רווח (הפסד) מפעילות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים				
81	62	38	31	31
הכנסות תפעוליות ואחרות				
156	138	77	72	66
הוצאות תפעוליות ואחרות				
(1,018)	36	(16)	(11)	47
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים				
(375)	12	(6)	(4)	16
הפרשה למיסים (הטבת מס)**				
(643)	24	(10)	(7)	31
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים				
(4)	(4)	(2)	(1)	(3)
חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווחי חברות מאוחדות				
(647)	20	(12)	(8)	28
רווח (הפסד) נקי				

* הנתונים התבססו על דוחות השלוחות בחו"ל, תוך יחוס הוצאות והשלמת מס.
 ** כולל סכומים שהופרשו בגין השלמת מס בישראל.

ג. נכסי לקוחות

ליום	ליום	
31 בדצמבר	30 ביוני	
2008	2009	
במיליוני דולר		
10,461	9,295	פקדונות הציבור ואגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
7,716	7,806	נכסי לקוחות (חוץ-מאזני)
18,177	17,101	סך הכל

להלן פירוט הרווח הנקי של החברות המאוחדות בחו"ל במטבע מקומי:

שינוי מששה חודשים שנסתיימו ביום	לששה חודשים שנסתיימו ביום		שינוי משלושה חודשים שנסתיימו ביום		לשלושה חודשים שנסתיימו ביום			
	30.6.08	30.6.09	30.6.08	31.3.09	30.6.08	31.3.09		
	במיליונים		במיליונים		במיליונים			
	ב-%		ב-%		ב-%			
	(38.1)	13.0	(66.7)	(55.6)	12	9	4	Bank Hapoalim (Switzerland) LTD - פרי"ש
	(42.9)	(4.0)	(80.0)	(66.7)	(5)	(3)	(1)	Banque Hapoalim (Luxembourg) S.A. - דולר
	-	(0.5)	-	-	-	(0.2)	(0.2)	BHI Jersey LTD - ניש"ט
	25.0	0.5	100.0	(33.3)	0.1	0.3	0.2	Bank Hapoalim (Cayman) LTD - דולר
	-	(1.0)	-	50.0	0.7	(0.4)	(0.6)	PAM - ניש"ט
	183.3	1.7	166.7	-	0.3	0.8	0.8	Hapoalim Securities U.S.A. Inc. - דולר
	13.3	17.0	-	(30.0)	7	10	7	קבוצת בנק פוזיטיף - לירה תורכית

מטבע הפעילות של החברות המאוחדות בחו"ל, מוגדר על-פי הנחיית המפקח על הבנקים כשקל חדש, לפיכך נזקפים הפרשי השער על ההשקעה לדוח רווח והפסד בסעיף רווחי אקוויטי. הבנק מגדר מבחינה כלכלית את חשיפות המטי"ח הנובעות מההשקעה בחברות בנות בחו"ל באמצעות גיוס מקורות באותם מטבעות. גידור זה אינו מהווה גידור חשבונאי ולכן הפרשי השער על מקורות אלה אינם מיוחסים לתוצאות הפעילות של החברות הבנות אלא נזקפים לדוח רווח והפסד ונכללים בבסיס המס.

להלן התרומה של החברות המאוחדות בחו"ל לתוצאות הפעולות הרגילות של הבנק המדווחות בשקלים לאחר קיזוז השפעת מקורות המימון נטו:

לששה חודשים שנסתיימו ביום		לשלושה חודשים שנסתיימו ביום			
30.6.08	30.6.09	30.6.08	31.3.09	30.6.09	
במיליוני ש"ח					
42	43	48	52	(9)	חלק הבנק בתוצאות החברות המאוחדות בחו"ל מתורגם לש"ח
(344)	109	(163)	198	(89)	הפרשי שער חליפין בגין ההשקעות בחברות המאוחדות
(302)	152	(115)	250	(98)	תרומה לתוצאות הפעילות של הבנק
218	(70)	103	(127)	57	הפרשי שער שנצברו על מקורות המימון, בניכוי השפעת המס
(84)	82	(12)	123	(41)	סך הכל תרומת החברות (לאחר קיזוז מקורות המימון, נטו)

חברות כלולות

הבנק מחזיק בחברות כלולות ובעיקר בדלק נדל"ן, פועלים אי.בי.אי, שרותי בנק אוטומטיים בע"מ ("שבאי") ומרכז סליקה בנקאי בע"מ ("מסבי"). ההשקעה של קבוצת הבנק בחברות הכלולות ליום 30 ביוני 2009 הסתכמה ב-151 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-480 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2008. הירידה נבעה מסיווג החל משנת 2009 של החזקות הבנק במניות וכתבי התחייבות של כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ מסעיף השקעות בחברות כלולות, לסעיף השקעה בניירות-ערך בתיק הזמין למכירה, השקעה שהסתכמה בסוף שנת 2008 בסך של 371 מיליון ש"ח.

דלק נדל"ן בע"מ (להלן: "דלק נדל"ן") -

הינה חברה העוסקת בשלושה תחומי פעילות עיקריים - נדל"ן מניב בחוץ לארץ, בנייה של פרוייקטים למגורים בארץ ונדל"ן מניב בישראל. במחצית הראשונה של שנת 2009 תרומת דלק נדל"ן לתוצאות הפעילות של הבנק מפעולות רגילות הסתכמה ב-3 מיליון ש"ח לעומת תרומה שלילית של 2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הבנק מחזיק ליום 30 ביוני 2009 ב-9.7% מהון המניות של דלק נדל"ן. בחודש יוני 2009 מימש הבנק את זכותו במסגרת זכויות שהוצאו לכלל בעלי המניות והגדיל את השקעתו בחברה בסך של 12 מיליון ש"ח. השקעת הבנק בחברה ליום 30 ביוני 2009 הסתכמה ב-44 מיליון ש"ח. שווי השוק של ההשקעה לאותו מועד הסתכם ב-88 מיליון ש"ח.

פעילות שוק ההון

ביום 25 ביולי 2005 חוקקה הכנסת שלושה חוקים אשר קבעו שינויים מהותיים בשוק ההון ובפעילות הבנקאית, והידועים בשם "רפורמת בכר".

על-פי חוקים אלה, נאסר על הבנק לנהל קופות-גמל ("קופות-גמל") וקרנות להשקעה משותפת בנאמנות ("קרנות נאמנות") והוא נדרש למכור את מלוא החזקותיו בהן בתוך פרקי זמן שנקבעו בחקיקה. כמו-כן, כתנאי לקבלת רשיון יועץ פנסיוני, חויב הבנק לרדת בהחזקותיו בחברת כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ ("כלל החזקות") עד לרף של 10%, או פחות, מכל סוג של אמצעי שליטה בה, לפי שחברה זו שולטת במבטח.

ביום 28 בינואר 2009 העניק הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון שבמשרד האוצר ("הממונה") לבנק רשיון יועץ פנסיוני. זאת לאחר שהתקיימו התנאים המוקדמים לקבלת רשיון יועץ פנסיוני לבנק, בהתאם להוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק ביועץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני), התשס"ה-2005 ("חוק היעוץ הפנסיוני") (שהינו חלק מ"רפורמת בכר"); שכן הבנק השלים את מכירת כל החזקותיו בקרנות נאמנות ובקופות הגמל. בנוסף הבנק ירד בהחזקותיו בכלל החזקות ובכל אמצעי שליטה בה, עד לשיעור המותר. פרטים לגבי רשיון יועץ פנסיוני, ראה בפרק "יועץ פנסיוני" שלהלן.

שוק ההון

פעילות קבוצת הבנק בשוק ההון כוללת מגוון פעילויות ושירותים פיננסיים בתחומים שונים: ביצוע פעילות מסחר בניירות-ערך ובנכסים פיננסיים, כולל בתחום המעו"ף, ללקוחות הבנק, פעילות שמירת ניירות הערך, מחקר וייעוץ ללקוחות בתחום שוק ההון, מתן שירותים למנהלי נכסים פיננסיים, ניהול תיקי השקעות, עסקי חיתום וניהול הנפקות. הפעילויות והשירותים הפיננסיים המפורטים לעיל, מתבצעים בחלקם ישירות על-ידי הבנק ובחלקם על-ידי חברות בנות, אשר כל אחת מהן מתמחה ועוסקת בתחום מוגדר. בין השאר פועל הבנק באמצעות חברות בנות העוסקות בניהול תיקי השקעות בניירות-ערך ובנכסים פיננסיים עבור לקוחות פרטיים, תאגידים, מלכ"רים ומוסדות, וכן מספקות שירותי נאמנות. הבנק חבר בבורסה לניירות-ערך של תל-אביב, במסלוקת הבורסה ובמסלוקת המעו"ף והוא פועל בשוק זה עבור לקוחותיו ועבור חברי בורסה שאינם סולקים.

הפצת קרנות נאמנות

הבנק התקשר בהסכמים בדבר הפצה של יחידות של קרנות נאמנות בין לקוחותיו, וזאת עם הרוב המכריע של מנהלי קרנות הנאמנות בישראל, והוא זכאי לגבות עמלות הפצה בקשר עם פעילות זו, בהתאם לקבוע בתקנות. לפרטים בדבר היקף קרנות הנאמנות המופצות על-ידי קבוצת הבנק ראה פרק "הרכב והתפתחויות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק - נכסי לקוחות" לעיל.

הפצת קרנות השתלמות, קופות-גמל וקרנות פנסיה

הבנק זכאי לגבות עמלות הפצה בקשר עם הפצת קרנות השתלמות, קופות-גמל וקרנות פנסיה בהתאם לקבוע בתקנות. הבנק התקשר בהסכמים בדבר הפצה של קרנות השתלמות, קופות-גמל וקרנות פנסיה בין לקוחותיו עם חברות מנהלות.

פועלים סהר בע"מ

החברה שהינה חברה-בת בבעלות מלאה של הבנק, הינה חברה בבורסה לניירות-ערך בתל-אביב ובמסלוקת ניירות-ערך. החברה מתמחה במתן שירותים לגופים מוסדיים: קרנות פנסיה ותיקות וחדשות, קופות-גמל בנקאיות, קופות-גמל ענפיות, קרנות השתלמות, חברות ביטוח וחברות וגופים ציבוריים. החברה נותנת ללקוחות שירותי ברוקרי בארץ ובחו"ל, שירותי מחקר וייצוג באסיפות כלליות וכן שירותי משמרת ותפעול.

פעילים ניהול תיקי השקעות בע"מ (להלן: "פעילים")

פעילים, שהינה חברה-בת בבעלות מלאה של הבנק, עוסקת בניהול תיקי השקעות עבור לקוחות פרטיים, גופים עסקיים, מלכ"רים ואחרים.

ניהול ההשקעות עבור לקוחות החברה, הן הישראלים והן הזרים, מתבצע בשוק ההון הישראלי וכן בשוקי ההון בעולם. נכון ליום 30 ביוני 2009 מנהלת החברה תיקים בערך כספי של 6.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-6.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2008.

קופות-גמל לתגמולים, להשתלמות, לפיצויים ולמחלה

על-פי החוק להגברת התחרות, לא רשאי הבנק לנהל קופות-גמל ולהחזיק בחברות המנהלות קופות-גמל. לבנק הותר לתת שירותים תפעוליים לחברות המנהלות קופות-גמל ולעסוק ביעוץ והפצה של מוצרים פנסיוניים בכפוף לרשיון ייעוץ פנסיוני ולהוראות הדין.

הבנק התקשר בהסכמים עם חברות המנהלות קופות-גמל בדבר מתן שירותים תפעוליים על-ידי הבנק לקופות הגמל. כמו-כן, התקשר הבנק בהסכמי הפצה להפצת מוצרים פנסיוניים. הסכמים ארוכי טווח למתן שירותים תפעוליים והסכמי הפצה נחתמו בין היתר עם חברות המנהלות קופות-גמל אשר רכשו מהבנק את קופות הגמל שהוחזקו על-ידו בעבר. לפרטים בדבר יתרות קופות הגמל שבתפעול קבוצת הבנק, ראה פרק "הרכב והתפתחויות נכסי והתייבויים קבוצת הבנק - נכסי לקוחות" לעיל.

ייעוץ פנסיוני

ביום 28 בינואר 2009, העניק הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון לבנק רשיון ייעוץ פנסיוני בתנאים המגבילים שלהלן ("התנאים המגבילים"):

1. הבנק יהיה רשאי לתת ייעוץ פנסיוני ביחס לקופות-גמל, פנסיה וקרנות השתלמות לעצמאים בלבד, ובישוי הפריפריה (כהגדרתם בחוק) גם למי שאינם עצמאים.
2. החל מיום 1 באפריל 2009 הבנק רשאי לתת ייעוץ פנסיוני ביחס למוצרי ביטוח לעצמאים בלבד, ובישוי הפריפריה - החל מיום כניסתו לתוקף של הרשיון גם למי שאינם עצמאים.
3. החל מיום 1 באוגוסט 2010 הבנק יהיה רשאי לתת ייעוץ פנסיוני ביחס לכל המוצרים הפנסיוניים הכלולים בהגדרה "סוג מוצר פנסיוני" בחוק, גם למי שאינם עצמאים וגם בישובים שאינם מנויים בתוספת לחוק.

בתאריך 29 במרץ 2009 הודיע הממונה לבנק כי הוא מסיר את התנאים המגבילים ברשיון הייעוץ הפנסיוני שניתן לבנק, עם קבלת הרשיון לעיסוק ביעוץ פנסיוני, הותר לבנק לעסוק ביעוץ פנסיוני בהתאם לקבוע בהסדר החוקי ובהיתרים ובהוראות מכוחו. בעקבות זאת הבנק החל במתן ייעוץ פנסיוני בקרב לקוחותיו בסניפי הבנק. בשלב ראשון ניתן הייעוץ רק בחלק מהסניפים. בהתאם למתוכנן מספרם של הסניפים בהם ניתן ייעוץ פנסיוני ופרישת שירותי הייעוץ הפנסיוני באמצעות יועצים פנסיונים שהוכשרו לכך יורחב בהדרגה.

יצוין כי בכל הנוגע להפצת מוצרי ביטוח, עד למועד פרסום הדוחות הכספיים טרם תוקנו התקנות המסדירות את שיעור עמלות ההפצה שיקבלו הבנקים בהפצת מוצרי ביטוח. למרות שקיימת טיטת תקנות שפורסמה באוגוסט 2008. בשל כך, לא נחתמו הסכמי הפצה ולא נקבעו הסדרים בין היתר, בדבר העברת מידע ושירותים הנדרשים לצורך מתן ייעוץ פנסיוני במוצרי ביטוח. כל אלה עלולים לגרום לדחיית המוכנות והיכולת למתן ייעוץ פנסיוני בבנקים במוצרי ביטוח. באמצעות איגוד הבנקים נערכה פניה לממונה, המציגה את הקשיים והבעיות במתן ייעוץ במוצרי ביטוח והצורך החיוני בהסדרת ממשקים מחייבים להעברת מידע חיוני, קידוד מוצרים ועוד.

שירותים למנהלי נכסים פיננסיים

אגף שירות למנהלי נכסים פיננסיים, במסגרת חטיבת נכסי לקוחות, מאגד בתוכו פעילויות של מתן שירותים שונים למנהלי נכסים פיננסיים: מנהלי קופות-גמל, מנהלי קרנות נאמנות ומנהלי תיקי השקעות. האגף מרכז תחת קורת גג אחת את הידע, הניסיון והיכולות האנושיות והמחשוביות שנצברו בבנק, בתפעול הנכסים הפיננסיים האמורים לעיל ובמתן שירותים בנקאיים לגופים המנהלים אותם: חברות מנהלות של קופות-גמל, חברות לניהול קרנות נאמנות וכן מנהלי תיקי השקעות. השירותים כוללים בין השאר שערך נכסים, הפקת דוחות בקרה, הפקת נתונים לדיווחים לרשויות, ניהול ספרים, ניהול חשבונות וזכויות עמיתים בקופות-גמל, חישוב תשואות יומיות וחודשיות בקופות-גמל וחישוב שער יומי בקרנות נאמנות. הבנק חתם על הסכמים למתן שירותים תפעוליים בתחום קופות-גמל בעבור חברות לניהול קופות-גמל, חלקם כחלק נלווה למכירת קופות-גמל שהיו בבעלות הבנק. בתחום קרנות הנאמנות נחתמו הסכמים למתן שירותים לחברות לניהול קרנות נאמנות. הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר פרסם הוראה בחוזר לפיה יועץ פנסיוני, הנותן שירותי תפעול לקופות-גמל, לא יגבה מחברה מנהלת דמי תפעול הגבוהים מ-0.1% לשנה מסך כל נכסי קופת הגמל המקבלים ממנו שירותים כאמור. מאחר שהבנק הנו בעל רשיון יועץ פנסיוני, הוראה זו מגבילה את הבנק בשיעור דמי התפעול הנגבים מחברות המנהלות קופות-גמל. בסוף חודש יוני 2009 הסתכם היקף הנכסים של קופות הגמל ופנסיה להן נותן הבנק שירותי תפעול בסך של כ-75.1 מיליארד ש"ח. כמו-כן, מספק האגף שירותים נלווים לניהול חשבון קרנות נאמנות אשר שווי נכסי קרנות אלה לסוף חודש יוני 2009 הסתכם בסך של 11.3 מיליארד ש"ח.

מצב הניזלות ומדיניות גיוס המקורות בבנק

הריבית המוניטרית של בנק ישראל, שעמדה בתחילת שנת 2009 על שיעור שנתי של 1.75%, ירדה בהדרגה לשיעור של 0.5% בסוף מרץ 2009 ונותרה ברמה זו גם בחודש אוגוסט השנה. במחצית הראשונה של שנת 2009 הקטין בנק ישראל את היקפי הנפקות המק"מ נטו בכ-8 מיליארד ורכש מט"ח בהיקף של כ-100 מיליון דולר ביום. בנוסף, בחודש מרץ 2009 החל בנק ישראל להתערב בשוק האג"ח המקומי על-ידי רכישה של כ-200 מיליון ש"ח ביום. כתוצאה מפעולות אלו עברה המערכת הבנקאית בתחילת שנת 2009 למצב של עודפי ניזלות, אשר הגיעו בתחילת חודש יולי 2009 לכ-72 מיליארד ש"ח. בנק ישראל הודיע בסוף חודש יולי 2009 שמיום 5 באוגוסט 2009 יפסיק לקנות אג"ח ממשלתי בשוק. המקורות השקליים הלא-צמודים שגויסו על-ידי הבנק מציבור הלקוחות הסתכמו בסוף הרבעון השני של שנת 2009 ב-122.8 מיליארד ש"ח, גידול בסך של 2.4 מיליארד ש"ח בהשוואה לסוף שנת 2008. סכום הפקדונות הלא-צמודים בבנק הניתנים למשיכה לפי דרישה (עו"ש ופ"י) הגיע בסוף הרבעון השני של שנת 2009 ל-44.9 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-33.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2008. סכום הפקדונות הלא-צמודים האחרים ירד, והגיע בסוף הרבעון השני של שנת 2009 ל-77.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-86.6 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2008. היקף המקורות הצמודים למדד, שנצברו בפקדונות ותוכניות חסכון בבנק, ירד והסתכם בסוף הרבעון השני של שנת 2009 ב-26.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-27.2 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2008. המקורות הצמודים למטבע-חוץ, שמקורם בעיקר בפקדונות צמודים למטבע-חוץ, הסתכמו בסוף הרבעון השני של שנת 2009 ב-0.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-0.7 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2008. המקורות במטבע-חוץ, שגויסו על-ידי הבנק מלקוחות בארץ ובחו"ל, ירדו במהלך המחצית הראשונה של שנת 2009 והסתכמו בסוף הרבעון השני ב-19.4 מיליארד דולר, בהשוואה ל-21.0 מיליארד דולר בסוף שנת 2008. נמשכה הזרמת מזומנים לשווקים על-ידי הבנקים המרכזיים כחלק מתכניות לשיפור תיק הנכסים של המוסדות הפיננסיים. הרמה הגבוהה של עודפי הניזלות במט"ח והגדלה יזומה של היתרות הניזלות השוטפות בתגובה לאירועים נשמרה גם במהלך הרבעון ונתנה מענה לצרכי הניזלות. מטעמי זהירות מופקד עדיין חלק גדול מיתרות הניזלות בבנקים מרכזיים בתשואות נמוכות.

הבנק מקיים מעקב יומי אחר מצב הנזילות הכולל, וכן אחר מצב הנזילות בשקלים ובמט"ח בנפרד. בנוסף למעקב אחר מצב הנזילות השוטף, אומד הבנק את סיכון הנזילות, בשקלים ובמט"ח בנפרד, באמצעות מודל פנימי. אומדן הסיכון נעשה תחת הנחות שונות המתייחסות למצבי שוק שונים עבור המערכת הבנקאית בארץ והבנק. בנוסף, בוחן הבנק את צרכי הנזילות ביחס לשינויים ולהתפתחות התוכנית העסקית בטווח של שנה. במהלך שנת 2008 גובשה תוכנית שאושרה בתחילת שנת 2009 לטיפול במשברי נזילות ברמות שונות. התוכנית כוללת מערכת ניטור של מדדים העשויים להצביע על מצב משברי וצעדים המתחייבים בהתממשות תרחישים מוגדרים.

ניהול הסיכונים

פעילותו של הבנק מלווה בסיכונים פיננסיים שהם: סיכונים אשראי, המבטאים את הסיכון שלוה או חייב לא יעמוד בהחזרים ובתשלומים לבנק אשר מוגדרים בהסכם האשראי; סיכונים שוק, הנובעים מחשיפה לשינויים בשערי השווקים הפיננסיים, כגון: שערי חליפין, ריבית ואינפלציה; וסיכון נזילות, שהוא הסיכון לרווחי התאגיד הבנקאי ולהונו מחמת אי ודאות לגבי זמינות המקורות. סיכונים אלה מנהלים על-ידי חברי הנהלה ממונים, ובאחריותם. בגין סיכון האשראי וסיכונים השוק קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון. חבר הנהלה האחראי לניהול הסיכונים האשראי הוא מר צ. קינן. חבר הנהלה האחראי לניהול הסיכונים השוק והנזילות הוא מר מ. שושן.

סיכונים אחרים שאינם פיננסיים הם בעיקר הסיכון המשפטי והסיכונים התפעוליים.

הסיכון המשפטי מנוהל על-ידי היועץ המשפטי הראשי, עורך-דין א. מזור.

הסיכון התפעולי, למעט הסיכון המשפטי, מנוהל על-ידי כל חבר הנהלה בתחום הפעילות הנתון לאחריותו. סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד העלול להיגרם מתהליכים פנימיים כושלים או לקויים, מפעולות אנוש, מכשלים במערכות וכן מאירועים חיצוניים. בגין הסיכון התפעולי צפויה דרישה להלימות הון רגולטורית החל מהדוח השנתי לשנת 2009. סיכונים נוספים אליהם חשוף הבנק מטופלים באופן ישיר כחלק מהניהול העסקי והינם: סיכון מוניטין, סיכון תחרות, סיכון רגולציה וחקיקה, סיכון כלכלי וסיכון פוליטי / בטחוני.

המפקח על הבנקים קבע בהוראות ניהול בנקאי תקין הנחיות הקשורות בנושא ניהול הסיכונים. ההוראות מפרטות את הסיכונים השונים אליהם חשוף התאגיד הבנקאי, וקובעות עקרונות יסוד שונים לניהול הסיכונים ולבקרתם, ובכללם: מעורבות נאותה והבנה מעמיקה של דירקטוריון התאגיד הבנקאי בניהול הסיכונים, ניהול הסיכונים באמצעות מנהל סיכונים שהוא חבר הנהלה, העמדת כלים להערכת הסיכונים ולמדידתם והסדרת אמצעי פיקוח ובקרה, כולל קיום פונקציה עצמאית לבקרת הסיכונים.

חבר הנהלה האחראי על החטיבה לניהול סיכונים הוא מר ד. קולר. בין עיסוקיה העיקריים של החטיבה: בקרה ואמידה של סיכונים אשראי, סיכונים שוק ונזילות וסיכונים תפעוליים. כמו-כן, במסגרת החטיבה פועלות היחידה למניעת הלבנת הון ויחידת קצין הציות. היעד העיקרי של החטיבה הוא להטמיע בקבוצת הבנק תרבות ניהול סיכונים מתקדמת, תוך התוויית מדיניות ניהול סיכונים, התואמת את מטרות הקבוצה ואת הנחיות באזל II והמפקח על הבנקים.

בבנק פועלת וועדה של הדירקטוריון לנושא ניהול סיכונים וישום באזל II. ייעוד הוועדה הינו התוויית מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק, לרבות קביעת מסגרות הסיכון בתחומי הפעילות השונים, בחינת פרופיל הסיכונים של הבנק, קיום בקרה אחר יישום מדיניות ניהול הסיכונים כפי שנקבעה ובחינת התהליכים והפעולות שעל הבנק לקיים, על-מנת שימלא אחר כל ההוראות הרגולטוריות הנוגעות לניהול הסיכונים.

ניהול הסיכונים מתבצע בראיה גלובלית של פעילות הבנק בארץ ובסניפי הבנק בחו"ל, ובשים לב לפעילות החברות הבנות הבנקאיות. צוות הנהלה לניהול הסיכונים בראשות מנכ"ל הבנק אחראי לגיבוש המתודולוגיה לאמידת סיכונים השוק והנזילות, הסיכון התפעולי וסיכונים האשראי, בהנחיית ועדת הדירקטוריון לנושא ניהול סיכונים וישום באזל II. ניהול הסיכונים מתבצע בכל חברה-בת בננקאית בקבוצת הבנק בנפרד, על-פי מדיניות הנקבעת על-ידי הדירקטוריון של כל חברה ואשר מוצגת בפני דירקטוריון הבנק. בקרה של הסיכונים ואמידת הסיכונים הפיננסיים והסיכונים התפעוליים מתבצעות על בסיס מתודולוגיה אחידה ברמת הקבוצה, בהנחיית החטיבה לניהול סיכונים, ובשים לב לאופי המיוחד של הפעילות בכל חברה בת.

התפיסה הבקרתית ביחס לכלל הסיכונים הפיננסיים והסיכונים התפעוליים היא של זיהוי ואמידה של הסיכונים ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו בנוהלים השונים, בשלושה מעגלי בקרה: מעגל ראשון של האחראים על יצירת הסיכון וניהול החשיפות; מעגל שני של יחידות הבקרה הפנימיות בחטיבות ובחברות הבנות; מעגל שלישי של יחידות הבקרה החיצונית בחטיבה לניהול סיכונים; מעגל זה גם אחראי על הצגת תמונה כוללת של הסיכונים.

הועדה לניהול סיכונים ויישום באזל II של הדירקטוריון ומליאת הדירקטוריון מקבלות דווח על הסיכונים וביצוע המדיניות שאושרה, לפחות אחת לרבעון.

היערכות ליישום באזל II

מסגרת באזל II הנה מערך של הנחיות ונהלי יסוד, אשר פורסם במהלך השנים 2004-2006 על-ידי ועדת באזל, המתאמת בנושאים רבים את פעולות הבנקים המרכזיים במדינות המתועשות. מטרת ההנחיות היא, בין היתר, להגדיר דרישה להלימות הון, בהתייחס לתיאבון הסיכון ורמת הסיכונים בפועל של התאגיד לכונן מערכת מקיפה של טיפול מושכל בנושאים של זיהוי והערכה של הסיכונים השונים, ניהול הסיכונים וקיום בקרה עליהם וכמו-כן, להרחיב את הדיווח לציבור בנושא.

הוראות באזל II מתבססות על שלושה נדבכים:

- נדבך I - כולל את אופן חישוב דרישת ההון המזערי הפיקוחי בגין סיכונים אשראי, הסיכון התפעולי וסיכון השוק.
  - נדבך II - קובע כללים שעל-פיהם יתבצע תהליך פנימי בבנק (ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process) להערכת ההון הנדרש בגין מכלול הסיכונים (לרבות אילו שאינם נכללים בנדבך I כגון ריכוזיות אשראי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכונים נזילות, סיכונים סליקה וסיכונים אסטרטגיים), ובמקביל תהליך סקירה שיבוצע על-ידי המפקח על הבנקים.
  - נדבך III - משמעת שוק, קובע את אופן והיקף המידע שיוצג בדיווח לציבור בדבר הסיכונים שהבנק חשוף אליהם. הגילוי יכלול מידע כמותי ומידע איכותי כדי לאפשר לגורמי השוק להעריך את מידת החשיפה של הבנק לגורמי סיכון.
- על-פי הוראות הפיקוח על הבנקים, כל תאגיד בנקאי ישראלי נדרש ליישם את המלצות באזל II על שלושת נדבכיו לראשונה בתום שנת 2009.

הבנק פועל מזה מספר שנים ליישום המלצות באזל II במסגרת תכניות העבודה הרב-שנתיות שלו. החטיבה לניהול סיכונים אחראית על ריכוז היישום של הנחיות באזל II והוראות הפיקוח על הבנקים בישראל בנושא זה. בקבוצת הבנק, כחלק מהיערכות הבנק ליישום ההוראות, הוקמה בחטיבה לניהול סיכונים מנהלת באזל II.

במסגרת תכנית באזל II, מנוהלים מספר פרויקטים, שמטרתם קיום הנחיות באזל II ברמת הקבוצה הבנקאית החל משנת 2009. במהלך הרבעון השלישי של שנת 2008 נבחרה מערכת לחישוב רכיבי הסיכון על-פי הגישות הסטנדרטיות והגישות המתקדמות. מערכת זו תשמש את הבנק על כל שלוחותיו.

במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2008 הוחל בהטמעת המערכת שנרכשה ובהתאם להוראת השעה של המפקח על הבנקים הוגש לראשונה בסוף חודש אפריל 2009, חישוב ראשוני על דרישת ההון הפיקוחי ליום 31 בדצמבר 2008. חישוב דומה יוגש לפיקוח על הבנקים במהלך הרבעונים של שנת 2009 עד לפרסום הדוח הכספי לשנת 2009 שבמסגרתו ינתן גילוי על דרישת ההון לפי הוראת באזל II. בסוף חודש יוני 2009 הגיש הבנק לפיקוח על הבנקים טיוטה ראשונה של מסמך ה-ICAAP. המסמך הסופי יוגש לפיקוח על הבנקים במחצית הראשונה של 2010.

הנהלת הבנק רואה בהטמעת הסטנדרט הבינלאומי האמור יעד אסטרטגי חשוב לשנים הקרובות ומתווה את מדיניות היישום בהנחיית ועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים ויישום באזל II.

סיכוני האשראי

מדיניות הבנק מתבססת על-פיזור תיק האשראי וניהול סיכונים מבוקר. פיזור הסיכונים מתבטא במספר רב של לווים ופיזור תיק האשראי בבנק בין ענפי המשק השונים, בין מיגזרי הצמדה שונים ובאזורים גיאוגרפיים שונים בארץ ובחול. מדיניות פיזור הסיכונים בין ענפי המשק מושתתת על הערכת ההתפתחויות הצפויות במיגזרי המשק השונים. לשם כך נערכים סקרים ענפיים וסקרי היתכנות כלכליים, אשר מטרתם להעריך את הסיכון ואת הפוטנציאל העסקי בפעילות במיגזרי המשק השונים, ועל-פיהם נקבעים היעדים העסקיים של הבנק.

דירקטוריון הבנק קובע מדיניות אשראי אשר נבדקת ומעודכנת באופן שוטף עפ"י השינויים בשווקים הפיננסיים ובמשק. המדיניות כוללת מגבלות שונות על תיק האשראי, ובכלל זה, מגבלות חשיפה לפי ענפי משק, מדינות / מוסדות פיננסיים, כפונקציה של רמת הסיכון שהבנק מעריך. כמו-כן, נקבעות מגבלות חשיפה מירבית ללווה בודד, על-פי דירוג האשראי שניתן ללקוח, המשקף את רמת הסיכון שלו ומגבלה מירבית לקבוצת לווים. קיימים נוהלים למעקב ולבקרה על עמידה במגבלות, וכל חריגה ממגבלות אלו מדווחת לדירקטוריון, המחליט על אופן הטיפול בחריגה.

המשבר הפיננסי הגלובלי, ההאטה בפעילות הכלכלית בישראל והגלישה למיתון בכלכלות רבות בעולם הביאו לפגיעה בכושר ההחזר של לווים ולירידה בשווי בטוחות. הפגיעה ניכרת בין השאר בלווים בענפי הבניה והנדל"ן, הפיננסיים, המסחר והתעשייה. בנוסף על כך, העצירה באשראי החוץ בנקאי משפיעה לרעה על מקורות המימון של לווים. התפתחויות אלו מגדילות את הסיכון בתיק האשראי. בהתאם לכך, הבנק ביצע עדכונים במדיניות האשראי במהלך השנה החולפת, ובמסגרת זו הגביר את הבקורות אחר תיק האשראי ואחר המיגזרים העשויים להיות מושפעים בצורה משמעותית משינויים אלה.

מערך ניהול האשראי מסתמך על סמכויות אשראי ברמות השונות בבנק הנקבעות והמאושרות על-ידי הדירקטוריון, וכן על נוהלי אשראי, אשר מגדירים את תהליך אישורי האשראי ואת תהליך הבקרה. במהלך שנת 2008 עודכנו סמכויות האשראי ברמות השונות. במסגרת מדיניות הבטוחות נקבעו עקרונות וכללים להערכת שוויין לפי סוג הבטוחה ואופי האשראי אותו מבטיחה שלוקחים בחשבון משתנים כגון: אומדן טווח הזמן והוצאות שתידרשנה למימוש הבטוחה, סוג ההצמדה, תנדטיות בשווי הבטוחה, וכדומה. כמו-כן, נקבעו נוהלים לאופן הטיפול בבטוחות ולמעקב אחר השינויים בהן ובשוויין. מערכת ממוחשבת לניהול הבטוחות מופעלת לגבי מרבית הסוגים שלהן.

הבטוחות אותן הבנק מקבל להבטחת האשראי כוללות בין השאר, נכסים פיננסיים, נכסי דלא נייד ונכסים אחרים. כנגד אשראי הניתן לחברות מקבל הבנק בטוחות גם באמצעות שעבוד שוטף כללי על נכסי החברה. על-פי הוראות המפקח על הבנקים ניתן לנכות מרכיבי סיכון, לצורך חישוב יחס הלימות ההון, בטוחות כפי שהוגדרו בהוראת נוהל בנקאי תקין 311.

בתחום מימון עסקות של לקוחות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים, פותחו בבנק מודלים ממוחשבים למדידת ולבקרת סיכון צד נגדי, הן ברמת העסקה והן ברמת הלקוח, המאפשרים מעקב שוטף אחר מצב הלקוחות. עבור פעילות זו, סיכון האשראי למועד מסויים מוגדר כסך של ערך הפוזיציה הנוכחית (MTM), בתוספת סיכון פוטנציאלי להפסד עתידי, שנובע מתנדטיות של נכסי הבסיס בפוזיציה של הצד הנגדי, תוך התחשבות בקיזוז ומתאם בין העסקות, ומייצג את הפסד הבנק במידה שהלקוח ייקלע לכשל. נקבעו כללים ונוהלי עבודה לקביעת רמת הבטוחות הנדרשת מול עסקות אלו, וכן כללי הפעולה הנדרשים לסגירת החשיפות מול העסקה והלקוח. מגבלות החשיפה לצד נגדי נקבעות על-ידי סמכויות האשראי המתאימות בבנק.

הבנק משקיע באורח שוטף משאבים בהכשרת עובדיו העוסקים בקבלת החלטות ובהערכת סיכונים באשראי, ובשיפור של כלי בקרה ומערכות מידע ממוחשבות העומדים לרשותם. במסגרת זו הופעלו מערכות תומכות החלטה באשראי ותהליך לדירוג הלווים. דירוג האשראי של הלווים נבדק באופן שוטף, ומשמש לצורך קבלת החלטות על פעילות הבנק מול הלווים.

הבנק הגדיר תהליכים לזיהוי ולטיפול בלווים, אשר להערכת הבנק קיים חשש שלא יעמדו בהתחייבויותיהם מול הבנק. לגבי לווים אלה מתקיימים מעקב ובקרה הדוקים יותר והבנק פועל לצמצום החשיפה מולם, וזאת, בדרך של פירעון האשראי ממקורותיהם של הלווים ו/או קבלת בטוחות נוספים מהם. במקרים מסויימים מועבר הטיפול בלקוחות לאגף המתמחה בליווי ושיקום לווים, או לאגף המתמחה בהסדרי חוב וגביית חובות במשפט.

בנוסף על כך, הבנק בוחן באופן שוטף את רמת סיכון האשראי בתיקי הלווים, על בסיס הנחות שמרניות, ורושם הפרשה נאותה לחובות מסופקים באותם מקרים בהם קיים ספק באשר לכושר החזר מלא של החובות לבנק.

בשלוחות ובסניפי הבנק בחו"ל מבוססת מדיניות ניהול סיכוני אשראי על עקרונות דומים למדיניות ניהול סיכוני אשראי בישראל, תוך התאמה לדרישות הרגולטוריות בכל אחת מהמדינות. מדיניות סיכוני אשראי בשלוחות הבנק בחו"ל מאושרת על-ידי הדירקטוריון המקומי, לאחר התייעצות עם ניהול סיכוני אשראי בבנק, ומוצגת בפני דירקטוריון הבנק.

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

במסגרת פעילותה העסקית השוטפת, חשופה קבוצת הבנק לסיכון הנובע מחשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים. סיכון זה בא לידי ביטוי בפעילויות מגוונות מול מוסדות פיננסיים, כגון: עסקות המתבצעות בחדרי העסקות של הבנק - הפקדות יתרות מט"ח ונגזרים, מימון סחר חוץ לסוגיו, פעילות בשוק ההון וניהול חשבונות. מוסדות פיננסיים זרים כוללים בנקים, בנקים להשקעות, חברות ביטוח, חברות ברוקר / דיילר וגופים מוסדיים הכוללים בעיקר קרנות פנסייה.

החשיפה למוסדות פיננסיים זרים מושפעת, הן ממצבו הספציפי של כל מוסד ומוסד והן מסיכון המדינות בהן הוא פועל, ויכולה להיות מושפעת מאירועים שיתרחשו במדינה הזרה העלולים לגרום להפחתת השווי של נכסי הבנק, או לפגוע ביכולתם של המוסדות הזרים לכבד את התחייבויותיהם, לרבות כלפי קבוצת הבנק.

אירועים כאמור כוללים, בין היתר: משבר פיננסי או כלכלי, השלכות של שינויים במצב הפוליטי בארצות השונות, אי יציבות חברתית ועוד. יודגש, כי רוב חשיפות האשראי של קבוצת הבנק כלפי מוסדות פיננסיים זרים הינה כלפי בנקים, כאשר מרבית החשיפות הן כלפי מערכת הבנקאות במערב אירופה ובצפון אמריקה, בעוד שהחשיפה למוסדות פיננסיים אחרים נמוכה יחסית. באופן שיגורתי, וביתר שאת מאז פרוץ המשבר בשלהי 2007, מבוצע מעקב שוטף אחר ההתפתחויות במוסדות פיננסיים ובמדינות אליהן הבנק חשוף, וזאת, בין היתר, תוך הסתייעות בסקירות ובעדכונים של סוכנויות הדירוג הבינלאומיות (S&P, MOODYS, FITCH). מתחילת שנת 2008 דנים ההנהלה והדירקטוריון באופן קבוע בתיק האשראי למוסדות פיננסיים זרים. בדיונים אלה התקבלו החלטות על צעדים אופרטיביים, כמפורט מטה, אשר הביאו במהלך שנת 2008 להפחתה ניכרת בתיק האשראי שבנדון.

צעדים אלה כללו צמצום רשימת הבנקים הזרים אליהם חשוף הבנק, תוך התמקדות בבנקים מערביים מובילים (שהם בדרך כלל בעלי דירוג חיצוני גבוה שניתן על-ידי סוכנויות הדירוג הבינלאומיות), צמצום היקפי החשיפה לאותם בנקים וקיצור תקופות החשיפה. בנוסף, פעל הבנק למזעור הסיכונים על-ידי ניתוב הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים אל מוסדות עמם נחתמו הסכמי CSA (Credit Support Annex) - שהם הסכמי קיזוז שגורמים למזעור סיכוני האשראי בפעילות זאת. כן נוטרלו סיכוני סליקה על-ידי ביצוע פעילות הסליקה במטבעות באמצעות המסלוקה הבינלאומית הידועה בשם - CLS (Continuous Linked Settlement). החל מאוקטובר 2008, על רקע החרפת המשבר הפיננסי, נקטו ממשלת ארה"ב וממשלות במדינות מערב אירופה (ובמדינות אחרות) צעדים שלא נעשו בעבר, לשם ייצוב הסקטור הפיננסי ולהשבת אמון המפקידים והמשקיעים. צעדים אלה כללו הזרמת הון למוסדות הפיננסיים, הזרמת נזילות לשווקים, מתן ערבויות להבטחת פירעון חבויות של בנקים, רכישת נכסים בעייתיים, וכן הגדלת סכומי הביטוח לפקדונות הציבור.

להלן טבלה המפרטת את החשיפה ליום 30 ביוני 2009 של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾:

סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי חוץ-מאזני ⁽³⁾	סיכון אשראי כולל	דירוג אשראי חיצוני ⁽⁵⁾
במיליוני ש"ח			
4,554	1,840	6,394	AAA עד AA-
7,094	908	8,002	A+ עד A-
575	548	1,123	BBB+ עד BBB-
415	48	463	BB+ עד B-
46	-	46	פחות מ-B
267	218	485	כלא דירוג**
12,951	3,562	16,513	סך הכל חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים
165	-	165	יתרת חובות בעייתיים ⁽⁴⁾

להלן פרטים בדבר ההוצאה שנוקפה לדוח רווח והפסד במחצית הראשונה של שנת 2009 בשל חשיפה למוסדות פיננסיים זרים:

4	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים
24	פקדונות בבנקים זרים
28	סך הכל

להלן טבלה המפרטת את החשיפה ליום 31 בדצמבר 2008 של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾:

סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי חוץ-מאזני ⁽³⁾	סיכון אשראי כולל	דירוג אשראי חיצוני ⁽⁵⁾
במיליוני ש"ח			
8,610	1,899	10,509	AAA עד AA-
8,463	928	9,391	A+ עד A-
847	520	1,367	BBB+ עד BBB-
778	15	793	BB+ עד B-
49	-	49	פחות מ-B
310	300	610	כלא דירוג**
19,057	3,662	22,719	סך הכל חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים
90	-	90	יתרת חובות בעייתיים ⁽⁴⁾

להלן פרטים בדבר ההוצאה שנוקפה לדוח רווח והפסד לשנת 2008 בשל חשיפה למוסדות פיננסיים זרים:

216	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים
260	נגזרי אשראי מסוג CDS
476	סך הכל

* האשראי שניתן לקבוצת המוסדות המדורגים בין BB+ ל-B הינו בעיקר השתתפויות בסינדיקציות המאורגנות על-ידי בנקים בינלאומיים מדרגה ראשונה, ליום מקורות, לרוב לטווח קצר, עבור בנקים מובילים בשווקים מתעוררים, וכן במסגרת ליווי עסקות סחר חוץ של לקוחות הבנק בשווקים אלה.
** כולל בעיקר מסלקות בחו"ל וקו אשראי לסוכנות בחסות ממשלת ארצות הברית, המהווים 44% (31.12.08: 55%) מהיתרה. הסכום הנותר מפורז בשורה ארוכה של בנקים ומוסדות פיננסיים.

- (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, להשקעות, ברוקרים / דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים שבשליטת הגופים הללו.
- (2) פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב, ניירות-ערך שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, וכספים אחרים בגין מכשירים נגזרים.
- (3) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי.
- (4) יתרות חובות בעייתיים בניכוי חובות המכוסים בביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים, כולל רכיבי סיכון חוץ-מאזני.
- (5) לפי הדירוג הנמך מבין דירוגי האשראי שניתן על-ידי אחת מחברות הדירוג העיקריות S&P, FITCH, MOODY'S ו-S&P. הדירוג מעודכן ליום 5 באוגוסט 2009 (31.12.08: מעודכן ליום 1 במרץ 2009).

הערות:

- (א) סיכון האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.
- (ב) חשיפות האשראי אינן כוללות חשיפות למוסדות פיננסיים שיש להן ערבות מפורשת ומלאה של ממשלות, ואינן כוללות השקעות בניירות-ערך מגובי נכסים (ראה פירוט בביאור 2 לתמצית הדוחות הכספיים).
- (ג) למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי שנכללו בגילוי לעיל, בגין מכשירים נגזרים מול בנקים וברוקרים / דילרים, ראה ביאור 6 לתמצית הדוחות הכספיים.

החשיפה הכוללת הסתכמה בכ-16.5 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-22.7 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2008. ירידה זו נבעה מקיטון החשיפה בעיקר בתחומי הפעילות בנגזרים ובאג"ח.

כ-87% מהחשיפה למוסדות פיננסיים זרים היא מול מוסדות פיננסיים בעלי דירוג (A-) ומעלה. החשיפה למוסדות פיננסיים זרים של קבוצת הבנק נחלקת ל-74% בבנקים, 12% בבתי השקעות שהפכו לחברות אחזקה בנקאיות או שנרכשו על-ידי קבוצות בנקאיות, 8% בקרנות פנסיה, 4% במוסדות פיננסיים אחרים ו-2% בחברות ביטוח. עיקר החשיפה של קבוצת הבנק הינה למוסדות פיננסיים זרים הפועלים בארה"ב (40%) ובמדינות מערב ודרום אירופה (41%).

חשיפת אשראי בגין מכשירים פיננסיים נגזרים

הבנק מבצע עסקות במכשירים פיננסיים נגזרים, כחלק מניהול הפעילות השוטפת של הבנק (לא למסחר), לצורך השגת יעדים ועמידה במגבלות כפי שאושרו על-ידי הדירקטוריון (חשיפות בסיס, מטבע וריבית), ובתחומי המסחר במענה לצרכי הלקוחות, תוך לקיחת סיכון מוגבל ומבוקר בהתאם להרשאות. ההרשאות לפעילות והסיכון נמדדים, לפי העניין, במונחים של רגישות לגורמי סיכון (כגון ווגא), של הפסד תיאורטי בתרחישים לרבות תרחיש קיצוני, במונחי VAR או במונחים של סכומים נומינליים. במקרים מסויימים מכתוב הנהל גם הגבלת ההפסד באמצעות STOP LOSS.

הפעילות מנוהלת ונמדדת באופן שוטף במערכות מיכון ייעודיות הידועות בשווקים הבינלאומיים לתחומים אלה, כגון Opics, Summit ו-Derivatech וכן במערכות מיכון אשר פותחו על-ידי הבנק.

- סיכון אשראי - סכום ההפסד המירבי לבנק אם הצד הנגדי לא יעמוד בתנאי החוזה.
- סיכון שוק - הסיכון הנוצר בשל התנודות בשווי המכשיר הפיננסי הנגזר, כתוצאה משינוי מחירי השוק, כגון: שערי חליפין, שערי ריבית, אינפלציה וכדומה.
- היעדר סחירות - סיכון הנובע מכך שלא ניתן יהיה לסגור חשיפה במהירות על-ידי סילוקה במזומן או על-ידי יצירת חשיפה הפוכה.
- סיכון תפעולי - הסיכון הנובע מתפעול שגוי של העסקות ממועד קשירתן ועד לסיום ההתחשבות בגיבן, הן בשל טעויות אנוש והן כתוצאה מכשל מיכוני בתפעול או כתוצאה מהתממשות סיכון תפעולי אחר.

להלן פירוט חשיפת האשראי בגין שווי הוגן חיובי של מכשירים פיננסיים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה (במיליוני ש"ח):

סך הכל	דירוג האשראי		
	BBB+	A+ עד A-	AAA עד AA-
בנקים מחוץ לישראל:			
427	-	228	199
481	-	481	-
626	17	332	277
86	-	72	14
262	-	232	30
1,020	20	251	749
51	-	-	51
2,953	37	1,596	1,320

בנקים בישראל:

298

לקוחות עסקיים ואחרים לפי ענפי חשק:

451	שירותים פיננסיים ⁽²⁾
442	דילרים/ברוקרים
409	בורסות
89	חשמל ומים
93	בינוי ונדל"ן
857	אחר
5,592	סך הכל

(1) מזה סך של כ-742 מיליוני ש"ח לבנק גדול בארה"ב אשר בינו לבין הבנק נחתם הסכם ISDA Master Agreement. לפי הסכם זה, אירועים של אי עמידת אחד הצדדים בהתחייבותיו על-פי ההסכם, במתן צו פירוק נגד צד להסכם או מינוי כונס נכסים או מנהל מיוחד עבור צד להסכם ("עילות הסיום") מהווים עילה לצד השני להכריז על סיום מידי של כלל העסקות. בעת סיום מוקדם של העסקות, שווי ההתחייבויות או הזכויות של צד אחד כלפי הצד השני יהיה שווי התחייבותיו או זכויותיו בניכוי ההתחייבויות או הזכויות של הצד האחר כלפיו. לאור זאת, זכאי הבנק להתייחס ליתרה נטו של ההתחייבויות מול הנכסים. לפיכך, החשיפה נטו בגין בנק זה הינה 139 מיליוני ש"ח. כמו-כן, עם בנק זה מתבצע קיזוז יומי של רווח/הפסד נטו בגין עסקות פתוחות בין הצדדים (בניכוי 5 מיליון דולר).

(2) כ-50% מחשיפת האשראי ברוטו (ללא בנקים, דילרים/ברוקרים ובורסות) הינה בגין שני לקוחות בישראל: סך של כ-575 מיליון ש"ח בגין הלקוח האחד וסך של כ-170 מיליון ש"ח בגין הלקוח השני.

ב"תנאים כלליים לבצוע עסקות בנגזרים", עליהם חתמו, בנפרד, כל אחד מהלקוחות, נקבעו הוראות לסיים מוקדם של כל העסקות בנגזרים. על-פי התנאים הנ"ל, אי עמידת אחד הצדדים בהתחייבותיו על-פי ההסכם, מתן צו פירוק נגד צד להסכם או מינוי כונס נכסים או מנהל מיוחד לצד להסכם ("עילות הסיום") מהווים עילה לצד השני להכריז על סיום מידי של כלל העסקות. בעת סיום מוקדם של העסקות, שווי ההתחייבויות או הזכויות של צד אחד כלפי הצד השני יהיה שווי התחייבותיו או זכויותיו בניכוי ההתחייבויות או הזכויות של הצד האחר כלפיו. כמו-כן, כל אחד מהלקוחות, בנפרד, חתמו על התחייבויות נוספות, לפיהן, הפרת אחת או יותר מהתחייבויות הלקוח כלפי הבנק, בין היתר בעת התרחשות אחת מעילות הסיום, מהווה עילה לסיים מידי של העסקות כולן או חלקן, לפי שיקול דעת הבנק ולבנק זכות קיזוז מלאה של יתרות החובה מול יתרות הזכות. כמו-כן, כל אחד מהלקוחות חתם, בנפרד, על כתב שעבוד לטובת הבנק, בגין הכספים המופקדים בחשבונות מסויימים של הלקוחות. כבטוחה לקיום התחייבותיו לבנק בגין עסקות כאלה.

לאור זאת, זכאי הבנק, הן מכה זכויות הקיזוז המוקנות לו והן מכה השעבודים שנרשמו לטובתו, להתייחס ליתרה נטו של ההתחייבויות מול הנכסים. החשיפה, נטו, בגין שני לקוחות אלה בניכוי סכומים הניתנים לקיזוז כאמור לעיל בסך 553 מיליוני ש"ח, הינה 192 מיליון ש"ח. חשיפה, נטו, בסך של כ-84 מיליון ש"ח בגין הלקוח האחד וסך של כ-108 מיליון ש"ח בגין הלקוח השני.

להתפלגות השווי ההוגן של נגזרים בהתאם לנכס הבסיס ראה ביאור 6(ג) ב' לתמצית הדוחות הכספיים.

חשיפה למדינות זרות

סיכון החשיפה למדינות זרות הינו סיכון שאירוע כלכלי, פוליטי או אירוע אחר במדינת חוץ יפגע בשווי נכסי קבוצת הבנק, או ישפיע באופן שלילי על יכולת החייבים במדינה לעמוד בהתחייבויותיהם כלפי הבנק.

סיכון החשיפה למדינות זרות כולל חשיפה מאזנית מעבר לגבול (סך החשיפה המאזנית של הבנק בישראל לתושבי מדינה זרה, בתוספת סך החשיפות המאזניות של שלוחות הבנק בחו"ל לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה), וכן חשיפה מאזנית של שלוחות הבנק בחו"ל לתושבים מקומיים באותן מדינות.

סיכון חשיפה מאזנית מעבר לגבול הינו הסיכון שפעולות שיינקטו על-ידי ממשלות זרות ימנעו את היכולת להמיר מטבע ו/או להעביר כספים מחוץ למדינה, ובכך ישפיעו על יכולת החברות והלקוחות לבצע עסקות מעבר לגבול.

ניהול סיכון החשיפה למדינות זרות בבנק מתבצע על-ידי בחינה פרטנית של הסיכונים הנובעים מהמדינות השונות, תוך בחינת דירוג המדינות, ביצוע ניתוחי רגישות בדבר סך החשיפה למדינה, ובחינת היקף החשיפות של סניפי הבנק השונים בחו"ל.

תוספת 4 לסקירת ההנהלה מפרטת את סך החשיפה המאזנית לפי סיכון מדינה ובחלוקה לסקטורים (ממשלות, בנקים ואחרים). סך החשיפה הנ"ל כוללת את החשיפות המאזניות בגין יתרות חוב מאזניות בניכוי התחייבויות מקומיות, ניירות-ערך והשקעות אחרות המיוחסות למדינות שאינן ישראל. החשיפה המאזנית הותאמה על בסיס הסיכון הסופי, תוך התחשבות בחיזוקי אשראי הכוללים ערבויות, ביטחונות מוחשיים ונזילים, חוזי ביטוח, השתתפויות בסיכון ונגזרי אשראי.

החשיפה המאזנית למדינות זרות ליום 30 ביוני 2009 הסתכמה ב-46,043 מיליוני ש"ח.

עיקר החשיפה הכוללת נובעת מארצות הברית, אנגליה ושוויץ.

להלן סך החשיפות העיקריות למדינות זרות ליום 30 ביוני 2009:

מדינה	סך חשיפה מאזנית ⁽¹⁾	סך חשיפה חוץ-מאזנית	סך הכל חשיפה	שיעור מסך הכל החשיפה המאזנית
ארצות הברית	20,070	13,864	33,934	44%
אנגליה	3,562	7,144	10,706	8%
שוויץ	5,241	1,857	7,098	11%
צרפת	1,199	2,802	4,001	3%
גרמניה	1,927	1,978	3,905	4%
מדינות מפותחות אחרות ⁽²⁾	9,291	2,839	12,130	20%
תורכיה	3,658	1,116	4,774	8%
מדינות מתפתחות (LDC) אחרות ⁽³⁾	1,095	263	1,358	2%
סך הכל	46,043	31,863	77,906	100%

(1) לאחר ניכוי התחייבויות לתושבים מקומיים של שלוחות הבנק בחו"ל.

(2) החשיפות העיקריות נובעות ממדינות קנדה, לוקסמבורג והולנד.

(3) מדינות מתפתחות (LDC) אחרות - החשיפות העיקריות נובעות ממדינות קזחסטן ורוסיה.

מדינה	סך חשיפה מאזנית ⁽¹⁾ הכל	סך חשיפה חוץ-מאזנית הכל	סך חשיפה הכל	שיעור מסך הכל החשיפה המאזנית
ארצות הברית	12,249	15,846	28,095	30%
אנגליה*	3,835	8,635	12,470	9%
שוויץ	4,581	1,861	6,442	11%
גרמניה*	3,098	2,945	6,043	8%
צרפת	2,041	1,754	3,795	5%
מדינות מפותחות אחרות* ⁽²⁾	9,480	4,709	14,189	23%
תורכיה*	3,998	1,345	5,343	10%
מדינות מתפתחות (LDC) אחרות* ⁽³⁾	1,540	261	1,801	4%
סך הכ"*	40,822	37,356	78,178	100%

* סווג מחדש.

(1) לאחר ניכוי התחייבויות לתושבים מקומיים של שלוחות הבנק בחו"ל.

(2) החשיפות העיקריות נובעות ממדינות קנדה, לוקסמבורג והולנד.

(3) מדינות מתפתחות (LDC) אחרות - החשיפות העיקריות נובעות ממדינות קזחסטן ורוסיה.

הגידול בחשיפה המאזנית לארצות הברית נבע בעיקר מהפקדת פקדונות בבנק המרכזי.

היחידה לניהול סיכונים אשראי

היחידה כפופה למנהל החטיבה לניהול סיכונים. תפקיד היחידה לגבש מתודולוגיות לניהול סיכונים אשראי התואמות את היעדים האסטרטגיים של קבוצת הבנק, ולבצע בקרה, שהבנק פועל בהתאם למדיניות שנקבעה. בין יתר תפקידיה, היחידה אחראית על-פיתוח מודלים למדידת דירוג סיכון האשראי ותמחורו ברמת הלווה הבודד וברמת התיק, פיתוח מתודולוגיות לזיהוי, לבקרה ולניהול סיכונים אשראי, וקידום היערכות של סיכונים אשראי לקראת יישום באזל II. במסגרת היחידה פועלת גם היחידה לבקרת אשראי, אשר מבצעת באופן שוטף הערכה עצמאית של רמת הסיכון של הלקוחות העסקיים העיקריים של הבנק וקובעת את דירוג סיכון האשראי בבנק של לווים אלה.

מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

ביום 31 בדצמבר 2007 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא: "המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" (להלן: "החוזר" או "ההוראה"). חוזר זה מבוסס, בין היתר, על תקני חשבונאות בארה"ב ועל הוראות רגולטוריות מתייחסות של מוסדות הפיקוח על הבנקים ושל הרשות לניירות-ערך בארה"ב. העקרונות המנחים שבבסיס החוזר, מהווים שינוי מהותי ביחס להוראות הנוכחיות. לפרטים נוספים ראה ביאור (3) לתמצית הדוחות הכספיים.

סיכוני השוק והנזילות

ניהול סיכוני השוק והנזילות מתבצע בראיה גלובלית של הפעילות בבנק בארץ ובסניפי הבנק בחו"ל, ובשים לב לפעילות החברות הבנות הבנקאיות.

תחומי הפעילות ומסגרות הסיכון מאושרים על-ידי ההנהלה והדירקטוריון. הניהול הגלובלי של הנכסים וההתחייבויות (נני"ה) ושל המסחר (בחדרי העסקות ובתיקי אגרות-חוב נוסטרו) נעשה תחת אחריות ה-Global Treasurer ובהנחייתו. הניהול השוטף והפיקוח הינם באחריות המנהלים באגף לניהול נכסים והתחייבויות בתל-אביב, ביחידות לניהול נכסים והתחייבויות בסניפי הבנק בחו"ל ובחדרי העסקות בתל-אביב, ניו-יורק ולונדון, לפי העניין. אגפים אלה כפופים למנהל חטיבת ה-Global Treasury.

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 339 של המפקח על הבנקים בנושא ניהול הסיכונים ובקרתם, קיימת בבנק יחידה העוסקת בניהול סיכונים תפעוליים וסיכוני שוק. יחידה זו כפופה לחבר ההנהלה הממונה על החטיבה לניהול סיכונים. אמידת סיכוני השוק והנזילות ביחידה וקיום הבקרה עליהם מתבצעים במחלקה לניהול סיכוני שוק ונזילות, באופן בלתי תלוי ובנוסף על המעקב והניתוח המבוצעים כחלק מפעילותה של חטיבת ה-Global Treasury.

הבקרה השוטפת והמעקב על הפעילות בסניפי חו"ל מתבצעים על-ידי יחידות מקומיות, בתיאום מלא ותוך דיווח שוטף ליחידות המקבילות בהנהלה הראשית: המחלקה לניהול חשיפות בחטיבת ה-Global Treasury והמחלקה לניהול סיכוני שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים.

בנוסף על אמידת הסיכונים, בחינת התוצאות ובקרה שוטפת על העמידה במגבלות, מתבצעת עבודת בקרה על-ידי יחידת הביצוע והבקרה בחטיבת ה-Global Treasury. בקרה זו הינה תפעולית ויעודה הינו בדיקת תקינות, שלמות והתאמה בין בסיסי הנתונים השונים במערכות דוח שונות ואיתור שגיאות תפעוליות.

מדיניות וניהול סיכוני שוק ונזילות

מסגרות הסיכון משקפות את תיאבון הסיכון של הבנק, דהיינו, היקף הסיכון שההנהלה והדירקטוריון מוכנים כי הבנק יחשף אליו. המסגרות מאושרות על-ידי הדירקטוריון ומעוגנות בנהלים הכוללים, בין היתר, מגבלות על רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בגורמי סיכון עיקריים ומגבלות יעודיות לתחומי המסחר השונים. ריכוז המגבלות העיקריות מובא בהמשך. מדיניות ניהול הנכסים וההתחייבויות, סיכוני השוק וסיכון הנזילות מותוות ומבוקרת על-ידי צוות ניהול נכסים והתחייבויות גלובלי, שהינו צוות הנהלת הבנק בראשות מנכ"ל הבנק.

המדיניות, לרבות המגבלות שנקבעו, מובאת לדיון ולאישור, לפי העניין, לצוות ניהול נכסים והתחייבויות גלובלי של הנהלת הבנק, לועדת הדירקטוריון, או למליאת הדירקטוריון.

מדיניות ניהול סיכוני השוק מכוונת להגדלת תוחלת הרווח על בסיס כלכלי, תוך שמירה על רמות סיכון מאושרות ומבוקרות. הפעילות השוטפת מתנהלת על-ידי צוותי משנה בראשות מנהל חטיבת ה-Global Treasury ובהשתתפות בעלי תפקידים בכירים בבנק. צוותים מקומיים פועלים גם בניו-יורק ולונדון. פעילות הצוותים היא במסגרת החלטות הדירקטוריון וועדותיו, בדבר חשיפות לסיכוני שוק ונזילות ובכפוף להוראות הפיקוח על הבנקים, או הרגולטור המקומי, לפי העניין.

הדירקטוריון וועדותיו מקבלים דוח על הפעילות, החשיפות, תוצאות הפעילות וביצוע המדיניות שאושרה, לפחות אחת לרבעון. ניהול סיכוני השוק והנזילות מתבצע בכל חברה-בת בנקאית בקבוצת הבנק בנפרד, על-פי מדיניות הנקבעת על-ידי הדירקטוריון של כל חברה.

אמידה ובקרה של סיכוני שוק ונזילות מתבצעים על בסיס מתודולוגיה אחידה ברמת הקבוצה, בהנחיית החטיבה לניהול סיכונים, ובשים לב לגודל ההון ולאופי המיוחד של הפעילות בכל חברה-בת בנקאית.

החשיפה לסיכוני שוק ונזילות של החברות הבנות נבחנת על-ידי המחלקה לניהול סיכוני שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים ומדווחת להנהלה ולדירקטוריון הבנק בתדירות התואמת את רמת הסיכון.

סיכוני שוק נובעים מחשיפת הבנק לשינויים במחירים בשווקים הפיננסיים בהם הוא פועל.

הבנק חשוף לשינויים בשיעור הריבית ("חשיפת ריבית"), ובשערי חליפין ואינפלציה ("חשיפת מטבע" או "חשיפת בסיס").

סיכון הנזילות נוצר מאי ודאות לגבי זמינות המקורות וההתייחסות אליו מופיעה בנפרד.

סיכוני שוק

בניהול החשיפות לסיכוני שוק בבנק, מבחינים בין חשיפות הנוצרות כחלק מניהול שוטף של הנכסים וההתחייבויות של הבנק (נני-ההתיק הבנקאי, "NON TRADE") לבין החשיפות למסחר ("TRADE"). תיאור מפורט לגבי ניהול סיכוני השוק בפעילות הנני-ה בפעילות למסחר מופיע בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2008.

סיכון מזילות

ניהול המזילות וסיכון המזילות מתבצע בכל חברה-בת בנקאית בקבוצת הבנק בנפרד, על-פי מדיניות הנקבעת על-ידי הדירקטוריון של כל חברה. אמידה ובקרה של סיכון המזילות מתבצעים על בסיס מתודולוגיה אחידה ברמת הקבוצה, בהנחיית החטיבה לניהול סיכונים, ובשים לב לגודל ההון ולאופי המיוחד של הפעילות בכל חברה-בת בנקאית. סיכון המזילות בבנק, במט"ח ובשקלים מנוהל ומבוקר באופן שוטף, במטרה להבטיח את היכולת להתמודד באופן תחרותי גם במצבי ביקוש והיצע חריגים בשווקים הפיננסיים. ניהול המזילות השוטף הינו באחריות אגף נני"ה ומתבצע באמצעות יחידות המזילות בשקלים ובמט"ח. בהתאם להוראת נוהל בנקאי תקין בדבר ניהול המזילות, הבנק מפעיל מודל פנימי לאמידת סיכון המזילות, כמפורט בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2008. בתחילת שנת 2009 נקבעו תרחישים לבחינת השפעת שינויים בקצב הביצוע של התכנית העסקית על צרכי המזילות בטווח של שנה. במהלך שנת 2008 גובשה תוכנית שאושרה בתחילת שנת 2009 לטיפול במשבר מזילות ברמות שונות. התכנית כוללת מערכת ניטור של מדדים העשויים להצביע על מצב משברי והצעדים המתחייבים בהתממשות תרחישים מוגדרים. הצעדים כוללים התכנסות צוותים, מערכת דיווח וסדרת פעולות להתמודדות עם משבר אפשרי. דוח סיכון מזילות יומי מופק ממערכת ALM - מערכת מקיפה לניהול נכסים והתחייבויות.

אמידת הסיכונים ובקרתם

זיהוי ואמידת הסיכונים, בקרת המגבלות על היקף הסיכונים והדיווח על הממצאים מבוצעים, או מבוקרים, על-ידי החטיבה לניהול סיכונים, באופן בלתי תלוי בניתוחים השוטפים ובדיווחים המבוצעים כחלק מפעילות חטיבת ה-Global Treasury. המחלקה לניהול סיכוני שוק ומזילות בחטיבה לניהול סיכונים אחראית לגיבוש מתודולוגיה לאמידת סיכוני שוק ומזילות, בהתאמה ליעדים האסטרטגיים של קבוצת הבנק. כמו-כן, הינה אחראית לביצוע בקרה על סיכוני השוק והמזילות בקבוצה. רמת הסיכון של הבנק נמדדת ומבוקרת על-פי נהלים, הכוללים, בין היתר, מגבלות על רישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בגורמי הסיכון העיקריים. בנוסף, מחושב אומדן סיכון בשיטת הערך בסיכון (VAR), בה אומדים את ההפסד המקסימלי הצפוי לתאגיד, בשל התממשות סיכוני שוק, בתקופת זמן נתונה וברמת מובהקות סטטיסטית שנקבעה מראש על-ידי הבנק ואושרה על-ידי הדירקטוריון. אמידת הסיכון וכן בדיקת העמידה במגבלות של הפעילות למסחר מתבצעות לפחות פעם ביום.

המתודולוגיה לאמידת סיכוני השוק

אומדן הסיכון בפעילות המסחר מחושב באופן של 10 ימי עסקים וברמת מובהקות של 99%. ההתייחסות הנה לסיכון הגבוה מבין שתי שיטות אמידת סיכון מקובלות ("סימולציה היסטורית" ו-"סימולציה מונטה-קרלו"). מתודולוגיה זו תואמת את ההמלצות הרלוונטיות של ועדת באזל בעקבות המשבר בשווקים בארה"ב. האומדן מספק התראה מהירה יחסית על רמת סיכון השוק בתקופות של עלייה בתנודתיות. שערך מלא של התיק למסחר מתבצע מדי יום עסקים, בתרחישים שונים, לצורך האומדן. אמידת הסיכון של פעילות כלל הבנק מתבצעת אחת לחודש בשיטה ההיסטורית ובאופן של חודש. בנוסף, מבוצע באופן שוטף תהליך בחינה בדיעבד (Backtest) על-פי קריטריונים שהוגדרו בהמלצות ועדת באזל, במטרה לבחון את תקפות מודל אמידת הסיכון. תוצאות הבדיקה מדווחות שנתיים להנהלה ולדירקטוריון. באשר לסקירה נרחבת של המתודולוגיה - ראה פרק זה בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2008.

כלל הבנק

להלן נתונים עיקריים לתקופת הדיווח:

רגישות הון הבנק לשינויים במדד (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש)

מינימום במחצית הראשונה של שנת 2009		מקסימום במחצית הראשונה של שנת 2009		ליום 30 ביוני 2009		תרחיש
		במיליוני ש"ח				
(11.6)	(22.1)	עלייה במדד	(14.3)			שינוי של 1% במדד

הבנק פעיל בשוקי המטבע הן באמצעות עסקות ספוט ופורוורד והן באמצעות אופציות, הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. כתוצאה מכך, הבנק פעיל במרבית המטבעות הסחירים בעולם, הן בשווקים המפותחים והן בשווקים המתפתחים. בשל קיומן של מגבלות על חשיפות המטבע, שעיקרן מופיע בריכוז המגבלות בהמשך, חשיפת המטבע נטו נמוכה באופן יחסי.

להלן הרגישויות העיקריות לשערי מטבע נכון ליום 30 ביוני 2009:

רגישות הון הבנק לשינויים בשערי המטבע העיקריים (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש; תרחיש התחזקות פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד כל המטבעות האחרים)

החלשות של 10%		החלשות של 5%		התחזקות של 5%		התחזקות של 10%		מטבע
		במיליוני ש"ח						
26.1	16.1	(18.2)	(32.5)					דולר
(33.3)	(22.7)	23.3	56.4					אירו
(20.3)	(13.1)	10.1	16.5					פרנק שווייצרי
19.8	7.4	(4.0)	(0.9)					יין יפני
(20.8)	(10.4)	10.4	20.8					לירה תורכית
(6.9)	(2.5)	6.0	20.6					לירה סטרלינג

קיימות מגבלות על רגישות הון הבנק (כולל חברות בנות פיננסיות המנוהלות על-ידו) לתרחיש שינוי בעקומי הריבית השקלית, המדדית והדולרית.

להלן נתונים עיקריים לתקופת הדיווח:

רגישות הון הבנק לשינויים במקביל בעקומי הריבית (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש)

30 ביוני 2009						
מינימום במחצית הראשונה של שנת 2009		מקסימום במחצית הראשונה של שנת 2009				
ירידה 1%	עלייה 1%	ירידה 1%	עלייה 1%	עלייה 0.1%	ירידה 1%	עלייה 1%
במיליוני ש"ח						
תרחיש						
תזוזה בריבית צמודה למדד:						
(460.4)	191.4	(219.1)	420.7	43.8	(460.4)	420.7
בבנק						
(458.1)	192.3	(220.1)	418.5	43.6	(458.1)	418.5
בתיק הבנקאי						
(3.5)	(1.0)	1.1	3.4	0.2	(2.4)	2.2
בתיק למסחר						
תזוזה בריבית לא צמודה:						
(331.0)	218.4	(231.0)	307.0	22.4	(231.0)	218.4
בבנק						
(364.9)	230.5	(243.1)	339.5	23.6	(243.1)	230.5
בתיק הבנקאי						
12.1	(47.9)	50.2	(12.2)	(1.2)	12.1	(12.2)
בתיק למסחר						
תזוזה בריביות במט"ח:						
(55.0)	(10.8)	12.4	50.7	(0.6)	7.8	(5.5)
בבנק						
(37.2)	(0.7)	22.5	59.3	0.3	(0.4)	2.7
בתיק הבנקאי						
(17.8)	(10.1)	10.1	3.3	(0.8)	8.2	(8.2)
בתיק למסחר						

בטבלה לעיל מוצג ניתוח רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בעקומי הריבית, המבוסס, בין השאר, על היוון זרמי המזומנים הצפויים בעקום ריבית חסרת סיכון. זאת בשונה מחישוב שווי הוגן המבוסס, בין השאר, על היוון זרמי המזומנים הצפויים בשיעורי הריבית המשקפים את רמות הסיכון.

במסגרת בחינת תרחישי קיצון, נבחנת רגישות השווי הכלכלי של הבנק לתרחיש ההיסטורי הגרוע ביותר שארע בחמש השנים האחרונות, הכולל שינויים בגורמי הסיכון השונים בטווח של חודש. יצוין כי בתקופת הדיווח, הרגישות כאמור לא עלתה על 903 מיליון ש"ח.

להלן פירוט השווי ההוגן של הבנק וחברות מאוחדות שלו ליום 30 ביוני 2009 לפי מיגרי הצמדה:

שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים:

ליום 30 ביוני 2009					
סך הכל	מטבע-חוץ**			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד
במיליוני ש"ח					
291,579	12,701	12,672	57,546	60,653	148,007
נכסים פיננסיים*					
295,783	25,021	25,725	128,384	5,156	111,497
סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוף-מאזניים					
273,473	8,257	17,051	65,332	46,800	136,033
התחייבויות פיננסיות*					
298,343	28,612	21,088	121,044	20,220	107,379
סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוף-מאזניים					
15,546	853	258	(446)	(1,211)	16,092
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים					

* כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוף-מאזניים.
** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ.

לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים ראה ביאור 121 בדוח הכספי לשנת 2008.

להלן פירוט השווי ההוגן של הבנק וחברות מאוחדות שלו ליום 31 בדצמבר 2008 לפי מיגזרי הצמדה:
שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים:

ליום 31 בדצמבר 2008					
סך הכל	מטבע-חוץ**			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד
במיליוני ש"ח					
286,585	13,480	13,638	67,574	59,893	132,000
נכסים פיננסיים*					
סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים					
321,724	37,311	27,621	147,911	3,102	105,779
וחוץ-מאזניים***					
269,674	7,090	16,257	70,988	43,469	131,870
התחייבויות פיננסיות*					
סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים					
324,725	42,939	25,312	145,337	19,389	91,748
וחוץ-מאזניים***					
13,910	762	(310)	(840)	137	14,161
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים					

* כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים.
** רבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ.
*** סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים, כשהם מהווים בריביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן המוצג בביאור 121 בדוח הכספי לשנת 2008.

לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים ראה ביאור 121 בדוח הכספי לשנת 2008.

פעילות למסחר

להלן נתונים עיקריים לתקופת הדיווח:
אמדני הסיכון של הפעילות למסחר (VAR)

ליום			
מינימום	מקסימום	ממוצע	ליום
במחצית הראשונה של שנת 2009	במחצית הראשונה של שנת 2009	במחצית הראשונה של שנת 2009	30 ביוני 2009
במיליוני ש"ח			
5.9	28.9	13.5	12.3
מסחר באגרות-חוב			
11.1	64.1	32.0	46.8
מסחר בחדרי העסקות			
		45.4	59.1
סך הכל מסחר			

נהלי חשיפות לסיכונים שוק ונזילות

בתחילת שנת 2009 אישר הדירקטוריון מסמך חשיפות לסיכונים שוק ונזילות המבוסס על תכנית העבודה של חטיבת ה-Global Treasury. המסגרת שאושרה כוללת: מסגרת כוללת לאומדן הסיכון בכלל הבנק, מגבלות על רגישות כלל הבנק לגורמי סיכון ומסגרות סיכון לתחומים השונים בפעילות המסחר לרבות קביעת מסגרת סיכון לפעילות בריביות במט"ח. ניצול המסגרות שאושרו, כמפורט להלן, כפוף לאישור צוות נ"ה גלובלי.

להלן המגבלות העיקריות על חשיפות לסיכוני שוק בכלל פעילות הבנק ובפעילות המסחר בנפרד, כפי שאושרו עד סמוך למועד פרוסום הדוחות הכספיים:

מגבלה	במיליוני ש"ח	% מההון הפיננסי הפעיל
כלל הבנק		
אומדן סיכון כולל	1,000	
רגישות לשינוי של 1% בעקום הריבית:		
שקל צמוד מדד	500	
שקל לא-צמוד	620	
מטבע-חוץ	300	
חשיפות בסיס במיגור:		
שקל צמוד מדד		+/- 100
מטבע-חוץ לרבות צמודי מטבע-חוץ		+/- 30
רגישות לשינוי של 3% בשער החליפין שקל/דולר	150	
מסחר		
אומדן סיכון כולל (VAR)	250	
חשיפת ש"ח/מטבע-חוץ		+/- 10
רגישות לשינוי של 3% בשער החליפין שקל/דולר	60	
חשיפת מטבע-חוץ / מטבע-חוץ במסחר ובמטבעות	800	

דיווחים

הדירקטוריון והועדה לניהול סיכונים ויישום באזל III, מקבלים דיווחים תקופתיים על החשיפות, התוצאות, וביצוע המדיניות שאושרה. פירוט הדיווחים מופיע בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2008.

במהלך תקופת הדיווח הוגשו לדירקטוריון הבנק דוחות בקרה תקופתיים, אשר לא דווח בהם על חריגה מהותית מהנהלים שנקבעו. הבנק נדרש לשמור על יחס הון מזערי בגין סיכוני השוק, על-פי מודל סטנדרטי שהוגדר על-ידי בנק ישראל. הלימות ההון הרגולטורית מחושבת על סיכוני הריבית בתחומי המסחר בלבד, כפי שהוגדרו לעיל, ועל סיכוני המטבע והאינפלציה בקבוצת הבנק. ההון הנדרש לעניין זה ביום 30 ביוני 2009 היה 398 מיליון ש"ח. מתוך זה 258 מיליון ש"ח עבור הבנק וחברות הבת הפיננסיות המנוהלות על-ידו ו-140 מיליון ש"ח בגין חברות הבת האחרות.

להלן פרוט ההון הנדרש בעבור סיכוני השוק:

הבנק	חברות בנות	סך הכל הון נדרש	
במיליוני ש"ח			
סיכון שער חליפין ואינפלציה	36	75	111
סיכון ריבית	178	50	228
סיכון מניית	2	15	17
סיכון אופציות	42	-	42
סך הכל	258	140	398

הסיכונים התפעוליים

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד העלול להיגרם מתהליכים פנימיים כושלים או לקויים, מפעולות אנוש, מכשלים במערכות וכן מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי וסיכון מוניטין.

מדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים נועדה לתמוך בהשגת היעדים האסטרטגיים של הקבוצה ומקסום התועלת העסקית, בהתייחס לעלות במונחי סיכון, על-ידי כל גורם אחראי בכל הרמות של הארגון. התהליך הניהולי מכוון להתבצע על בסיס הגדרת האחריות על הסיכונים (Risk Ownership). המטרה היא, שהתיקשור והטיפול המושכל בסיכונים התפעוליים יתרמו לקבלת החלטות ניהוליות, תוך שיקולי תועלת עסקית מול עלות, במונחי סיכון, הן ברמת הנהלת הארגון והן ברמת היחידות השונות.

האחריות על הניהול השוטף של הסיכון התפעולי וביצוע הפעילויות למזעור הסיכון חלה על מנהלי החטיבות ועל מנהלי חברות הבת בקבוצת הבנק. עבודת המטה בתחום זה מוטלת על המחלקה לניהול הסיכונים התפעוליים בחטיבה לניהול סיכונים. ביחידות הבנק והקבוצה מתנהלת פעילות שוטפת של רשת בקרי סיכונים תפעוליים, לפי העיקרון של ניהול מטריציוני, שמבוסס על כפיפות ארגונית למנהלי החטיבות/ מנכ"לי חברות הבת והכוונה מתודולוגית מצד המחלקה לניהול הסיכונים התפעוליים.

הפעילות לניהול הסיכון התפעולי מפוקחת ומכוונת על-ידי שלושה פורומים:

- ועדת הדירקטוריון לניהול ובקרת סיכונים וליישום הוראות באזל II;
  - צוות ההנהלה לניהול הסיכונים ויישום באזל II בראשות המנכ"ל;
  - צוות המשנה לניהול הסיכונים התפעוליים בראשות מנהל החטיבה לניהול סיכונים.
- מדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים אושרה על-ידי דירקטוריון הבנק. מסמך המדיניות מהווה מסגרת לניהול הסיכונים התפעוליים בקבוצה, בהתאם לעקרונות וחובות דיווח אחידים ובשים לב להנחיות באזל II.
- הבנק נערך ליישום המלצות באזל II בשלבים, במסגרת ההיערכות לניהול תקין על-פי אמות המידה של באזל II (Sound Practices) ובהתאמה למדיניות הבנק בנושא. בנק ישראל פרסם הוראת שעה בנושא מסגרת עבודה למדידה והלימות הון, המתייחסת בין היתר להקצאת ההון בגין הסיכונים התפעוליים. בנוסף, פרסם בנק ישראל טיוטות תקינה בנושא Sound Practices for Management and Supervision of Operational Risk ומסגרת בקרה פנימית, שתואמות את המלצות ועדת באזל. מסמכים אלה מהווים בסיס לדו-שיח בנושא בין הפיקוח על הבנקים לבין הסקטור הבנקאי במסגרת צוותים ייעודיים.
  - בתחום אבטחת מידע מתנהלת פעילות כנדרש בהוראות בנק ישראל, חוק הגנת הפרטיות וחוקים אחרים בהתאם לעניין, במטרה להגן על מערך טכנולוגי המידע ולמזער את סיכויי אבטחת המידע.

סיכונים נוספים

איסור הלבנת הון ומימון טרור

ברבעון השני של שנת 2009 התמקדה הפעילות ביחידה לאיסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור במעקב קפדני אחר פעילויות בנקאיות בחשבונות בסיכון, במטרה לאתר את אלו הנחזות להיות בלתי-רגילות ולדווח עליהן לרשות לאיסור הלבנת הון. במקביל, נמשך פיתוח ושיפור מערכות הבקרה להבטחת קיום מידע מלא ועדכני אודות הלקוח, המהווה בסיס לבחינת מהות הפעילות הבנקאית בחשבונותיו.

מערכת דיווח על פעילות בלתי רגילה באמצעות הפורטל הארגוני של הבנק מופעלת מכל יחידות הבנק ליחידה לאיסור הלבנת הון. המערכת מנתבת את הדיווחים דרך מערכת ההרשאות והסמכויות תוך קיום בקרה ומעקב להבטחת תהליך תקין ומלא של שיקול דעת ואיסוף מידע לצורך קבלת החלטה בדבר דיווח לרשות לאיסור הלבנת הון. למערכת תרומה לחסכון בתשומות זמן עבודה, בנייר וביעילותה בתייעוד המהלכים ובאפשרות אחזור המידע.

פעולות ההדרכה וההטמעה של הוראות הדינים והנהלים שבזיקה נמשכו תוך מתן דגש על הפעילות הבנקאית הבינלאומית, חשבונות של תושבי חוץ ופעולות מול בנקים ברשות הפלסטינית.

פעילות ההדרכה וההטמעה הנערכת באופן שוטף תורמת להעלאת הידע בנושאי הציות ולשיפור איכות הדיווחים בהם נדרש טיפולה של היחידה.

עם השלמת פיתוחה של מערכת למידה ממוחשבת ועדכנית בנושאי איסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור, מתבצע תהליך למידה מקיף שבמסגרתו חייבים כלל העובדים בבנק גם לעמוד במבחן ידע.

כמו-כן, נמשכה פעילות הממונה על איסור הלבנת הון לביצוע מעקב ובקרה אחר פעילות הסניפים וחברות הבנות בחו"ל ככל שנוגע למניעת הלבנת הון ומימון טרור.

היחידה נוטלת חלק פעיל בניהול התוכן באתר קציני הציות של הבנק. האתר מעמיד לרשות העובדים מידע כללי וייחודי בנושאי הציות שמקורו בישראל ובעולם, מהווה מוקד סיוע בזמן אמת ומהווה כלי משמעותי בהטמעת נהלים תוך שימוש בלקחים הנלמדים מאירועים שמקורם בפעילות הבנקאית.

פעילות יחידת קצין ציות

הוראת ניהול בנקאי תקין 308, מהווה נדבך חשוב בנושא ההקפדה על שמירתן של ההוראות הצרכניות הרלוונטיות לפעילות של הבנק בכל הקשור ליחסי בנק לקוח.

מינוי של קצין ציות ופעילותו, נדרשים במסגרת הכללית של ניהול סיכונים בתאגיד הבנקאי. קצין הציות מסייע להנהלה ולדירקטוריון לקיים את הנדרש בתחומים אלה, להקטין את החשיפה של התאגיד לתביעות משפטיות ולשמור על המוניטין של התאגיד. יחידת קצין ציות עוקבת אחר הפערים וההפרות (ככל שישנם) בתחום ההוראות הצרכניות. כמו-כן, מתקיים מעקב אחר שינויים בחקיקה, או בהוראות בנק ישראל בזיקה להוראות צרכניות. הפעילויות העיקריות שנעשו ברבעון השני של שנת 2009:

נערכו פגישות עבודה עם יחידות מקצועיות התומכות בביצוע תכנית הציות. בתחום ההדרכה וההטמעה של הוראות צרכניות, נערכו ביקורים בסניפים ובמנהלות האזור, לצורך מתן הסברים והגברת המודעות לחשיבות הנושא. החלה ההטמעה של לומדה חדשה בנושא סודיות בנקאית לעובדי הסינוף והוחל בעבודה על לומדה ייעודית לעובדי הנה"ר בנושא.

נערכו ימי עיון לקציני הציות. בנוסף, עסקו קציני הציות במערך הסינוף בביצוע תהליכי בקרה בנושאים שבזיקה להוראות צרכניות, תוך מיקוד בתחום של טיוב נתוני פתיחת חשבונות לתושבי חוץ וטיוב נתוני חשבונות צופן. בעקבות סקר תשתיות חדש שהוכן בסוף שנת 2008, על-פי דרישת ניהול בנקאי תקין 308, היחידה נערכת מול היחידות המקצועיות על מנת לסגור את הפערים שנוצרו.

היחידה ממשיכה לרכז פרוייקט בתחום הסמכה והרשאות לפתיחת חשבון, על מנת שכל העובדים המטפלים בפתיחת חשבונות, יעברו הכשרה מתאימה.

בהמשך לקבלת הנתונים עבור מיפוי הידע בנושא הוראות צרכניות שנעשה בסיום שנת 2008 יחידת קצין ציות בשיתוף קמפוס פועלים נערכים להכנת פתרונות הדרכתיים בנושא.

במהלך הרבעון המשיכה היחידה בהטמעה מדורגת של תהליך הפקת לקחים בארגון. בתחום המחשוב, היחידה ממשיכה לתפעל ולשפר שתי מערכות מחשוביות:

1. "מערכת בקרה על קיום הוראות צרכניות", שבאמצעותה מועברים ישירות לשולחן העבודה של קציני הציות בסניפים הליקויים שאותרו בקשר עם קיום הוראות צרכניות.
2. "מערכת סקר תשתיות", שמטרתה לוודא שהבנק ערוך ליישם ולקיים את חובותיו כפי שנגזר מההוראות הצרכניות במניעת חשיפות, טיפול בפערים ומוקדי סיכון בהתאם לניהול בנקאי תקין 308. המערכת נמצאת כעת בשלב של בדיקות קבלה במטרה לסיים את הפרוייקט במהלך שנת 2009.

אתר קציני הציות והפורום שבו, מסייעים מאוד לפעילות השוטפת ולהגברת הידע והמקצועיות של קציני הציות. האתר משמש את כל עובדי הבנק. האתר מכיל תכנים מקצועיים שמתעדכנים כל הזמן ומשמש כלי עבודה יעיל ומסייע לכל חברי הקהילה.

סיכון רגולטורי

שינויים בחקיקה וכן התפתחויות רגולטוריות שונות, מכוחם מוטלות, בין היתר, מגבלות על החזקה במניות הבנק ועל החזקה על-ידי הבנק במניות של גופים קשורים לבנק, יש להם השפעה על פעילותו של הבנק ועשויים להשפיע על תוצאותיו העסקיות. כ"בנק" וכ"תאגיד בנקאי" מודרכת ותחומה פעילותו של הבנק במערכת של חוקים, צווים ותקנות (ובהם, בין היתר, פקודת הבנקאות, 1941, חוק בנק ישראל, התשי"ד-1954, חוק הבנקאות (רישוי) התשמ"א-1981, חוק הבנקאות (שירות ללקוח, התשמ"א-1981), כמו גם בחוקים אחרים שיש להם השלכות על פעילותו, דוגמת חוק ניירות-ערך, התשכ"ח-1968, חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק בייעוץ פנסיוני) התשס"ה-2005, חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995, וכן בתקנות וכללים ובהם כללים של נגיד בנק ישראל ובהוראות, הנחיות והבעות עמדה של המפקח על הבנקים).

בדיני הבנקאות מצויות הוראות, החלות על תחומים רבים של פעילות הבנק, עד כי ניתן לומר, שאין - או כמעט שאין - תחום בפעילותו, שאינו מושפע מהם במידה כלשהי. דיני הבנקאות משפיעים גם על חברות בנות, לרבות אלו שאינן נחשבות ל"תאגיד בנקאי" ובמידה פחותה, גם על חברות קשורות של הבנק.

מכוח דיני הבנקאות נתון הבנק לפיקוחו של בנק ישראל ובמיוחד לפיקוחם של נגיד בנק ישראל והמפקח על הבנקים. כמו-כן, נתון הבנק לפיקוח של רשויות של משרדי ממשלה, ובמיוחד משרד האוצר.

דיני הבנקאות מתייחסים להונו של הבנק ולדרכי ניהולו, לרבות הפעלת ביקורת חיצונית ופנימית ובקרה פנימית, וכן הם קובעים את תחומי הפעולה, שהבנק רשאי לקיים, ואת הישיות המשפטיות האחרות, שבהן הינו רשאי לשלוט או להחזיק אמצעי שליטה בשיעורים מסוימים, ואף מגבילים את מידת השפעתו של הבנק על חברות נשלטות, קשורות ואחרות, שבהן הינו מחזיק אמצעי שליטה. דינים אלה מגבילים את חופש ההשקעה של הבנק, וזאת במיוחד ב"תאגידים ריאליים" כהגדרתם בחוק הבנקאות (רישוי). דיני הבנקאות כופים על הבנק שימושים מסוימים בנכסיו, והם מטילים הגבלות ומכתיבים תנאים לשימושים אחרים בהם.

סיכון תחרות

הבנק חשוף לתחרות בישראל בכל תחומי עסקי הבנקאות בהם הוא עוסק. בנוסף, מתמודד הבנק עם גורמים מתחרים נוספים בארץ ובחול' המספקים כלים פיננסיים חלופיים לאלה המוצעים על-ידו.

סיכון משפטי

על-פי הגדרת בנק ישראל, סיכון משפטי הינו "סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם". סיכונים מעין אלה בעבודת הבנק יכולים לנבוע כתוצאה ממכלול רחב של נסיבות שונות. כך, למשל, סיכונים יכולים לנבוע כתוצאה מהעדר מסמכים כתובים בקשר להתקשרויות שנעשו בין הבנק ללקוחותיו, בין הבנק לספקיו או לאחרים, מליקויים בחתימה ו/או העדר פרטים בהסכמים כתובים; מהיותם של הסכמים מנוסחים שלא כהלכה ו/או נתונים לפרשנות שאינה משקפת את כוונת הבנק; מהיותם של הסכמים ברי ביטול (במלואם או בחלקם) ו/או כוללים הוראות שאינן ניתנות לאכיפה וליקויים משפטיים נוספים. הבנק נוקט התייחסות מרחיבה באשר לסיכונים המשפטיים וכולל בהם סיכונים הנובעים מהוראות חקיקה ראשית ומשנית, הוראות רגולטוריות, פסיקה של בתי משפט, בתי דין וגופים אחרים שיש להם סמכות מעין-שיפוטית, סיכונים הנובעים מפעילות שאינה מגובה ביעוץ משפטי, או ביעוץ משפטי לקוי וסיכונים הנובעים מהליכים משפטיים.

הסיכונים המשפטיים שלובים מטבעם בסיכונים תפעוליים. כך, למשל, אפשרות העדרו של הסכם כתוב, מלא וחתום כדן לעסקה פלובית, למרות שהסכם מסוג זה מצוי ברשות הבנק ומשמש אותו במהלך העסקים הרגיל שלו. במסגרת הטיפול המשפטי מושם דגש על:

- איתור מוקדי הסיכונים המשפטיים המהותיים והטיפול בהם, תוך קביעת גורם אחראי ליישום ההנחיות.
- הכנת הסכמים, הנחיות ונהלים מתאימים, כדי לוודא נקיטת צעדים למניעת הסיכונים.
- בדיקת השלכות הוראות החקיקה (לרבות פסיקה) והוראות הרשויות, ובחינת השלכותיהן על עבודת הבנק.
- הפקת לקחים משינויים בחקיקה (לרבות פסיקה) ויישום לקחים אלה במסמכים המשפטיים הנהוגים בבנק והעברת חוות-דעת בנושא ליחידות הרלבנטיות בבנק.

לגבי חברות בארץ ובחול', מתווה התכנית מדיניות כללית של ניהול סיכונים שעל כל חברה להתאימה לנסיבותיה ולפעולותיה. כן נדרשו מנגנונים של דיווח מחברות אלו למנהל הסיכונים המשפטיים.

קיימות ואחריות חברתית

בחודש דצמבר 2008 התפרסם דוח הקיימות והאחריות החברתית של בנק הפועלים לשנת 2007. דוח זה משקף את מחויבותנו הסביבתית, החברתית והקהילתית העמוקה בנוסף לשאיפה למצוינות הכלכלית והמקצועית. ממחויבות זו נגזרת חובתנו לנהל את עסקינו באופן שיבטא את אחריותנו כלפי מחזיקי העניין השונים שלנו: בעלי המניות, העובדים, הלקוחות, הסביבה, הקהילה, הספקים, והציבור הרחב ובנוסף לתרום לשימור כדור הארץ.

הדוח משקף יישום של תכנית מעמיקה אשר בשלב הראשון שלה התבצע תהליך אבחון מפורט (GAP ANALYSIS) שהתייחס לכ-400 אינדיקטורים ופרמטרים מובילים בתחום האחריות החברתית, המשמשים גם את מיטב הארגונים העסקיים בעולם. בתהליך האבחון נבדק מצב הבנק ביחס לאינדיקטורים ופרמטרים אלה, ונבנתה תוכנית עבודה בהתאם, המאגדת פעילויות ארוכות שנים של הבנק בצד תוכניות עבודה חדשות.

הדוח שהתפרסם הינו ראשון מסוגו ומוצג בנוסף לדוחות הכספיים במטרה להשלים את התמונה של כלל השפעות פעילות הבנק בממדים הכלכליים, החברתיים והסביבתיים.

הדוח מכיל סקירה מפורטת ומקיפה של התפישה והחזון של הבנק בתחום הקיימות והאחריות החברתית לצד הפעולות הננקטות, במסגרת תכנית סדורה וחוצת ארגון בכל מישורי העשייה.

אנו גאים לציין כי דוח זה הינו הראשון בישראל שדורג על-ידי הארגון הבינלאומי GRI (Global Reporting Initiative), כבר כדוח ראשון, בדירוג הגבוה ביותר A+.

בכנס ארגון "מעלה", שהתקיים ביום 10 ביוני 2009, פורסם דירוג החברות המובילות בתחום האחריות התאגידית בישראל לשנת 2009, על בסיס נתוני 2008. בדירוג השתתפו 62 מבין החברות הנסחרות במדד ת"א 100, בעלות מחזור מצרפי של 227 מיליארד שקל, המייצרות 44.3% מהתוצר העסקי בישראל. הדירוג, שבדק את הביצועים בכל ממדי האחריות החברתית והקיימות, העניק לבנק את דירוג הפלטינה, שהוא הדירוג הגבוה ביותר, ואת הניקוד המצטבר הגבוה ביותר בקבוצת הפלטינה: 49 מתוך 50.

הבנק שוקד כיום על כתיבת הדוח לשנת 2008, ובמקביל ממשיך בפיתוח מגוון רחב של יוזמות ופעילויות בתחום הקיימות והאחריות החברתית.

פועלים בקהילה - מעורבות חברתית ותרומה לקהילה

האסטרטגיה והחזון

כחלק מהחזון, מהאסטרטגיה ומהערכים של קבוצת בנק הפועלים, רואה עצמו הבנק מחוייב למעורבות פעילה ומובילה בחברה ובקהילה, לצד מנהיגותו העסקית ויוזמותיו בתחום הכלכלי, וזאת באמצעות "פועלים בקהילה".

מעורבות זו היא חלק מתפיסה ניהולית מתקדמת, הגורסת כי גוף אשר פועל בתוך הקהילה ושואב מתוכה את עובדיו ואת לקוחותיו כאחד - הינו חלק ממנה, וכגורם מוביל עסקית, עליו גם לחזק, להוביל ולתרום לקידום ולשיפור תנאיהם של בני הקהילה, ובמיוחד החלשים שבהם.

ברוח פילוסופיה עסקית זו, מתנהלת בבנק פעילות קהילתית מגוונת ורחבת היקף, אשר מוצאת ביטוי במעורבות חברתית, בתרומות כספיות ובפעילות התנדבותית עניפה, בה משתתפים חברי ההנהלה והעובדים גם יחד. פעילות זו הינה גורם חשוב בתחושת "גאווה היחידה" של העובדים.

פעילות שוטפת

כלל פעילות הבנק, אשר מבוצעת לטובת הקהילה, מרוכזת תחת מסגרת "פועלים בקהילה" (להלן: "פועלים בקהילה"), כאשר חלק מהפעילות מבוצע באמצעות "עמותת פועלים בקהילה (ע"ר)" (להלן: "עמותת פועלים בקהילה") והחלק האחר באפיקים אחרים אשר יפורטו בהמשך.

"פועלים בקהילה" מקדישה תשומת לב מיוחדת לעשייה אל מול ילדים ונוער, מתוך מטרה לקדם את דור העתיד. עם זאת, "פועלים בקהילה" מקיימת פעילות עניפה ומגוונת גם אל מול קהלי יעד נוספים.

באמצעות אפיקי הפעולה המפורטים להלן ובאמצעות מיגוון הפרויקטים שקבוצת הבנק מקדמת, באה המעורבות החברתית של הקבוצה במחצית הראשונה של שנת 2009 לידי ביטוי בהוצאה כספית של כ-21.6 מיליון ש"ח. להלן פירוט האפיקים והפרויקטים השונים:

פרוייקט התנדבותי של העובדים "פועלים בהתנדבות" - מספר זרועות בתוך הבנק מקיימות שיתוף פעולה, מתוך מטרה לסייע לעובדים אשר מעוניינים להתנדב לפעילות למען הקהילה. הזרועות השותפות לפרוייקט זה הן: חטיבת משאבי אנוש לוגיסטיקה ורכש, ועד העובדים, מנהלת קשרי הקהילה, מינהלות האזור בחטיבה הקמעונאית ועמותת "מתן". במסגרת שיתוף זה, מוצעת לעובדים קשת רחבה של אפשרויות להתנדבות, במסגרת קבוצתית-סניפית, או במסגרת אישית. עובדים אחרים מסתייעים גם הם בבנק, לצורך קיום פעולות התנדבותיות בצורה פרטנית.

עמותת "פועלים בקהילה" - התרומות הכספיות לגופים הרבים הנתמכים על-ידי קבוצת הבנק מתבצעות באמצעות עמותת "פועלים בקהילה". התרומות ניתנות לגופים אשר עונים על קריטריונים שנקבעו, כחלק ממדיניות התרומות של העמותה. כבשנים קודמות, גם במחצית הראשונה של שנת 2009, תרמה עמותת "פועלים בקהילה" למספר רב של תחומים, ביניהם: סיוע לילדים ולנוער, חיזוק אוכלוסיות חלשות ותמיכה במוסדות חינוך, תרבות, רווחה, בריאות ומדע. באמצעות העמותה תורם הבנק למוסדות להשכלה גבוהה, להענקת מלגות לסטודנטים ולתלמידים נזקקים, למימוש יוזמות של העשרה וקידום חינוכי בקרב ילדים ונוער, וכן לילדים המאושפזים בבתי-חולים הזקוקים לסיוע מיוחד כדי להתקדם בלימודיהם. עמותת "פועלים בקהילה" מסייעת לקידום התרבות והאמנות ותורמת לפעילויות מגוונות ברחבי הארץ, כשהיא מתמקדת בתוכניות העשרה לילדים ולנוער, באמצעות פרויקטים חינוכיים חדשניים. העמותה מסייעת להפעלת סדנאות בבתי-ספר יהודים וערבים ברחבי הארץ, לקידום ההבנה והדו-קיום בין העמים ולעידוד הסובלנות והדמוקרטיה. תחום חשוב נוסף, לו תורמת עמותת "פועלים בקהילה" בקביעות, הוא תחום הבריאות. עמותת "פועלים בקהילה" תומכת במספר מרכזים רפואיים, והתרומות העיקריות מיועדות לשיפור תנאי הטיפול והאשפוז של החולים. כמו-כן, מקדמת העמותה פרויקטים שמטרתם שילוב אוכלוסיות עם מגבלויות בחיי הקהילה. בנוסף, תורמת העמותה לעמותות, המסייעות בהגשמת משאלות של ילדים חולי סרטן.

פרוייקט קהילתי "תקרא תצליח" - "פועלים בקהילה" נרתמה לשינוי הרגלי הקריאה של הילדים והנוער בישראל. בנוסף לפעילותה הקהילתית השוטפת, החליטה לצאת בשנת 2004 ביוזמה ממוקדת, שמטרתה שינוי יסודי של הרגלי הקריאה של ילדים ובני נוער בישראל. הפרוייקט נמשך גם בשנים 2005 עד 2009. מטרת הפרוייקט היא להעלות את עידוד הקריאה על סדר היום הציבורי. הפרוייקט כולל מסע הסברה ציבורי, מימון שעות סיפור ברחבי הארץ, פעילויות בשבוע הספר ושיתופי פעולה עם ערוץ הילדים ואמצעי תקשורת אחרים.

במחצית הראשונה של שנת 2009 הוביל הבנק קמפיין הסברתי "יחודי", אשר קרא לציבור למחזר נייר ובמקביל להנות מהנחות ברכישת ספרים, וזאת כחלק מתפיסה של דאגה לעולם בו אנו חיים.

חסויות בעלות אופי חברתי - "פועלים בקהילה" מעורבת בפעילויות חברתיות שונות בקהילה באמצעות מתן חסויות בעלות אופי חברתי, ובעיקר בטיפוח המצוינות בספורט, מימון אירועי תרבות וסיוע למוסדות בריאות.

תרומת מחשבים וציוד נלווה - הבנק מודע לחשיבות הרבה הקיימת בהשקעה טכנולוגית, בחינוך ובקידום ילדים ובני נוער, ועל-כן תורם מחשבים וציוד נלווה מדי שנה. במחצית הראשונה של שנת 2009 תרם הבנק כ-430 מערכות מחשב ובנוסף ציוד נלווה.

"פועלים למען תרבות וטבע בישראל" - הבנק רואה חשיבות עליונה בקירוב העם למורשתו ולתרבותו. במסגרת זו החליט, לאפשר להורים וילדיהם בכל הארץ לטייל בחג וליהנות ממגוון של אתרים פרושים ברחבי המדינה, מבלי שביקורים אלה יטילו עול כספי כבד על שכמן של המשפחות. בחג הפסח בשנת 2005 השיק הבנק פרויקט מיוחד, שבמסגרתו הוזמנו כל תושבי המדינה לביקור - ללא תשלום - באתרים ברחבי ישראל, במהלך חול המועד. פרויקט זה הפך למסורת והתקיים גם בחג הפסח בחודש אפריל 2009.

תמיכה בקידום התרבות והאמנות - מדי שנה מסייע הבנק לקידום התרבות והאמנות באמצעות תרומות וחסויות. בין השאר, הבנק מסייע למוזיאונים ברחבי הארץ. כמו-כן, הבנק מלווה ותומך, באמצעות הסכמים רב-שנתיים, במספר מוסדות תרבות בעלי הכרה בינלאומית, אשר חרטו על דגלם מובילות ומצוינות בתחומם: הבנק תומך בפעילות להקת בת שבע באמצעות מילגות לרקדנים לתקופה של שלוש שנים וכן בתזמורת הפילהרמונית הישראלית ובתיאטרון הקאמרי באמצעות הסכמים לתקופה של חמש שנים. בנוסף, מקיים הבנק תערוכות אמנות בבניין ההנהלה הראשית שלו, שהכנסותיהן קודש לעמותות שונות הנוטלות חלק ביוזמה.

פרויקט "משלוש לחמש" - הבנק נרתם בשיתוף עם אגודת דורשי הטכניון וארגון אורט לסייע לתלמידים מרקע סוציו-אקונומי נמוך לשפר את הישגיהם הלימודיים במתמטיקה. המטרה היא להעלות בכ-5 אחוזים את מספר הניגשים לבחינות הבגרות במתמטיקה בהיקף של 5 יחידות לימוד. הירתמותו של הבנק, מאפשרת את השתתפותם בפרויקט של 2,000 תלמידים ב-22 ישובים בשנת הלימודים הנוכחית.

"מתן - הדרך שלך לתת" (להלן: "מתן") - מאז שנת 1999 נרתם הבנק לפעילות למען הקהילה בשיתוף עם עמותת "מתן - הדרך שלך לתת".

באמצעות "קמפיין מתן" נחשפים עובדים מתנדבים לצורכי הקהילה ולחשיבות הנתינה ומעבירים מסר זה לחבריהם. המודל מבוסס על שותפות בין ההנהלה והעובדים במקום העבודה. כל תרומות העובדים וההנהלה ל"מתן" מיועדות למגוון רחב של נושאים חברתיים, במטרה לסייע לקבוצות חלשות בחברה ולחזק אותן. התרומות מחולקות בהליך מיוחד, הכולל בדיקה של הצרכים ושל האפקטיביות. עובדי הבנק נוטלים חלק כמתנדבים בועדת ייעוד הכספים של "מתן", אשר מחליטה על חלוקת הכספים בקהילה וכ"משקיפי מתן". המסייעים בתהליך הבקרה על השימוש בכספי התרומות. "מתן" מחויבת להעביר את התרומות לעמותות, או לנושאים חברתיים על-פי בחירת העובד.

המבקר הפנימי

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה, ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, והשיקולים בקביעת תכנית העבודה השנתית והרב שנתית, נכללו בדוח השנתי לשנת 2008. בתקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בפרטים אלה.

עניינים אחרים

ביום 29 בנובמבר 2004 הגיעו חוקרים מטעם רשות ההגבלים העסקיים למשרדי ההנהלה הראשית של הבנק ונטלו מסמכים שונים. הרשות לא מסרה לבנק מה העילה לנטילת המסמכים ומה נושא חקירתה. כפי שפורסם בעיתונות, באותו יום הגיעו חוקרים מטעם רשות ההגבלים העסקיים גם למשרדי ההנהלה של בנק לאומי ונטלו מסמכים. סמוך לאחר מכן בוצעה פעילות דומה במשרדי ההנהלה של בנק דיסקונט ובנק מזרחי טפחות. בחודש יולי 2005 ואחר כך נתבקש הבנק להמציא לרשות חומר נוסף וכמו-כן, הוזמנו כמה מעובדי הבנק לחקירה במשרדי הרשות. ביום 19 במרץ 2008 קיבל הבנק הודעה מטעם רשות ההגבלים העסקיים, אשר לפיה, הממונה על הגבלים עסקיים בוחנת אפשרות להפעיל את סמכותה לפי סעיף 43(א)(1) לחוק ההגבלים העסקיים, תשמ"ח-1988 (להלן: "חוק ההגבלים") ולקבוע כי התקיימו הסדרים כובלים בין הבנק לבין בנק לאומי, בנק דיסקונט, בנק המזרחי והבנק הבינלאומי הראשון שעניינם העברת מידע הנוגע לעמלות. הממונה הודיע, כי ניתנת לבנק אפשרות להביא את עמדתו בכתב בפניה, קודם שתקבל החלטה אם לעשות שימוש בסמכותה הניל. הבנק הגיש לממונה את עמדתו, המגובה בחוות-דעת כלכלית, ואשר בה הדגיש, כי אין כל מקום לייחס לו הסדרים כובלים עם בנקים אחרים.

לאחר שהבנק הגיש את טעונו בכתב, התקיים דיון בין באי-כח כל הבנקים נשואי מכתבה הניל לבין הממונה ובמהלכו הציעה הממונה לבנקים, כי ישולם על-ידיהם סכום מצרפי של 290 מיליון ש"ח (מזה 80 מיליון ש"ח על-ידי הבנק) ויעוגנו כללי התנהגות עתידיים בצו מוסכם לפי סעיף 50 או 50ב' לחוק ההגבלים העסקיים. הבנק דחה הצעה זו וככל הידוע לו כך נהגו גם הבנקים האחרים. ביום 26 באפריל 2009 פרסמה הממונה על ההגבלים העסקיים קביעה בהתאם לסמכותה לפי סעיף 43(א)(1) לחוק ההגבלים, ובה קבעה כי עד לשנת 2004 התקיימו הסדרים כובלים בין הבנק לבין בנק לאומי, בנק דיסקונט, בנק מזרחי והבנק הבינלאומי. בקביעת הממונה נאמר כי העברות מידע שנעשו בין הבנקים כמפורט בקביעה הינן הסדר כובל. בהתאם להוראת סעיף 43 לחוק ההגבלים, קביעה זו יכולה לשמש כראיה לכאורה בכל הליך משפטי אחר. בדעת הבנק להגיש ערר על קביעה זו לבית הדין להגבלים עסקיים.

ביום 6 במרץ 2005 נפתחה חקירה גלויה של משטרת ישראל בקשר לחשד לביצוע עבירות על חוק איסור הלבנת הון. במסגרת החקירה לקחה המשטרה מסמכים ותיעוד ממשרדים שונים של הבנק וממשרדי חברת פועלים שירותי נאמנות (להלן: "החברה לנאמנות"). כמו-כן, הוקפאו חשבונות של לקוחות מסוימים, שמקצתם משמשים בטוחה לאשראי. המשטרה זימנה לחקירה עובדים של הבנק ושל החברה לנאמנות, ובהם נושאי משרה. בהמשך לחקירה זו, הוגשו בחודש פברואר 2006 כתבי אישום כנגד שני עובדים בדרגה-ביניים באחד מסניפי הבנק ובחודש דצמבר 2008 כתבי אישום כנגד שני עובדים נוספים בדרגה ביניים מאותו סניף, בעבירות על החוק לאיסור הלבנת הון. להערכת הבנק, לפי מידע שבידו בשלב זה, החשיפה בגין הנושאים שחקירתם ידועה לו אינה מהותית לעסקי הבנק. עם זאת, בשלב זה אין הבנק יכול לאמוד את תוצאות החקירה והשלכותיה.

ביום 5 בפברואר 2009 התכנסה אסיפה כללית מיוחדת של בעלי מניות הבנק. האסיפה החליטה על בחירה במר אמרי טוב כדירקטור חיצוני בדירקטוריון הבנק (בהתאם לחוק החברות התשנ"ט-1999) במקומו של מר ע. דיסנצ'יק אשר סיים את כהונתו. כן החליטה האסיפה לאשר מתן התחייבות לשיפוי לכל הדירקטורים החדשים בבנק, בתנאים זהים לשיפוי לדירקטורים שקיבלו שיפוי כזה בעבר. כמו-כן, אישרה האסיפה מתן התחייבות לשיפוי הדירקטורים, שיכהנו בבנק מעת לעת בעתיד, באותם תנאי שיפוי שאושרו לדירקטורים המכהנים בבנק.

כן החליטה האסיפה לאשרר את תנאי ביטוח אחריות לדירקטורים ולנושאי משרה, שיוענק לכל הדירקטורים ונושאי המשרה המכהנים בבנק, האסיפה אישרה עוד כי פוליסת הביטוח הקיימת תבטיח גם את כל הדירקטורים ונושאי המשרה שיכהנו בבנק מעת לעת בעתיד, ואישרה כי במועד פקיעת הפוליסה הקיימת יאריך ו/או ירכוש הבנק פוליסת ביטוח אחריות לדירקטורים ולנושאי המשרה שיכהנו בכל עת במועד הרכישה ו/או בכל מועד שאחר-כך.

ביום 5 בפברואר 2009 קיבל הדירקטוריון את הודעתו של מר ג. פומרנץ על סיום תפקידו ופרישתו מהדירקטוריון באותו יום.

ביום 7 במרץ 2009 הסתיימה כהונתה בת שלוש השנים, של הגבי נירה דרו, כדח"צית (בהתאם לחוק החברות, התשנ"ט-1999 ("חוק החברות")).

ביום 6 באפריל 2009 אישרה האסיפה הכללית השנתית של בעלי המניות של הבנק ("האסיפה הכללית השנתית") את מינויה מחדש של הגבי נירה דרו, כדח"צית (בהתאם לחוק החברות), לתקופה נוספת של שלוש שנים (בהתאם לחוק החברות).

ביום 25 במרץ 2009 הודיע מנכ"ל הבנק, מר צבי זיו, לדירקטוריון הבנק על החלטתו לפרוש מתפקידו לקראת סוף השנה. מר זיו נימק את החלטתו בחילוקי דעות שבינו לבין יו"ר הדירקטוריון לגבי תכניות הבנק בעתיד, בדרכו להגשמת יעדיו בשנים הקרובות. הדירקטוריון שקיבל את התפטרותו של מר זיו, החליט באותה ישיבה, למנות את מר ציון קינן, המכהן עתה כמ"מ המנכ"ל והממונה על החטיבה העסקית, להיות המנכ"ל הבא של הבנק.

ביום 29 במרץ 2009 קיבל הבנק הודעה מאת המפקח על הבנקים, אשר לפיה הנו מתכוון להמשיך ולבחון, האם התקיים דיון ממצה כנדרש בנסיבות התפטרותו של מר זיו וכן את אופן קבלת ההחלטה על מינוי המנכ"ל המוצע ותקינותו של הליך המינוי. לפיכך, התבקש הבנק על-ידי המפקח, שלא לקדם את החלטת הדירקטוריון לגבי מינוי מנכ"ל חדש לבנק עד לסיום בדיקתו של המפקח על הבנקים את הנושא.

ביום 26 באפריל 2009, פנה הדירקטוריון אל המפקח על הבנקים בבקשה לקיים פגישה דחופה, נוכח הפרסומים בתקשורת בדבר תפקוד הדירקטוריון ויו"ר הדירקטוריון.

ביום 27 באפריל 2009, קיבל יו"ר הדירקטוריון של הבנק מאת המפקח על הבנקים מכתב שכותרתו "הודעה על פגמים-חילופי מנכ"ל בבנק הפועלים" (להלן: "מכתב המפקח").

למכתב זה צורף דו"ח בדיקה שנערך על-ידי הפיקוח על הבנקים בנושא חילופי המנכ"ל (להלן: "דו"ח הבדיקה").

במכתבו קבע המפקח, כי לפי דוח הבדיקה, הדירקטוריון ויו"ר הדירקטוריון לא קיימו לכאורה את חובותיהם כדירקטורים ולא הקפידו על קיום הוראות חוק החברות והוראת ניהול בנקאי תקין 301 - דירקטוריון, כמו גם על כללי ממשל תאגידי. כתוצאה מכך נפלו, לדברי המפקח, פגמים, הן מהותיים והן פרוצדורליים, בניהולם התקין של עסקי הבנק ובקבלת החלטות, וזאת בכל הקשור לחלוקי הדעות שביין יו"ר הדירקטוריון לבין המנכ"ל ובכל הקשור למינויו של מנכ"ל חדש.

המפקח דרש, כי הדירקטוריון יפעל לתיקונם המידי של הפגמים שעליהם מסר, וכי, בין היתר, יבצע את הפעולות הבאות:

- יקבל דיווחים מפורטים מיו"ר הדירקטוריון ומהמנכ"ל באשר לנסיבות שהובילו להתפטרות המנכ"ל, כמו גם לגבי השתלשלות האירועים שהובילו להודעה על ההתפטרות ועיתויה.
- יקיים דיון מעמיק בכל הנושאים בהם התגלעו מחלוקות בין היו"ר למנכ"ל ויקבל החלטות בהתאם.
- יקיים דיון בקשר לחלוקת הסמכויות והאחריות בין המנכ"ל לבין יו"ר הדירקטוריון כמתחייב מחוק החברות, הוראות ניהול בנקאי תקין וכללי ממשל תאגידי נאות, ויקבע כללים ליישום הפרדת הסמכויות כנדרש.
- יקיים דיון ויבחן את נוהל עבודת הדירקטוריון ויתאימו למתחייב מהחוק, מהוראות הניהול הבנקאי התקין ומכללי ממשל תאגידי נאות.
- יפעל לקיום הליך תקין ותקף לאיתור ולבחירת מנכ"ל חדש לבנק, ובמסגרת זו יקים ועדת איתור, שתורכב מדירקטורים חיצוניים בלבד. הועדה אמורה להגיש לדירקטוריון רשימה של מועמדים המומלצים על ידה לצורך בחירת המנכ"ל. המפקח הודיע, כי הדירקטוריון רשאי להציע מתכונת חלופית לאיתור ובחירת המועמד לכהן כמנכ"ל על בסיס נימוקים מפורטים. המתכונת החלופית טעונה אישור המפקח.

המפקח הודיע, כי הדירקטוריון רשאי להגיש הערות והשגות לפגמים ולדרישות שפורטו במכתבו זה עד ליום 6 במאי 2009. לאחר מכן, המפקח האריך את המועד עד ליום 11 במאי 2009.

הדירקטוריון התכנס ביום 30 באפריל 2009 וקיבל את מכתב המפקח ואת דו"ח הבדיקה. כמו-כן, הוצגו בפני הדירקטוריון חוות דעת משפטיות שהוכנו עבור הדירקטוריון בסוגיות שעלו מהמכתב והדו"ח. לאור חוות דעת אלה קבע הדירקטוריון, כי יש לו השגות מהותיות על האמור במכתב המפקח ובדו"ח הבדיקה; וזאת, בין היתר, לגבי הקביעה כי חברי הדירקטוריון ויו"ר הדירקטוריון לא קיימו, כביכול, את חובותיהם על-פי חוק החברות והוראות ניהול בנקאי תקין.

לבקשת הדירקטוריון, הופיעה ביום 7 במאי 2009 בעלת השליטה בבנק, גבי שרי אריסון, בפני הדירקטוריון. הגבי אריסון סיפרה על פגישותיה עם נגיד בנק ישראל ועם המפקח על הבנקים. היא מסרה, כי נדרשה על-ידי הנגיד להביא להפסקת כהונתו של יו"ר הדירקטוריון וציינה, כי לא הוצגו בפניה נימוקים המצדיקים זאת.

לאחר שהמפקח על הבנקים לא נענה לבקשת הדירקטוריון לקיים עמו פגישה דחופה ולאחר שהדירקטוריון קיים דיונים על מכתב המפקח ועל דו"ח הבדיקה, הגיש הדירקטוריון ביום 11 במאי 2009 למפקח, את הערותיו והשגותיו עליהם.

הדירקטוריון הודיע למפקח, כי הוא איתן בדעתו, שהתנהלותו היתה תקינה וראויה, כי לא נפל פגם בהתנהלותו ובודאי שלא נעשה כל מעשה או מחדל שיש בהם כדי לפגוע בניהולם התקין של עסקי הבנק.

הדירקטוריון הודיע למפקח עוד, בין היתר, כי ההחלטות שקיבל ביום 25 במרץ 2009 בדבר מינויו של מנכ"ל חדש לבנק נתקבלו כדן ובהתאם להוראות הקבועות בחוק החברות (סעיף 102 לחוק) ובהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 301 בנושא הדירקטוריון (סעיף 30ג) להוראה).

הדירקטוריון ציין, כי החלטותיו היו תקינות לא רק מבחינה משפטית; אלא גם מבחינה ניהולית ונורמטיבית - מהותית; וכי החלטותיו היו ראויות וקידמו את טובת הבנק, בהתחשב באילוצים האובייקטיביים שנוצרו עם התפטרותו של המנכ"ל המכהן. הדירקטוריון הדגיש, כי ראה צורך חיוני למנות מיד מנכ"ל חדש לבנק וכי ההיכרות של חברי הדירקטוריון עם מר ציון קינן ועבודתו בשורה ארוכה של תפקידים בבנק הוכיחה להם את יכולתו לכהן כמנכ"ל הבנק.

ההחלטה למנות את מר קינן באופן מיידי למנכ"ל הבנק היתה ראויה, אפוא, ונכונה למועדה ולאור המידע שהיה בפני הדירקטוריון באותו מועד. הדירקטוריון סבר, כי טובת הבנק הנה, להעדיף את המינוי המיידי של מר קינן, על פני חלופה של הקמת ועדת איתור, כפי שהוצע על-ידי המפקח על הבנקים.

הדירקטוריון נענה, עם זאת, לכל דרישות המפקח על הבנקים; אלא שבנושא כינונה עתה של ועדת איתור לצורך בחירת מנכ"ל חדש לבנק, הוא חזר וביקש לקיים פגישה עם המפקח על הבנקים, כדי לדון עמו בחלופות שונות לדרך זו, באופן שניתן יהיה להגיע למתווה מוסכם בדבר בחירת המנכ"ל. כן החליט הדירקטוריון בישיבה זו על הקמת ועדה לממשל תאגידי, אשר תבחן, בין היתר, קביעת נהלים לעבודת הדירקטוריון ולהבטחת ממשל תאגידי נאות בבנק, כמתחייב מהוראות הדין.

ביום 12 במאי 2009, קיבל הדירקטוריון מכתב מאת המפקח על הבנקים, בתגובה להשגות שהועברו אליו על-ידי הדירקטוריון יום קודם לכן. במכתבו ביקש המפקח, להעביר אליו עד ליום 14 במאי 2009 מסמך המציג את הנימוקים והמתכונות המוצעים על-ידי הבנק לאיתור ולבחירת המועמד המתאים ביותר לכהן כמנכ"ל הבנק.

המפקח ציין, כי לאחר קבלת מסמך זה הוא יבחן את הצורך בקיומה של פגישה בינו לבין חברי הדירקטוריון בנושא זה.

ביום 14 במאי 2009, שלח הדירקטוריון למפקח מסמך כאמור, שבו הציע להקים ועדה יעודית של הדירקטוריון שתפעל לגיבוש רשימת מועמדים לכהונת מנכ"ל הבנק כדי להציג בפני מליאת הדירקטוריון.

ביום 19 במאי 2009 קיבל המפקח על הבנקים לשיחה את חברי הדירקטוריון. הוא הציע בפניהם את עמדתו בקשר לתהליך חילופי המנכ"ל בבנק וכינונה של ועדת איתור לבחירת המנכ"ל החדש. חברי הדירקטוריון מצידם התייחסו לדברי המפקח והביעו את עמדתם.

לאחר הפגישה האמורה, התכנס הדירקטוריון לישיבה נוספת ביום 20 במאי 2009 וקיבל את ההחלטה הבאה בדבר המתווה לבחירת מנכ"ל חדש לבנק:

"הדירקטוריון יקים ועדה יעודית שתפעל באופן אקטיבי לגיבוש רשימת מועמדים למשרת מנכ"ל הבנק. הועדה תמנה 6 חברים: מר אמרי טוב (יו"ר), פרופ' יאיר אורגלר, עו"ד פנינה דבורין, גבי אפרת פלד, מר משה קורן ופרופ' עודד שריג. דירקטוריון הבנק יבחר את המנכ"ל הבא מקרב מועמדים שיומלצו בפניו על-ידי הועדה בלבד. הועדה תקבע עם כינוסה את נהלי עבודתה באישור הדירקטוריון; והיא תאפיין את דרישות הכהונה, תסנן ותמייין את המועמדים שאותרו על ידה ויוצגו על ותביא את המלצותיה בפני הדירקטוריון. כל מועמד ששלושה חברי ועדה לפחות יתמכו במועמדתו, יכלל ברשימת המועמדים שתגיש הועדה לדירקטוריון. כל חבר דירקטוריון שיבקש להציע מועמד יעשה זאת באמצעות הועדה היעודית".

ביום 20 במאי 2009 הודיע המפקח על הבנקים, כי הינו מקבל את תשובות הדירקטוריון למכתבו מיום 27 באפריל 2009, לרבות המתווה לפעולתה של ועדת האיתור שנתמנתה כאמור לעיל לצורך בחירתו של מנכ"ל חדש לבנק וכן את ההחלטה להקמת ועדה לממשל תאגידי. המפקח הודיע, כי הבנק יסיים את תהליך בחירת המנכ"ל לא יאוחר מיום 30 בספטמבר 2009.

ביום 1 ביוני 2009 קיבל הדירקטוריון את ההחלטות המפורטות להלן:

- לאשר את המתווה שסוכם בין נציגי בנק ישראל, הגבי שרי אריסון ומר ד. דנקנר.
- לאמץ את הודעת יו"ר הדירקטוריון מר ד. דנקנר לפיה ימשיך ויכהן בכל תפקידיו בבנק ובחברות הבנות, עד לתום חודשיים ממועד ההודעה (דהיינו, עד 1 באוגוסט 2009). כמו-כן, ימשיך לכהן כדירקטור בבנק ובחברות הבנות עד ליום 31 בדצמבר 2009. לאחר מועד זה, לבקשת הבנק, ימשיך מר ד. דנקנר לכהן כדירקטור בבנק הפועלים שוויץ.
- יו"ר הדירקטוריון, מר ד. דנקנר, יסיים את תפקידו כיו"ר דירקטוריון הבנק, בתום חודשיים ממועד ההודעה (דהיינו, 1 באוגוסט 2009), לבקשת הבנק ובנק ישראל לצורך העברה מסודרת של תפקידיו.
- בתום עשרה ימים מיום 1 ביוני 2009 (דהיינו, ביום 11 ביוני 2009) תסתיים בפועל עבודתו של מנכ"ל הבנק, מר צ. זיו ובאותו מועד ייכנס ממלא מקום המנכ"ל, מר ציון קינן, לתפקיד ממלא מקום בפועל.
- לפי הצעת בעלת השליטה, גבי שרי אריסון, החליט הדירקטוריון לבחור במר יאיר סרוסי כדירקטור בבנק על מנת שיתמנה לסגן יו"ר הדירקטוריון למשך חודשיים (דהיינו עד ליום 1 באוגוסט 2009), לצורך חפיפה עם היו"ר המכהן ובסיומם יתמנה ליו"ר הדירקטוריון.

אישור המפקח על הבנקים לבחירה במר יאיר סרוסי כדירקטור וסגן יו"ר דירקטוריון הבנק למשך חודשיים ולמינויו ליו"ר הדירקטוריון בתום החודשיים, התקבל ביום 4 ביוני 2009.

ביום 11 ביוני 2009 סיים מר צבי זיו את כהונתו כמנכ"ל הבנק, בהתאם למתווה שאישר הדירקטוריון ביום 1 ביוני 2009, כמתואר לעיל. באותו המועד נכנס מר ציון קינן לתפקיד ממלא מקום מנכ"ל.

ביום 1 באוגוסט 2009 סיים מר דן דנקנר את כהונתו כיו"ר דירקטוריון הבנק, בהתאם למתווה שאישר הדירקטוריון ביום 1 ביוני 2009, כמתואר לעיל. באותו המועד, החל מר יאיר סרוסי לכהן כיו"ר הדירקטוריון של הבנק.

ביום 30 ביוני 2009 אישר הדירקטוריון את מתווה עבודת הועדה לאיתור מנכ"ל שהוקמה על-פי החלטת הדירקטוריון מיום 20 במאי 2009.

ביום 10 באוגוסט 2009 קיים הדירקטוריון דיון על דוח ועדת האיתור והמלצתה לבחור במר ציון קינן כמנכ"ל הבנק. בישיבה זו החליט הדירקטוריון, פה אחד, למנות את מר קינן למנכ"ל הבנק. מר קינן יתחיל לכהן כמנכ"ל מיד עם קבלת הסכמת המפקח על הבנקים, כנדרש לפי הוראות פקודת הבנקאות.

ביום 16 באפריל 2009 מונה מר רן עוז לחבר הנהלת הבנק, הממונה על החטיבה הפיננסית - CFO.

ביום 29 ביולי 2009 החליט הדירקטוריון לבטל את הועדה לתמחור מחדש (REPRICING).

באותו יום החליט הדירקטוריון למנות תת ועדה של הועדה לניהול ובקרת סיכונים וליישום הוראות באזל II של הדירקטוריון, שחבריה הם הדירקטורים: גבי אירית איזקסון - יו"ר, גבי נירה דרור ומר יאיר אורגלר. תת הועדה תקיים קשר ישיר עם הנהלת הבנק ועם חברת PROMONTORY אשר נשכרה כדי לסייע בגיבוש תוכניות ובביצוע הפעולות שנדרשו על-ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב בקשר עם התנהלותו של סניף מיאמי. תת הועדה תעקוב אחר ההתקדמות ותדווח לדירקטוריון אחת לחודש על ההתקדמות בביצוע והשלמת הנדרש על-פי ההסכם שנחתם בין הרשויות בארה"ב לבין סניף מיאמי.

דירקטוריון הבנק קיים 33 ישיבות בתקופה ינואר-יוני 2009.

ועדות הדירקטוריון השונות קיימו 101 ישיבות בתקופה ינואר-יוני 2009.

בקורות ונהלים לגבי הדוחות הכספיים

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

דירקטוריון הבנק הינו האורגן המופקד על בקרת העל בבנק, בהתאם להחלטת הדירקטוריון מיום 29 ביוני 2006 וכן על אישור הדוחות הכספיים שלו.

הדירקטוריון הקים את ועדת מאזן שתפקידה לבחון את טיטוט הדוחות הכספיים המוצגת בפניה ולהמליץ לדירקטוריון על אישור הדוחות הכספיים.

שמות חברי ועדת המאזן ומיומנותם, מפורטים בפרק "עבודת הדירקטוריון" ובפרק "דיווח על דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית" בדוח הדירקטוריון לשנת 2008.

ועדת מאזן דנה בדוחות הכספיים השנתיים והרבעוניים של הבנק ("הדוחות הכספיים"), ומציגה לדירקטוריון הבנק את המלצותיה בקשר עם אישור הדוחות הכספיים, קודם למועד אישורם על-ידי הדירקטוריון.

לישיבות ועדת המאזן, כמו גם לישיבות הדירקטוריון, בהן נדונים ומאושרים הדוחות הכספיים, מוזמנים רואי החשבון המבקרים של הבנק זיו האפט, רואי חשבון וסומך חייקין, רואי חשבון ("רואי החשבון המבקרים") והם נוכחים בכל הישיבות האלה. כן משתתפת המבקרת הפנימית של הבנק בדיוני ועדת המאזן והדירקטוריון המאשרים את הדוחות הכספיים.

ועדת מאזן בוחנת באמצעות הצגה מפורטת על-ידי נושאי משרה ואחרים בבנק, לרבות: ממלא מקום המנכ"ל, מר ציון קינן, הממונה על החטיבה הפיננסית (CFO), מר רן עוז וחבר ההנהלה החשבונאית הראשי של הבנק, מר עופר לוי, את הסוגיות המהותיות והאומדנים הקריטיים שישומו בדוחות הכספיים; את סבירות הנתונים; את המדיניות החשבונאית שישומה, את השינויים שחלו בה, אם חלו; וכן את יישום עיקרון הגילוי הנאות בדוחות הכספיים ובמידע הנלווה.

כן דנה ועדת מאזן, במסגרת הדיון בדוחות הכספיים, גם בהפרשות לירידת-ערך של ניירות-ערך ובחובות המסופקים של הבנק בארץ ובסניפי חו"ל ובוחנת את שווי החזקות הבנק בניירות-ערך. הועדה ממליצה למליאת הדירקטוריון לאשר ביצוע הפרשות בגין חובות מסופקים בארץ ובסניפי חו"ל ובגין ירידות ערך שאינן בעלות אופי זמני בשוויים של ניירות-ערך. במסגרת הדיון בדוחות הכספיים, מקבלת ועדת המאזן גם דיווחים לגבי לווים בעייתיים של הבנק בארץ ובסניפי חו"ל ושל ניירות-ערך שבבעלות הבנק. כן דנה ועדת המאזן ובוחנת את חשיפות הבנק לסיכונים ואת דרך השתקפותם והשפעתם על הדוחות הכספיים.

ועדת הביקורת דנה גם היא במצב החובות הבעייתיים של הבנק ובהפרשות לחובות מסופקים הנדרשות בגינם. כמו-כן, דנה בירידת-ערך שאינה בעלת אופי זמני של ניירות-ערך שבבעלות הבנק.

כן מקבלת ועדת הביקורת דיווח ומקיימת דיון על ליקויים וחולשות מהותיות בבקרה הפנימית על הדוחות הכספיים, אם וככל שנמצאו, וכן מקבלת דיווח על כל תרמית בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי כנדרש על-פי הוראה 645 להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים - הצהרה לגבי גילוי.

לישיבת ועדת הביקורת שדנה בגילוי הנדרש בדוחות הכספיים, כאמור לעיל, מוזמנים ונוכחים רואי החשבון המבקרים, נושאי משרה בבנק והמבקרת הפנימית.

שמות חברי הועדה ומיומנותם, מפורטים בפרק "עבודת הדירקטוריון" ובפרק "דיווח על דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית" בדוח הדירקטוריון לשנת 2008.

ועדת מאזן וועדת הביקורת מקיימות מספר ישיבות בנושאים אלה, ככל שנדרש, והן מביאות את המלצותיהן בפני מליאת הדירקטוריון קודם למועד שבו הדירקטוריון דן בדוחות הכספיים.

בקורות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על הדיווח הכספי

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, יחתמו מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, על הצהרה על אחריותם לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי גילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי, בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם "חוק Sarbanes-Oxley" שנחקק בארצות-הברית. שני הסעיפים בחוק הני"ל אוחדו על-ידי המפקח על הבנקים בחודש ספטמבר 2008 בהוראת ניהול בנקאי תקין (הוראה 309), וביוני 2009 הותאמו הוראות הדיווח לציבור בהתאם.

שתי ההוראות בחוק הני"ל מקיימות בבנק ממועד תחולתן:

- הוראת סעיף 302 בדבר האחריות לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי גילוי מקיימת רבעונית החל מהדוחות הכספיים של ה-30 ביוני 2005.
- הוראת סעיף 404 בדבר האחריות לבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי מקיימת עבור סוף השנה החל מהדוחות הכספיים של ה-31 בדצמבר 2008.

במסגרת היישום עבור סוף שנת 2008 של הוראת סעיף 404 ביצע הבנק, בסיוע חברת ייעוץ ששכר, מיפוי ותיעוד של כל תהליכי העבודה המהותיים בהתבסס על הוראות ה-SEC (הרשות לני"ע בארה"ב) ועל-פי המתודולוגיות המקובלות. כמו-כן, הבנק ביצע, על-פי הדרישות, בחינת אפקטיביות של נהלי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי באמצעות בדיקה בפועל של הבקורות העיקריות. במחצית השנה הראשונה של שנת 2009 בוצעו על-פי המתודולוגיות המקובלות עדכון למיפוי והתיעוד של עיקר התהליכים, ובמחצית השנייה של השנה יושלם הליך התיעוד לרבות למספר תהליכים מהותיים חדשים. כמו-כן, הבנק יבצע בסיוע חברת הייעוץ גם בחינת אפקטיביות של נהלי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי באמצעות בדיקה מחודשת של הבקורות העיקריות עבור שנת 2009.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הבנק, בשיתוף עם מ"מ המנכ"ל והחשבונאי הראשי של הבנק, העריכו לתום תקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מ"מ מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי הסיקו, כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לנלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2009 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי.

ציון קיבון

ממלא מקום המנהל הכללי

יאיר סרוסי

יו"ר הדירקטוריון

תל-אביב, 26 באוגוסט 2009

סקירת ההנהלה - שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד תוספת 1

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני							
2008				2009			
שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)		הכנסות (הוצאות) ⁽²⁾⁽¹⁾		שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)		הכנסות (הוצאות) ⁽²⁾⁽¹⁾	
כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾ מימון ⁽¹⁾	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾ מימון ⁽¹⁾	כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾ מימון ⁽¹⁾	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾ מימון ⁽¹⁾
%	%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	%	%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
מטבע ישראלי לא-צמוד							
	5.44	1,551	116,308	3.18	1,117	142,177	נכסים ⁽⁵⁾⁽⁶⁾
							השפעת נגזרים ⁽⁴⁾
		578	74,143		256	83,836	נגזרים משובצים ו-ALM
4.55		2,129	190,451	2.45	1,373	226,013	סך הכל נכסים
	(2.37)	(760)	(129,249)	(0.58)	(195)	(133,684)	התחייבויות ⁽⁶⁾
							השפעת נגזרים ⁽⁴⁾
		(374)	(53,366)		(310)	(77,491)	נגזרים משובצים ו-ALM
(2.51)		(1,134)	(182,615)	(0.96)	(505)	(211,175)	סך הכל התחייבויות
2.04	3.07			1.49	2.60		פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד							
	15.56	2,283	61,998	13.02	1,805	58,091	נכסים ⁽⁵⁾⁽⁶⁾
							השפעת נגזרים ⁽⁴⁾
		24	541		132	4,683	נגזרים משובצים ו-ALM
15.59		2,307	62,539	12.93	1,937	62,774	סך הכל נכסים
	(14.52)	(1,394)	(40,446)	(11.99)	(1,210)	(42,145)	התחייבויות ⁽⁶⁾
							השפעת נגזרים ⁽⁴⁾
		(700)	(18,754)		(477)	(20,008)	נגזרים משובצים ו-ALM
(14.92)		(2,094)	(59,200)	(11.31)	(1,687)	(62,153)	סך הכל התחייבויות
0.67	1.04			1.62	1.03		פער הריבית

- (1) נתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במינזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
- (3) מחושב על בסיס שנתי.
- (4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- (5) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב לחסחר נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הונן של אגרות-חוב ליום 30 ביוני 2009 בסך של 143 מיליוני ש"ח, 30 ליוני 2008: 78 מיליוני ש"ח) במינזר הלא-צמוד, בסך של 50 מיליוני ש"ח (30 ביוני 2008: 15 מיליוני ש"ח) במינזר צמוד מדד, בסך של (321) מיליוני ש"ח (30 ביוני 2008: (216) מיליוני ש"ח) במינזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).
- (6) למעט מכשירים נגזרים.

סקירת ההנהלה - שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד תוספת 1 (המשך)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני							
2008				2009			
שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)		שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)		שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)		שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)	
כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾⁽²⁾ (הוצאות) מימון ⁽¹⁾	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾⁽²⁾ (הוצאות) מימון ⁽¹⁾	כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾⁽²⁾ (הוצאות) מימון ⁽¹⁾	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾⁽²⁾ (הוצאות) מימון ⁽¹⁾
%	%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	%	%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
(19.03)	(5,456)	106,135	(12.58)	(2,994)	90,583	מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ)	
						נכסים ⁽⁵⁾	
						השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	
	(109)	18,862		(101)	8,998	נגזרים מגדרים	
	(5,396)	142,286		(5,922)	157,209	נגזרים משובצים ו-ALM	
(15.42)	(10,961)	267,283	(13.32)	(9,017)	256,790	סך הכל נכסים	
20.23	5,570	(101,368)		14.62	3,637	(93,890)	
						התחייבויות ⁽⁶⁾	
						השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	
	(84)	(18,812)		118	(10,343)	נגזרים מגדרים	
	5,915	(144,307)		5,671	(151,369)	נגזרים משובצים ו-ALM	
16.16	11,401	(264,487)	13.95	9,426	(255,602)	סך הכל התחייבויות	
0.74	1.20		0.63	2.04		פער הריבית	

- (1) נתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
- (3) מחושב על בסיס שנתי.
- (4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- (5) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הונן של אגרות-חוב ליום 30 ביוני 2009 בסך של 143 מיליוני ש"ח, (30 ליוני 2008: 78 מיליוני ש"ח) במיגזר הלא-צמוד, בסך של 50 מיליוני ש"ח (30 ביוני 2008: 15 מיליוני ש"ח) במיגזר צמוד מדד, בסך של (321) מיליוני ש"ח (30 ביוני 2008: (216) מיליוני ש"ח) במיגזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).
- (6) למעט מכשירים נגזרים.

סקירת ההנהלה - שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד תוספת 1 (המשך)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני							
2008				2009			
שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)		שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)		שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)		שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)	
כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾⁽²⁾ (הוצאות) מימון ⁽¹⁾	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾⁽²⁾ (הוצאות) מימון ⁽¹⁾	כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	הכנסות (הוצאות) מימון ⁽¹⁾	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾⁽²⁾ (הוצאות) מימון ⁽¹⁾
%	%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	%	%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
סך הכל							
	(2.26)	(1,622)	284,441	(0.10)	(72)	290,851	נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון ⁽⁵⁾⁽⁶⁾
							השפעת נגזרים ⁽⁴⁾
		(109)	18,862		(101)	8,998	נגזרים מגדרים
		(4,794)	216,970		(5,534)	245,728	נגזרים משובצים ALM-I
(4.92)		(6,525)	520,273	(4.12)	(5,707)	545,577	סך הכל נכסים
	4.95	3,416	(271,063)	3.27	2,232	(269,719)	התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון ⁽⁶⁾
							השפעת נגזרים ⁽⁴⁾
		(84)	(18,812)		118	(10,343)	נגזרים מגדרים
		4,841	(216,427)		4,884	(248,868)	נגזרים משובצים ALM-I
6.30		8,173	(506,302)	5.36	7,234	(528,930)	סך הכל התחייבויות
1.38	2.69			1.24	3.17		פער הריבית

- (1) נתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
- (3) מחושב על בסיס שנתי.
- (4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- (5) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכח/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הונן של אגרות-חוב ליום 30 ביוני 2009 בסך של 143 מיליוני ש"ח, (30 ליוני 2008: 78 מיליוני ש"ח) במיגזר הלא-צמוד, בסך של 50 מיליוני ש"ח (30 ביוני 2008: 15 מיליוני ש"ח) במיגזר צמוד מדד, בסך של (321) מיליוני ש"ח (30 ביוני 2008: (216) מיליוני ש"ח) במיגזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).
- (6) למעט מכשירים נגזרים.

סקירת ההנהלה - שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד תוספת 1 (המשך)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני			
2008		2009	
הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾
69		84	
בגין אופציות			
49		209	
בגין מכשירים נגזרים אחרים (לא כולל אופציות, נגזרים בגידור, ב-ALM ונגזרים משובצים שהופרדו) ⁽²⁾			
241		139	
עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות ⁽⁵⁾			
(64)		(4)	
הוצאות מימון אחרות			
1,943		1,955	
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים			
(252)		(538)	
הפרשה לחובות מסופקים (לרבות הפרשה כללית ונוספת)			
1,691		1,417	
רווח מפעילות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים			
סך הכל			
284,441		290,851	
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון ⁽³⁾			
8,491		5,762	
נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ⁽⁶⁾			
4,378		609	
נכסים כספיים אחרים			
(1,037)		(1,100)	
הפרשה כללית והפרשה נוספת לחובות מסופקים			
296,273		296,122	
סך כל הנכסים הכספיים			
סך הכל			
(271,063)		(269,719)	
התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון ⁽⁴⁾			
(8,942)		(9,472)	
התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים			
(3,588)		(3,486)	
התחייבויות כספיות אחרות			
(283,593)		(282,677)	
סך כל ההתחייבויות הכספיות			
12,680		13,445	
סך הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות			
7,453		6,623	
נכסים לא כספיים			
(1,047)		(513)	
התחייבויות לא כספיות			
19,086		19,555	
סך כל האמצעים ההוניים			

- (1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
- (2) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכח/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב ליום 30 ביוני 2009 בסך של 143 מיליוני ש"ח, (30 ליוני 2008: 78 מיליוני ש"ח) במיגזר הלא-צמוד, בסך של 50 מיליוני ש"ח (30 ביוני 2008: 15 מיליוני ש"ח) במיגזר צמוד מדד, בסך של (321) מיליוני ש"ח (30 ביוני 2008: (216) מיליוני ש"ח) במיגזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).
- (4) למעט מכשירים נגזרים.
- (5) לרבות רווחים והפסדים ממכירת השקעות באגרות-חוב ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר.
- (6) יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ-מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).

סקירת ההנהלה - שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד תוספת 1 (המשך)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני							
2008				2009			
שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)		יתרה ממוצעת ⁽²⁾⁽¹⁾ (הוצאות) מימון ⁽¹⁾		שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)		יתרה ממוצעת ⁽²⁾⁽¹⁾ (הוצאות) מימון ⁽¹⁾	
כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	%	במיליוני דולר של ארה"ב	כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	%	במיליוני דולר של ארה"ב
מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ)							
							נכסים כספיים במט"ח שהניבו הכנסות מימון ⁽⁵⁾
	2.71		208	(10.55)	(409)		14,883
							השפעת נגזרים ⁽⁴⁾
			(31)		(33)		(1,253)
			528		758		39,112
							נגזרים משובצים ו-ALM
3.64			705	2.42	316		52,742
							סך הכל נכסים
							התחייבויות כספיות במט"ח שגרמו הוצאות מימון ⁽⁵⁾
	(1.51)		(111)	4.79	210		(17,231)
							השפעת נגזרים ⁽⁴⁾
			(25)		30		1,235
			(512)		(375)		(36,417)
							נגזרים משובצים ו-ALM
(3.38)			(648)	(1.03)	(135)		(52,413)
							סך הכל התחייבויות
0.26	1.20			1.39	(5.76)		פער הריבית

- (1) הנתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במינזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
- (3) מחושב על בסיס שנתי.
- (4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- (5) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הונן של אגרות-חוב ליום 30 ביוני 2009 בסך של 143 מיליוני ש"ח, (30 ליוני 2008: 78 מיליוני ש"ח) במינזר הלא-צמוד, בסך של 50 מיליוני ש"ח (30 ביוני 2008: 15 מיליוני ש"ח) במינזר צמוד מדד, בסך של (321) מיליוני ש"ח (30 ביוני 2008: (216) מיליוני ש"ח) במינזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).
- (6) למעט מכשירים נגזרים.

סקירת ההנהלה - שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד תוספת 1 (המשך)

לששה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני							
2008				2009			
שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)		הכנסות ללא השפעת השפעת נגזרים ⁽⁴⁾		שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)		הכנסות ללא השפעת השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	
כולל		יתרה ממוצעת ⁽¹⁾⁽²⁾ מימון ⁽¹⁾		כולל		יתרה ממוצעת ⁽¹⁾⁽²⁾ מימון ⁽¹⁾	
%		במיליוני ש"ח		%		במיליוני ש"ח	
מטבע ישראלי לא-צמוד							
5.74		3,216	113,685	3.52	2,379	136,415	
נכסים ⁽⁵⁾⁽⁶⁾							
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
		1,686	70,695			1,289	84,057
נגזרים משובצים ו-ALM							
5.39		4,902	184,380	3.36	3,668	220,472	
סך הכל נכסים							
(2.53)		(1,595)	(126,806)	(0.73)		(480) (132,187)	
התחייבויות ⁽⁶⁾							
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
		(1,242)	(49,739)			(1,319)	(72,392)
נגזרים משובצים ו-ALM							
(3.24)		(2,837)	(176,545)	(1.77)		(1,799) (204,579)	
סך הכל התחייבויות							
2.15		3.21			1.59	2.79	
פער הריבית							
מטבע ישראלי צמוד למדד							
10.95		3,297	61,841	7.19	2,088	59,127	
נכסים ⁽⁵⁾⁽⁶⁾							
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
		32	901			223	4,202
נגזרים משובצים ו-ALM							
10.89		3,329	62,742	7.43	2,311	63,329	
סך הכל נכסים							
(10.01)		(1,994)	(40,828)	(6.58)		(1,365) (42,162)	
התחייבויות ⁽⁶⁾							
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
		(1,210)	(17,082)			(1,443)	(19,823)
נגזרים משובצים ו-ALM							
(11.37)		(3,204)	(57,910)	(9.27)		(2,808) (61,985)	
סך הכל התחייבויות							
(0.48)		0.94			(1.84)	0.61	
פער הריבית							

- (1) נתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במיזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
- (3) מחושב על בסיס שנתי.
- (4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- (5) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הונן של אגרות-חוב ליום 30 ביוני 2009 בסך של 143 מיליוני ש"ח (30 ליוני 2008: 77 מיליוני ש"ח) במיזר הלא-צמוד, בסך של 49 מיליוני ש"ח (30 ביוני 2008: 12 מיליוני ש"ח) במיזר צמוד מדד, בסך של (357) מיליוני ש"ח (30 ביוני 2008: (652) מיליוני ש"ח) במיזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).
- (6) למעט מכשירים נגזרים.

סקירת ההנהלה - שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד תוספת 1 (המשך)

לששה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני							
2008				2009			
שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)		הכנסות (הוצאות) ⁽²⁾⁽¹⁾		שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)		הכנסות (הוצאות) ⁽²⁾⁽¹⁾	
כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾ מימון ⁽¹⁾	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾ מימון ⁽¹⁾	כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾ מימון ⁽¹⁾	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾ מימון ⁽¹⁾
%	%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	%	%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
(17.60)	(10,332)	112,020		11.09	5,130	95,002	נכסים ⁽⁵⁾
							השפעת נגזרים ⁽⁴⁾
	267	20,935			295	9,772	נגזרים מגדרים
	(9,669)	138,693			8,136	153,467	נגזרים משובצים ו-ALM
(14.00)	(19,734)	271,648		10.78	13,561	258,241	סך הכל נכסים
19.19	10,665	(105,545)		(9.51)	(4,419)	(95,108)	התחייבויות ⁽⁶⁾
							השפעת נגזרים ⁽⁴⁾
	(268)	(20,818)			(82)	(10,433)	נגזרים מגדרים
	10,093	(142,777)			(8,180)	(151,272)	נגזרים משובצים ו-ALM
14.65	20,490	(269,140)		(10.12)	(12,681)	(256,813)	סך הכל התחייבויות
0.65	1.59			0.66	1.58		פער הריבית

- (1) הנתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
- (3) מחושב על בסיס שנתי.
- (4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- (5) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הונן של אגרות-חוב ליום 30 ביוני 2009 בסך של 143 מיליוני ש"ח (30 ליוני 2008: 77 מיליוני ש"ח) במיגזר הלא-צמוד, בסך של 49 מיליוני ש"ח (30 ביוני 2008: 12 מיליוני ש"ח) במיגזר צמוד מדד, בסך של (357) מיליוני ש"ח (30 ביוני 2008: (652) מיליוני ש"ח) במיגזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).
- (6) למעט מכשירים נגזרים.

סקירת ההנהלה - שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד תוספת 1 (המשך)

לששה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני							
2008				2009			
שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)		שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)		שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)		שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)	
כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾⁽²⁾ (הוצאות) מימון ⁽¹⁾	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾⁽²⁾ (הוצאות) מימון ⁽¹⁾	כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾⁽²⁾ (הוצאות) מימון ⁽¹⁾	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾⁽²⁾ (הוצאות) מימון ⁽¹⁾
%	%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	%	%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
סך הכל							
		287,546	287,546	6.72	9,597	290,544	נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון ⁽⁵⁾⁽⁶⁾
	(2.64)	(3,819)					השפעת נגזרים ⁽⁴⁾
		267	20,935		295	9,772	נגזרים מגדרים
		(7,951)	210,289		9,648	241,726	נגזרים משובצים ALM-I
(4.39)		(11,503)	518,770	7.34	19,540	542,042	סך הכל נכסים
	5.11	7,076	(273,179)	(4.70)	(6,264)	(269,457)	התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון ⁽⁶⁾
		(268)	(20,818)		(82)	(10,433)	השפעת נגזרים ⁽⁴⁾
		7,641	(209,598)		(10,942)	(243,487)	נגזרים מגדרים
		5.66	14,449	(6.72)	(17,288)	(523,377)	נגזרים משובצים ALM-I
		1.27	2.47	0.62	2.02		סך הכל התחייבויות
							פער הריבית

- (1) נתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
- (3) מחושב על בסיס שנתי.
- (4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- (5) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכח/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הונן של אגרות-חוב ליום 30 ביוני 2009 בסך של 143 מיליוני ש"ח (30 ליוני 2008: 77 מיליוני ש"ח) במיגזר הלא-צמוד, בסך של 49 מיליוני ש"ח (30 ביוני 2008: 12 מיליוני ש"ח) במיגזר צמוד מדד, בסך של (357) מיליוני ש"ח (30 ביוני 2008: (652) מיליוני ש"ח) במיגזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).
- (6) למעט מכשירים נגזרים.

סקירת ההנהלה - שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד תוספת 1 (המשך)

לששה חודשים שנתיים ביום 30 ביוני			
2008		2009	
הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾
131		51	בגין אופציות
(96)		263	בגין מכשירים נגזרים אחרים (לא כולל אופציות, נגזרים בגידור, ב-ALM ונגזרים משובצים שהופרדו) ⁽²⁾
(3,038)		371	עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות ⁽⁵⁾
(12)		(10)	הוצאות מימון אחרות
(69)		2,927	רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
(284)		(852)	הפרשה לחובות מסופקים (לרבות הפרשה כללית ונוספת)
(353)		2,075	רווח (הפסד) מפעילות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
סך הכל			
287,546		290,544	נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון ⁽³⁾
7,945		7,707	נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ⁽⁶⁾
3,553		870	נכסים כספיים אחרים
(1,059)		(1,076)	הפרשה כללית והפרשה נוספת לחובות מסופקים
297,985		298,045	סך כל הנכסים הכספיים
סך הכל			
(273,179)		(269,457)	התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון ⁽⁴⁾
(8,122)		(11,177)	התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים
(3,410)		(3,807)	התחייבויות כספיות אחרות
(284,711)		(284,441)	סך כל ההתחייבויות הכספיות
13,274		13,604	סך הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות
7,739		6,488	נכסים לא כספיים
(1,257)		(500)	התחייבויות לא כספיות
19,756		19,592	סך כל האמצעים ההוניים

- (1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
- (2) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב ליום 30 ביוני 2009 בסך של 143 מיליוני ש"ח (30 ליוני 2008: 77 מיליוני ש"ח) במיגזר הלא-צמוד, בסך של 49 מיליוני ש"ח (30 ביוני 2008: 12 מיליוני ש"ח) במיגזר צמוד מדד, בסך של (357) מיליוני ש"ח (30 ביוני 2008: (652) מיליוני ש"ח) במיגזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).
- (4) למעט מכשירים נגזרים.
- (5) לרבות רווחים והפסדים ממכירת השקעות באגרות-חוב ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר.
- (6) יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ-מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).

סקירת ההנהלה - שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד תוספת 1 (המשך)

לששה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני							
2008				2009			
שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)		יתרה ממוצעת ⁽²⁾⁽¹⁾ (הוצאות) מימון ⁽¹⁾		שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)		יתרה ממוצעת ⁽²⁾⁽¹⁾ (הוצאות) מימון ⁽¹⁾	
כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים
%		במיליוני דולר של ארה"ב		%		במיליוני דולר של ארה"ב	
מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ)							
נכסים כספיים במט"ח שהניבו							
6.61	1,024	31,475		3.51	407	23,390	הכנסות מימון ⁽⁵⁾
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
	73	5,893		71	2,485		נגזרים מגדרים
	803	39,446		1,033	38,067		נגזרים משובצים ALM-ו
5.01	1,900	76,814		4.78	1,511	63,942	סך הכל נכסים
התחייבויות כספיות במט"ח שגרמו							
(4.56)	(669)	(29,681)		(2.99)	(348)	(23,463)	הוצאות מימון ⁽⁵⁾
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
	(76)	(5,862)		(21)	(2,469)		נגזרים מגדרים
	(1,016)	(40,486)		(879)	(37,509)		נגזרים משובצים ALM-ו
(4.69)	(1,761)	(76,029)		(3.97)	(1,248)	(63,441)	סך הכל התחייבויות
0.32	2.05			0.81	0.52		פער הריבית

- (1) הנתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במינור מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
- (3) מחושב על בסיס שנתי.
- (4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- (5) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכח/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הונן של אגרות-חוב ליום 30 ביוני 2009 בסך של 143 מיליוני ש"ח (30 ליוני 2008: 77 מיליוני ש"ח) במינור הלא-צמוד, בסך של 49 מיליוני ש"ח (30 ביוני 2008: 12 מיליוני ש"ח) במינור צמוד מדד, בסך של (357) מיליוני ש"ח (30 ביוני 2008: (652) מיליוני ש"ח) במינור מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).
- (6) למעט מכשירים נגזרים.

סקירת ההנהלה - חשיפה לשינויים בשיעורי הריבית - מאוחד

ליום 30 ביוני 2009
תוספת 2

עם דרישה עד חודש	מעל חודש עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל שנה עד 3 שנים
(ב מ ל י ו נ י ש " ח)			
מטבע ישראלי לא-צמוד			
118,769	5,000	8,995	6,108
112,718	6,175	10,766	4,561
6,051	(1,175)	(1,771)	1,547
2,260	3,965	(731)	2,053
8,311	2,790	(2,502)	3,600
8,311	11,101	8,599	12,199
מטבע ישראלי צמוד למדד			
890	1,906	12,217	19,386
585	1,431	4,860	10,729
305	475	7,357	8,657
(533)	(1,439)	(1,177)	(4,191)
(228)	(964)	6,180	4,466
(228)	(1,192)	4,988	9,454
מטבע-חוץ**			
48,825	11,527	9,330	8,911
44,725	15,121	23,864	5,252
4,100	(3,594)	(14,534)	3,659
(6,432)	(1,615)	17,690	480
(2,332)	(5,209)	3,156	4,139
(2,332)	(7,541)	(4,385)	(246)
פריטים לא-כספיים			
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-

* בטור "ללא תקופת פירעון" מוצגות יתרות מאזניות וחוץ-מאזניות.

** פעילות מקומית, לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ, ושלוחות בחו"ל שהן זרועה ארוכה.

הערות כלליות:

- נתונים מלאים על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מיגור, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמים עתידיים כשהם מהווים לפי שיעור התשואה הפנימי של הסעיף המאזני. הזרמים העתידיים שהוונו כאמור, כוללים ריבית שתצטבר עד למועד הפירעון, או עד למועד שינוי הריבית, המוקדם שבהם.
- השפעת עסקות גידור כלולה בסך כל הנכסים או סך ההתחייבויות, לפי העניין.

31 בדצמבר 2008

משך חיים ממוצע	שיעור תשואה פנימי	משך חיים ממוצע	שיעור תשואה פנימי	סך הכל	ללא תקופת פירעון*	מעל 20 שנה	מעל 10 עד 20 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים
בשנים	באחוזים	בשנים	באחוזים			(ב מ י ל י ו נ י ש " ח)			
0.37	4.91	0.50	3.55	149,798	3,500	1	177	5,180	2,068
0.30	2.24	0.36	1.23	141,322	341	234	326	2,738	3,463
0.07	2.67	0.14	2.32	8,476	3,159	(233)	(149)	2,442	(1,395)
				4,797	-	-	2	(1,839)	(913)
				13,273	3,159	(233)	(147)	603	(2,308)
					13,273	10,114	10,347	10,494	9,891
3.70	5.04	3.48	5.01	58,684	12	58	2,522	10,695	10,998
4.22	4.03	4.32	4.48	45,185	-	33	3,745	15,743	8,059
(0.52)	1.01	(0.84)	0.53	13,499	12	25	(1,223)	(5,048)	2,939
				(13,936)	-	-	(319)	(2,782)	(3,495)
				(437)	12	25	(1,542)	(7,830)	(556)
					(437)	(449)	(474)	1,068	8,898
0.41	3.85	0.74	3.62	87,145	(454)	5	886	3,425	4,690
1.26	2.87	0.90	2.63	95,780	(326)	-	1,277	2,425	3,442
(0.85)	0.98	(0.16)	0.99	(8,635)	(128)	5	(391)	1,000	1,248
				9,139	-	-	599	(936)	(647)
				504	(128)	5	208	64	601
					504	632	627	419	355
				7,217	7,217	-	-	-	-
				475	475	-	-	-	-
				6,742	6,742	-	-	-	-
				6,742	6,742	-	-	-	-
					6,742	-	-	-	-

סקירת ההנהלה -
חשיפה לשינויים בשיעורי הריבית - מאוחד
 ליום 30 ביוני 2009
 תוספת 2 (המשך)

עם דרישה עד חודש	מעל חודש עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל שנה עד 3 שנים
(ב מ ל י ו נ י ש " ח)			
חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית			
סך הכל נכסים**	168,484	18,433	34,405
סך הכל התחייבויות	158,028	22,727	20,542
הפרש	10,456	(4,294)	13,863
השפעת עסקות עתידיות והתקשרויות מיוחדות	(4,705)	911	(1,658)
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במיגזר	5,751	(3,383)	12,205
החשיפה המצטברת במיגזר	5,751	(2,368)	21,407

* בטור "ללא תקופת פירעון" מוצגות יתרות מאזניות וחץ-מאזניות.

** כולל מניות המוצגות בטור "ללא תקופת פירעון".

הערות כלליות:

- (1) נתונים מלאים על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מיגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, ייחסרו לכל מבקש.
- (2) בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמים עתידיים כשהם מהווים לפי שיעור התשואה הפנימי של הסעיף המאזני. הזרמים העתידיים שהונו כאמור, כוללים ריבית שתצטבר עד למועד הפירעון, או עד למועד שינוי הריבית, המוקדם שבהם.
- (3) השפעת עסקות גידור כלולה בסך כל הנכסים או סך ההתחייבויות, לפי העניין.

31 בדצמבר 2008									
משך חיים ממוצע	שיעור תשואה פנימי	משך חיים ממוצע	שיעור תשואה פנימי	סך הכל	ללא תקופת פירעון*	מעל 20 שנה	מעל 10 עד 20 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים
בשנים	באחוזים	בשנים	באחוזים			(ב מ י ל י ו נ י ש " ח)			
1.05	-	1.14	-	302,844	10,275	64	3,585	19,300	17,756
1.25	-	1.17	-	282,762	490	267	5,348	20,906	14,964
(0.20)	-	(0.03)	-	20,082	9,785	(203)	(1,763)	(1,606)	2,792
				-	-	-	282	(5,557)	(5,055)
				20,082	9,785	(203)	(1,481)	(7,163)	(2,263)
					20,082	10,297	10,500	11,981	19,144

סקירת ההנהלה - סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק - מאוחד תוספת 3

ליום 30 ביוני 2009					
ייתרות חובות בעייתיים ⁽³⁾	הוצאה בגין הפרשה ספציפית לחובות מסופקים	סיכון אשראי כולל לציבור	סיכון אשראי חוץ-מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽¹⁾	בגין פעילות לווים בישראל
151	5	1,877	573	1,304	תקלאות
4,072	136	40,329	20,134	20,195	תעשייה
5,891	195	58,954	19,029	39,925	בינוי ונדל"ן
5	1	4,650	2,503	2,147	חשמל ומים
453	21	18,474	6,742	11,732	מסחר
1,151	7	6,391	911	5,480	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
309	2	8,928	2,857	6,071	תחבורה ואחסנה
352	47	6,765	2,743	4,022	תקשורת ושירותי מחשב
1,209	32	34,648	16,025	18,623	שירותים פיננסיים
305	40	17,789	6,250	11,539	שירותים עסקיים אחרים
250	4	8,140	1,516	6,624	שירותים ציבוריים וקהילתיים
957	(3)	32,803	545	32,258	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
839	154	104,868	69,632	35,236	אנשים פרטיים - אחר
15,944	641	344,616	149,460	195,156	סך הכל בגין פעילות לווים בישראל
1,621	40	46,019	18,161	27,858	בגין פעילות לווים בחו"ל
17,565	681	390,635	167,621	223,014	סך הכל
סיכון אשראי שנכלל בענפי המשק השונים:					
645	18	5,604	1,603	4,001	תנועות ההתיישבות ⁽⁴⁾
50	-	4,429	257	4,172	רשויות מקומיות ⁽⁵⁾

- (1) אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב של הציבור, נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר מהציבור, נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור בסך של 2,17,154, 4,086, 3 ו-1,771 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חוב של לווה.
- (3) יתרות חובות בעייתיים בניכוי אשראי המכוסה בבטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. כולל רכיבי סיכון חוץ-מאזני.
- (4) קיבוצים ומושבים, ארגונים אזרחיים וארציים ותאגידיים שבשליטת תנועת ההתיישבות.
- (5) לרבות תאגידיים בשליטתם.
- סיכון האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי הפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

סקירת ההנהלה - סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק - מאוחד תוספת 3 (המשך)

ליום 30 ביוני 2008*					
ייתרות חובות בעייתיים ⁽³⁾	הוצאה בגין הפרשה ספציפית לחובות מסופקים	סיכון אשראי כולל לציבור	סיכון אשראי חוץ-מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽¹⁾	בגין פעילות לווים בישראל
150	(105)	1,900	508	1,392	חקלאות
3,564	182	38,309	16,599	21,710	תעשייה
3,891	37	57,389	20,059	37,330	בינוי ונדל"ן
3	-	4,833	2,562	2,271	חשמל ומים
430	21	***19,094	***7,003	***12,091	מסחר
1,185	(13)	7,497	2,417	5,080	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
55	-	8,455	2,603	5,852	תחבורה ואחסנה
149	25	6,247	2,703	3,544	תקשורת ושירותי מחשב
549	(4)	***38,869	***21,190	***17,679	שירותים פיננסיים
286	37	13,593	3,465	10,128	שירותים עסקיים אחרים
241	4	8,203	1,804	6,399	שירותים ציבוריים וקהילתיים
1,017	18	31,130	601	30,529	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
579	91	97,055	61,202	35,853	אנשים פרטיים - אחר
12,099	293	332,574	142,716	189,858	סך הכל בגין פעילות לווים בישראל
***317	14	60,417	28,119	32,298	בגין פעילות לווים בחו"ל
***12,416	307	392,991	170,835	222,156	סך הכל
סיכון אשראי שנכלל בענפי המשק השונים:					
789	(111)	5,498	1,428	4,070	תנועות ההתיישבות ⁽⁴⁾
57	-	4,136	295	3,841	רשויות מקומיות ⁽⁵⁾

- * סווג מחדש - חייבים אחרים בגין כרטיסי אשראי בסך 5,322 מיליוני ש"ח, אשר הוצגו בדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2008 בשורה נפרדת, סווגו מחדש לענפי המשק השונים.
- ** הוצג מחדש - סיכון האשראי החוץ-מאזני הוצג מחדש כתוצאה מתיקון יתרות מסגרות כרטיסי אשראי.
- *** סווג מחדש.
- (1) אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב של הציבור, נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר מהציבור, נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור בסך של 212,634, 6,332, 128 ו-3,062 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חוב של לווה.
- (3) יתרות חובות בעייתיים בניכוי אשראי המכוסה בבטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. כולל רכיבי סיכון חוץ-מאזני.
- (4) קיבוצים ומושבים, ארגונים אזרחיים וארציים ותאגידים שבשליטת תנועת התיישבות.
- (5) לרבות תאגידים בשליטתם.
- סיכון האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי הפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

סקירת ההנהלה - סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק - מאוחד תוספת 3 (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2008					
יתרות חובות בעייתיים ⁽³⁾	הוצאה בגין הפרשה ספציפית לחובות מסופקים	סיכון אשראי כולל לציבור	סיכון אשראי חוץ-מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽¹⁾	בגין פעילות לווים בישראל
158	(99)	1,893	489	1,404	חקלאות
3,596	431	38,738	18,130	20,608	תעשייה
5,847	418	59,323	19,660	39,663	בינוי ונדל"ן
2	2	4,831	2,691	2,140	חשמל ומים
410	54	**19,346	**6,495	**12,851	מסחר
1,126	(11)	7,317	1,895	5,422	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
211	68	8,926	2,440	6,486	תחבורה ואחסנה
430	120	6,605	2,619	3,986	תקשורת ושירותי מחשב
1,001	111	**44,440	**22,438	**22,002	שירותים פיננסיים
289	63	15,980	3,963	12,017	שירותים עסקיים אחרים
224	12	8,417	1,767	6,650	שירותים ציבוריים וקהילתיים
984	17	31,908	366	31,542	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
754	273	101,240	66,763	34,477	אנשים פרטיים - אחר
15,032	1,459	348,964	149,716	199,248	סך הכל בגין פעילות לווים בישראל
1,053	84	54,189	20,141	34,048	בגין פעילות לווים בחו"ל
16,085	1,543	403,153	169,857	233,296	סך הכל
סיכון אשראי שנכלל בענפי המשק השונים:					
720	(114)	5,363	1,469	3,894	תנועות ההתיישבות ⁽⁴⁾
58	-	4,487	299	4,188	רשויות מקומיות ⁽⁵⁾

- * הוצג מחדש - סיכון האשראי החוץ-מאזני הוצג מחדש כתוצאה מתיקון יתרות מסגרות כרטיסי אשראי.
 ** סוג מחדש.
- (1) אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב של הציבור, נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר מהציבור, נכסים אחרים בגין מכשירים נמרים כנגד הציבור בסך של 4,504,223,153 ו-5,639 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חוב של לווה.
- (3) יתרות חובות בעייתיים בניכוי אשראי המכוסה בבטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. כולל רכיבי סיכון חוץ-מאזני.
- (4) קיבוצים ומושבים, ארגונים אזרחיים וארציים ותאגידים שבשליטת תנועת התיישבות.
- (5) לרבות תאגידים בשליטתם.
- סיכון האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי הפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

סקירת ההנהלה - חשיפות למדינות זרות - מאוחד⁽¹⁾ תוספת 4

חלק אי - מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך

ליום 30 ביוני 2009

חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה חוץ-מאזנית ⁽²⁾		חשיפה מאזנית						חשיפה מאזנית מעבר לגבול		לממשלות ⁽³⁾ לבנקים	לאחרים	המדינה
	לפירעון מעל שנה	לפירעון עד שנה	סך חשיפה חוץ-מאזנית	מזה: סיכון ארצי חוץ-מאזני בעייתי	יתרת חובות בעייתיים ⁽⁴⁾	סך כל החשיפה המאזנית	חשיפה מאזנית נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית מעבר לגבול			
1,924	1,321	83	13,864	557	20,070	16,825	5,136	21,961	1,330	1,914	1	א. ארצות הברית	
865	1,146	3	7,144	139	3,562	1,551	1,015	2,566	804	1,207	-	ב. אנגליה	
741	458	-	2,802	1	1,199	-	-	-	333	866	-	ג. צרפת	
28	330	-	1,116	87	3,658	3,300	142	3,442	288	68	2	ד. תורכיה	
255	544	-	1,857	-	5,241	4,442	-	4,442	526	273	-	ה. שוויץ	
1,338	589	-	1,978	7	1,927	-	-	-	797	869	261	ו. גרמניה	
4,390	5,849	-	3,102	223	10,386	147	239	386	5,210	4,106	923	ז. אחרות	
9,541	10,237	86	31,863	1,014	46,043	26,265	6,532	32,797	9,288	9,303	1,187	סך כל החשיפות למדינות זרות	
435	896	-	1,379	90	4,753	3,422	379	3,801	476	829	26	סך החשיפות למדינות LDC	

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, בטחונות מזילים ונגזרי ארצות.

(2) סיכון ארצי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.

(4) יתרת חובות בעייתיים בניכוי חובות המכוסים בבטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. לא כולל רכיבי סיכון חוץ-מאזני.

סקירת ההנהלה - חשיפות למדינות זרות - מאוחד⁽¹⁾ תוספת 4 (המשך)

חלק אי - מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון. לפי הנמוך (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2008

חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה חוץ-מאזנית ⁽²⁾				חשיפה מאזנית				חשיפה מאזנית מעבר לגבול		לממשלות ⁽³⁾ לבנקים	לאחרים	המדינה
	לפירעון מעל שנה	לפירעון עד שנה	מזה: סיכון ארצי חוץ-מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ-מאזנית	יתרת חובות בעייתיים ⁽⁴⁾	סך כל החשיפה המאזנית	חשיפה מאזנית נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות				
2,457	2,337	26	15,846	651	12,249	7,455	8,908	16,363	1,791	2,994	9	ארצות הברית	
1,383	2,336	3	*8,635	107	*3,835	116	840	956	802	*2,916	1	אנגליה	
794	1,247	-	1,754	2	2,041	-	-	-	351	1,690	-	צרפת	
95	360	-	*1,345	24	3,998	3,543	48	3,591	269	173	13	תורכיה	
281	502	-	1,861	-	4,581	3,798	-	3,798	459	324	-	שוויץ	
1,142	1,956	-	*2,945	18	*3,098	-	-	-	633	*2,001	464	גרמניה	
4,954	5,815	20	4,970	239	11,020	251	159	410	4,827	5,542	400	אחרות	
11,106	14,553	49	*37,356	1,041	40,822	15,163	9,955	25,118	9,132	15,640	887	סך כל החשיפות למדינות זרות	
418	1,368	-	*1,606	81	5,538	3,752	207	3,959	750	1,002	34	סך החשיפות למדינות LDC	

* סווג מחדש.

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, בטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (4) יתרת חובות בעייתיים בניכוי חובות המכוסים בבטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. לא כולל רכיבי סיכון חוץ-מאזני.

חלק בי - מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או בין 15% לבין 20% מההון, לפי הנמוך.

שם המדינה:

קנדה

סכום החשיפות המאזניות המצרפי למדינות זרות על בסיס מאוחד שפורטו בחלק זה הינו 2,082 מיליוני ש"ח ליום 30.6.2009. (ליום 31.12.2008: 2,525 מיליוני ש"ח).

הערה: בנתוני יוני 2009 נכללות מדינות שאינן עוברות את סך החשיפה הנדרש, היות שמדינות אלה נכללו בנתוני דצמבר 2008.

אני, ציון קינן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30.6.09 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על-ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על-ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
  - (א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לנרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

ציון קינן

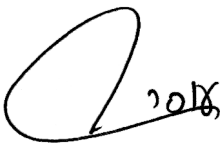
ממלא מקום המנהל הכללי

תל אביב, 26 באוגוסט 2009

אני, עופר לוי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30.6.09 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על-ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על-ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
  - (א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לנרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

עופר לוי

משנה למנכ"ל, חשבונאי ראשי

תל אביב, 26 באוגוסט 2009

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק הפועלים בע"מ וחברות בנות שלו (להלן: "הבנק"), הכולל את המאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 ביוני 2009 ואת הדוחות הביניים התמציתיים המאוחדים על רווח והפסד, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים לתקופות של שלושה חודשים שנסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על-ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידור, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג בטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לביאור 6(ד)ב' בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות שהוגשו כנגד הבנק וחברות הבנות שלו ולביאור 4 בדבר התאמה בדרך של הצגה מחדש של מידע ההשוואתי לתקופות קודמות של יחס ההון לרכיבי סיכון בכדי לשקף תיקון בשיעור מקדם ההמרה בגין מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו בחישוב היחס האמור.

זיו האפט

רואי חשבון

סומך חייקין

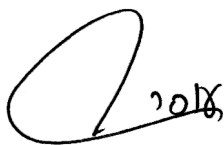
רואי חשבון

תל אביב, 26 באוגוסט 2009

30 ביוני		31 בדצמבר	
2008	2009	2008	
בלתי מבוקר		מבוקר	
נכסים			
42,298	44,249	38,590	מזומנים ופקדונות בבנקים
*31,695	29,489	26,657	ניירות-ערך
128	15	-	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
*211,193	215,973	222,100	אשראי לציבור
298	283	270	אשראי לממשלות
658	151	480	השקעות בחברות כלולות
3,972	3,865	3,905	בניינים וציוד
10,667	8,819	14,845	נכסים אחרים
300,909	302,844	306,847	סך כל הנכסים
התחייבויות והון			
226,955	228,136	226,953	פקדונות הציבור
10,031	6,936	8,198	פקדונות מבנקים
1,828	1,562	1,657	פקדונות הממשלה
208	1	237	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
19,111	22,162	20,818	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
23,227	23,965	29,759	התחייבויות אחרות
281,360	282,762	287,622	סך כל ההתחייבויות
791	349	430	זכויות בעלי-מניות חיצוניים
18,758	19,733	18,795	הון עצמי
300,909	302,844	306,847	סך כל ההתחייבויות והון

* סווג מחדש.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

עופר לוי

משנה למנכ"ל, חשבונאי ראשי

ציון קינן

ממלא מקום המנהל הכללי

יאיר סרוסי

יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 26 באוגוסט 2009

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לתקופות שנסתיימו ביום 30 ביוני 2009

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		לששה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני	
2008		2008		2009	
מבוקר					
3,256	רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים	1,943	1,955	2,927	(69)
1,520	הפרשה לחובות מסופקים	252	538	852	284
1,736	רווח (הפסד) מפעילות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים	1,691	1,417	2,075	(353)
הכנסות תפעוליות ואחרות					
*4,654	עמלות תפעוליות	*1,153	1,137	2,238	*2,417
(113)	רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות, נטו	24	47	51	21
*114	הכנסות אחרות	*28	47	104	*51
4,655	סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות	1,205	1,231	2,393	2,489
הוצאות תפעוליות ואחרות					
4,762	משכורות והוצאות נלוות	1,085	1,010	2,132	2,548
1,355	אחזקה ופחת בניינים וציוד	326	345	686	669
2,030	הוצאות אחרות	500	535	1,012	962
8,147	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	1,911	1,890	3,830	4,179
(1,756)	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים	985	758	638	(2,043)
(397)	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות	431	369	229	(521)
(1,359)	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים	554	389	409	(1,522)
(195)	החלק ברווחים (הפסדים), נטו, מפעולות רגילות של חברות כלולות, לאחר מיסים	6	6	9	13
85	חלקם של בעלי-מניות חיצוניים (ברוחים) בהפסדים, נטו, מפעולות רגילות לאחר מיסים, של חברות מאוחדות	(15)	(15)	(17)	49
(1,469)	רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות	545	380	401	(1,460)
574	רווח נטו, מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים	49	2	23	487
(895)	רווח (הפסד) נקי	594	382	424	(973)
רווח (הפסד) נקי למניה בשקלים חדשים					
רווח (הפסד) בסיסי:					
(1.13)	רווח (הפסד) מפעולות רגילות	0.42	0.29	0.30	(1.13)
0.44	רווח מפעולות בלתי-רגילות	0.04	-	0.02	0.38
(0.69)	סך הכל רווח (הפסד) נקי למניה	0.46	0.29	0.32	(0.75)
רווח (הפסד) מדולל:					
(1.13)	רווח (הפסד) מפעולות רגילות	0.41	0.29	0.30	(1.13)
0.44	רווח מפעולות בלתי-רגילות	0.04	-	0.02	0.38
(0.69)	סך הכל רווח (הפסד) נקי למניה	0.45	0.29	0.32	(0.75)

* סווג מחדש.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון העצמי לתקופות שנסתיימו ביום 30 ביוני 2009

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2009									
סך כל ההון העצמי	עודפים	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר			סך הון וקרנות הון	קרנות הון		הון מניות ופרמיה	2009
		רווחים (הפסדים), נטו, בגין גידור תזרים מזומנים	התאמות מתרגום*	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן		אחרות	מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות		
18,986	10,825	(71)	(115)	169	8,178	(18)	149	8,047	יתרה ליום 31 במרץ 2009
382	382	-	-	-	-	-	-	-	רווח נקי לתקופה
404	-	-	-	404	-	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
84	-	-	-	84	-	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
(161)	-	-	-	(161)	-	-	-	-	השפעת המס המתייחס
12	-	-	-	-	12	-	12	-	הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
-	-	-	-	-	-	(1)	(3)	4	מימוש/פקיעת אופציות למניות
18	-	18	-	-	-	-	-	-	רווחים, נטו, מגידור תזרים מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
(6)	-	(6)	-	-	-	-	-	-	השפעת המס המתייחס
14	-	-	14	-	-	-	-	-	התאמות מתרגום בגין חברות כלולות*
19,733	**11,207	(59)	(101)	496	8,190	(19)	158	8,051	יתרה ליום 30 ביוני 2009

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חו"ל.
** כולל סך של 2,737 מיליוני ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון העצמי לתקופות שנסתיימו ביום 30 ביוני 2009 (המשך)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2008									
סך כל ההון העצמי	עודפים	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר			סך הון וקרנות הון	קרנות הון		הון מניות ופרמיה	
		רווחים (הפסדים), נטו, בגין גידור תזרים מזומנים	התאמות מתרגום**	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן		אחרות	מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות		
17,322	10,111	(268)	(51)	126	7,404	2	*122	*7,280	יתרה ליום 31 במרץ 2008
594	594	-	-	-	-	-	-	-	רווח נקי לתקופה
735	-	-	-	-	735	3	-	732	הנפקת מניות
(139)	-	-	-	(139)	-	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
29	-	-	-	29	-	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
45	-	-	-	45	-	-	-	-	השפעת המס המתייחס
16	-	-	-	-	16	-	16	-	הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
-	-	-	-	-	-	-	*(2)	*2	מימוש אופציות למניות
215	-	215	-	-	-	-	-	-	רווחים, נטו, מגידור תזרים מזומנים -
67	-	67	-	-	-	-	-	-	רווחים, נטו, מגידור תזרים מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
(104)	-	(104)	-	-	-	-	-	-	השפעת המס המתייחס
(22)	-	-	(22)	-	-	-	-	-	התאמות מתרגום בגין חברות כלולות**
18,758	10,705	(90)	(73)	61	8,155	5	136	8,014	יתרה ליום 30 ביוני 2008

* סווג מחדש.

** התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חו"ל.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון העצמי לתקופות שנסתיימו ביום 30 ביוני 2009 (המשך)

לששה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2009									
סך כל ההון העצמי	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר				סך הון וקרנות הון	קרנות הון		הון מניות ופרמיה	
	עודפים	רווחים (הפסדים), נטו, בגין גידור תזרים מזומנים	התאמות מתרגום*	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן		אחרות	מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות		
18,795	10,783	(70)	(135)	28	8,189	5	151	8,033	יתרה ליום 31 בדצמבר 2008
424	424	-	-	-	-	-	-	-	רווח נקי לתקופה
523	-	-	-	523	-	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
172	-	-	-	172	-	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
(227)	-	-	-	(227)	-	-	-	-	השפעת המס המתייחס
23	-	-	-	-	23	-	23	-	הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
1	-	-	-	-	1	(1)	(16)	18	מימוש/פקיעת אופציות למניות
17	-	17	-	-	-	-	-	-	רווחים, נטו, מגידור תזרים מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
(6)	-	(6)	-	-	-	-	-	-	השפעת המס המתייחס
34	-	-	34	-	-	-	-	-	התאמות מתרגום בגין חברות כלולות*
(23)	-	-	-	-	(23)	(23)	-	-	התאמות אחרות בגין חברות כלולות
19,733	**11,207	(59)	(101)	496	8,190	(19)	158	8,051	יתרה ליום 30 ביוני 2009

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חו"ל.
** כולל סך של 2,737 מיליוני ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון העצמי לתקופות שנסתיימו ביום 30 ביוני 2009 (המשך)

לששה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2008									
סך כל ההון העצמי	עודפים	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר			סך הון וקרנות הון	קרנות הון		הון מניות ופרמיה	
		רווחים (הפסדים), נטו, בגין גידור תזרים מזומנים	התאמות מתרגום**	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן		אחרות	מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות		
18,778	11,678	(147)	(11)	(145)	7,403	7	*137	*7,259	יתרה ליום 31 בדצמבר 2007
(973)	(973)	-	-	-	-	-	-	-	הפסד נקי לתקופה
735	-	-	-	-	735	3	-	732	הנפקת מניות
(288)	-	-	-	(288)	-	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
610	-	-	-	610	-	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
(116)	-	-	-	(116)	-	-	-	-	השפעת המס המתייחס
22	-	-	-	-	22	-	22	-	הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
-	-	-	-	-	-	-	*(23)	*23	מימוש אופציות למניות
24	-	24	-	-	-	-	-	-	רווחים, נטו, מגידור תזרים מזומנים
67	-	67	-	-	-	-	-	-	רווחים, נטו, מגידור תזרים מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
(34)	-	(34)	-	-	-	-	-	-	השפעת המס המתייחס
(62)	-	-	(62)	-	-	-	-	-	התאמות מתרגום בגין חברות כלולות**
(5)	-	-	-	-	(5)	(5)	-	-	התאמות אחרות בגין חברות כלולות
18,758	10,705	(90)	(73)	61	8,155	5	136	8,014	יתרה ליום 30 ביוני 2008

* סווג מחדש.

** התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חו"ל.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון העצמי לתקופות שנסתיימו ביום 30 ביוני 2009 (המשך)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008									
סך כל ההון העצמי	עודפים	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר			סך הון וקרנות הון	קרנות הון		הון מניות ופרמיה	
		רווחים (הפסדים), נטו, בגין גידור תזרים מזומנים	התאמות מתרגום*	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן		אחרות	מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות		
18,778	11,678	(147)	(11)	(145)	7,403	7	137	7,259	יתרה ליום 31 בדצמבר 2007
(895)	(895)	-	-	-	-	-	-	-	הפסד נקי לתקופה
739	-	-	-	-	739	3	-	736	הנפקת מניות
(400)	-	-	-	(400)	-	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
659	-	-	-	659	-	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
(86)	-	-	-	(86)	-	-	-	-	השפעת המס המתייחס
52	-	-	-	-	52	-	52	-	הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
-	-	-	-	-	-	-	(38)	38	מימוש אופציות למניות
(11)	-	(11)	-	-	-	-	-	-	הפסדים, נטו, מגידור תזרים מזומנים -
133	-	133	-	-	-	-	-	-	רווחים, נטו, מגידור תזרים מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
(45)	-	(45)	-	-	-	-	-	-	השפעת המס המתייחס
(124)	-	-	(124)	-	-	-	-	-	התאמות מתרגום בגין חברות כלולות*
(5)	-	-	-	-	(5)	(5)	-	-	התאמות אחרות בגין חברות כלולות
18,795	10,783	(70)	(135)	28	8,189	5	151	8,033	יתרה ליום 31 בדצמבר 2008

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חו"ל.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי מזומנים - מאוחד לתקופות שנסתיימו ביום 30 ביוני 2009

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008	לששה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2009	לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2009	
מבוקר	בלתי מבוקר		
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת			
(895)	424	382	רווח (הפסד) נקי לתקופה
התאמות הדרושות כדי להציג את תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת:			
243	(9)	(6)	החלק בתוצאות, נטו, של חברות כלולות בניכוי דיבידנד שהתקבל
(85)	17	15	חלקם של בעלי-מניות חיצוניים ברווחים (בהפסדים), נטו, של חברות מאוחדות
628	326	164	פחת
46	24	14	הפחתות אחרות, נטו
1,520	852	538	הפרשה לחובות מסופקים
7,896	187	106	הפסד ממימוש והתאמה של ניירות-ערך זמינים למכירה ומוחזקים לפדיון
(35)	(2)	10	רווח שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות-ערך למסחר
(164)	1	-	הפסד (רווח) ממימוש, ירידת-ערך ושינוי בשיעורי ההחזקה בחברות מוחזקות
(12)	-	-	רווח ממימוש בניינים וציוד
-	(1)	1	שינוי בהפרשה להפסד צפוי בגין בניינים שיועדו למכירה
59	23	12	שינוי בהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
627	33	52	פיצויי פרישה-גידול בעודף העתודה על היעודה
(338)	101	267	מיסים נדחים, נטו
-	(21)	(21)	הפרשי התאמה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
9,490	1,955	1,534	מזומנים, נטו, מפעילות שוטפת
תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) בנכסים			
(1,510)	6,011	1,849	פקדונות בבנקים, נטו
(175)	(37)	(34)	רכישת אגרות-חוב מוחזקות לפדיון
1,051	1,569	-	תמורה מפדיון אגרות-חוב מוחזקות לפדיון
(25,678)	(7,593)	(1,949)	רכישת ניירות-ערך זמינים למכירה
33,942	6,632	2,163	תמורה ממימוש ניירות-ערך זמינים למכירה
1,598	(2,517)	(1,692)	ניירות-ערך למסחר, נטו
471	(15)	4	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נטו
(24,587)	5,319	4,368	אשראי לציבור, נטו
134	(13)	50	אשראי לממשלות, נטו
-	(53)	(53)	רכישה נוספת של מניות בחברות מאוחדות
-	(12)	(12)	רכישת זכויות בחברות כלולות
(202)	-	-	השקעה בשטר הון של חברה כלולה
(823)	-	-	השקעות בחברות בת שיצאו מאיחוד (נספח א')
-	2	-	תמורה ממימוש השקעות בחברות כלולות
(820)	(286)	(158)	רכישת בניינים וציוד
38	1	-	תמורה ממימוש בניינים וציוד
(6,076)	5,669	2,022	נכסים אחרים, נטו
(22,637)	14,677	6,558	מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) בנכסים

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי מזומנים - מאוחד לתקופות שנסתיימו ביום 30 ביוני 2009 (המשך)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008	לשנה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2009	לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2009	
מבוקר	בלתי מבוקר		
תזרימי מזומנים מפעילות בהתחייבויות ובהון			
7,565	1,183	(4,306)	פקדונות הציבור, נטו
(3,229)	(1,262)	417	פקדונות מבנקים, נטו
(553)	(95)	(90)	פקדונות הממשלה, נטו
(1,151)	(236)	(184)	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר, נטו
2,006	1,344	3,195	אגרות-חוב וכתבי התחייבויות נדחים, נטו
9,689	(5,854)	(2,105)	התחייבויות אחרות, נטו
739	1	-	מימוש אופציות למניות
-	(43)	-	דיבינד ששולם לבעלי-מניות חיצוניים בחברות מאוחדות
15,066	(4,962)	(3,073)	מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) בהתחייבויות ובהון
1,919	11,670	5,019	גידול במזומנים
28,000	29,919	36,570	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
29,919	41,589	41,589	יתרת מזומנים לסוף התקופה

נספח א'

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008	לשנה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2009	לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2009	
מבוקר	בלתי מבוקר		
תמורה ממימוש השקעות בחברות בת שאוחדו בעבר			
נכסים והתחייבויות של חברות הבת שאוחדו בעבר, ליום המכירה:			
9,563	-	-	נכסים ⁽¹⁾
(10,121)	-	-	התחייבויות
(429)	-	-	זכויות בעלי מניות חיצוניים
164	-	-	רווח הון ממימוש השקעות בחברות בת שאוחדו בעבר
(823)	-	-	זרימת מזומנים ממימוש השקעות בחברות בת שיצאו מאוחד

(1) בשנת 2008 - למעט מזומנים בסך 1,516 מיליוני ש"ח.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2009

ביאור 1

מדיניות חשבונאית
השפעת תקני חשבונאות
חדשים בתקופה שלפני
יישום

א. מדיניות חשבונאית

תמצית הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2009 נערכה לפי כללי החשבונאות המקובלים ולפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. כללי החשבונאות שלפניהם נערכה תמצית דוחות כספיים אלה יושמו בעיקריות לכללים שלפניהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2008 למעט המפורט בסעיף ב' להלן.

יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2008 ולביאורים הנלווים להם.

ב. יישום לראשונה של כללי חשבונאות חדשים

בחודש ינואר 2009 פורסמו על-ידי המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות תקן חשבונאות מספר 15 (מתוקן), "ירידת-ערך נכסים" (להלן: "התקן"). הבהרה מספר 10, "הטיפול החשבונאי בירידת-ערך של השקעה בחברה מוחזקת, שאינה חברה בת" ונוסח מחודש של הבהרות מס' 1 ו-6 בנושא "הטיפול החשבונאי בירידת-ערך השקעה בחברה מוחזקת, שאינה חברה בת" ו-"הטיפול בירידת-ערך נכסים של חברה מוחזקת, שאינה חברה בת" בהתאמה.

תקן 15 (מתוקן) משנה בעיקר את הטיפול החשבונאי באופן ההקצאה במאומד של מוניטין ליחידות מניבות מזומנים. הבהרה מס' 10 קובעת כיצד יוקצה הפסד מירידת-ערך של חברה מוחזקת שאינה בת, לרבות הטיפול בביטול הפסד מירידת-ערך שהוכר בתקופות קודמות.

בהתאם לתקן, לצורך בחינת ירידת-ערך, מוניטין שנרכש במהלך של צירוף עסקים, יוקצה ממועד הרכישה לכל אחת מיחידות המניבות-מזומנים או קבוצות של היחידות המניבות-מזומנים של הנרכש ולכל אחת מהיחידות המניבות מזומנים או קבוצות של היחידות מניבות מזומנים של הרוכש, אשר חזויות ליהנות מהסינרגיות של הצירוף, זאת ללא קשר אם נכסים אחרים או התחייבויות אחרות של הנוף שנרכש שייכו ליחידות או קבוצות של יחידות אלה. בסיס ההקצאה יהיה לפי יחסי שווי הוגן של היחידות נכון ליום הרכישה. כך ירידת-ערך של מוניטין יבחן ברמה המשקפת את הדרך שבה הישות מנהלת את פעילויותיה ואשר אליהן משויך המוניטין. עוד קובע התקן כי כל יחידה או קבוצות של יחידות, אליהן הוקצה המוניטין, יייצג את הרמה הנמוכה ביותר שבה קיים מעקב של מוניטין לצרכי הנהלה פנימיים וכן לא תהיה גדולה ממימרו כפי שנקבע בהתאם לתקן חשבונאות מספר 11, "דיווח מינורי". בכך ביטל התקן את הטיפול החשבונאי שבתקן הקודם לגבי יישום מבחן דו-שלבי לבחינת הכרה בירידת-ערך (מבחני 'מעלה-מטה' ו-'מטה-מעלה').

הבהרה מס' 10 מנחה כי על ישות לקבוע בכל תאריך מאזן אם קיימים סימנים, המצביעים על ירידת-ערך של השקעה בחברה כלולה, אם מתקיים סימן, על ישות לאמוד את הסכום בר הששבה של ההשקעה בהתאם להוראות התקן. במידה ומוכר הפסד מירידת-ערך, בהתאם לתקן, הפסד זה יוקצה להשקעה בכללותה. ביטול הפסד מירידת-ערך של ההשקעה יעשה אף הוא תוך בחינת ההשקעה בכללותה. בכך מבטלת הבהרה מס' 10 את הכללים שנקבעו בתקן 15 לפני תיקונו לפיהם הקצאת הפסד מירידת-ערך של ההשקעה בחברה כלולה הוקצה ראשית למוניטין בחשבון ההשקעה ויתרת הפסד נרשמה כנגד ההשקעה בכללותה.

נוסח מחודש של הבהרה מס' 1 הותאם לטיפול החשבונאי בירידות ערך של חברות מוחזקות כנקבע בתקן 15 (מתוקן) ובהבהרה מס' 10.

הוראות התקן וההבהרות יישמו מאז ולהבא החל מהדוחות הכספיים לתקופה הראשונה המתחילה ביום 1 בינואר 2009 או לאחר מכן.

ליישום התקן לא היתה השפעה מהותית על תוצאות פעילותה של קבוצת הבנק.

ג. השפעת תקני חשבונאות חדשים בתקופה שלפני יישום

1. בחודש יולי 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 29, "אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים" (IFRS) (להלן: "התקן"). התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות-ערך, התשכ"ח-1968 ומחויבות לדיווח על-פי תקנותיו של חוק זה, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS לתקופות המתחילות החל מיום 1 בינואר 2008. האמור אינו חל עדיין על תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי שדוחותיהם הכספיים ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בהתייחס לאופן יישום התקן על-ידי תאגידים בנקאיים המפקח על הבנקים הודיע, בין היתר, כי במחצית השנייה של שנת 2009 יפרסם את החלטתו לגבי מועד היישום של תקני IFRS הנוגעים לביטול העסק הבנקאי.

בחודש יוני 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים" (IFRS) אשר קובע אופן האימוץ הצפוי של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) על-ידי תאגידים בנקאיים.

בהתאם לחוזר, תאריך היעד לדיווח של תאגידים בנקאיים בהתאם לתקני ה-IFRS הינו:

א. בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - החל מיום 1.1.11. ממועד זה ואילך ידרשו התאגידים הבנקאיים לעדכן את הטיפול החשבונאי בנושאים אלה באופן שוטף, בהתאם להוראות המעבר בתקנים הבינלאומיים חדשים שיפורסמו בנושאים אלה, ובהתאם להבהרות שימסרו על-ידי הפיקוח על הבנקים.

ב. בנושאים בליבת העסק הבנקאי - החל מיום 1.1.13, כאשר בכוננת הפיקוח על הבנקים לקבל במהלך שנת 2011 החלטה סופית בנושא זה. ההחלטה הסופית תקבע בהתחשב בלוח הזמנים שיקבע באר"ב ובהתקדמות תהליך ההתכנסות בין גופי התקינה הבינלאומית והאמריקאית.

בחוזר הובהר כי לאחר השלמת תהליך התאמת הוראות לתקנים הבינלאומיים תיוותר סמכותו של הפיקוח על הבנקים לקבוע הבהרות מחייבות לגבי אופן ישום הדרישות בתקנים הבינלאומיים, וכן לקבוע הוראות נוספות במקרים שבהם הדבר מתחייב לנוכח דרישות רשיות פיקוח במדינות מפותחות בעולם או בנושאים שלגביהם לא קיימת התייחסות בתקנים הבינלאומיים. בנוסף, הפיקוח על הבנקים ישמור על סמכותו לקבוע דרישות גילוי ודיווח.

לפיכך, עד לתאריכי היעד לאימוץ תקני ה-IFRS כאמור לעיל, דוחותיו הכספיים של הבנק ימשיכו להיות ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בשלב זה לא נקבעו הנחיות כלשהן לגבי הוראות המעבר שיחולו בעת אימוץ התקנים הבינלאומיים לראשונה.

2. בחודש דצמבר 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 23 בדבר הטיפול החשבונאי בעסקות בין ישות לבין בעל השליטה בה (להלן: "תקן 23"). התקן מחליף את תקנות ניירות-ערך (הצגת פעולות בין תאגיד לבין בעל שליטה בו בדוחות הכספיים) - התשנ"ו-1996, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. התקן קובע כי נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה בין הישות לבין בעל השליטה בה ימדדו במועד העסקה לפי שווי הוגן וההפרש בין השווי הוגן לבין התמורה שנוקפה בעסקה ייוקף להון העצמי. הפרש בחובה מהווה במהותו דיבינדו ולכן מקטין את יתרת העודפים. הפרש בזכות מהווה במהותו השקעת בעלים ולכן יוצג בסעיף נפרד בהון העצמי שייקרא קרן הון מעסקה בין ישות לבין בעל השליטה בה.

- התקן ין בשלוש סוגיות הנוגעות לעסקות בין ישות לבין בעל שליטה בה, כדלקמן:
- העברת נכס לישות מבעל השליטה, או לחילופין, העברת נכס מהישות לבעל השליטה.
- נטילת התחייבות של הישות כלפי צד שלישי, במלואה או חלקה, על-ידי בעל השליטה, שיפוי הישות על-ידי בעל השליטה בה בגין הוצאה, ויתור בעל השליטה לישות על חוב שמגיע לו מהישות, במלואו או בחלקו.
- הלוואות שניתנו לבעל השליטה או הלוואות שהתקבלו מבעל השליטה. כמו-כן, קובע התקן את הגילוי שיש לתת בדוחות הכספיים בנוגע לעסקות בין הישות לבין בעל השליטה בה במהלך התקופה.

ביאור 1 חדיניות חשבונאית השפעת תקני חשבונאות חדשים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

בחודש מאי 2008 הופץ מכתב המפקח על הבנקים בו צוין כי נערכת בחינה מחודשת של הכללים שיחולו על תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי לגבי הטיפול בעסקאות בין ישות לבין בעל שליטה בה. על-פי המכתב, בכוונת הפיקוח על הבנקים לקבוע כי על עסקאות בין תאגיד בנקאי וחברות כרטיסי אשראי לבין בעל שליטה בהם ועל עסקאות בין תאגיד בנקאי לבין חברה בשליטתו יחולו הכללים הבאים:

- א. תקני הדיווח הכספי הבין לאומיים.
  - ב. בהיעדר התייחסות ספציפית בתקני הדיווח הבינלאומיים, יישמו כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב החלים על תאגידים בנקאיים בארה"ב, בתנאי שהם לא סותרים את תקני הדיווח הבינלאומיים.
  - ג. בהיעדר התייחסות בכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב יש ליישם את החלקים בתקן 23, בתנאי שאינם סותרים את תקני הדיווח הכספי הבין לאומיים וגם את הכללים המקובלים בארה"ב כאמור לעיל.
- נכון למועד פרסום הדוחות טרם פורסמה הוראה סופית של המפקח על הבנקים בנוגע לאימוץ כללים ספציפיים בנושא ובנוגע לאופן יישומם לראשונה.

3. מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי: ביום 31 בדצמבר 2007 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא: "המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" (להלן: "החוזר" או "ההוראה"). חוזר זה מבוסס, בין היתר, על תקני חשבונאות בארה"ב (בעיקר FAS 5 ו-FAS 114) ועל הוראות רגולטוריות רלוונטיות של מוסדות הפיקוח על הבנקים ושל הרשות לניירות-ערך בארה"ב. העקרונות המנחים שבבסיס החוזר מהווים שינוי מהותי ביחס להוראות הנכונות, המפורטות בביאור 2)) לדוחות הכספיים לשנת 2008, בנושא סיווג חובות בעייתיים ומדידת הפרשות להפסדי אשראי בגין חובות אלה.

על-פי החוזר נדרש תאגיד בנקאי לקיים הפרשה להפסדי אשראי ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף לאמור לעיל, על-פי החוזר נדרש לקיים, כחשבון התחייבותי נפרד, הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירי אשראי חוץ-מאזניים. כגון התקשרויות למתן אשראי וערבויות. ההפרשה הנדרשת לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי תוערך באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" ו"הפרשה קבוצתית".

בהתאם לחוזר, יש לבצע בחינה פרטנית לירידת-ערך עבור כל חוב שיתרתו החוזית (ללא ניכוי מחיקות חשבונאיות שלא כרוכות ביותר משפטי, ריבית שלא הוכרה, הפרשות להפסדי אשראי ובטחונות) הינה 1 מיליון ש"ח או יותר, וכן לגבי חובות אחרים שמזוהים על-ידי התאגיד הבנקאי לצורך הערכה פרטנית ואשר ההפרשה לירידת-ערך בגינם אינה נכללת בהפרשה הקבוצתית. הבנק בחר לזהות לצורך בחינה פרטנית חובות שסך יתרתם החוזית (כמפורט לעיל), מקובצת ברמת הלקוח, הינה 1 מיליון ש"ח או יותר. ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי תוערך בהתבסס על תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהווים בשיעור הריבית האפקטיבי המקורי של החוב, או, כאשר החוב הינו מותנה ביטחון או כאשר התאגיד הבנקאי קובע שצפויה תפיסת נכס, על-פי השווי ההוגן של הביטחון ששועבד להבטחת אותו אשראי.

הפרשה קבוצתית תחושב כדי לשקף הפרשות לירידת-ערך בגין הפסדי אשראי בלתי מזוהים הנלווים בקבוצות גדולות של חובות קטנים בעלי מאפייני סיכון דומים, וכן בגין חובות שזוהו לצורך בחינה פרטנית ומצא שהם אינם פגומים. ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, למעט הלוואות לדיוור לגביהם חושבה הפרשה ספציפית מזערית לפי עומק הפיגור, תחושב בהתאם לכללים שנקבעו בתקן חשבונאות אמריקאי FAS 5 - Accounting for Contingencies (להלן: "FAS 5"). בהתבסס על מודלים סטטיסטיים. לגבי טיטה לתיקון החוזר בכל הנוגע לאופן חישוב ההפרשה הקבוצתית, ראה להלן. ההפרשה הנדרשת בהתייחס למכשירי האשראי החוץ-מאזניים תוערך בהתאם לכללים שנקבעו בתקן החשבונאות האמריקאי FAS 5.

בהוראה נקבעו הגדרות וסיווגים שונים של סיכון אשראי מאזני חוץ-מאזני, כללי הכרה בהכנסות ריבית מחובות פגומים וכן כללי מחיקה חשבונאית של חובות בעייתיים. בין היתר נקבע בחוזר, כי יש לסמן כחוב פגום כל חוב המזוהה לצורך בחינה פרטנית שהתאגיד הבנקאי צופה כי לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב, לרבות כל חוב המזוהה לצורך בחינה פרטנית הנמצא בפיגור מעל 90 יום, כל ארגון מחדש של חוב בעייתי, וכן חוב בחשבון חח"ד או עו"ש המחויב בתוספת ריבית חריגה (כאמור בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 325 - לגבי טיטה לתיקון הוראה 325 ותיקון החוזר בנוגע לטיפול בחוב בחשבון עו"ש וחח"ד, ראה להלן). כמו-כן, על-פי החוזר, יש למחוק חשבונאית כל חוב המוערך על בסיס פרטני שנחשב אינו בר גביה (Uncollectible) ובעל ערך נמוך כדי כך, שהותרתו כנכס אינה מוצדקת, או חוב בגינו מנהל התאגיד הבנקאי מאמץ גביה ארוכי טווח. לגבי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי נקבעו כללי המחיקה החשבונאית בהתבסס על תקופת הפיגור שלהם ועל פרמטרים אחרים. בנוסף, הורחבו בצורה משמעותית דרישות התייעוד והגילוי הנדרש בדוחות הכספיים בכל הנוגע לחובות בעייתיים.

הוראה זו תיושם בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי, החל מהדוחות ליום 1 בינואר 2010 (להלן: "מועד היישום לראשונה") ואילך. לגבי טיטה לתיקון החוזר בכל הנוגע למועד היישום לראשונה, ראה להלן. ההוראה לא תיושם למפרע בדוחות כספיים לתקופות קודמות. במועד היישום לראשונה, תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי ידרשו, בין היתר:

- למחוק חשבונאית כל חוב אשר במועד זה עומד בתנאים למחיקה חשבונאית.
- להתאים את יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים ליום המעבר לדרישות ההוראה.
- לסווג בסיווג של השגחה מיוחדת, נחות, או פגום, כל חוב אשר עומד בתנאים לסיווג כאמור, לבטל את כל הכנסות הריבית שנצברו ולא שולמו בגין כל חוב אשר במועד זה עומד בתנאים המתייחסים.
- לבחון את הצורך בהתאמת יתרת מיסים שוטפים ומיסים נדחים לקבל ולשלם.

התאמות של יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים לדרישות ההוראה, למועד היישום לראשונה, יכללו ישירות בסעיף העודפים בהון העצמי.

לעניין זה הובהר, כי למרות ההגדרה לפיה חוב בעייתי שאורגן מחדש הינו חוב פגום, תאגיד בנקאי וחברת כרטיסי אשראי אינם נדרשים לסווג כחוב פגום, חוב אשר אורגן מחדש לפני יום 1 בינואר 2007, כל עוד שהחוב אינו פגום בהתבסס על התנאים שנקבעו בהסכם הארגון מחדש.

ביצוע הפרשה להפסדי אשראי בהתאם לחוזר שונה באופן מהותי מזה המיושם כיום בהתאם להוראות הדיווח לציבור ולהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314, בדבר טיפול בחובות בעייתיים, ובגין חשיפות האשראי החוץ-מאזניות, ועלול להשפיע באופן מהותי על התוצאות המדווחות של הבנק ועל מצבו הכספי. בנוסף, יישום ההוראה מחייב הערכות ושינויים מהותיים במערכות המידע הקיימות - שאינן מותאמות, בשלב זה, לדיווח על-פי העקרונות המוצעים.

הבנק נעריך ליישם ההוראה, בין היתר, על-ידי הקמת צוות היגוי בראשות חבר הנהלה, הקצאת משאבים כספיים, מיחשוביים ואנושיים ברמה הנדרשת לעמידה בדרישות ובלוחות הזמנים שנקבעו בהוראה, וכן על-ידי בחינה ושינוי של תהליכים, מערכות, בקרות ונהלים בבנק הקשורים בסיכויי אשראי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2009

ביאור 1 מדיניות חשבונאית השפעת תקני חשבונאות חדשים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

במסגרת יישום ההוראה, הבנק מפתח ומעדכן כלים ותהליכים מיחשביים שונים שהעיקריים שבהם הינם: הכנת תשתיות מידע מתאימות וניהול מרכיבי חוב חדשים, פילוח האשראי לפי סוגי ההפרשות השונות, איתור והצפת אשראי בעייתי, חישוב הפרשה קבוצתית, מחיקה חשבונאית, התאמת המערכות לבחינה פרטנית של אשראי, וכן התאמת המערכות החשבונאיות לטיפול ולדיווח החשבונאי הנדרש. ליום 30 ביוני 2009 נמצא הבנק בשלבי פיתוח ובדיקה בנושא הכנת תשתיות מידע מתאימות, חישוב הפרשה קבוצתית, מחיקה חשבונאית, בחינה פרטנית של אשראי וכן התאמת המערכות החשבונאיות. שאר התהליכים המפורטים לעיל הושלמו ברובם. לאחר סיום הפיתוח והבדיקות ולקראת מועד היישום לראשונה, תבוצענה הטמעת המערכת וההדרכות הנדרשות לגורמים הרלוונטיים בבנק, עדכון תהליכי עבודה וכתביבת נהלים מתאימים, יושלמו עד לסוף שנת 2009.

בשלב זה, בטרם השלים הבנק את ההערכות הנדרשת למדידת ההפרשות להפסדי אשראי לפי ההוראה החדשה, אין ביכולתה של הנהלת הבנק להעריך את היקף ההשפעה הכמותית על ההון העצמי של הבנק ליום המעבר ועל תוצאותיו הכספיות בעתיד. לאור מורכבות והתמשכות תהליך היישום של ההוראה, הנהלת הבנק צופה, כי לא ניתן יהיה להעריך את מלוא היקף ההשפעה הכמותית על ההון העצמי של הבנק ליום המעבר לפני תום הרבעון שקודם למועד היישום לראשונה.

ביום 28 ביולי 2009, פרסם בנק ישראל טיוטת הוראה המתקנת את החוזר המקורי מיום 31 בדצמבר 2007 וכן הוראות אחרות. התיקונים המהותיים הכלולים בטיוטה הינם כדלקמן:

- א.** מועד היישום לראשונה ידחה ליום 30 ביוני 2010.
- ב.** ההפרשה הקבוצתית לא תחושב על-פי מודלים סטטיסטיים פנימיים אלא על-פי נוסחה שקבע המפקח על הבנקים וזאת בתוקף עד וכולל יום 31 בדצמבר 2012. הנוסחה מבוססת על שיעורי הפסד היסטוריים בענפי משק שונים ובחלוקה בין אשראי בעייתי לאשראי לא בעייתי, בשנים 2008, 2009 ומחצית 2010 וכן על שיעורי מחיקות חשבונאיות נטו שנרשמו בפועל בתקופות שלאחר מועד היישום לראשונה. בנוסף, נקבע בהוראה כי לאחר יישום ההוראה, לא נדרש לשמור הפרשה כללית ונוספת אולם בכל מקרה סכום ההפרשה הקבוצתית לא יפחת מסכום ההפרשה הכללית והנוספת שהיו מחושבות לתום כל תקופת דיווח, מגולם בשיעור המס.
- ג.** הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 325 (ניהול מסגרות אשראי בחשבונות עובר ושב) תתוקן באופן שלא תכלול בה התייחסות לאופן הטיפול החשבונאי בחריגה ממסגרת חח"ד או עו"ש. במקביל, החוזר יתוקן כך שלא נדרש טיפול חשבונאי מיוחד בחריגה ממסגרת חח"ד או עו"ש מעבר לנדרש עבור פריטי חוב אחרים בפיגור.
- ד.** הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 (הפרשה נוספת לחובות מסופקים) תתוקן כך שהמונחים המשמשים בה בכל הנוגע לאשראי בעייתי יותאמו למונחים המשמשים בחוזר.
- ה.** הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311 (יחס הון מזערי) תתוקן כך שלמרות ביטול ההפרשה הכללית בעת כניסת ההוראה לתוקף, סכום ההפרשה הני"ל ימשיך להיכלל בהון המשני.

הרכב הסעיף:

ליום 30 ביוני 2009				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב מוחזקות לפדיון				
אגרות-חוב:				
ממשלתיים	79	2	-	81
של אחרים	690	55	(5)	740
סך כל אגרות-חוב מוחזקות לפדיון	769	57	(5)	821
(2) ניירות-ערך זמינים למכירה				
אגרות-חוב:				
ממשלתיים	15,760	272	(89)	15,760
של אחרים	6,204	166	(157)	6,204
סך כל אגרות-חוב זמינות למכירה	21,772	438	(246)	21,964
מניות:				
של אחרים**	2,505	500	(1)	2,505 ⁽¹⁾
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה	23,778	938 ⁽²⁾	(247) ⁽²⁾	24,469 ⁽¹⁾
(3) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב:				
ממשלתיים	3,975	13	-	3,975
של אחרים	65	-	-	65
סך כל אגרות-חוב למסחר	4,027	13	-	4,040
מניות:				
של אחרים	211	-	-	211
סך כל ניירות הערך למסחר	4,238	13 ⁽³⁾	-	4,251
סך כל ניירות הערך	29,489	1,008	(252)	29,541

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
** על-פי הוראת המפקח על הבנקים, כולל הבנק את חלקו באשראי, שניתן על-ידי קונסורציום של בנקים, והאמור להיפרע ממימוש מניות סחירות בבורסה על-ידי קונס נכסים, בסעיף ניירות-ערך זמינים למכירה. החל ממועד זה, הטיפול החשבונאי ביתרת האשראי הנ"ל מתבצע על-פי הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, המתייחסות לניירות-ערך זמינים למכירה. ניירות הערך מוצגים על-פי הנמוך מבין שוויים ההוגן לבין יתרת האשראי. בחודש אוגוסט 2009 מכר קונס הנכסים כ-34% ממניות בוק שהיו מוחזקות על ידו לטובת הבנק. בעקבות המכירה ברבעון השלישי של שנת 2009 צפוי הבנק לרשום רווח נטו בסך של כ-60 מיליון ש"ח.

- (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 511 מיליוני ש"ח.
- (2) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
- (3) נזקפו לדוח רווח והפסד.

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב - ראה ביאור 7.
- ב. בחודש ינואר 2009 מכר הבנק מניות של חברת כלל החזקות עסקי ביטוח. בעקבות המכירה ירד שיעור ההחזקה של כלל החזקות עסקי ביטוח מתחת ל-10%. מאותו מועד אין לבנק ייצוג בדירקטוריון. כתוצאה מכך נכללת החזקת הבנק בחברה בתיק הזמין למכירה.

ביאור 2
ניירות-ערך (המשך)

4 פירוט נוסף על בסיס מאוחד לגבי ניירות-ערך זמינים למכירה מגובי נכסים⁽¹⁾

ליום 30 ביוני 2009				
ירידת-ערך בעלת אופי אחר מזמני**	שווי הוגן	רווח כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת
		הפסדים*	רווחים*	
150	306	-	19	287
ניירות-ערך מגובי משכנתאות (MBS):				
40	343	(41)	16	368
ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS):				
2	354	(13)	48	319
42	697	(54)	64	687
192	1,003	(54)	83	974

* נכללו בהון העצמי בסעיף "התאמות בין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

** נכלל כהפסד בדוח רווח והפסד בתקופה ינואר-יוני 2009.

5 פירוט נוסף לגבי ניירות-ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים שבגינם כלולים הפסדים שטרם מומשו
ההתאמות לשווי הוגן⁽¹⁾

ליום 30 ביוני 2009					
סך הכל	12 חודשים ומעלה		פחות מ-12 חודשים		סך הכל
	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	
(41)	256	(41)	256	-	-
(13)	146	(13)	146	-	-
(54)	402	(54)	402	-	-
(54)	402	(54)	402	-	-

(1) במהלך הרבעון השני של שנת 2009 החליט דירקטוריון הבנק לבחון אפשרות מכירת תיק ה-MBS וה-ABS המוחזק על-ידי סניף הבנק בלונדון. כתוצאה מכך, על-פי כללי החשבונאות, החל ממועד זה ירידות ערך של MBS ו-ABS אלה תיוקפנה לדוח רווח והפסד אף במקרים בהם לדעת הבנק ירידת הערך אינה בעלת אופי אחר מזמני. הפסדים מירידת-ערך בסך של 19 מיליון ש"ח בנין MBS שנרשמו ברבעון השני של שנת 2009 נובעים מהחלטת הדירקטוריון הני"ל.

הרכב הסעיף:

ליום 30 ביוני 2008				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן**
(1) אגרות-חוב מוחזקות לפדיון				
אגרות-חוב:				
17	-	-	-	17
*3,001	*3,001	-	-	*3,001
*3,018	*3,018	-	-	*3,018
סך כל אגרות-חוב מוחזקות לפדיון				
(2) ניירות-ערך זמינים למכירה				
אגרות-חוב:				
13,169	13,093	123	(47)	13,169
10,728	10,907	53	(232)	10,728
23,897	24,000	176	(279)	23,897
סך כל אגרות-חוב זמינות למכירה				
מניות:				
1,613 ⁽¹⁾	1,426	199	(12)	1,613
25,510 ⁽¹⁾	25,510	375 ⁽²⁾	(291) ⁽²⁾	25,510
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה				
(3) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב:				
3,092	3,091	4	(3)	3,092
55	55	-	-	55
3,147	3,146	4	(3)	3,147
סך כל אגרות-חוב למסחר				
מניות:				
20	20	-	-	20
3,167	3,166	4 ⁽³⁾	(3) ⁽³⁾	3,167
*31,695	*31,610	379	(294)	*31,695
סך כל ניירות הערך				

* סווג מחדש.

** נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.

*** על-פי הוראת המפקח על הבנקים, כולל הבנק את חלקו באשראי, שניתן על-ידי קונסורציום של בנקים, והאמור להיפרע ממימוש מניות סחירות בבורסה על-ידי קונס נכסים, בסעיף ניירות-ערך זמינים למכירה. החל ממועד זה, הטיפול החשבונאי ביתרת האשראי הנ"ל מתבצע על-פי הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, המתייחסות לניירות-ערך זמינים למכירה, ניירות הערך מוצגים על-פי הנמוך מבין שוויים הוגן לבין יתרת האשראי.

(1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 469 מיליוני ש"ח.

(2) כוללים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

(3) נזקפו לדוח רווח והפסד.

ביאור 2
ניירות-ערך (המשך)

4 פירוט נוסף על בסיס מאוחד לגבי ניירות-ערך זמינים למכירה מגובי נכסים

ליום 30 ביוני 2008				
ירידת-ערך בעלת אופי אחר מזמני***	שווי הוגן	רווח כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת
		הפסדים**	רווחים**	
22	679	(72)	-	751
ניירות-ערך מגובי משכנתאות (MBS):				
ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS):				
31	*253	*(20)	5	*268
367	-	-	-	-
56	597	(51)	-	648
-	*1,683	-	-	*1,683
454	2,533	(71)	5	2,599
476	3,212	(143)	5	3,350

* סווג מחדש.
** נכללו בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
*** נכלל כהפסד בדוח רווח והפסד בתקופה ינואר-יוני 2008.

5 פירוט נוסף לגבי ניירות-ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים שבגינם כלולים הפסדים שטרם חומשו מהתאמות לשווי הוגן

ליום 30 ביוני 2008					
סך הכל	12 חודשים ומעלה		פחות מ-12 חודשים		סך הכל
	שווי הוגן	הפסדים שטרם חומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם חומשו	
(72)	644	(14)	87	(58)	557
ניירות-ערך מגובי משכנתאות (MBS):					
ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS):					
*20	*107	*(15)	*85	(5)	22
(51)	574	(6)	26	(45)	548
(71)	681	(21)	111	(50)	570
(143)	1,325	(35)	198	(108)	1,127

* סווג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2009

מבוקר
(במיליוני ש"ח)

ביאור 2 ניירות-ערך (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2008				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב מוחזקות לפדיון				
אגרות-חוב:				
ממשלתיים	74	-	(6)	68
של אחרים	1,971	-	(6)	1,965
סך כל אגרות-חוב מוחזקות לפדיון	2,045	-	(12)	2,033
(2) ניירות-ערך זמינים למכירה				
אגרות-חוב:				
ממשלתיים	14,077	332	(79)	14,077
של אחרים	6,992	29	(404)	6,992
סך כל אגרות-חוב זמינות למכירה	21,069	361	(483)	21,069
מניות:				
של אחרים**	1,813	1,644	(38)	⁽¹⁾ 1,813
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה	22,882	⁽²⁾ 568	⁽²⁾ (521)	⁽¹⁾ 22,882
(3) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב:				
ממשלתיים	1,648	22	-	1,648
של אחרים	62	-	(3)	62
סך כל אגרות-חוב למסחר	1,710	22	(3)	1,710
מניות:				
של אחרים	20	21	(1)	20
סך כל ניירות הערך למסחר	1,730	⁽³⁾ 22	⁽³⁾ (4)	1,730
סך כל ניירות הערך	26,657	26,592	(537)	26,645

- * נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
- ** על-פי הוראת המפקח על הבנקים, כולל הבנק את חלקו באשראי, שניתן על-ידי קונסורציום של בנקים, והאמור להיפרע ממימוש מניות סחירות בבורסה על-ידי כונס נכסים, בסעיף ניירות-ערך זמינים למכירה. החל ממועד זה, הטיפול החשבונאי ביתרת האשראי הניל מתבצע על-פי הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, המתייחסות לניירות-ערך זמינים למכירה, ניירות הערך מוצגים על-פי הנמוך מבין שוויים ההוגן לבין יתרת האשראי.
- (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 488 מיליוני ש"ח.
- (2) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
- (3) נזקפו לדוח רווח והפסד.

ביאור 2
ניירות-ערך (המשך)

4 פירוט נוסף על בסיס מאוחד לגבי ניירות-ערך זמינים למכירה מגובי נכסים

ליום 31 בדצמבר 2008

ירידת-ערך בעלת אופי אחר מזמני**	שווי הוגן	רווח כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת	
		הפסדים*	רווחים*		
197	375	(40)	2	413	ניירות-ערך מגובי משכנתאות (MBS):
					ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS):
85	342	(34)	-	376	אשראי שאינו לאנשים פרטיים
367	-	-	-	-	Structured Investment Vehicles (SIV)
74	479	(84)	-	563	Collateralized Debt Obligations (CDO)
526	821	(118)	-	939	סך הכל ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS)
723	1,196	(158)	2	1,352	סך הכל

* נכללו בהון העצמי בסעיף "התאמות בנין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
** נכלל כהפסד בדוח רווח והפסד בתקופה בשנת 2008.

5 פירוט נוסף לגבי ניירות-ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים שבגינם כלולים הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן.

ליום 31 בדצמבר 2008

סך הכל	שווי הוגן	12 חודשים ומעלה		פחות מ-12 חודשים		
		הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	
(40)	278	(37)	260	(3)	18	ניירות-ערך מגובי משכנתאות (MBS):
						ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS):
(34)	206	(5)	28	(29)	178	אשראי שאינו לאנשים פרטיים
(84)	397	(37)	290	(47)	107	Collateralized Debt Obligations (CDO)
(118)	603	(42)	318	(76)	285	סך הכל ניירות-ערך מגובי נכסים
(158)	881	(79)	578	(79)	303	סך הכל

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני								
2008				2009				
סך הכל	הפרשה נוספת**	הפרשה ספציפית*		סך הכל	הפרשה נוספת**	הפרשה ספציפית*		
		אחרת	לפי עומק הפיגור			אחרת	לפי עומק הפיגור	
10,298	1,048	8,954	296	10,813	1,097	9,436	280	יתרת הפרשה לתחילת התקופה
(62)	(6)	(56)	-	-	-	-	-	חברה שאוחדה בעבר
434	58	343	33	649	88	537	24	הפרשות במהלך התקופה
(167)	(41)	(94)	(32)	(97)	16	(82)	(31)	הקטנת הפרשות
(15)	-	(15)	-	(14)	-	(14)	-	גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות
252	17	234	1	538	104	441	(7)	סכום שננקף לדוח רווח והפסד
(293)	-	(293)	-	(162)	-	(162)	-	מחיקות, נטו***
10,195	1,059	8,839	297	11,189	1,201	9,715	273	יתרת הפרשה לסוף התקופה
437	-	437	-	137	20	117	-	מזה - יתרת הפרשה שלא נכתה מסעיף אשראי לציבור

לששה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני								
2008				2009				
סך הכל	הפרשה נוספת**	הפרשה ספציפית*		סך הכל	הפרשה נוספת**	הפרשה ספציפית*		
		אחרת	לפי עומק הפיגור			אחרת	לפי עומק הפיגור	
10,461	1,088	9,073	300	10,712	1,053	9,374	285	יתרת הפרשה לתחילת התקופה
(62)	(6)	(56)	-	-	-	-	-	חברה שאוחדה בעבר
781	58	660	63	1,104	155	898	51	הפרשות במהלך התקופה
(372)	(81)	(226)	(65)	(229)	(7)	(159)	(63)	הקטנת הפרשות
(125)	-	(125)	-	(23)	-	(23)	-	גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות
284	(23)	309	(2)	852	148	716	(12)	סכום שננקף לדוח רווח והפסד
(488)	-	(487)	(1)	(375)	-	(375)	-	מחיקות, נטו***
10,195	1,059	8,839	297	11,189	1,201	9,715	273	יתרת הפרשה לסוף התקופה
437	-	437	-	137	20	117	-	מזה - יתרת הפרשה שלא נכתה מסעיף אשראי לציבור

* בהלוואות שלגביהן נערכה הפרשה לפי עומק הפיגור, לא כולל הפרשה לריבית בגין החוב שבפיגור.
בהלוואות אחרות לא כולל הפרשה בגין ריבית על חובות מסופקים לאחר שהחובות נקבעו כמסופקים.

** כולל הפרשה כללית לחובות מסופקים.

*** בניכוי גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות.

פרטים על אופן חישוב הפרשה הספציפית בהלוואות לדיור

ליום 30 ביוני 2009					
סך הכל	סכום הפרשה ספציפית			יתרת חוב ⁽²⁾	יתרת אשראי מאזנית ⁽¹⁾
	אחרת	לפי עומק הפיגור	מזה - סכום בפיגור ⁽³⁾		
273	-	273	162	791	29,160
14	14	-	31	64	2,241
53	53	-	37	116	2,770
340	67	273	230	971	34,171

ליום 30 ביוני 2008*					
סך הכל	סכום הפרשה ספציפית			יתרת חוב ⁽²⁾	יתרת אשראי מאזנית ⁽¹⁾
	אחרת	לפי עומק הפיגור	מזה - סכום בפיגור ⁽³⁾		
297	-	297	182	821	28,366
9	9	-	31	65	1,683
89	89	-	44	94	2,618
395	98	297	257	980	32,667

* סווג מחדש.

- (1) יתרת אשראי לדיור לאחר ניכוי יתרת הפרשה ספציפית לחובות מסופקים ויתרת הפרשה בגין ריבית פיגורים.
- (2) יתרת אשראי בעייתית (מעל עומק פיגור של 3 חודשים) ולאחר ניכוי יתרת הפרשות.
- (3) כולל ריבית על סכום הפיגור וללא ניכוי יתרת הפרשות.
- (4) הלוואות לדיור שיתרת כל אחת מהן עולה על כ-851 אלפי ש"ח (ליום 30 ביוני 2008 כ-828 אלפי ש"ח).

הלימות הון מחושבת בהתאם להוראות המפקח על הבנקים מספר 311 ("יחס הון מזערי") ומספר 341 ("הקצאות הון בגין החשיפה לסיכוני שוק").

א.

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	
2008	2008	2009
מבוקר	בלתי מבוקר	
1. הון לצורך חישוב יחס ההון		
20,873	20,684	21,289
30,625	29,765	34,871

31 בדצמבר 2008	30 ביוני 2008		30 ביוני 2009	
מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	
יתרות סיכון*	יתרות***	יתרות סיכון*	יתרות***	יתרות סיכון*

2. יתרות משוקללות של סיכון

סיכון אשראי					
223,201	307,479	216,914	301,507	211,505	302,832
52,136	73,440	54,145	75,016	55,782	76,641
275,337	380,919	271,059	376,523	267,287	379,473
5,189	-	5,278	-	4,422	-
280,526	380,919	276,337	376,523	271,709	379,473

* הוצג מחדש - הבנק תאם בדרך של הצגה מחדש את יחס ההון לרכיבי סיכון לתקופות קודמות בכדי לשקף תיקון בשיעור מקדם ההמרה בגין מסגרות אשראי על כרטיסי אשראי שלא נוצלו לשיקלול בשיעור של 50% במקום שיקלול בשיעור של 0% כפי שחושב בדוחות הכספיים הקודמים. להשפעת ההצגה מחדש על התקופות הקודמות ראה סעיף ג להלן.

** נכסים-יתרות מאזניות; מכשירים חוץ-מאזניים - יתרות ערך נקוב משוקללות במקדמי ההמרה לאשראי;

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	
2008	2008	2009
מבוקר	בלתי מבוקר	

3. יחס ההון לרכיבי הסיכון

*7.44%	*7.49%	7.84%	יחס ההון הראשוני לרכיבי סיכון
*10.92%	*10.77%	12.83%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים

* הוצג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2009

ביאור 4 הלימות הון (המשך)

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני			
	2008	2009		
מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר		
ב. חברת בת בחו"ל שעבורה קיימת דרישת המפקח על הבנקים לשמירת הון מינימלית				
בנק פוזיטיף				
32.80%	34.73%	29.85%		
32.44%	35.42%	30.55%		
15.00%	15.00%	15.00%		
		יחס ההון הראשוני לרכיבי סיכון		
		יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון		
		יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים		
ג. להלן פרטים על יחס ההון לרכיבי סיכון לאחר ההצגה מחדש לתקופות הדיווח החל מיום 31 בדצמבר 2007 ועד ליום 31 בדצמבר 2008				
כפי שדווח בעבר		כמדווח בדוחות כספיים אלה		
הון כולל	הון ראשוני	הון כולל	הון ראשוני	
11.15%	7.60%	10.92%	7.44%	31/12/2008
11.51%	7.89%	11.29%	7.74%	30/09/2008
11.01%	7.65%	10.77%	7.49%	30/06/2008
9.74%	6.88%	9.54%	6.73%	31/03/2008
10.26%	7.50%	10.01%	7.32%	31/12/2007

ביאור 5
נכסים והתחייבויות לפי
בסיסי הצמדה - מאוחד

ליום 30 ביוני 2009							
סך הכל	פריטים שאינם כספיים*	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד המחירים	לא-צמוד	
נכסים							
44,249	-	1,127	1,418	18,713	187	22,804	מזומנים ופקדונות בבנקים
29,489	2,667	1,594	2,173	6,672	2,963	13,420	ניירות-ערך
15	-	12	-	-	-	3	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
215,973	59	9,802	9,026	32,107	54,431	110,548	אשראי לציבור ⁽²⁾
283	-	-	-	263	19	1	אשראי לממשלות
151	151	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות
3,865	3,865	-	-	-	-	-	בנינים וציוד
8,819	475	911	697	2,630	1,084	3,022	נכסים אחרים
302,844	7,217	13,446	13,314	60,385	58,684	149,798	סך כל הנכסים
התחייבויות							
228,136	59	7,760	16,172	62,288	21,633	120,224	פקדונות הציבור
6,936	-	213	863	1,894	1,702	2,264	פקדונות מבנקים
1,562	-	-	-	152	1,320	90	פקדונות הממשלה
1	-	1	-	-	-	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
22,162	-	85	21	945	19,210	1,901	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
23,965	416	955	605	3,826	1,320	16,843	התחייבויות אחרות
282,762	475	9,014	17,661	69,105	45,185	141,322	סך כל ההתחייבויות
20,082	6,742	4,432	(4,347)	(8,720)	13,499	8,476	הפרש
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
-	(3,225)	4,302	8,597	(13,936)	4,262	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	
-	(358)	210	(582)	-	730	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)	
-	(70)	105	160	-	(195)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)	
6,742	779	270	(545)	(437)	13,273	סך הכל ככלי	
-	(267)	10	(304)	-	561	אופציות בכסף, נטו (סכום נקוב מהוון)	
-	(150)	908	(1,591)	-	833	אופציות מחוץ לכסף, נטו (סכום נקוב מהוון)	

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא-כספי.

- (1) כולל צמודי מטבע-חוץ.
- (2) לאחר ניכוי הפרשות לחובות מסופקים - חלקן מלווים שזוהו ספציפית וחלקן לפי יחס של כל בסיס הצמדה לסך של כל האשראי לציבור.

ביאור 5
נכסים והתחייבויות לפי
בסיס הצמדה - מאוחד
(המשך)

ליום 30 ביוני 2008						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים**	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד המחירים	לא-צמוד
נכסים						
42,298	-	682	2,344	31,592	1,408	6,272
מזומנים ופקדונות בבנקים						
*31,695	1,634	3,038	3,564	8,019	*2,242	13,198
ניירות-ערך						
128	-	28	-	-	-	100
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר						
*211,193	481	11,936	8,687	29,451	*58,743	101,895
אשראי לציבור ⁽²⁾						
298	-	-	-	256	41	1
אשראי לממשלות						
658	658	-	-	-	-	-
השקעות בחברות כלולות						
3,972	3,972	-	-	-	-	-
בניינים וציוד						
10,667	461	1,250	538	2,652	734	5,032
נכסים אחרים						
300,909	7,206	16,934	15,133	71,970	63,168	126,498
סך כל הנכסים						
התחייבויות						
226,955	481	9,463	15,112	64,253	23,215	114,431
פקדונות הציבור						
10,031	-	336	588	2,854	1,032	5,221
פקדונות מבנקים						
1,828	-	-	-	133	1,641	54
פקדונות הממשלה						
208	-	208	-	-	-	-
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
19,111	-	122	125	2,202	15,944	718
אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים						
23,227	357	1,324	654	2,793	2,732	15,367
התחייבויות אחרות						
281,360	838	11,453	16,479	72,235	44,564	135,791
סך כל ההתחייבויות						
19,549	6,368	5,481	(1,346)	(265)	18,604	(9,293)
הפרש						
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:						
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
		-	(80)	80	-	-
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
		(4,536)	1,371	1,696	(14,669)	16,138
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
		343	(102)	(1,493)	-	1,252
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
		(322)	(108)	519	-	(89)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
	6,368	966	(265)	537	3,935	8,008
סך הכל ככלי						
		464	(186)	(1,337)	-	1,059
אופציות בכסף, נטו (סכום נקוב מהוון)						
		(1,489)	(306)	1,783	-	12
אופציות מחוץ לכסף, נטו (סכום נקוב מהוון)						

* סווג מחדש.

** לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפרט לא-כספי.

(1) כולל צמודי מטבע-חוץ.

(2) לאחר ניכוי הפרשות לחובות מסופקים - חלקן מלווים שזוהו ספציפית וחלקן לפי יחס של כל בסיס הצמדה לסך של כל האשראי לציבור.

ביאור 5
נכסים והתחייבויות לפי
בסיסי הצמדה - מאוחד
(המשך)

ליום 31 בדצמבר 2008						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים*	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד המחירים	לא-צמוד
נכסים						
38,590	-	1,334	1,329	25,374	182	10,371
26,657	1,833	2,058	3,138	6,055	2,469	11,104
222,100	55	10,037	9,171	36,276	57,213	109,348
270	-	-	-	239	30	1
480	480	-	-	-	-	-
3,905	3,905	-	-	-	-	-
14,845	403	1,697	554	8,486	949	2,756
306,847	6,676	15,126	14,192	76,430	60,843	133,580
התחייבויות						
226,953	55	6,458	15,352	65,998	22,074	117,016
8,198	-	264	814	2,261	2,371	2,488
1,657	-	-	-	153	1,461	43
237	-	237	-	-	-	-
20,818	-	112	129	2,437	16,996	1,144
29,759	326	1,965	708	10,186	849	15,725
287,622	381	9,036	17,003	81,035	43,751	136,416
19,225	6,295	6,090	(2,811)	(4,605)	17,092	(2,836)
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:						
			(91)	91	-	-
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
		(5,554)	2,537	4,866	(15,548)	13,699
		297	185	(1,208)	-	726
		(146)	(68)	181	(1)	34
	6,295	687	(248)	(675)	1,543	11,623
	-	340	233	(1,448)	-	875
	-	(189)	(735)	(624)	-	1,548

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא-כספי.

(1) כולל צמודי מטבע-חוץ.

(2) לאחר ניכוי הפרשות לחובות מסופקים - חלקן מלווים שזוהו ספציפית וחלקן לפי יחס של כל בסיס הצמדה לסך של כל האשראי לציבור.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2009

ביאור 6 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - מאוחד

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		
2008	2008	2009	
מבוקר	בלתי מבוקר		
א. מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים:			
יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם -			
עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:			
1,636	1,316	1,131	(1) אשראי תעודות
10,785	13,085	10,175	(2) ערבויות להבטחת אשראי
7,590	7,373	8,059	(3) ערבויות לרוכשי דירות
13,568	11,670	16,066	(4) ערבויות והתחייבויות אחרות
*28,995	*30,296	32,238	(5) מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
69,374	63,548	64,011	(6) מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה, שלא נוצלו
28,400	33,792	27,995	(7) התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתן
3,219	3,663	2,782	(8) התחייבויות להוצאת ערבויות
ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות:			
97	33	41	(1) הקמה של בניינים וציוד ורכישתם
(2) דמי שכירות של בניינים וציוד בשל התקשרויות לתקופה העולה על שלוש שנים מתאריך המאזן, לתשלום בשנים הבאות:			
90	75	58	בשנה הראשונה
91	75	59	בשנה השניה
91	75	59	בשנה השלישית
86	71	55	בשנה הרביעית
77	63	49	בשנה החמישית
562	446	387	מעל חמש שנים
997	805	667	סך הכל דמי שכירות של בניינים וציוד

* הוצג מחדש.

ביאור 6
התחייבויות תלויות
והתקשרויות מיוחדות -
מאוחד (המשך)

ג. פעילות במכשירים נגזרים-היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון
א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ליום 30 ביוני 2009						
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				שקל-מדי	אחר	
1. נגזרים מגדרים*						
9,858	-	-	-	9,858	-	Swaps
9,858	-	-	-	9,858	-	סך הכל נגזרים מגדרים
3,216	-	-	-	3,216	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
2. נגזרים ALM**,*						
10,470	-	-	296	10,174	-	חוזי Futures
126,224	1,580	62	67,321	43,177	14,084	חוזי Forward
279	-	-	279	-	-	חוזי אופציה אחרים אופציות שנקנו
134,865	-	-	18,333	116,532	-	Swaps
271,838	1,580	62	86,229	169,883	14,084	סך הכל נגזרי ALM
62,911	-	-	-	62,911	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
3. נגזרים אחרים*						
47	-	-	-	47	-	חוזי Futures
5,097	235	-	4,862	-	-	חוזי Forward
5,935	-	4,786	1,149	-	-	חוזי אופציה שנסחרים בבורסה אופציות שנכתבו
5,941	-	4,786	1,155	-	-	אופציות שנקנו
41,845	171	6,102	28,937	6,635	-	חוזי אופציה אחרים אופציות שנכתבו
35,339	171	1,314	27,164	6,690	-	אופציות שנקנו
3,819	-	1,277	142	2,400	-	Swaps
98,023	577	18,265	63,409	15,772	-	סך הכל נגזרים אחרים
4. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט						
1,523	1,523					נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
216	216					נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב
27,138			27,138			חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט
408,596	3,896	18,327	176,776	195,513	14,084	סך כל הסכום הנקוב

* למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 6
התחייבויות תלויות
והתקשרויות מיוחדות -
מאוחד (המשך)

ג. פעילות במכשירים נגזרים-היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

ליום 30 ביוני 2009						
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				שקל-מדד	אחר	
					1. נגזרים מגדרים*	
155	-	-	-	155	שווי הוגן ברוטו חיובי	
218	-	-	-	218	שווי הוגן ברוטו שלילי	
					2. נגזרים ALM**	
4,663	26	3	1,334	3,238	62	שווי הוגן ברוטו חיובי
7,103	24	3	2,911	3,983	182	שווי הוגן ברוטו שלילי
					3. נגזרים אחרים*	
1,425	13	482	832	98	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
1,327	13	448	759	107	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
					4. נגזרי אשראי	
					נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב:	
154	154					שווי הוגן ברוטו שלילי
					נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב:	
1	1					שווי הוגן ברוטו שלילי
6,243	39	485	2,166	3,491	62	סך הכל שווי הוגן ברוטו חיובי
8,803	192	451	3,670	4,308	182	סך הכל שווי הוגן ברוטו שלילי

* למעט נגזרי אשראי.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 6
התחייבויות תלויות
והתקשרויות מיוחדות -
מאוחד (המשך)

ג. פעילות במכשירים נגזרים-היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים - עם אחרים

ליום 30 ביוני 2008						
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				שקל-מדד	אחר	
1. נגזרים מגדרים*						
15,847	-	-	140	15,707	-	Swaps
15,847	-	-	140	15,707	-	סך הכל נגזרים מגדרים
5,415	-	-	-	5,415	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
2. נגזרים ALM**,*						
3,393	-	-	1,073	2,320	-	חוזי Futures
127,812	2,734	41	72,530	44,390	8,117	חוזי Forward
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה						
17	-	-	17	-	-	אופציות שנכתבו
17	-	-	17	-	-	אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים						
703	-	-	267	436	-	אופציות שנקנו
108,594	-	-	13,202	95,392	-	Swaps
240,536	2,734	41	87,106	142,538	8,117	סך הכל נגזרי ALM
50,270	-	-	-	50,270	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

* למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 6
התחייבויות תלויות
והתקשרויות מיוחדות -
מאוחד (המשך)

ג. פעילות במכשירים נגזרים-היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים - עם אחרים (המשך)

ליום 30 ביוני 2008						
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				אחר	שקל-מדד	
3. נגזרים אחרים*						
453	-	-	-	453	-	חוזי Futures
9,113	-	302	8,811	-	-	חוזי Forward
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה						
8,325	-	7,339	986	-	-	אופציות שנכתבו
8,331	-	7,339	992	-	-	אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים						
65,698	3,039	8,997	47,313	6,349	-	אופציות שנכתבו
58,437	3,039	2,177	47,204	6,017	-	אופציות שנקנו
7,123	-	2,642	1,519	2,962	-	Swaps
157,480	6,078	28,796	106,825	15,781	-	סך הכל נגזרים אחרים
377	-	-	-	377	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
4. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט						
3,454	3,454					נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
536	536					נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב
14,712			14,712			חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט
432,565	12,802	28,837	208,783	174,026	8,117	סך כל הסכום הנקוב

* למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט.

ביאור 6
התחייבויות תלויות
והתקשרויות מיוחדות -
מאוחד (המשך)

ג. פעילות במכשירים נגזרים-היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

ליום 30 ביוני 2008						
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				אחר	שקל-מדד	
1. נגזרים מגדרים*						
115	-	-	-	115	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
396	-	-	59	337	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
2. נגזרים ALM**						
4,536	239	4	2,768	1,522	3	שווי הוגן ברוטו חיובי
5,436	238	12	3,494	1,439	253	שווי הוגן ברוטו שלילי
3. נגזרים אחרים*						
2,508	210	630	1,613	55	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
2,432	210	497	1,651	74	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
4. נגזרי אשראי						
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב:						
2	2					שווי הוגן ברוטו חיובי
165	165					שווי הוגן ברוטו שלילי
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב:						
4	4					שווי הוגן ברוטו חיובי
1	1					שווי הוגן ברוטו שלילי
7,165	455	634	4,381	1,692	3	סך הכל שווי הוגן ברוטו חיובי
8,430	614	509	5,204	1,850	253	סך הכל שווי הוגן ברוטו שלילי

* למעט נגזרי אשראי.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ג. פעילות במכשירים נגזרים-היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)
א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ליום 31 בדצמבר 2008						
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				אחר	שקל-מדד	
1. נגזרים מגדרים*						
11,319	-	-	140	11,179	-	Swaps
11,319	-	-	140	11,179	-	סך הכל נגזרים מגדרים
2,287	-	-	-	2,287	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
2. נגזרים ALM**:						
4,683	-	-	307	4,376	-	Futures
133,804	4,883	34	73,501	42,202	13,184	Forward
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה						
19	-	-	19	-	-	אופציות שנכתבו
19	-	-	19	-	-	אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים						
590	-	-	294	296	-	אופציות שנקנו
131,991	-	-	16,640	115,351	-	Swaps
271,106	4,883	34	90,780	162,225	13,184	סך הכל נגזרי ALM
57,021	-	-	-	57,021	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

* למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 6
התחייבויות תלויות
והתקשרויות מיוחדות -
מאוחד (המשך)

ג. פעילות במכשירים נגזרים-היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)
א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2008						
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				שקל-מדי	אחר	
3. נגזרים אחרים*						
285	-	-	-	285	-	חוזי Futures
6,973	-	136	6,837	-	-	חוזי Forward
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה						
5,083	-	4,010	1,073	-	-	אופציות שנכתבו
5,084	-	4,010	1,074	-	-	אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים						
57,020	5,214	8,290	35,967	7,549	-	אופציות שנכתבו
50,505	5,214	2,452	35,624	7,215	-	אופציות שנקנו
5,781	-	2,824	109	2,848	-	Swaps
130,731	10,428	21,722	80,684	17,897	-	סך הכל נגזרים אחרים
(76)	-	-	-	(76)	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
4. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט						
2,164	2,164					נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
209	209					נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב
14,383			14,383			חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט
429,912	17,684	21,756	185,987	191,301	13,184	סך כל הסכום הנקוב

* למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט.

ביאור 6
התחייבויות תלויות
והתקשרויות מיוחדות -
מאוחד (המשך)

ג. פעילות במכשירים נגזרים-היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)
ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

ליום 31 בדצמבר 2008						
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				שקל-מדד	אחר	
1. נגזרים מגדרים*						
203	-	-	-	203	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
306	-	-	49	257	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
2. נגזרים ALM**						
7,216	447	4	1,986	4,553	226	שווי הוגן ברוטו חיובי
9,813	440	4	3,848	5,411	110	שווי הוגן ברוטו שלילי
3. נגזרים אחרים*						
4,423	847	384	2,856	336	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
4,280	847	274	2,806	353	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
4. נגזרי אשראי						
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב:						
442	442					שווי הוגן ברוטו שלילי
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב:						
1	1					שווי הוגן ברוטו חיובי
11,843	1,295	388	4,842	5,092	226	סך הכל שווי הוגן ברוטו חיובי
14,841	1,729	278	6,703	6,021	110	סך הכל שווי הוגן ברוטו שלילי

* למעט נגזרי אשראי.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 6
התחייבויות תלויות
והתקשרויות מיוחדות -
מאוחד (המשך)

ג. פעילות במכשירים נגזרים-היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)
ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

ליום 30 ביוני 2009						
בלתי מבוקר						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	
6,243	2,141	-	442	3,251	409	שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
651	651	-	-	-	-	בניכוי: הסכמי קיזוז
5,592	1,490	-	442	3,251	409	יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ⁽²⁾
34,196	10,718	148	3,118	20,207	5	סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
39,788	12,208	148	3,560	23,458	414	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

ליום 30 ביוני 2008						
בלתי מבוקר						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	
7,165	2,300	1	811	3,652	401	שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
7,165	2,300	1	811	3,652	401	יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ⁽²⁾
34,547	10,028	175	3,543	20,801	-	סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
41,712	12,328	176	4,354	24,453	401	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

ליום 31 בדצמבר 2008						
מבוקר						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	
11,843	5,016	-	708	5,956	163	שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
11,843	5,016	-	708	5,956	163	יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ⁽²⁾
35,625	11,645	193	2,450	21,337	-	סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
47,468	16,661	193	3,158	27,293	163	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

- מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משוברים בסך 26 מיליוני ש"ח (30.6.08: 54 מיליוני ש"ח 31.12.2008: 36 מיליוני ש"ח).
- מתוך זה יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 5,566 מיליוני ש"ח הכלולה בסעיף נכסים אחרים (30.6.08: 7,111 מיליוני ש"ח 31.12.2008: 11,807 מיליוני ש"ח).
- סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2009

ביאור 6 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - מאוחד (המשך)

ג. פעילות במכשירים נגזרים-היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)
ד. פירוט מועדי פרעון (סכומי ערך נקוב)

ליום 30 ביוני 2009				
בלתי מבוקר				
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
				חוזי ריבית
14,084	69	6,253	4,550	שקל-מדד
195,513	44,814	63,014	44,577	אחר
176,776	8,707	10,185	52,378	חוזי מטבע
18,327	621	5,245	1,314	חוזים בגין מניות וכו'
3,896	-	839	608	חוזי סחורות ואחרים (כולל נגזרי אשראי)
408,596	54,211	85,536	103,427	סך הכל

ליום 30 ביוני 2008				
בלתי מבוקר				
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
432,565	58,164	62,671	134,088	177,642
				סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2008				
מבוקר				
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
429,912	58,434	78,226	95,226	198,026
				סך הכל

ביאור 6 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - מאוחד (המשך)

ד. תביעות משפטיות

קבוצת הבנק (הבנק וחברות מאוחדות שלו) הינה צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, שנקטו נגדה לקוחותיה, לקוחותיה בעבר וכן צדדים שלישיים שונים, שראו את עצמם נפגעים או ניזוקים מפעילותה במהלך עסקיה הרגיל. עילות התביעות נגד קבוצת הבנק שונות ומגוונות. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי תביעות תלויות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובעות, במקום בו נדרשה הפרשה.

סכום החשיפה הנוספת בשל תביעות שהוגשו נגד קבוצת הבנק בנושאים שונים ליום 30 ביוני 2009, שאפשרות התמשותן הינה אפשרית (reasonably possible), מסתכם בכ-130 מיליון ש"ח.

(א) לפרטים בדבר פירוט התביעות והבקשות לאישור תובענות כתובעות ייצוגיות בסכומים מהותיים, ראה ביאור 21(ג)(א) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2008.

למועד פרסום הדוחות הכספיים לא חלו שינויים מהותיים, ביחס למפורט בדוחות הכספיים הנ"ל בקשר לתביעות נגד קבוצת הבנק למעט המפורט להלן:

1. ביום 27 באפריל 2009 הוגשו לבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו כתב תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתביעה ייצוגית נגד הבנק ונגד בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק דיסקונט בע"מ, בנק מזרחי טפחות בע"מ והבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ בסכום של 1 מיליארד ש"ח. המבקשים, אשר טוענים כי הינם לקוחות הבנקים המשיבים, מנסים לייחס למשיבים הסדר כובל בנוגע לתעריפי העמלות שלהם. לטענת המבקשים עקב מדיניות מתואמת של הבנקים המשיבים, אשר התאפיינה לדבריהם בשיתוף פעולה אסור ביניהם ובחילופי מידע מכוונים ושיטתיים, נפגמה לדבריהם התחרותיות בשוק ונתאפשר לבנקים המשיבים לשמר רמה אחידה (וגבוהה) של עמלות באופן שהמבקשים, וחברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג, שילמו מחירים מופרזים עבור השירותים שקיבלו.

התביעה מתבססת על קביעה לפי סעיף 43(א)(1) לחוק ההגבלים העסקיים התשמ"ח-1988 שפרסמה הממונה על הגבלים עסקיים שכותרתה "בעניין: הסדרים כובלים בין בנק הפועלים, בנק לאומי, בנק דיסקונט, בנק המזרחי והבנק הבינלאומי שעניינם העברת מידע הנוגעת לעמלות" (להלן: "הקביעה").

סכום התביעה נקבע לדברי המבקשים על-פי תחשיב אומדני בלבד ולצורכי העמדתה בגדר סמכותו העניינית של בית המשפט המחוזי.

2. ביום 3 במרץ 2009 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו נגד הבנק המרצת פתיחה בבקשה למתן פסק דין הצהרתי על-פיו הבנק מחזיק בכספים בסכום של 1.3 מיליארד דולר (כ-5 מיליארד ש"ח) המגיעים למבקשים, החל מיום 6 בפברואר 2007, בחשבונות המתנהלים על שםם בסניף של הבנק, וזאת שלא כדין וללא הסכמתם של המבקשים.

לטענת המבקשים נפתחו על שםם שני חשבונות בסניף של הבנק (להלן: "החשבונות") ולחשבונות אלה הועברו באמצעות הסוויפט", במספר העברות, סכומים שונים אשר הסתכמו בסכום של 1.3 מיליארד דולר. ביום 22 בפברואר 2007 הופיעו לטענתם כל ההעברות בהצלחה בחשבונות, אך מאז הבנק מסרב לתת להם מידע הנוגע לחשבונות.

בנוסף לטעם ההצהרתי מבקשים המבקשים מביהמ"ש לחייב את הבנק לתת להם דפי חשבון מפורטים לחשבונות. קדמה להמרצת הפתיחה פנייה של המבקשים לבנק אשר נבדקה על-ידי הביקורת הפנימית של הבנק בשיתוף עם חברת "סוויפט" בבדיקה נמצא כי המסמכים שהוצגו על-ידי המבקשים המתעדים כביכול אישורי העברת כספים מחו"ל באמצעות הסוויפט, הינם מזויפים וכי לא התקבלו כספים כלשהם לטובת המבקשים לאיזשהו חשבון בבנק. הבנק גם הגיש תלונה למשטרה כנגד התובעים בחשד לעבירות מרמה וזיוף תמורת.

3. נגד הבנק תלויות ועומדות תביעה ובקשה להכיר בה כתובעה ייצוגית שהוגשו לבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו ביום 14 במאי 2008 נגד הבנק ונגד בנק לאומי לישראל בע"מ והמפורטת בביאור 21(ג)(ב) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2008. סכום התובעה הייצוגית הנקוב בכתב התביעה הינו 3.4 מיליארד ש"ח. עילתה של התביעה הינה אי תשלום ריבית על יתרות הזכות של לקוחות הבנקים המשיבים בחשבונות עובר וש. התובע טוען בתביעתו כי בחשבונות לקוחותיהם של הבנקים המשיבים מופקדים מידי יום מיליארדי שקלים שאינם מזכים את בעליהם ברביית כלשהי למרות שלפי טענת התובע הבנקים המשיבים עושים שימוש בכספים אלו, מלווים אותם, משקיעים אותם גורפים בינם רווחים ומתעשרים שלא כדין על חשבון לקוחותיהם. לטענת התובע, חובה על הבנקים המשיבים לזקוף לזכות לקוחותיהם ריבית על יתרות זכות, בדיוק כפי שהם נוהגים לגבות מהם ריבית חובה על כל יום בו מצויים חשבונותיהם ביתרת חובה וזאת גם מח חוק הנאמנות וחוק השומרים.

לטענת התובע, הבנקים המשיבים מתנהגים התנהגות מונופוליסטית, מפרים את הוראות פקודת הבנקאות 1941 ואת צו הבנקאות (פקדונות ללא תנועה) התשי"ס-2000 שנחקק מנחה והבנק מפר גם את חובת הגילוי הקבועה בחוק הבנקאות (שירות ללקוח) התשמ"א-1981.

4. נגד הבנק תלויות ועומדות תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתביעה ייצוגית שהוגשו ביום 4 באוגוסט 2008 לבית המשפט המחוזי בירושלים נגד הבנק ונגד פועלים קרנות נאמנות בע"מ ("המנהל"), חברה בשליטת הבנק אשר ניהלה קרנות נאמנות, אלמגור - בריטמן נאמנויות בע"מ והרשות לניירות-ערך כמשיבה פורמלית, והמפורטת בביאור 21(ג)(ב) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2008. סכום התובעה הייצוגית הנקוב בכתב התביעה הינו כ-834 מיליון ש"ח. התובע טוען כי התמורה שהתקבלה מהעברת השליטה בנכסי קרנות הנאמנות, ניהולם והנאמנות עליהם, מהמנהל לחברות מנהלות אחרות, שייכת לקרנות הנאמנות ולבעלי היחידות בהם ולא למי מהנתבעים שקיבלו תמורה זו.

5. נגד הבנק תלויות ועומדות תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתביעה ייצוגית שהוגשו ביום 4 באוגוסט 2008 לבית המשפט המחוזי בירושלים נגד הבנק ונגד קובץ חברה לניהול קופות-גמל בע"מ וגד גמולים חברה לניהול קופות-גמל בע"מ ("המנהלים"), שתיהן חברות בשליטת הבנק אשר ניהלו קופות-גמל ונגד הממונה על שוק ההון והביטוח במשרד האוצר כמשיב פורמלי, והמפורטת בביאור 21(ג)(ב) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2008. סכום התובעה הייצוגית הנקוב בכתב התביעה הינו כ-1 מיליארד ו-270 מיליון ש"ח.

התובעים טוענים כי התמורה שהתקבלה מהעברת השליטה בנכסי קופות הגמל מהמנהלים לחברות מנהלות אחרות, כמתחייב מהחוק להגברת התחרות וצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה) התשס"ה-2005, שייכת לקופות הגמל ולעמיתים בהם ולא למי מהנתבעים שקיבלו תמורה זו.

6. נגד הבנק תלויות ועומדות תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתביעה ייצוגית שהוגשו ביום 30 ביוני 2008 לבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו נגד הבנק ונגד בנק לאומי לישראל בע"מ ובנק דיסקונט לישראל בע"מ בסכום של 3 מיליארד ש"ח והמפורטת בביאור 21(ג)(ב) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2008. עילתה של התביעה לטענת התובעים הנה, הסדרים כובלים שנעשו, כביכול, על-ידי הבנקים המשיבים במשך כ-10 שנים ברציפות, או אף למעלה מכך, ובבסיסם, לטענת התובעים, תיאום של מחירי עמלות תפעוליות שונות שנבדו על-ידי הבנקים המשיבים מציבור לקוחותיהם הפרטיים בתקופה הרלוונטית לתביעה. על-פי הנתען בכתב התביעה, הבנקים המשיבים תיאמו ביניהם את מועדי העלאת ו/או הזולת מחירי העמלות וכן את שיעורן וכתוצאה מכך שילמו התובעים וחברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג, מחיר בלתי הוגן, בלתי סביר ולא כלכלי, הגבוה באופן ניכר מהמחיר אשר היו משלמים אילו התקיימה תחרות חופשית. התובעים טוענים, כי בדרך זו התעשרו הבנקים המשיבים שלא כדין על חשבון לקוחותיהם.

ביאור 6
התחייבויות תלויות
והתקשרויות מיוחדות -
מאוחד (המשך)

- (ב) כמו-כן, תלויות ועומדות נגד הבנק תובענות, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, כמפורט להלן, לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכויי הליכים משפטיים אלה ולפיכך לא בוצעה ביגום הפרשה:**
- 1. ביום 7 באוקטובר 2008 הוגשו לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תביעה כנגד ישראלכרט ובקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית. סכום התביעה האישית הנקוב בכתב התביעה הינו 87 ש"ח, וסכום התביעה הייצוגית "אינו ניתן להערכה בשלב זה", כך כלשון התובע. לטענת המבקש מספר 1 ("המבקש"), שהינו מחזיק כרטיס אשראי שהונפק לו על-ידי ישראלכרט, בעת שבא לשלם את דמי הביטוח הלאומי בבנק הדואר נאלץ לשלם את התשלום בעסקת "קרדיט", שמשמעותה לקיחת הלוואה מישראלכרט. לטענת התובע, בפעולה זו הפרה ישראלכרט את האיסור הקבוע בחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמי"א-1981 על התניית שירות בשירות. המבקש (ומבקשת אחרת שהינה מחזיקת כרטיס אשראי שהונפק לה על-ידי חברת לאומי קארד בע"מ), מבקש לייצג את מחזיקי כרטיסי אשראי שהונפקו על-ידי ישראלכרט ש"לוו כספים מהמשיבות, משום שהמשיבות דרשו זאת מהם כתנאי לביצוע תשלום כלשהו באמצעות כרטיס אשראי". הסעד המתבקש הוא לאפשר ללקוחות שלא היו מעוניינים בהלוואה כאמור לבטל את חוזה ההלוואה תוך השבת כל תשלום ששילמו לישראלכרט בגין חוזה זה, לרבות הריבית והעמלה ששולמו לישראלכרט. לאחר הגשת התגובה של ישראלכרט ולאורה, החליטו המבקשים להסתלק מבקשת רשות הייצוג, והם הגישו בקשת הסתלקות מוסכמת, שאושרה על-ידי בית המשפט.**
  - 2. ביום 28 בספטמבר 2008 הוגשו לבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו נגד הבנק ונגד בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק אוצר החייל, בנק דיסקונט לישראל בע"מ ואפקטיב ניהול תיקי השקעות בע"מ כמשיבה פורמלית, כתב תביעה ובקשה לאישור וניהולה כתביעה ייצוגית בסכום של כ-672 מיליון ש"ח. עילתה של התביעה, לטענת המבקשים, הינה עמלה בלתי חוקית אשר גובים הבנקים המשיבים מלקוחות העוסקים במסחר בשוק "אופציות על מדד ת"א 25" באמצעות מנהלי תיקים עצמאיים כדוגמת המשיבה הפורמלית. עמלה זו המכונה "עמלת מימוש" נגבית לטענתם, בנוסף לעמלת הקנייה והמכירה של האופציות אשר הינה ידועה ונלויה, וזאת בהסתמך, בניגוד להסכם ובניגוד לכלל זכות חוקית.**
  - 3. ביום 29 באפריל 2008 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו תביעה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית נגד הבנק ונגד דירקטורים, המנכ"ל לשעבר ובעלות שליטה בבנק. התובענה הייצוגית אינה נוקבת בסכום.**
- התובע טוען בתביעתו כי הנתבעים הפרו את הוראות חוק ניירות-ערך והתקנות שהותקנו מכוחו, בכך שבניגוד לד"ן, לא פרסמו במועד הנדרש לטענת התובע (30 באוגוסט 2007) את מלוא המידע המהותי, הנוגע למצבו של הבנק, בכל הקשור להשקעות שהשקיע הבנק במכשירים פיננסיים ולחשיפתו לסיכונים הנובעים מכך (להלן: "המידע בדבר השקעות הבנק").
- עניינה של התביעה הוא בנזקים הכספיים שנגרמו, לטענת התובע, לתובע עצמו וליתר חברי הקבוצה, כתוצאה מכך שרכשו מניות של הבנק במהלך התקופה שמיום 1 בספטמבר 2007 עד 10 בינואר 2008 (להלן: "התקופה הקובעת"), מבלי שהיה בידיהם המידע בדבר השקעות הבנק, על-פי טענתו, בתקופה הקובעת ירד בהדרגה שיעור של מניית הבנק בכל מועד בו נמסר לציבור מידע בדבר השקעות הבנק, ובסך הכל ירד שיעור בתקופה הקובעת בשיעור כולל של כ-9%. כתוצאה מכך שילמו לטענתו חברי הקבוצה בעד המניות שרכשו מחיר יתר, אותו לא היה עליהם לשלם לו הנתבעים היו מפרסמים במועד את כל המידע בדבר השקעות הבנק. ביום 11 בנובמבר 2008 החליט בית המשפט לאשר הסכמה שהושגה בין התובע לנתבעים למחוק מהתביעה את הדירקטורים, המנכ"ל לשעבר ובעלות השליטה בבנק.
- נוכח העובדה שהתובענה הייצוגית אינה נוקבת בסכום, הרי שלדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטית, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכויי התובענה ולפיכך לא בוצעה ביגום הפרשה.
- 4. באשר להודעות צד ג' שהוגשו לבית המשפט בניו-יורק שצויינו בביאור 1ג(3)ב(8) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2008, ביהמ"ש בניו-יורק קיבל את עמדת הבנק ודחה על הסף את כל הודעות הצד ג' אשר הגיש Arab bank נגד הבנק ואחרים.**

לששה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		
2008	2009	2008	2009	
א. בגין נכסים*:				
1,331	7,185	880	1,401	מאשראי לציבור
(34)	8	(12)	(30)	מאשראי לממשלה
(2,458)	717	(1,096)	(1,209)	מפקדונות בבנקים
(285)	1,035	(143)	(36)	מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
(66)	(1)	(20)	-	מניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
(2,308)	732	(1,204)	(112)	מאגרות-חוב****
2	56	(3)	34	מנכסים אחרים
(3,818)	9,732	(1,598)	48	
ב. בגין התחייבויות*:				
7,260	(4,610)	3,769	2,902	על פקדונות הציבור
(68)	(48)	(53)	(28)	על פקדונות הממשלה
(38)	-	(22)	-	על פקדונות מבנק ישראל
500	(383)	56	(82)	על פקדונות מבנקים
160	(3)	73	3	על ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
(805)	(1,133)	(653)	(679)	על אגרות-חוב וכתבי התחייבויות נדחים
56	(10)	20	12	על התחייבויות אחרות
7,065	(6,187)	3,190	2,128	
ג. בגין מכשירים נגזרים ופעילויות גידור:				
9	1	9	1	חלק לא אפקטיבי ביחסי הגידור**
(310)	(1,294)	47	(650)	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM***
35	314	118	293	הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
(266)	(979)	174	(356)	

* כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

** חוסר אפקטיביות הנובע מגידורי שווי הוגן.

*** מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי הגידור.

**** כולל ריבית והפרשי שער חיוביים (שליליים) בגין אגרות-חוב מגובות משכנתאות (MBS) לתקופה 1-6.09 בסך של 26 מיליוני ש"ח (1-6/08) בסך של (1,364) מיליוני ש"ח. לתקופה 4-6.09 בסך של (15) מיליוני ש"ח (4-6/08): (446) מיליוני ש"ח.

ביאור 7
רווח (הפסד) מאוחד
מפעילות מימון לפני
ההפרשות לחובות מסופקים
(המשך)

לששה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		
2008	2009	2008	2009	
				ד. אחר:
142	159	71	85	עמלות מעיסקי מימון
(3,579)	(11)	(25)	(27)	הפסדים ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה, נטו
10	(6)	(9)	(12)	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר, נטו
389	229	204	93	הכנסות מימון אחרות
(12)	(10)	(64)	(4)	הוצאות מימון אחרות
(3,050)	361	177	135	
(69)	2,927	1,943	1,955	סך כל הרווח (ההפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
(557)	123	(434)	270	מזה: הפרשי שער, נטו
				ה. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הרווח (ההפסד) מפעילות מימון:
1	135	24	120	הכנסות מימון בגין נכסים (סעיף א')
(11)	77	(226)	(104)	הכנסות (הוצאות) מימון בגין התחייבויות (סעיף ב')

* כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

הרכב הסעיף:

ביאור 8
רווחים מהשקעות
במניות, נטו

לששה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		
2008	2009	2008	2009	
81	3	78	3	רווחים ממכירת מניות זמינות למכירה
(99)	(3)	(89)	(1)	הפסדים ממכירת מניות זמינות למכירה ⁽¹⁾
(2)	8	(3)	2	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו
41	43	38	43	דיבידנד ממניות זמינות למכירה ולמסחר
21	51	24	47	סך כל הרווחים מהשקעות במניות, נטו

(1) לרבות הפרשה לירידת-ערך.

לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 ביוני 2009							
סך הכל	אחרים והתאמות	מיגור ניהול פיננסי	המיגור העסקי	המיגור המסחרי	מיגור עסקים קטנים	מיגור הבנקאות הפרטית	מיגור משקי הבית
רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:							
1,955	-	(1,699)	336	334	506	1,883	595
-	-	1,975	335	(175)	(290)	(1,650)	(195)
הכנסות תפעוליות ואחרות:							
1,231	205	2	178	45	130	357	314
-	80	-	3	(7)	(13)	(49)	(14)
3,186	285	278	852	197	333	541	700
538	-	-	318	55	88	14	63
382	13	10	223	39	15	62	20
8.3%		0.8%	14.5%	13.5%	4.9%	19.1%	2.7%

לששה חודשים שנתיים ביום 30 ביוני 2009							
סך הכל	אחרים והתאמות	מיגור ניהול פיננסי	המיגור העסקי	המיגור המסחרי	מיגור עסקים קטנים	מיגור הבנקאות הפרטית	מיגור משקי הבית
רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:							
2,927	-	(1,921)	4,740	420	258	(1,438)	868
-	-	1,478	(3,472)	(91)	171	1,957	(43)
הכנסות תפעוליות ואחרות:							
2,393	401	10	308	86	258	721	609
-	160	-	3	(12)	(27)	(98)	(26)
5,320	561	(433)	1,579	403	660	1,142	1,408
852	-	-	476	86	136	28	126
424	19	(428)	475	94	53	155	56
4.5%		(16.5%)	15.3%	16.2%	8.7%	23.6%	3.8%

* מחושבת לפי הון שיוחס למיגור, על-פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו.

ביאור 9
מידע על מיגורי פעילות
(המשך)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008								
סך הכל	אחרים והתאמות	מיגור ניהול פיננסי	המיגור העסקי	המיגור המסחרי	מיגור עסקים קטנים	מיגור הבנקאות הפרטית	מיגור משקי הבית	
רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:								
3,256	-	(6,677)	4,137	1,387	1,376	(296)	3,329	- מחיצוניים
-	-	3,449	(2,431)	(880)	(395)	1,616	(1,359)	- בינמיגורי
הכנסות תפעוליות ואחרות:								
4,655	655	41	311	176	560	1,520	1,392	- מחיצוניים
-	298	-	(2)	(26)	(52)	(168)	(50)	- בינמיגורי
7,911	953	(3,187)	2,015	657	1,489	2,672	3,312	סך ההכנסות
1,520	-	-	947	119	189	59	206	הפרשה לחובות מסופקים
(895)	74	(2,590)	240	95	256	463	567	רווח נקי
(4.8%)		(49.0%)	4.0%	9.0%	25.1%	32.8%	20.6%	תשואה להון*

* מחושבת לפי הון שיוחס למיגור, על-פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו.

ביאור 9
מידע על מיגורי פעילות
(המשך)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2008*							
סך הכל	אחרים והתאמות	מיגור ניהול פיננסי	המיגור העסקי	המיגור המסחרי	מיגור עסקים קטנים	מיגור הבנקאות הפרטית	מיגור משקי הבית
רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:							
1,943	-	(1,633)	265	346	567	1,259	1,139
-	-	1,857	306	(189)	(332)	(1,016)	(626)
הכנסות תפעוליות ואחרות:							
1,205	161	78	50	42	138	370	366
-	77	-	(1)	(7)	(12)	(44)	(13)
3,148	238	302	620	192	361	569	866
הפרשה לחובות מסופקים							
252	-	-	100	25	75	9	43
594	-	63	232	54	55	65	125
רווח נקי							
13.8%		5.1%	17.3%	24.5%	25.5%	19.8%	20.3%
תשואה להון							

לששה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2008*							
סך הכל	אחרים והתאמות	מיגור ניהול פיננסי	המיגור העסקי	המיגור המסחרי	מיגור עסקים קטנים	מיגור הבנקאות הפרטית	מיגור משקי הבית
רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:							
(69)	-	(7,109)	407	692	1,185	2,780	1,976
-	-	3,958	382	(482)	(696)	(2,184)	(978)
הכנסות תפעוליות ואחרות:							
2,489	293	75	181	90	288	802	760
-	156	-	(2)	(13)	(25)	(88)	(28)
2,420	449	(3,076)	968	287	752	1,310	1,730
הפרשה לחובות מסופקים							
284	-	-	20	67	109	14	74
(973)	13	(2,196)	377	25	133	280	395
רווח נקי							
(10.3%)		(67.4%)	13.5%	5.2%	29.9%	43.1%	31.7%
תשואה להון							

* סווג מחדש.

** מחושבת לפי הון שיוחס למיגור, על-פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2009

ביאור 10 מיסים על הכנסה

א. ביום 1 ביולי 2009 פורסם ברשומות צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) הוראת שעה, התשס"ט-2009, לפיו בתקופה שמיום 1 ביולי 2009 ועד ליום 31 בדצמבר 2010 יהא שיעור מס השכר ומס הרווח המוטל על מוסדות כספיים 16.5% במקום 15.5% (להלן: התיקון). בהתאם לתיקון, שיעור מס השכר החדש יהא בשיעור 16.5% ויחול בשנות המס 2009 ו-2010 לגבי השכר המשתלם בעד עבודה החל מחודש יולי 2009 ואילך. שיעור מס הרווח החדש יחול ביחס למחצית מהרווח בשנת 2009 לאור זאת, בשנת 2009 שיעור מס הרווח יהא 16% ובשנת 2010 שיעור מס הרווח יהא 16.5%.

כתוצאה מכך יעלו שיעורי המס המשוקללים (כולל מס רווח המוטל על ההכנסה) החלים על הכנסות הבנק כדלקמן: בשנת 2009 - 36.21% ובשנת 2010 יהא 35.62%.

לאור העובדה שהתיקון הושלם למעשה במהלך תקופת הדיווח, המיסים השוטפים והמיסים הנדחים ליום 30 ביוני 2009 חושבו בהתאם לשיעורי המס המתוקנים. השפעת השינוי לתקופות של ששה ושלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2009 אינה מהותית.

ב. ביום 25 ביולי 2005, עבר בכנסת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מספר 147), התשס"ה-2005 אשר קבע, בין היתר, הפחתה הדרגתית של שיעור מס החברות עד ל-25% בשנת המס 2010 ואילך.

ביום 14 ביולי 2009, עבר בכנסת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009, אשר קבע, בין היתר, הפחתה הדרגתית נוספת של שיעור מס החברות עד ל-18% בשנת המס 2016 ואילך.

בעקבות התיקונים האמורים, שונו שיעורי המס הסטטוטורי החלים על הבנק, והם יעמדו על השיעורים כדלקמן: בשנת המס 2009 - 36.21%, בשנת המס 2010 - 35.62%, בשנת המס 2011 - 34.20%, בשנת המס 2012 - 33.33%, בשנת המס 2013 - 32.47%, בשנת המס 2014 - 31.60%, בשנת המס 2015 - 30.74% ובשנת המס 2016 ואילך, יחול שיעור מס של 29.00%.

לאור העובדה שהתיקון הושלם לאחר תאריך המאזן, השלכת השינוי בשיעורי המס כאמור תקבל ביטוי במסגרת הדוחות הכספיים לרבעון השלישי של שנת 2009.

להערכת הבנק השפעת השינוי תגדיל את הוצאות המס ברבעון השלישי של שנת 2009 בסך של כ-60 מיליון ש"ח.